

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА ЮРІЯ БУГАЯ»**

**КАФЕДРА ЮНЕСКО
«ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ»**

Матеріали

**III Міжнародної студентської
науково-практичної конференції**

**ВИЩА ОСВІТА – СТУДЕНТСЬКА НАУКА –
СУЧАСНЕ СУСПІЛЬСТВО:
НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
(19 квітня 2019 року, м. Київ)**

Київ – 2019

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Калінічева Галина Іванівна, проректор з науково-методичної роботи МНТУ, кандидат історичних наук, доцент (голова ред. колегії)

Євтюкова Ірина Олегівна, начальник науково-методичного відділу МНТУ (заступник голови ред. колегії)

Заліток Людмила Михайлівна, директор Наукової бібліотеки МНТУ, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник

Кісілюк Едуард Миколайович, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри права МНТУ

Копочинська Юлія Володимирівна – завідувач кафедри фізичної терапії МНТУ, кандидат наук з фізичного виховання, доцент;

Коротун Тетяна Михайлівна – завідувач кафедри комп'ютерних наук та інженерії програмного забезпечення, кандидат технічних наук, доцент

Лебединець Ірина Сергіївна – голова циклової комісії з організації виробництва, економіки та фінансів Коледжу МНТУ;

Тульчинський Ростислав Володимирович – завідувач кафедри менеджменту та публічного адміністрування, доктор економічних наук, доцент

В 55 Вища освіта – студентська наука – сучасне суспільство: напрями розвитку : матеріали Міжнар. студ. наук.-практ. конф., м. Київ, 19 квіт. 2019 р. : [зб. тез] / ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая, каф. ЮНЕСКО «Інформ.-комунік. технології в освіті». – Київ : [б. в.], 2019. – 382 с.

У збірнику матеріалів конференції представлені тези доповідей та виступів учасників Міжнародної студентської науково-практичної конференції «Вища освіта – студентська наука – сучасне суспільство: напрями розвитку», що відбулась у ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» в м. Києві, 19 квітня 2019 року.

У наукових розвідках студентів, аспірантів та молодих учених висвітлено широке коло питань як професійної підготовки майбутніх фахівців в галузі економіки, права, менеджменту, публічного управління та адміністрування, комп'ютерних наук, фізичної терапії, так і дослідницькі пошуки в царині соціально-гуманітарних дисциплін.

Відповідальність за зміст, коректність посилань та академічну доброчесність несуть автори тез та їхні наукові керівники

УДК 378.1.001

©ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая», 2019

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	8
<i>Абраменко Яніна, Головненко Марія</i> . ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК У ПОДАТОК НА ВИВЕДЕНИЙ КАПІТАЛ.....	9
<i>Александрівчус Рімантас</i> . РОЗРОБКА B2B МАРКЕТПЛЕЙСА.....	13
<i>Андрєєв Владислав, Дяченко Володимир</i> . РОЛЬ ДОВГОСТРОКОВИХ БАНКІВСЬКИХ КРЕДИТІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ	17
<i>Андрєєв Данило</i> . РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ У МІСІЇ СВЯЩЕННОСЛУЖИТЕЛЯ.....	21
<i>Андрущенко Сергій</i> . МОЖЛИВІ ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕВАГИ ДЛЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	26
<i>Астін Аліса</i> . ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В ЛАТВІЇ.....	30
<i>Бадун Тетяна</i> . ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ СПАСТИЧНІЙ ДИПЛЕГІЇ.....	33
<i>Байдалінова Анжеліка</i> . ОБРОБКА НАКОПИЧЕНИХ ДАНИХ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОГРАМНОГО ЗАСОБУ DEDUCTOR.....	35
<i>Безугла Марія</i> . ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ВРОДЖЕНИХ ВАДАХ СЕРЦЯ У ДІТЕЙ.....	38
<i>Білан Анна</i> . ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПОСЛУГ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	41
<i>Бондар Ольга</i> . ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ ЕКСУДАТИВНОМУ ПЛЕВРИТІ.....	44
<i>Бондаренко Віталій</i> . РОЗРОБКА САЙТУ ДЛЯ ІНТЕРНЕТ- МАГАЗИНУ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТЕХНІКИ.....	46
<i>Бондарчук Дар'я, Веремійчук Драгомир</i> . ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ	48
<i>Бріцин Антон</i> . КРИЗА ЯК ОБ'ЄКТИВНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ФІРМИ	52
<i>Брюховських Іван</i> . ВІСЦЕРАЛЬНІ ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ СПОНДІЛОЛІСТЕЗУ ПОПЕРЕКОВОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА.....	56
<i>Бурда Юрій</i> . ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБЛЕННЯ ДОДАТКІВ ДЛЯ ПРОСУВАННЯ ПОСЛУГ ТА АВТОМАТИЗАЦІЇ РОБОТИ З КЛІЄНТАМИ	59
<i>Буцька Тетяна</i> . ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ПЛОСКОСТОПОСТІ У ДІТЕЙ.....	63
<i>Власенко Роман, Луцький Ігор</i> . ЕФЕКТИВНІ МЕТОДИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	67
<i>Волинець Катерина, Науменко Леся</i> . ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ВІТЧИЗНЯНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	70
<i>Врагова Наталія</i> . СУЧАСНІ ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ФУНКЦІЙ НИЖНІХ КІНЦІВОК ПІСЛЯ ПЕРЕЛОМІВ ПОПЕРЕКОВОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА	74
<i>Гамчук Марія</i> . АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНИХ ПІДЛІТКІВ	76
<i>Гирева Ангеліна</i> . ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ У ОСІБ З ВАДАМИ ЗОРУ	78
<i>Гілляка Максим</i> . МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ПАКЕТНОЇ ПЕРЕДАЧІ АУДІО ДАНИХ В РЕЖИМІ РЕАЛЬНОГО ЧАСУ	81
<i>Гладкий В'ячеслав</i> . ЗВ'ЯЗОК ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ З КОРУПЦІЄЮ	85
<i>Гречка Ярослава</i> . РИТОРИКА ДАВНЬОЇ ГРЕЦІЇ	89

<i>Гуменна Олена, Удачіна Ірина.</i> ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА УПРАВЛІНСЬКІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ.....	94
<i>Гурін Богдан, Кіпрушкін Максим.</i> СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	97
<i>Дем'яненко Марія.</i> ОСОБЛИВОСТІ МУЗИКОТЕРАПІЇ ДІТЕЙ ХВОРИХ НА ДЦП	101
<i>Дмитрієва Ніколь.</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ХВОРИХ НА ШЕМІЧНУ ХВОРОБУ СЕРЦЯ.....	103
<i>Дроздова Анастасія.</i> АВТОМАТИЗАЦІЯ ТЕСТУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	106
<i>Дубяга Катерина.</i> МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО СУДОВО-ЕКСПЕРТНИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	111
<i>Єпанєшнікова Дар'я.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ І ЗАСОБІВ ФІЗІОТЕРАПІЇ У ДІТЕЙ 7-12 РОКІВ ПРИ МІОПІІ.....	115
<i>Жосан Наталія, Колісник Микола.</i> ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.....	118
<i>Забудько Глорія.</i> ОСНОВНІ МОТИВИ ВИБОРУ ПРОФЕСІЙ СТУДЕНТАМИ ПРИВАТНОГО ВУЗУ	120
<i>Зеленська Анастасія, Омельяненко Віталій.</i> АНАЛІЗ ПЕРСПЕКТИВ РИНКУ СОНЯЧНИХ ПАНЕЛЕЙ: СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА УКРАЇНА	125
<i>Калитенко Олександра.</i> ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРИЧЕТНІСТЬ ДО ЗЛОЧИНУ	130
<i>Карась Олег.</i> ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ МАСОВОГО ВИРУБУВАННЯ ЛІСІВ В УКРАЇНІ.....	133
<i>Карпеко Олена.</i> ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	135
<i>Кашуба Наталя.</i> МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ: ДИНАМІКА СТАНОВЛЕННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ	138
<i>Кісілюк Владислав.</i> РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФУТБОЛІСТІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ ТА ПРОФІЛАКТИКА ТРАВМ	142
<i>Ковалик Анжела.</i> КОМУНІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРА.....	145
<i>Козловська Христина.</i> ПРОБЛЕМА БУЛІНГУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	147
<i>Кравець Владислав, Ласкаржевський Володимир.</i> ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ЧИННИК СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	149
<i>Крутікова Анастасія.</i> ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНКУ СИРУ	154
<i>Кузьменко В'ячеслав, Палагнюк Дмитро.</i> ДОСЯГНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ	157
<i>Левчук Артем, Молчанов Сергій.</i> ДОСВІД ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ У ШВЕЦІЇ ЯК ПРИКЛАД ДЛЯ УКРАЇНИ	160
<i>Легезіна Людмила.</i> САМОМАСАЖ ЯК МЕТОД РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ СИНДРОМІ БАРРЕЛЬЕО.....	164
<i>Лекарь Нікіта.</i> ЗНАЧЕННЯ РИТОРИКИ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬНОМУ ЖИТТІ ...	167
<i>Лисенко Марина.</i> БУЛІНГ ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА У СТОСУНКАХ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	170

<i>Ліціс Богдан.</i> НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЛАТВІЇ.....	174
<i>Луцандіна Галина.</i> ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ НА ОСНОВІ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ .	176
<i>Луцюк Аліна.</i> ЗАБРУДНЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ	180
<i>Мазур Сергій.</i> ВБУДОВАНІ КОМПОНЕНТИ РОЗРОБКИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ІГРОВИХ ДВИГУНАХ.....	182
<i>Масюта Андрій, Оборський Юрій.</i> БЕНЧМАРКІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	186
<i>Мащенко Олександр, Михайленко Владислав.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА	190
<i>Михайлова Марія.</i> РЕЛІГІЯ ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОГО БУТТЯ ЛЮДИНИ	194
<i>Набока Олена.</i> МОТИВАЦІЯ – ОСНОВНИЙ ЧИННИК ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	197
<i>Найда Олексій.</i> МОНІТОРИНГ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ.....	201
<i>Непоседов Антон.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ AJAX ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ І РОЗРОБКИ ІНТЕРАКТИВНИХ СИСТЕМ ПОДАЧІ ІНФОРМАЦІЇ.....	205
<i>Нікітчук Катерина.</i> СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ....	209
<i>Новікова Олена.</i> ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ	212
<i>Орлов Петро.</i> СТВОРЕННЯ ТРИВИМІРНОЇ АНІМАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ЗАСОБАМИ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ BLENDER 3D	214
<i>Павленко Максим.</i> РОЗРОБКА СИСТЕМИ ВИМІРЮВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЙ BLOKCHAIN	217
<i>Парій Олександра.</i> ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ НЕВРОЗАХ ТА ДЕПРЕСІЯХ.....	220
<i>Печора Каріна.</i> СИСТЕМНО-ПРАВОВІ ПЕРЕДУМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ.....	222
<i>Пилипенко Аліна Юрївна.</i> ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ	222
<i>Пилипенко Світлана.</i> СУЧАСНІ ЗАСОБИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ ВРОДЖЕНІЙ М'ЯЗОВІЙ КРИВОШІЇ У ДІТЕЙ ПЕРШОГО РОКУ ЖИТТЯ	231
<i>Плющик Артам, Хабенко Тарас.</i> ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА	234
<i>Плясецька Вікторія.</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	237
<i>Полинько Діана.</i> ХАРАКТЕРИСТИКА СТАДІЙ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ.....	241
<i>Полюхович Яна.</i> ЗАПАСНІ ЧАСТИНИ: АСПЕКТИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ.....	245
<i>Пономаренко Євгеній, Протакова Тетяна.</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	248
<i>Припутень Анжела.</i> ОСТЕОПАТИЧНІ ТЕХНІКИ У КОМПЛЕКСІ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ОСІБ З ЦЕРВІКАЛГІЯМ.....	251

Прищепя Віктор. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	255
Пузанова Вікторія. СПРОМОЖНІСТЬ ОТОТОЖНЕННЯ ЗМІНИ ТА НОВАЦІЇ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ	259
Пшенична Вікторія. 3-ПЛОЩИННА КОРЕКЦІЯ СКОЛІОЗУ, ЯК ЗАСІБ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ ЗІ СКОЛІОЗОМ	261
Рибніков Олексій. РОЗРОБКА AUGMENTED REALITY ГРИ В СЕРЕДОВИЩІ UNITY ДЛЯ IOS ТА ANDROID	265
Ройко Микола. ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПОБУДОВИ РЕКОМЕНДАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ ДЛЯ ІНТЕРНЕТ МАГАЗИНУ	268
Рубльов Олександр. ТАНЦЕТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД РЕАБІЛІТАЦІЇ ЖІНОК З НАДЛИШКОВОЮ ВАГОЮ	271
Рудюк Роман. ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ СІМ'Ї, ЯКА ВИХОВУЄ ІНКЛЮЗИВНУ ДИТИНУ ТА ПАСТИРСЬКА ПІДТРИМКА	273
Сащенко Євген, Хоменко Євген. ФОНДОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	275
Середін Данило. ФЕНОМЕН МОЛОДІЖНОЇ КУЛЬТУРИ В ДИСКУРСІ СУЧАСНОСТІ	279
Сінгх Анастасія. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ДОВЕДЕННЯ ДО САМОГУБСТВА	282
Скидан Станіслав. ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТОРІВ.....	287
Солонцов Олександр. ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	291
Солітня Вікторія. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ПІЄЛОНЕФРИТ НА ДОВГОТРИВАЛОМУ ЕТАПІ.....	295
Сухолітко Наталія. ТЕХНОЛОГІЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ ПІСЛЯ ОСТЕОСИНТЕЗУ ШИЙКИ СТЕГНА ЗА ДОПОМОГОЮ ГАМА-ЦВЯХА.....	298
Тарасенко Анна. КЛЮЧОВІ ОРІЄНТИРИ СХІДНОГО ВИМІРУ ПОЛІТИКИ ЄС В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ	301
Теплюк Анастасія. ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СТАВКИ ДИСКОНТУВАННЯ В ПРОЕКТНОМУ ФІНАНСУВАННІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД.....	306
Ткаченко Маргарита. ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ.....	309
Федун Інна. УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ	313
Фесенко Вікторія. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ НА СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	315
Фесюк Іван. РОЗРОБКА КОРПОРАТИВНОГО МЕСЕНДЖЕРА	317
Харченко Юлія. ЕТАПИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ	320
Хоменко Юрій. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДЛЯ ОСІБ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ПІСЛЯ АМПУТАЦІЇ НИЖНІХ КІНЦІВОК.....	324
Цвик Михайло, Шевчук Данійл. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	327
Циганок Анна. АНАЛІЗ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	331

Чапек Віталій. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ФУТБОЛІСТІВ З УШКОДЖЕННЯМ ПЕРЕДНЬОЇ ХРЕСТОПОДІБНОЇ ЗВ'ЯЗКИ КОЛІННОГО СУГЛОБА	334
Чуйко Євгеній. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	340
Швець Людмила. СУЧАСНЕ УЯВЛЕННЯ ПРО ФІЗИЧНУ ТЕРАПІЮ ХВОРИХ НА КОНТРАКТУРУ ДЮПЮІТРЕНА	343
Швирид Надія. ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ФАКТОРИНГУ В ПРОЦЕСІ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	345
Шило Каріна. КУЛЬТУРНО-ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ	349
Шитюк Олег, Щур Тетяна. РОЗВИТОК КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	353
Шквиря Сергій. ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНКУ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ	356
Шконда Валерія. ОСОБЛИВОСТІ ЗВІЛЬНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	359
Шульга Владислав. МОЖЛИВОСТІ ПАКЕТУ STATISTICA ДЛЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ДАНИХ	362
Якимова Валерія. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРАКЦІЙНОЇ ТЕРАПІЇ У ВІДНОВЛЕННІ ХВОРИХ НА АНКІЛОЗУЮЧИЙ СПОНДИЛОАРТРИТ	365
Яранцева Ольга Іванівна. МІЖМОВНІ АСОЦІАЦІЇ ЗА СХОЖІСТЮ ЯК ДОПОМІЖНИЙ ЗАСІБ У ВИВЧЕННІ ЛАТИНСЬКОЇ ТА СУЧАСНИХ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	365

ПЕРЕДМОВА

Навесні кожного року МНТУ традиційно проводить Міжнародну студентську науково-практичну конференцію «Вища освіта – студентська наука – сучасне суспільство: напрями розвитку», яка є щорічним підведенням результатів наукових пошуків та дослідницької роботи аспірантів і студентів університету. Ініціаторами та організаторами студентського наукового форуму є Студентська рада та Наукове товариство студентів, аспірантів і молодих учених МНТУ. Цього року заявки на участь у конференції подали понад 120 студентів і молодих дослідників вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти.

Студентська науково-практична конференція «Вища освіта – студентська наука – сучасне суспільство: напрями розвитку» має міждисциплінарний характер, орієнтована на поглиблення теоретичних знань студентів та має практичне спрямування. Традиційною для наукових конференцій в МНТУ стала форма круглого столу, а виступи доповідачів викликають жвавий інтерес та їх активне обговорення. Студенти під час пленарного та секційних засідань мали можливість не тільки виголосити доповіді відповідно до напрямів їхніх дослідницьких пошуків, але й ставити питання один одному, вносити пропозиції, сперечатися, наводити аргументи та доводити свою точку зору. Формат проведення конференції, під час якої учасники мають можливість обмінюватися своїми думками, сприяє набуттю навичок об'єктивного та критичного мислення, толерантної участі у конструктивній дискусії, аргументованому доведенню своєї позиції та повазі до точки зору іншого учасника наукового форуму.

У представленому увазі читача збірнику матеріалів проведеної конференції репрезентовані результати наукових розвідок студентів, аспірантів та молодих учених у формі тез виголошених доповідей.

Редакційна колегія

*Абраменко Яніна, Головенко Марія, студентки II курсу
магістратури, спеціальність «Облік і оподаткування»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: В'ялець О.В., канд. екон. наук., доцент
(м. Київ, Україна)*

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК У ПОДАТОК НА ВИВЕДЕНИЙ КАПІТАЛ

Актуальність проблеми. З 2015 року в Україні запроваджена класична європейська модель податку на прибуток, згідно з якою базовим показником для розрахунку об'єкта оподаткування є бухгалтерський фінансовий результат до оподаткування, який в подальшому коригується на різниці, прямо визначені Податковим кодексом України (далі – ПКУ).

За діючої моделі, власник, починаючи свій бізнес вкладає кошти в його розвиток, здійснює капітальні інвестиції, ще не заробивши прибуток, але податок на прибуток починає сплачувати в перший же звітний період, навіть при відсутності фінансового результату і доходів. Це відбувається в силу спрацьовування податкових різниць, що призводить до створення «штучного» об'єкта податку на прибуток.

Крім того, в українських реаліях класична модель оподаткування прибутку містить вже системні проблеми, частина з яких є невід'ємною складовою цієї моделі в усьому світі, а частина обумовлена виключно специфікою України, в тому числі рівнем корупції та проблемами правозастосування.

Натомість основна ідея податку на виведений капітал є іншою: прибуток, отриманий підприємством, не оподатковується доти, поки він не виплачується власникам у формі дивідендів і прирівняних до них платежів.

Ключовий кредитор України – Міжнародний валютний фонд (далі – МВФ) указав на ризики для України від введення податку на виведений капітал та виступив проти введення цього податку без компенсації втрат держбюджету. Основне протистояння відбувається між бізнесом, який хоче платити менше податків і підтримує ініціативу, а також Мінфіном та МВФ,

які шляхом стримування можливого економічного зростання хочуть забезпечити фінансову стабільність в країні.

Мета дослідження: здійснити аналіз переваг та недоліків оподаткування податком на прибуток та податком на виведений капітал; розглянути концепцію заміни податку на прибуток податком на виведений капітал.

Результати наукової розвідки. Із близько трьохсот тисяч зареєстрованих платників податку на прибуток тільки одна тисяча з них є основними, які сплачують 85% податку. Фінансовий результат таких платників на 30-40% збільшує додаткове податкове коригування. В результаті виникає податковий актив, визнаний за відкладеними податковими різницями. У масштабах країни це мільярди гривень. Це забрані кошти в бюджет замість того, щоб бути реінвестованими в бізнес у країні, де не вистачає інвестицій [1].

До Верховної Ради України внесено законопроект про податок на виведений капітал, який передбачає заміну податку на прибуток податком на виведений капітал [7]. Проект закону містить вимогу визначити компенсатори для покриття бюджетних втрат внаслідок такої заміни.

Однак, Міністерство фінансів України вважає реальним впровадження податку на виведений капітал замість діючого податку на прибуток без загрози для фіскальної стабільності України поки тільки для малого і середнього бізнесу з річним обсягом доходу до 200 мільйонів гривень. [3]

Проти законопроекту, крім МВФ, виступають потужні іноземні інвестори, які очікують падіння ефективності від раніше здійснених вкладень.

З економічної точки зору для власника бізнесу податок на виведений капітал буде вигідніше податку на прибуток. Держава надає відстрочку у сплаті податку, і ніхто, крім власника, не інвестує вивільнені кошти краще [2].

Позитивними вбачаються нам і зміни в обліку. Так, існуюча база

податку на прибуток заснована на фінансовому результаті, відкоригованому на податкові різниці. Неправильне відображення операції в обліку може стати причиною донарахування податків і штрафів [2].

Проблема податку на прибуток полягає у тому, що система складання і підтвердження фінансової звітності в Україні не пристосована до того, щоб бути базою для розрахунку податку.

Після запровадження податку на виведений капітал бухгалтерський облік перестане бути базою для розрахунку податку - база оподаткування відповідатиме ціні операції. Операції між платниками податку на виведений капітал не будуть ані об'єктом контролю, ані об'єктом оподаткування, також суттєво спрощується й адміністрування податку на виведений капітал. При цьому створюються умови для автоматичного контролю за операціями в грошовій формі без втручання в роботу підприємства з мінімальною кількістю співробітників податкової. Це досягається за рахунок отримання податковими органами узагальненої інформації про транзакції платника з неплатниками. ДФС за цих умов з фіскального органу зможе перерости в професійну аналітичну службу.

Сьогодні для адміністрування податку на прибуток ДФС піддає ретельному аналізу фінансовий результат платника податку. Для цього аналізу піддаються операції між сотнями тисяч платників податку та операції з неплатниками [4].

Впровадження податку на виведений капітал сприятиме і покращенню ефективності так званих антиофшорних заходів.

Україна не має транснаціональних холдингів, у яких материнська компанія знаходиться в Україні, а виробництво – в інших країнах. Тож контроль над розмиванням бази оподаткування набагато ефективніше здійснювати на власній території, оскільки основним завданням є запобігання відтоку капіталу. В той час, як податок на прибуток з накопиченим трильйоном збитків створює умови для розмивання бази оподаткування та виведення капіталу з України.

У запропонованій до впровадження системи податку на виведений капітал інвестор, як іноземний, так і український – виграє, тож впровадження податку на виведений капітал сприятиме ширшому залученню інвесторів в економіку України

Позитивним буде і вплив нового податку на доходи бюджету, хоча в перші два роки не виключається зниження надходжень.

Існують підрахунки, що податок на виведений капітал в перші два роки існування збере менше податку на прибуток, але далі надходження різко зростуть, перекиваючи недобір перших років [6].

Висновки. Отже, Україна має продовжувати просування на шляху реформ. Концепція заміни податку на прибуток податком на виведений капітал значним чином вирішує зазначені проблеми: кардинально спрощує оподаткування, робить його більш ефективним для держави і більш справедливим та економічно доцільним для платників, та, як наслідок, забезпечить підвищення рівня капіталізації підприємств і підприємницької активності, створення потужного стимулу для залучення інвестицій в економіку України та економічного зростання.

Використані джерела та література:

1. Глухова В. І. Аналіз податкових надходжень до державного бюджету України у сучасних умовах International Scientific Journal «Internauka» [Електронний ресурс] / В. І. Глухова. – Режим доступу: <https://www.internauka.com/uploads/public/14928002456247.pdf>. – Назва з екрана.
2. Державна казначейська служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://www.treasury.gov.ua/>. – Назва з екрана.
3. За яких умов введуть податок на виведений капітал? – позиція експерта. Дебет-Кредит [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.dtki.ua/taxation/profits-tax/53315>. – Назва з екрана.
4. Зварич О. В. Податкові надходження: методологія прогнозування: монографія / О. В. Зварич. – Київ : КНТЕУ, 2013. – 444 с.
5. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні: Закон від 21.12.2016 № 1797-19. – Дата оновлення: 15.04.2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1797-19/page>. – Назва з екрана.
6. Податкові механізми відновлення соціально-економічного розвитку в контексті реформи 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/podatkov_i_mehanizmu-f6424.pdf. – Назва з екрана.
7. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо податку на виведений капітал: Висновок до проекту Закону України від 14.09.2018 № 8557 [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/ХН6LP00А?an=3>. – Назва з екрана.

Александрівичус Рімантас, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Комп'ютерні науки»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Коротун Т.М., канд. фіз.-мат. наук, доцент
(м. Київ, Україна)

РОЗРОБКА B2B МАРКЕТПЛЕЙСА

Актуальність проблеми. В цифрову епоху будь-який рітейл бізнес повинен тримати руку на пульсі розвитку технологій. Зараз, напевно, немає жодного вдалого бізнесу, який не представлений в Інтернеті. Для торгівлі це є особливо актуальним, оскільки Інтернет дає змогу значно збільшити кількість своїх клієнтів, а також надає багато інших переваг. В 2018 році кількість Інтернет користувачів в Україні перевершила за 20 млн. Із них 36% регулярно купують товари в мережі, а це близько 7 млн. осіб [1].

Мета дослідження. Протягом останніх років індустрія електронної комерції постійно зростає. За прогнозами дослідницької компанії Statista, світовий дохід від роздрібною електронною торгівлі до 2021 року складе \$4,88 трлн. Однозначно, кількість підприємств електронної торгівлі зросте, як і конкуренція. Тому необхідно добре розбиратися в останніх тенденції електронної комерції, які часто є результатом технологічних досягнень і змін в бажаннях і поведінці споживачів [2].

Основна мета даного дослідження полягає у вивченні ринку електронної комерції і аналіз тенденцій щодо створення свого продукту в сфері b2b рітейлу.

Результати наукової розвідки. Досліджено декілька бізнес-моделей електронної комерції. Зокрема, Dropshipping - особливо вдала бізнес-модель для Інтернет-продавців, які не мають великого капіталу для початку. Це посередництво між виробником і споживачем. Ви обробляєте покупку, але товар доставляється безпосередньо покупцеві.

Ця модель проста, менш ризикована і має низку переваг:

- товар купується після того, як клієнт оформив замовлення;
- для торгівлі великогабаритними товарами;
- відсутні витрати на складське зберігання;
- більш низькі накладні витрати.

Звіт про стан електронної комерції в 2018 році показав, що підприємства, які використовують цю модель, мали середнє зростання виручки 32,7% і середній коефіцієнт конверсії 1,74%.

Люди не використовують тільки один канал для здійснення покупок в Інтернеті. Саме тому Інтернет-маркетинг для e-commerce теж повинен бути мультиканальним.

Для успішного впровадження omnichannel-маркетингу потрібно:

- Моніторити всі платформи і канали, через які клієнт взаємодіє з компанією.
- Розробити багатоканальну систему взаємодії різних структур усередині компанії.
- У постійному режимі впроваджувати інноваційні технології. В першу чергу, упевнитися, що сайт оптимізований для мобільних пристроїв і інтегрований з соціальними мережами.
- Вивчати поведінку клієнтів: чи зручно їм користуватися вашим сайтом, мобільним додатком, що потрібно для збільшення активності в соціальних мережах.
- Сегментувати і персоналізувати свою аудиторію.
- Зв'язок з покупцем повинен бути миттєвим: відповіді на повідомлення та дзвінки, надання інформації, консультації.

Процес оплати є останнім кроком на шляху клієнта і важливим етапом, який може зробити або припинити конверсію. Клієнт пройшов кілька етапів, включаючи усвідомлення і розгляд, і, нарешті, прийняв рішення купити ваш продукт.

Дослідженнями підтверджено, що 28% відмов від кошика відбувається через тривалий або складний алгоритм замовлення.

Крім того, 13% покупців відмовляються від своїх покупок, якщо не буде обраний місцевий варіант оплати. Тому, якщо планується розширення бізнесу в глобальному масштабі, то потрібно буде запропонувати краще платіжне рішення для покупців в інших країнах.

Консолідація платежів в єдину платформу може стати відмінним рішенням.

Якщо бізнес розширюється в інші країни, корисним може стати, наприклад, PayPal. Це сервіс для отримання платежів з усіх провідних торговельних майданчиків e-commerce в одному акаунті: платежі з США, ЄС, Японії, Китаю, Канади і Австралії з декількома варіантами валюти.

З активним впровадженням чат-ботів Інтернет-магазини пропонують покупцям цілодобову підтримку. Раніше ці чат-боти тільки давали стандартні відповіді щодо режиму роботи і зворотного дзвінку, тепер вони перетворилися в розумних істот, які розуміють всі питання, з якими стикаються відвідувачі.

На кількох сайтах онлайн-шопінгу тепер є чат-боти, що допомагають людям приймати рішення про покупку. Навіть такі додатки, як Facebook Messenger, мають чат-ботів, за допомогою яких потенційні клієнти можуть спілкуватися з сайтом продавця і пропонувати допомогу в процесі покупки. Ці боти спілкуються за допомогою мови або тексту, або і того і іншого.

Пройшли ті часи, коли людський ресурс був основою управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM). Магазинам довелося докласти величезних зусиль для збирання та оцінки даних, щоб пропонувати клієнтам якісніші послуги.

Тепер штучний інтелект (ШІ) може аналізувати величезні обсяги даних, щоб точно передбачити, як клієнти приймають рішення про покупку. Інтернет-продавці звільнені від монотонного завдання аналізу чисел. Тепер

вони можуть просто зосередитися на своїх цілях і доході. Отже, тепер ШІ став точкою опори продажів.

Щоб бути в тренді в наш час - потрібно ще більше працювати над персоналізацією на сайті. Також потрібно буде забезпечити цілісну взаємодію з брендом, персоналізувавши роботу з кожним клієнтом по всім маркетинговим каналам.

Інакше можна запропонувати користувачеві зовсім не те, що потрібно, щось що може бути дуже нав'язливим або дратівливим.

Приклади персоналізації для e-commerce:

- рекомендаційні сервіси «З цим товаром купують», «Краща ціна»;
- персоналізовані банери;
- персоналізація ціни (для кожного клієнта на сайті інтернет-магазину формується ціна на товар з урахуванням накопичувальної або персональної знижки);
- автозаповнення полів при формуванні замовлення [3].

Найбільш яскравими прикладами для наслідування є:

1. IndiaMart.com - найбільший індійський маркетплейс, який допомагає виробникам, закупникам і експортерам торгувати на одному надійному майданчику. На маркетплейсі торгують як малий і середній бізнес, так і великі компанії. У майданчику щомісяця близько 14 млн. відвідувачів [4].

2. Prom.ua - найбільший торговельний майданчик України з величезним асортиментом від продавців зі всієї країни. Тут покупці забезпечені комфортним, доступним і безпечним онлайн-шопінгом, а продавці отримують все необхідне для старту і зростання Інтернет-продажів [5].

3. AliExpress - глобальний віртуальний торговельний майданчик, що надає можливість купувати товари виробників з КНР. Товари на майданчику продаються в роздріб і дрібним оптом (на відміну від Alibaba). Інформація про товари автоматично перекладається на різні мови. Сайт займає 34-е місце в списку найбільш відвідуваних веб-ресурсів в світі за версією Alexa [6].

Висновки. Індустрія електронної комерції динамічно змінюється щороку. З появою ШІ вона продовжує рухатися в бік персоналізації і створення нових вражень для споживачів.

Завдяки цілеспрямованому маркетингу і консолідації платежів можна ефективніше керувати бізнесом в електронній торгівлі, одночасно охоплюючи більше людей.

Відслідковування тенденцій в розвитку технологій і зміни трендів на ринку є необхідною умовою для ефективного розвитку ритейл бізнесу в Інтернеті.

Використані джерела та література:

1. E-commerce в Україні: что стоит знать о 7 млн покупателей в сети [Электронный ресурс] / MMR. – Режим доступа: https://mmr.ua/show/ecommerce_v_ukraine_chno_stoit_znaty_o_7 mln_pokupateley_v_seti. – Загл. с экрана.
2. 2.E-commerce worldwide - Statistics & Facts [Electronic resource] / Statista. – Mode of access: <https://www.statista.com/topics/871/online-shopping/>. – The title from the screen.
3. Каким будет e-commerce в 2019 году: многоканальные продажи, дропшипинг и искусственный интеллект [Электронный ресурс] / AIN. – Режим доступа: <https://ain.ua/2019/01/25/e-commerce-v-2019-godu>. – Загл. с экрана.
4. 12 онлайн-площадок, на которых торгуют оптом [Электронный ресурс] / E-commerce solutions. – Режим доступа: http://blog.ecomsol.ru/b2b__2016. – Загл. с экрана.
5. Prom.ua [Электронный ресурс] / Prom. – Режим доступа: http://prom.ua/about_us. – Загл. с экрана.
6. AliExpress [Электронный ресурс] / Wikipedia. – Режим доступа: <https://ru.wikipedia.org/wiki/AliExpress>. – Заголовок с экрана.

*Андрєєв Владислав, Дяченко Володимир, студенти II курсу
магістратури, спеціальність «Фінанси,
банківська справа та страхування»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Кругла М.М., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

РОЛЬ ДОВГОСТРОКОВИХ БАНКІВСЬКИХ КРЕДИТІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Актуальність проблеми. Для забезпечення стійкого економічного зростання національної економіки вкрай необхідна модернізація її реального сектору, що неможливо без здійснення значних інвестицій. Оскільки в теперішніх умовах господарювання майже всі українські підприємства відчувають гостру нестачу власних засобів для інвестування в основний

капітал, вони змушені звертатись до комерційних банків за позиковими коштами. Тому особливого значення в успішному розвитку суб'єктів підприємницької діяльності набувають довгострокові кредити, які виступають основним джерелом фінансування реконструкції, модернізації та оновлення основних засобів. Отже, тема дослідження на сьогоднішній день є дуже актуальною, оскільки для забезпечення розвитку української економіки необхідно створити умови для ефективного довгострокового кредитування інвестиційної діяльності підприємств.

Мета дослідження полягає у розробці рекомендацій щодо вирішення проблем довгострокового банківського кредитування на макро- та мікрорівнях для забезпечення стійкого зростання української економіки.

Результати наукової розвідки. В сучасній економічній літературі, на жаль, відсутній єдиний підхід до визначення сутності довгострокового кредиту. В основному вітчизняними авторами довгостроковий кредит характеризується виходячи з терміну кредитування. Так, відповідно до Господарського кодексу України [1] довгостроковими вважаються банківські кредити, термін видачі яких становить понад три роки. Цієї ж точки зору дотримуються Р. Коцовська [4] та А. Демківський [2]. Але згідно з П(С)БО 11 «Зобов'язання» [5] довгострокові кредити належать до довгострокових зобов'язань, які підлягають погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

В огляду на тему дослідження пропонуємо визначати довгостроковий банківський кредит як одну з форм ефективного впливу на розширене відтворення підприємств реального сектору економіки наступним чином: це кредит, що надається комерційним банком позичальнику на термін від трьох років і більше з метою формування необоротних активів, підтримання їх в робочому стані, а також для організації фінансування інвестиційної діяльності підприємства.

Довгостроковий банківський кредит дозволяє вирішити цілу низку економічних проблем шляхом регулювання грошового обігу країни,

забезпечення безперервності відтворення та стійкого фінансового становища підприємств внаслідок чого підвищується ефективність їх виробничої діяльності. Але довгостроковий кредит відіграє не тільки економічну, а й соціальну роль, оскільки доступ до довгострокових джерел фінансування дозволяє підприємствам створювати нові робочі місця, підвищити доходи активної частини населення України, забезпечити соціальні гарантії, реалізувати соціальні програми та проекти.

За даними НБУ в першому півріччі 2018 року обсяг капітальних інвестицій в реальний сектор економіки склав 52 млрд. грн., з них частка банківських коштів становила лише 8% [3]. Отже, на сучасному етапі в Україні майже відсутній розвиток довгострокового банківського кредитування. Йому заважають ряд причин:

1. Недостатній обсяг кредитних ресурсів у комерційних банків і високий рівень кредитних ризиків. Останнім часом частка простроченої заборгованості за кредитами, виданими реальному сектору економіки, постійно збільшується. Це перешкоджає подальшому нарощуванню обсягів виданих довгострокових кредитів.

2. Високий рівень кредитних ставок, обумовлений загальною економічною нестабільністю в Україні, а також поступовим знеціненням гривні.

3. Незадовільний рівень фінансової стійкості та платоспроможності підприємств-позичальників.

Для того, щоб збільшити обсяги довгострокового кредитування вітчизняних підприємств, необхідні дії одночасно і з боку держави, і з боку комерційних банків, а також з боку підприємств-позичальників.

Державні заходи мають бути спрямовані на державну підтримку та стимулювання банківської діяльності з надання довгострокових кредитів, створення сприятливих умов для покращення ділової активності підприємств реального сектору, створення інвестиційних банків та розвиток

інвестиційних кредитів, підвищення зацікавленості комерційних банків до розміщення своїх активів у виробничу сферу.

Комерційним банкам з метою покращення ефективності операцій з довгострокового кредитування доцільно працювати в таких напрямках:

1) управління ризиками, яке передбачає вивчення кредитної історії, аудит бізнес-планів, застосування ефективної відсоткової ставки;

2) кредитний моніторинг, тобто контроль банку упродовж всього процесу кредитування. В процесі контролю за кредитними операціями особливу увагу банк повинен приділити таким проблемам як дотримання принципів цільової спрямованості, забезпеченості, терміновості кредитування; виявлення проблемних кредитів і розроблення заходів із ліквідації заборгованості [4].

Підприємства-позичальники, в свою чергу, мають вжити заходи щодо зміцнення свого фінансового стану, покращення платоспроможності та оптимізації кредитної політики.

Висновки. За результатами дослідження запропоновано визначення довгострокового банківського кредиту, розкрита економічна та соціальна роль довгострокового кредиту, виявлені фактори, що гальмують розвиток довгострокового банківського кредитування, а також запропоновані заходи з боку держави, комерційних банків та підприємств-позичальників, спрямовані на збільшення обсягів довгострокового кредитування суб'єктів господарської діяльності в Україні.

Використані джерела та література:

1. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. [Електронний ресурс] // ВВР. – 2003. – № 18–22. – ст. 144. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15> (дата звернення 26.03.2019). – Назва з екрана.
2. Демківський А. В. Гроші та кредит : навч. посіб. / А. В. Демківський. – Київ : Дакор, 2007. – 528 с.
3. Звіт про фінансову стабільність. Червень 2018 року [Електронний ресурс] // Національний банк України. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=71475860> (дата звернення 01.04.2019). – Назва з екрана.
4. Коцовська Р. Р. Банківські операції : навч. посіб. / Р. Р. Коцовська, О. П. Павлишин, Л. М. Хміль. – Київ : Знання, 2010. – 390 с.

5. Про затвердження положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. №559 [Електронний ресурс] / Мін-во фінансів України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00> (дата звернення 29.03.2019). – Назва з екрана.

*Андрєєв Данило, студент II курсу,
спеціальність «Богослов'я»,
Київська духовна академія і семінарія
Науковий керівник: Супрун М.О., д-р пед. наук, професор
(м. Київ, Україна)*

РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ У МІСЦІ СВЯЩЕНОСЛУЖИТЕЛЯ

*«Хто зневажає знання
і хвалиться невіглаством, той невіглас не тільки словом,
а й розумом» - святий Марк Подвижник*

Кожна професія повинна стати служінням. Господь кожній людині дає таланти, які вона реалізовує у своєму житті, у когось їх більше, у когось менше, але кожному дається рівно стільки, скільки він може виконати. Що стосується священика і педагога, то протиріччя тут немає. Адже частиною священицького служіння є учительство. Чи говорить він проповідь, дає поради прихожанам від опиту Церкви, святих подвижників, власного духовного опиту. Все це передбачає вчительство.

Священик – це пастир, який повинен пильно піклуватися за своєю паствою, розуміти потреби, які виникають у сучасному суспільстві. Прикладом для нього повинен бути тільки Ісус Христос, який є «Пастир Добрий». А чи був Спаситель педагогом? Перш за все, педагог – це та людина, як веде викладацьку діяльність. Ісус Христос те і робив, що викладав спасительну істину, яка повинна привести людину до кінцевої цілі – зустрічі з Богом. У Євангеліє від Іоанна, Він прямо говорить: «Я дав вам приклад, щоб і ви робили так само, як Я зробив вам» (Ін. 13:15). Найголовніше, що Спаситель вчить нас своїм прикладом, бо на сьогоднішній день важко знайти таких учителів, які живуть так як вчать. Тих, хто уміє гарно говорити – багато, а ті хто виконують, що говорять – мало. Саме тому так важливо виконувати те, що говориш, щоб твої слова не стали порожніми, а навпаки, наповнювалися змістом. Без перебільшення, можна вважати

золотими словами святого праведного Іоанна Кронштадського, який говорить: «Істинний Педагог у нас один - це Христос!».

Термін «педагог» з грецької перекладається як «вихователь», а «педагогіка» - «майстерність виховання». Виховання може бути поставлено правильно тільки тоді, коли воно розуміється як порятунок (у розумінні спасіння). Тільки в такій постановці виховання знаходить свій сенс як підготовка до життя у вічність вже тут, на землі. В основі православного світогляду корениться думка про неможливість порятунку поза Церквою. Воцерковлення особистості призводить до її спасіння, що і є основною педагогічною направленістю.

У сучасному сьогодні священик піддається багатьом викликам нашого суспільства. І справжній пастир Христовий повинен відповідати вимогам перед якими він постає. І саме в цих моментах він застосовує свої педагогічні навички, а саме: нестримане бажання постійно саморозвиватися, неперервне розширення власного кругозору і звичайно самовдосконалюватися. Священик, як педагог – ніколи не перестає здобувати нові знання, і завжди приносить користь людям, бо як говорить святитель Іоанн Златоуст: «Немає нічого гіршого, ніж начальник, який не приносить підлеглим ніякої користі».

Не треба забувати про те, що священик – це пастир людей різного віку, стану і культури. І саме тут педагогічна наука відіграє дуже важливу роль у цьому питанні. Адже саме вона допомагає знайти підхід до кожного. Звичайно, на жаль, педагогіка незакладена з самого народження у кожного майбутнього священнослужителя, вона являється його результатом щоденної праці над собою. Контакт із сучасними людьми, які є православними християнами, чи особливо з тими, які ними не є, змушує пізнавати, шукати, дискутувати, довідуватися, читати, причому не лише духовну літературу, сучасну чи античну, але і художню, наукову, соціальну. Про необхідність читання, говорять дуже багато святих отців, наприклад святий Єфрем Сирин

висловлює свою думку так: «Як мудра бджола збирає з квітів мед, так і ти через читання здобувай ліки для душі твоєї».

Педагогіка за своєю спрямованістю буває різна, з поміж них можна вирізнити «православну педагогіку», яка ставить завдання наблизити людину до Бога, користується при цьому всім, що є найкраще як у науці, так і в мистецтві, як у природі, так і в житті суспільства. Але перш ніж пізнати саму істину і в ній Бога, перш ніж стати досконалим і піднятися до Бога, людина повинна усвідомити себе в своїй гріховності, і тільки тоді вона зможе «осягнути неосяжне». Православну педагогіку можна зрівняти зі світською, яка досить невизначена щодо кінцевої мети виховання. Якщо у християнському світогляді головне постаратися в процесі виховання розкрити образ Божий в людині, то його світський опонент не має таких чітких критеріїв. Він оперує досить хиткими, загальними поняттями - розвивати духовність, формувати особистість, її творчі здібності відповідно до світогляду людини. Якісне визначення, зміст самих понять залишаються за дужками, тонуть в загальних міркуваннях про духовність. І перед справжнім пастирем, який покликаний бути педагогом, постає складна задача, яку необхідно вирішити – донести інформацію, повністю розкривши її. Звичайно, Бог відкриває істинні знання людині в міру її підготовленості до отримання цих знань, тому з Божою допомогою, усі ці складнощі легко вирішуються.

У нинішній час, священик, хоча і має бути високоосвіченим, але й стриманим незалежно від обставин. Адже педагог, яким керуватимуть емоції, швидше за все, не зможе довести свою ціль до кінця. Ще одна важлива деталь полягає в тому, щоб уміти знайти підхід до кожного. Як відомо, кожна людина унікальна, і тому таке вміння дуже складне в освоєнні, адже воно вимагає величезного терпіння і максимального докладання зусиль, для того щоб знайти цей підхід.

Також слід зазначити, що священнослужитель відрізняється від усіх інших своєю жертівністю, він витрачає свій час, свої різні ресурси, і все це –

заради інших. А який вчитель у школі готовий до такого? Дуже часто можна бачити таку картину, що після дзвінка з уроку вчителя вже не видно... Звичайно, це трохи узагальнено, але в більшості випадків так і трапляється. І тут священник постає прикладом, і навіть не тільки для вчителів, а взагалі для всіх. Але найголовнішим прикладом жертвності, для нас звичайно є - Ісус Христос, який «не для того прийшов, щоб Йому служили, а щоб послужити і віддати душу Свою на спасіння багатьох» (Мф. 20:28).

При народження кожній дитині дається небесний покровитель, зазвичай святий, в честь якого вона названа. І протягом усього життя людина старається зробити хоч щось схоже, за що прославився святий. Також багато святих були талановитими педагогами. Насамперед, – це святі рівноапостольні Кирило і Мефодій, преподобний Нестор Літописець, святитель Петро Могила і багато інших. Вони поєднували служіння Богові з педагогічною діяльністю, внесли великий внесок у спадщину Церкви. Тобто, якщо люди, які досягли святості, а тим більше переважно у священному сані були вчителями, то це тільки підтверджує необхідність володіння педагогічною наукою священнику. У XVII сторіччі святитель Петро Могила заснував Києво-Могилянську колегію, яка невдовзі переросла у всім відому Академію. Її завданням було дати освіту, навчити правильно мислити, перед педагогами ставилася важлива ціль – передати все що знаєш сам, своїм учням, щоб через деякий час, саме ці учні вже передавали свої знання іншим і використовували їх на благо Святій Православній Церкві.

Ще однією важливою деталлю є те, що священник залишається священником 24 години на добу, тобто зранку до вечора і з вечора до ранку. Тобто він не може бути в один період часу одним, а знявши підрясника іншим. Саме це його і вирізняє з поміж усіх інших. Відвертість – це та риса характеру, яка повинна бути на першому плані. Адже довіра базується тільки на щирості, відкритості та на правдивих відношеннях. І тому, володіючи цими чеснотами, педагогу набагато простіше досягти бажаного результату у своїй діяльності.

Для нас, вихованців корпорації Духовних шкіл, певним методологічно-практичним орієнтиром в опануванні людинознавчими знаннями є підручник професора М.О. Супруна «Педагогіка», що побачив світ наприкінці 2018 року. Автор ретельно дослідив та яскраво висвітлив усі тонкості педагогічної науки. У цій книзі, читач поринає у величезний багаж знань. І найголовніше, що книга враховує запити практики пастирської служби, які висвітлені в наступних розділах: «Педагогіка як наука і навчальна дисципліна в контексті духовної освіти», «Основи теорії виховання», «Сутність, структура, закономірності та принципи виховного процесу», «Система методів і форм виховної діяльності», «Колектив як об'єкт і суб'єкт виховної діяльності», «Зміст і сучасні напрями виховання», «Самовиховання особистості», «Основи дидактики», «Організація науково-дослідної роботи студентів», «Врахування вікових особливостей людей у душпастирській діяльності», «Людина з особливими потребами у сфері пастирської служби». Тобто, ця книга стане в нагоді усім, хто хоче поринути у неосяжні глибини «Педагогіки».

Тож чому бути педагогом так важливо? По-перше, у світському плані така людина відкриває у повному сенсі ще зовсім юним діткам двері у цей світ: пояснює закони природи, відкриває закони чисел, відповідає на їх запитання. І ось, коли у дитини починається формуватися та укріплюватися погляди на життя, дуже важливо, щоб їх духовна складова не залишилася в стороні. Тобто роль священика тут повинна бути просто величезною, оскільки хто як не він зможе пояснити всі тонкості духовного життя, направити в потрібне русло поміж цього бурхливого моря. По-друге, справжні педагоги вчать не стільки науці, скільки вмінню вчитися, осягати самому джерела знань. Вони пробуджують у нас бажання вчитися, тягнутись до чогось доброго, світлого.

Підсумовуючи вище сказане, можна з впевненістю сказати, що майбутній священик – це талановитий педагог, у якого дуже особлива духовна місія. І перш за все - це не професія, а служіння і покликання.

Використані джерела та література:

1. Супрун М. О. Педагогіка: підруч. для духовних і світських закл. освіти / М. О. Супрун. – Київ : КДА, 2018. – 400 с.
2. Suprun M. Pedagogy as an academic discipline in the context of religious education / Suprun M. // Proceedings of the Kiev Theological Academy. – 2011. – № 15. – P. 323–333.

*Андрущенко Сергій, студент I курсу магістратури,
спеціальність «Маркетинг»,
Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного
Науковий керівник: Олексенко Р.І., д-р філос. наук, професор
(м. Мелітополь, Україна)*

МОЖЛИВІ ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕВАГИ ДЛЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Актуальність проблеми. У сучасних умовах головним орієнтиром і зовнішньоекономічним інтересом для України виступає Європа. Обраний нашою державою стратегічний курс – євроінтеграція. Головні інтереси України зосереджені навколо Європейського Союзу, який нині об'єднує не тільки більшість західноєвропейських країн, а й держави центральної і східної Європи. нині українська фінансова політика, що реалізується через фінансову систему країни, не відповідає стандартам економічно розвинених країн ЄС. Наша фінансова та економічна політика не в змозі забезпечити фінансову самостійність органів державної влади різних рівнів.

Мета – дослідження можливих економічних переваг для економіки України крізь призму інтеграційних відносин з Європейським Союзом.

Результати наукової розвідки. Євроінтеграція – цивілізаційний вибір України, одна з ключових вимог революції гідності. У системі зовнішньополітичних пріоритетів України вона посідає особливе місце. Для України європейська інтеграція – це шлях модернізації економіки, подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника, вихід на світові ринки, насамперед на ринок Європейського Союзу (ЄС). Як невід'ємна частина Європи, Україна орієнтується на діючу в провідних європейських країнах модель соціально-економічного розвитку [4].

Взагалі відносини України з ЄС були започатковані після здобуття Україною незалежності. Тоді вперше і пролунав заклик Євросоюзу до України підтримувати із державами-членами відкритий діалог та відкриті стосунки. [6]

За останні роки українське суспільство суттєво змінилося, зокрема зміни відбулися в духовних, культурних та політичних цінностях, які вочевидь еволюціонували.[5] Водночас дедалі актуальнішим стає питання протистояння цінностей в українському суспільстві. Європейським цінностям – демократії, толерантності, правам людини – протистоїть російський світогляд. Таким чином, цінності українського суспільства спричинили віддалення України від Росії у бік ЄС.

Європейська інтеграція і членство в ЄС є стратегічною метою України, адже це є найкращий спосіб реалізації національних інтересів – побудови економічно розвинутої і демократичної держави, зміцнення позицій у світовій системі міжнародних відносин. Для України європейська інтеграція – це шлях модернізації економіки, подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника, вихід на світові ринки.

Враховуючи особливості сучасного стану економіки України, можна навести такі аргументи на користь розвитку співпраці з ЄС:

1. Європейський Союз являє собою великий ринок збуту виробів та джерело задоволення потреб України в найрізноманітніших споживчих та інвестиційних товарах.
2. Співробітництво України з Європейським Союзом необхідне для технологічного оновлення українського виробництва.
3. Протягом десятиліть українські підприємства були фактично відрізані від світового ринку.
4. Розвиток співробітництва з ЄС сприятиме повнішому використанню потенціалу України як транзитної держави.

5. Однією з тенденцій сучасного промислового розвитку є формування виробничо-комерційних ланцюгів, учасниками яких є фірми та підприємства різних країн

6. Європейський Союз – це джерело досвіду функціонування ринкової соціально-орієнтованої економіки та державного регулювання економічних процесів.

7. Розвиток співробітництва з ЄС неминуче означає необхідність запроваджувати відповідні правила та стандарти вироблення та реалізації економічної політики, поведінки первинних економічних агентів.

8. Розвиток міжнародного співробітництва та економічних зв'язків з ЄС безпосередньо впливає на більш раціональний розподіл ресурсів, підвищення ефективності економічних процесів, тобто має позитивні наслідки в довготерміновому плані.

9. Саме на європейському фінансовому ринку, який сьогодні є найбільшим у світі, Україна може мобілізувати кошти, необхідні для забезпечення макроекономічної стабільності, диверсифікуючи тим самим джерела зовнішніх запозичень [1].

Соціальна привабливість євроінтеграції для України полягає в можливостях досягнення високих соціальних стандартів. Середньомісячна зарплата в ЄС сьогодні є майже в дев'ятеро вищою, ніж в Україні, і вчетверо вищою, ніж у Росії [2].

Наступним пунктом вигоди українського населення у підписанні асоціації є ефективний захист прав людини в інституціях ЄС. Активна політика у сфері прав людини є одним з головних завдань, держави, особливо в традиції європейсько-атлантичного конституціоналізму.

Слід підкреслити і відкриття кордонів для вільного пересування населення. Ключовим, чого чекає все населення, це забезпечення високого рівня життя, що є головною ознакою ЄС [1].

В перспективі суттєві зрушення повинні відбутись у питаннях формування середнього класу та реформуванні освіти, охорони здоров'я, соціального захисту.

Розвиток відносин з Європейським Союзом у довгостроковій перспективі має залишатися одним із пріоритетів зовнішньоекономічної політики України. Основні зусилля мають спрямовуватися на інтеграцію України у загальноєвропейський економічний простір шляхом розширення доступу українських товарів на європейські ринки, ліквідацію економічних бар'єрів у торгівлі та поглиблення виробничої кооперації, гармонізацію економічного законодавства у відповідності до стандартів ЄС і СОТ та створення економічних і правових передумов для створення зони вільної торгівлі Україна – ЄС [3].

Висновки. Отже підсумовуючи всю вищенаведену інформацію, ми бачимо, як важливо є для нашої країни саме такий шлях майбутнього розвитку, як приєднання України до Європейського Союзу, які вигоди та переваги отримають українці. На мою думку, саме дане завдання є головним для правління України – за будь яких зусиль приєднатися до ЄС, адже інтеграція до Європейського союзу є шансом перетворитись на стабільну державу, яка володіє незаперечними перспективами на майбутнє.

Використані джерела та література:

1. Калініна С. П. Аналіз динаміки безробіття в країнах Європи [Електронний ресурс] / С. П. Калініна. – С. 152–155. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/prvs/2012_2/152.pdf. – Назва з екрана.
2. Кротюк С. Ф. Європейська інтеграція: успіхи та проблеми (до 50-річчя підписання Договору про Європейське економічне співтовариство) / С. Ф. Кротюк // Вісн. Київ. міжнар. ун-ту / Київ. міжнар. ун-т. – Київ, 2007. – Вип. 5. – С. 28–37.
3. Науменко І. Конкурентоспроможність економіки та конкурентна політика України в контексті європейської інтеграції / І. Науменко // Європейська інтеграція та Україна. – Київ : Макрос, 2012. – С. 90–107.
4. Осадча Н. В. Характеристика процесу інтеграції України до Європейського Союзу / Н. В. Осадча // Економ. вісн. Донбасу: наук. журн. / Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т екон. промисловості Нац. акад. наук України. – Донецьк, 2011. – Вип. № 3 (25). – С. 71–81.
5. Олексенко Р. І. Філософія ринкових відносин : навч.-метод. посіб. / Р. І. Олексенко. – Мелітополь : ФОП Однорог Т. В., 2019. – 311 с.

6. Олексенко Р. И. Социальная защита населения как центральное направление государственной политики / Р. И. Олексенко // MOKSLAS IR PRAKTIKA: aktualijos ir perspektyvos. – 2017. – С. 173–178.

Астін Аліса, студентка ISMA (Вища школа менеджменту інформаційних систем, м. Рига, Латвія)

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В ЛАТВІЇ

Постановка проблеми. Розвиток зеленого туризму у більшості країн світу розглядається як невід’ємна складова комплексного соціально-економічного розвитку села. Сьогодні саме зелений туризм займає вагомую нішу на світовому туристському ринку, його прискорений розвиток відіграє роль каталізатора перебудови економіки, забезпечує демографічну стабільність та розв’язання соціально-економічних проблем.

У структурі народного господарства Латвії велику частку займає сфера надання послуг, в яку входить і зелений туризм. Зелений туризм відіграє значну роль як в економічному, так і соціальному розвитку держави, незважаючи на те, що вважається джерелом низького і нестабільного доходу. Завдяки цьому виду діяльності створюються додаткові робочі місця, зменшується міграція населення в міста, зберігаються сільські пейзажі, росте збут продуктів сільського господарства, що призводить до збільшення доходу як підприємців, так і бюджетів місцевих самоврядувань [1].

Мета дослідження – проаналізувати особливості функціонування зеленого туризму в Латвії.

Результати наукової розвідки. У Латвії сільський туризм – це вид відпочинку, який передбачає знаходження туриста в сільській місцевості з чисельністю місцевих жителів до 5 тис. і надання йому персоналізованих послуг, пов’язаних із зануренням в побут, спосіб життя і традиції фермера. Особливість розуміння сільського туризму в Латвії полягає в тому, що він повинен працевлаштовувати і приносити дохід тим людям, які проживають безпосередньо в тій місцевості, куди приїхали туристи. Це дає змогу розглядати латвійську модель сільського туризму як інструмент розвитку

території, а не тільки як вид туризму. Проведення виїзних заходів і прийом масового туриста згідно з критеріями латвійської моделі не можна вважати сільським туризмом. Рекомендованими видами відпочинку вважають активні види спорту, гольф, наметові майданчики, лижний спорт. Розміщення – до 20 ліжко-місць, при цьому кількість місць для туристів – до 50% від місць постійного проживання[2].

У Латвії з 1994 р. функціонує Асоціація сільського туризму, якою було підготовлено спеціальний путівник. Він розміщений на сайті асоціації і включає інформацію про всі агротуристичні господарства Латвії. Наприклад, турист в позиції «Дари села» може спочатку обрати для себе, що саме його цікавить (ремісництво, гриби, ягоди, напої, бджоли, риба, тварини, птахи, лікарські рослини, присадибні господарства та ін.), а потім за ключовим словом переглянути повну інформацію про особливості даної послуги та садиби, які її пропонують.

У сільській місцевості та малих містах Латвії діє «Зелений сертифікат» (сертифікат якості), за яким місця розміщення туристів класифікуються на: «сільський будинок», «котедж для канікул», «будинок для гостей» та «кемпінг».

«Зелений сертифікат» – знак якості навколишнього середовища для господарств сільського туризму, які дотримуються принципів «зеленого» господарювання. Зокрема, зберігають ресурси, створюють туристичну пропозицію, яка не шкодить навколишньому середовищу та місцевій громаді. Отримання цього сертифікату свідчить про те, що будинок або садиба для відпочинку туристів знаходиться в красивому, екологічно чистому місці, побудовані вони, як правило, з натуральних, нешкідливих для здоров'я матеріалів – дерева, каменю, очерету. Годують тут також екологічно чистими продуктами з власного господарства. Крім того, до послуг туристів різні види активного відпочинку, а також спостереження за дикими тваринами.

Важливим результатом розвитку сільського зеленого туризму є розширення можливостей реалізації продукції особистого підсобного

господарства, причому реалізації її на місці, і не як сільськогосподарської сировини, а як готових продуктів харчування після відповідної обробки й приготування.

Досвід показує, що ті сім'ї, які приймають відпочивальників:

- вдосконалюють структуру посівів на присадибних ділянках з урахуванням потреб гостей;
- розширюють асортимент овочевих культур, фруктових дерев, ягідників тощо;
- розвивають і урізноманітнюють присадибне тваринництво;
- заводять тепличне господарство.

Крім цього, «Зелений сертифікат» дає можливість господарям таких садиб та угідь активно рекламувати себе за кордоном.

У 2018 році галузь сільського туризму в Латвії виросла на 10% [3]. Зараз попит на місцевому ринку вже перевищує пропозицію. При цьому 80% мандрівників по сільській місцевості Латвії – місцеві жителі, які цікавляться відпочинком біля моря, озер і річок.

Однак в цій сфері є свої проблеми. Основна проблема – це конкуренція самоврядування з приватними туристичними підприємствами. Більшість самоврядувань не розуміють, що не варто заважати приватним підприємцям розвивати сферу сільського туризму. Іноді активність самоврядувань навіть змушує приватні фірми йти з туристичного бізнесу.

Висновки. Сьогодні у професійному туристському бізнесі зелений туризм займає свою визначену нішу на латвійському туристському ринку і має немалі обсяги продажів та залучення туристів.

Проведене дослідження щодо особливостей функціонування зеленого туризму в Латвії дає можливість виділити перспективні напрями у роботі над сферою зеленого туризму, а саме: стан розвитку зеленого туризму в Латвії та нові можливості та перспективи розвитку.

Використані джерела та література:

1. Гжибовская Н. В. Проблемы и возможности развития сельского туризма в Латгалии (на примере гостевого дома «Diva Dorzi») [Электронный ресурс] / Н. В. Гжибовская // Экономика: экономика и сельское хозяйство. – 2017. – № 3 (15). – Режим доступа: <http://aconomy.ru/science/economy/problems-i-vozmozhnost-i-razvitiya-s/>. – Загл. с экрана.
2. Национальная ассоциация сельского туризма [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.naturs.ru/>. – Загл. с экрана.
3. Lauku ceļotājs (Ассоциация сельского туризма в Латвии) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.celotajs.lv/lv/news/list>. – Загл. с экрана.
4. Sputnik Латвия [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://lv.sputniknews.ru/Latvia/20181108/9932017/selskij-turizm-turfirmaputeshestvie.html>. – Загл. с экрана.

*Бадун Тетяна, студентка І курсу магістратури,
спеціальність «Фізична терапія, ерготерапія»,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ СПАСТИЧНІЙ ДИПЛЕГІЇ

Актуальність проблеми. Основними напрямками фізичної реабілітації є формування навиків самообслуговування, розвиток практичної діяльності і підготовка руки до письма. При цьому поважно пам'ятати, що опанування рухових навиків відбувається поетапно і вимагає великого часу. Для здобуття позитивного реабілітаційного ефекту у дітей з спастичною диплегією необхідна тривала і наполеглива праця [3].

Мета дослідження – визначити основні завдання фізичної реабілітації при спастичній диплегії.

Результати наукової розвідки: З урахуванням специфіки рухових порушень при спастичній диплегії фізична реабілітація має такі основні завдання: зниження гіпертонусу м'язів, зміцнення ослаблених м'язів; поліпшення рухливості в суглобах, корекція порочних установок опорно-рухового апарату (ОРА); поліпшення координації рухів і рівноваги; стабілізація правильного положення тіла, закріплення самостійного стояння; розширення загальної рухової активності дитини, тренування вікових рухових навичок; навчання разом з вихователями і батьками навичкам самообслуговування, засвоєння основних видів побутової діяльності з урахуванням розумового розвитку дитини.

Для вирішення поставлених завдань використовуються такі групи вправ: вправи на розслаблення, ритмічне пасивне трушення кінцівок, махові рухи, динамічні вправи; пасивно-активні й активні вправи з полегшених вихідних положень, (сидячи, лежачи), вправи на м'ячі великого діаметра; вправи з предметами під музику, розвиток виразності рухів; вправи в різних видах ходьби: високо, низько, «слизько», «жорстко», з підштовхуванням; вправи для голови у вихідних положеннях, сидячи, стоячи; прийняття правильної постави біля опори із зоровим контролем; вправи в різних початкових положеннях перед дзеркалом; вправ для розвитку і тренування основних вікових рухових навичок: повзання, лазіння (полавці), біг, стрибки (спочатку на міні-батуті), метання; вправи в русі з частою зміною вихідного положення; ігрові вправи: «як я одягаюся», «як я роблю зачіску» і так далі.

Формування рухів повинне використовуватися в певній послідовності, а саме: починаючи з голови, потім йдуть руки-тулуб, руки-тулуб-ноги і спільні рухові дії. При цьому рухи руками і ногами повинні виконуватися спочатку у великих суглобах (плечовому і тазостегновому), потім поступово захоплювати середні суглоби (ліктьовий і колінний) і далі зміщуватися до променезап'ясткового і гомілковостопного. За наявності супутніх деформацій опорно-рухового апарату (ОРА) (контрактури, укорочення кінцівок, остеохондропатія, сколіози, остеохондрози), соматичних захворювань спектр завдань розширюється з врахуванням наявної патології [1].

Висновки. У дітей з порушеннями психофізичного розвитку спостерігається ряд супроводжуючих соматичних захворювань, часті захворювання дихальних шляхів. Постійні хвороби перешкоджають запланованому навчально-виховному процесу та виконанню корекційно-розвивальної програми. Для збереження та зміцнення здоров'я використовуються сучасні інноваційні технології, які сприяють збереженню, зміцненню здоров'я дітей.

Перед проведенням запланованих оздоровчих міроприємств пропонується проведення наступних заходів [2]:

1. Огляд та оцінювання психомоторного розвитку міждисциплінарною командою (дефектологом, психологом, неврологом, фізичним реабілітологом, логопедом).

2. Складання індивідуальної програми оздоровлення дітей з особливими потребами та визначення короткотривалих та довготривалих завдань на навчальний рік;

3. Розвиток рухових навичок, психічних функцій за принципом онтогенетичної послідовності, з врахуванням індивідуальних можливостей дитини, її віку, мотивації; профілактика виникнення деформацій, контрактур та тугорухливості суглобів кінцівок у дітей з обмеженими руховими можливостями;

4. Залучення батьків та опікунів дітей з нетиповим розвитком до процесу оздоровлення шляхом проведення індивідуальних консультацій, проведення семінарів, лекцій, засідання «круглого столу»;

5. Проведення контролю ефективності реабілітаційної терапії та динаміки рухового розвитку дітей з обмеженими руховими можливостями (лікар-невролог та вчитель-реабілітолог).

Використані джерела та література:

1. Восстановительное лечение детей с перинатальным поражением нервной системы с детским церебральным параличом / К. А. Семенова – М. : Закон и порядок, 2007. – 616 с.
2. Наперстак М. А. Методичні підходи до діагностики та реабілітації дітей, які страждають дитячим церебральним паралічем : навч.-метод. посіб. / М. А. Наперстак. – М. : НЦССХ ім. А. Н. Бакулева. РАМН, 2012. – 46 с.
3. Семенова К. А. Двигательные расстройства при ДЦП / К. А. Семенова. – М. : Просвещение 1999. – 383 с.

*Байдалінова Анжеліка, студентка І курсу магістратури,
спеціальність «Комп'ютерні науки»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Коротун Т.М., канд. фіз.-мат. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ОБРОБКА НАКОПИЧЕНИХ ДАНИХ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОГРАМНОГО ЗАСОБУ DEDUCTOR

Актуальність проблеми. Deductor - аналітична платформа, основа для створення закінчених прикладних рішень в області аналізу даних. Реалізовані

в Deductor технології дозволяють на базі єдиної архітектури пройти всі етапи побудови аналітичної системи: від консолідації даних до побудови моделей і візуалізації отриманих результатів [1].

До появи аналітичних платформ аналіз даних здійснювався, в основному, в статистичних пакетах. Їх використання вимагало високої кваліфікації користувача. Більшість алгоритмів, реалізованих в статистичних пакетах, не давало можливості ефективно обробляти великі обсяги інформації. Для автоматизації рутинних операцій доводилося використовувати вбудовані мови програмування. Стрімке зростання обсягів інформації, що накопичується на машинних носіях, призвело до зростання потреби бізнесу в аналізі масивів даних.

Мета дослідження. Метою дослідження є аналіз основних методів створення закінчених рішень в області аналізу даних та визначення етапів створення сховища даних для автоматичного підбору моделей і візуалізації отриманих результатів.

Постановка задачі. З появою обчислювальної техніки значно спростилися способи зберігання, передачі і обробки інформації.

Для прийняття обґрунтованих і ефективних рішень у виробничій діяльності, в управлінні економікою і в політиці сучасний фахівець повинен вміти за допомогою комп'ютерів і засобів зв'язку одержувати, накопичувати, зберігати і обробляти дані, представляючи результат у вигляді наочних документів. У сучасному суспільстві інформаційні технології розвиваються дуже стрімко, вони проникають в усі сфери людської діяльності.

Сучасний рівень розвитку апаратних і програмних засобів з деяких пір уможливив повсюдне ведення баз даних оперативної інформації на різних рівнях управління. В процесі своєї діяльності промислові підприємства, корпорації, відомчі структури, органи державної влади та управління накопичили великі обсяги даних. Вони зберігають у собі великі потенційні можливості по вилученню корисної аналітичної інформації, на основі якої можна виявляти приховані тенденції, будувати стратегію розвитку, знаходити

нові рішення.

Результати наукової розвідки. Рішення на базі Deductor дозволяють користувачам швидко приймати обґрунтовані управлінські рішення завдяки реалізації повного циклу аналітичної обробки [1]:

- Консолідація даних з десятків різномірних джерел.
- Очищення, систематизація та збагачення зібраної інформації.
- Звітність, візуалізація, OLAP-аналіз, розрахунок KPI.
- Моделювання, прогнозування, оптимізація.
- Самонавчання на нових даних і адаптація моделей.

Переваги платформи Deductor

Для керівника [1]:

- мінімізація витрат: будь-яка аналітика - одна платформа;
- еволюційний розвиток від простої звітності до складної оптимізації;
- апробована платформа – сотні проектів зі складною аналітикою;
- десятки партнерів, тисячі навчених фахівців.

Для аналітика:

- повний спектр технологій аналізу: Data Warehouse, ETL, OLAP, Data Mining, KDD;
- аналітика від простих формул до алгоритмів, які самонавчаються;
- модифікація логіки аналізу без залучення програмістів;
- підтримка: система дистанційного навчання, кейси, галузеві курси.

Для IT-фахівця:

- вбудована інтеграція з десятком джерел даних;
- висока продуктивність;
- технічна підтримка безпосередньо від розробників.

Висновки. Обробка накопичених даних, проведення аналізу і побудова прогнозів на основі отриманої інформації є актуальними проблемами не тільки фінансових аналітиків, а й практикуючих фінансових менеджерів. Наявність спеціалізованих програмних засобів, що дозволяють не просто

інтерпретувати отриману інформацію у вигляді таблиць і графіків, а й створювати на їх базі інформаційні системи з аналітичними властивостями дозволяє значно формалізувати, прискорити і спростити рутинні процеси добування знань і прийняття рішень.

Використані джерела та література:

1. Deductor: Продвинута аналитика без программирования [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://basegroup.ru/deductor/description>. – Загл. с экрана.

*Безугла Марія, студентка II курсу, спеціальність
«Фізична терапія, ерготерапія»,
НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд.наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ВРОДЖЕНИХ ВАДАХ СЕРЦЯ У ДІТЕЙ

Актуальність проблеми. Серцево-судинні захворювання є серйозною загрозою для всесвітньої системи охорони здоров'я, оскільки щороку від них помирає близько 30% людей. Очікується, що кількість смертей, викликаних цими захворюваннями, зростатиме і далі, досягнувши 23,3 млн. до 2030 р. [1]

Кожного року в Україні з патологією серця народжується близько 5 тис. дітей. Тому діагностика цієї патології та проведення хірургічного втручання має дуже важливе значення. При відсутності хірургічного втручання в перший рік життя помирає близько 55 % дітей з вродженими вадами серця, а до п'ятирічного віку – 85 %.

За останні роки засоби фізичної терапії стали широко застосовуватися в комплексному лікуванні хворих з серцево-судинними захворюваннями, після операцій на серці, однак літературних даних стосовно фізичної терапії, фізичної активності чи фізичних навантажень при різних вроджених вадах серця за окремими методиками поки ще дуже мало. [7]

Метою роботи є дослідження ефективності програми реабілітації хворих з вадами серця.

Результати наукової розвідки. При фізичній терапії хворих на вроджені вади серця в амбулаторному періоді застосовують такі різновиди фізичної терапії, як кінезіотерапія, фізіотерапія та масаж.

Основним критерієм вибору виду, обсягу та інтенсивності фізичних вправ, методики проведення занять, що визначає зміст і спрямованість програми фізичних тренувань у хворих на вроджені вади серця є його індивідуальні показники [2].

При проведенні занять фізичними вправами з хворими слід дотримувати таких основних методичних положень, які підвищують ефективність комплексного лікування:

1. Використовувати вправи, які найбільш позитивно впливають на організм людини.

2. Виконувати вправу у найбільш зручному положенні.

3. Дозувати вправи відповідно до індивідуальних особливостей пацієнтів.

4. Навчити хворих змішаному типу дихання.

5. Не затримувати дихання при проведенні процедури.

6. Вправи розташовувати так, щоб навантаження збільшилося у середині заняття і поступово знижувати в кінці.

8. Складні вправа виконувати в середині занять, а після них статичні дихальні вправи. Відношення вправ загального розвитку до дихальних повинне бути $1 : 1$ або $1 : 2$ [2; 5].

Фізіотерапію застосовують з метою профілактики та лікування на всіх етапах реабілітації. Лікувальна дія різноманітних фізичних методів, які використовують у терапії серцево-судинних захворювань, реалізується шляхом нервово-рефлекторного і гуморального механізмів.

При серцево-судинних захворюваннях використовують такі лікувальні методи: гальванізацію, медикаментозний електрофорез, аерозольтерапію, баротерапію, гідротерапію (душі, обливання, обтирання, укутування, ванни, сауна), бальнеотерапію (вуглекислі, кисневі, сульфідні, азотні, перлинні, хлоридні, натрієві, йодобромні, радонові ванни), кліматолікування [3; 5; 6].

Хворим на серцево-судинні захворювання масаж призначають в комплексному лікуванні. Лікувальний масаж призначають в 1—2-гу добу

після операції для сприяння відходження мокротиння, підвищення тону м'язової мускулатури, покращання легеневої вентиляції, активізації крово- і лімфообігу, обмінних і регенеративних процесів, попередження пневмоній, ателектазів, тромбоемболій та інших післяопераційних ускладнень, зменшення больових відчуттів, поліпшення загального тону. При захворюваннях серцево-судинної системи масажу підлягають паравертебральні та рефлексогенні зони, сегментарно зв'язані з ділянкою патології. Дозування масажу значною мірою залежить від клінічних проявів захворювання і найчастіше проводиться за щадною методикою [4].

Висновки. Проведено аналіз засобів фізичної терапії, в ході якого було визначено, що фізична терапія при вроджених вадах серця потребує індивідуального і комплексного підходу, тому на початкових етапах амбулаторного періоду охоплює застосування кінезіотерапії, фізіотерапії та масажу у відповідному дозуванні. При подальшому проведенні фізичної терапії можна вводити ерготерапію та альтернативні методи.

Використані джерела та література:

1. Белоконь Н. А. Врожденные пороки сердца / Белоконь Н. А., Подзолков В. П. – М. : Медицина, 1991. – С. 177–189.
2. Епифанов В. А. Лечебная физическая культура : учеб. пособ. для вузов / В. А. Епифанов. – М. : Издат. дом «ГЭОТААМЕД», 2002. – 560 с.
3. Медицинская реабилитация : учеб. для студ. и врачей / под общ. ред. В. Н. Сокрута, Н. И. Яблучанского. – Краматорск : Каштан, 2015. – 575 с.
4. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Масаж реабілітаційний» студентів спеціальності «Фізична реабілітація» / уклад.: О. О. Глиняна, Н. І. Пеценко. – Київ : НТУУ «КПІ», 2015. – 87 с.
5. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник / Мухін В. М. – 3-є вид., перероб. та доп. – Київ : Олімп. літ-ра, 2010. – 486 с.
6. Порада А. М. Основи фізичної реабілітації : навч. посіб. / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – 2-е вид. – Київ : Медицина, 2008. – 246 с.
7. Фізична реабілітація при вроджених вадах серця як соціальна проблема / І. А. Кульченко // Слобожан. наук.-спорт. вісн. – 2015. – № 6. – С. 86–88.

*Білан Анна, студентка 1 курсу магістратури,
спеціальність « Публічне управління та адміністрування»,
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка
Науковий керівник: Божкова В.В., д-р екон. наук, професор
(м. Суми, Україна)*

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПОСЛУГ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Актуальність проблеми. Головними передумовами формування ринку послуг є належна зрілість економіки і високий життєвий рівень населення. Ринок послуг - сукупність динамічних у часі і локалізованих у просторі соціально-економічних відносин, що формуються і реалізуються в процесі задоволення платоспроможного попиту реальних і потенційних споживачів пропозицією послуг, забезпечують пропорційність їх відтворення [1]. Сьогодні ринок послуг достатньо різноманітний - транспортні, будівельні, інформаційні, фінансово-кредитні, страхові, житлово-комунальні, соціально-культурні, побутові послуги, ринок технологій, зв'язку та робочої сили. Та існує певна категорія послуг, якими користуються всі громадяни, до них належать поліцейські послуги. Відповідно до статті 2 ЗУ «Про Поліцію» поліція надає послуги у сферах: забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [2]. Підвищення якості надання поліцейських послуг в сучасних умовах нерозривно пов'язано із поліпшенням умов праці поліцейських. Одним із найактуальніших питань на сьогодні залишається правове регулювання робочого часу та відпочинку, оскільки якість і продуктивність роботи прямопропорційно залежить від психічного і фізичного здоров'я працівників. Достатній відпочинок і гідна оплата праці поліцейських є невід'ємними передумовами отримання якісних поліцейських послуг.

Мета дослідження. Однією із важливих складових економіки розвинутих країн є ринок послуг. Необхідність виявлення і аналізу основних

проблем невиробничої сфери виникає з метою підвищення якості послуг та розвитку її в сучасних умовах відповідно до потреб суспільства.

Результати наукової розвідки. Конституція України [3] та Кодекс законів про працю України [4] є основними нормативно-правовими актами, якими визначаються загальні гарантії соціальної захищеності робітників і службовців, а також встановлюються межі робочого часу і відпочинку. Ст. 50 КЗпУ встановлює, що нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень. Проте, особливий характер служби, а також специфіка покладених на поліцію завдань і функцій зумовлює встановлення спеціального режиму праці та відпочинку. Відповідно до статті 91 ЗУ «Про Національну поліцію» [2] для поліцейських встановлюється п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями. Вихідні, святкові та неробочі дні є днями відпочинку для всіх поліцейських, крім залучених до виконання службових обов'язків. Існують такі спеціальні умови як служба у святкові та вихідні дні, позмінно, з нерівномірним графіком, в нічний час. Поліцейським, які виконували службові обов'язки у вихідні, святкові та неробочі дні, крім тих, які працюють у змінному режимі, відповідний час для відпочинку в порядку компенсації надається протягом двох наступних місяців. Необхідно звернути увагу на те, що жоден з діючих відомчих нормативно-правових актів не встановлює чіткої тривалості робочого часу поліцейських протягом тижня. Відповідно на законодавчому рівні не врегульовано і час відпочинку або компенсації відпрацьованого часу для осіб, які були задіяні до виконання службових обов'язків понаднормово.

Так, відповідно до Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України, затвердженої Наказом МВС України 16.02.2018 № 111 [5] поліцейські можуть бути задіяні до чергувань у складі слідчо-оперативної групи відповідно графіку, затвердженого керівником територіального органу поліції. Проте, не визначено як часто можна залучати працівників до

чергувань і при якій періодичності така робота буде вважатися позмінною, якщо за основною посадовою інструкцією не передбачена робота змінами. Доцільно вважати, що у випадку добового чергування тривалістю більше 20 годин наступні 48 годин є часом відпочинку, оскільки, відповідно до ст. 59 КЗпП тривалість перерви в роботі між змінами має бути не меншою подвійної тривалості часу роботи в попередній зміні. Аналізуючи положення закону, поліцейський, який задіяний два і більше разів на тиждень для добового чергування фактично не може скористатися правом на відпочинок в повному обсязі, оскільки тривалість робочого часу буде значно перевищена, а також для виконання своїх основних функціональних обов'язків працівник змушений використовувати передбачений для відпочинку час. За Наказом «Про затвердження Порядку та умов виплати грошового забезпечення поліцейським Національної поліції та курсантам вищих навчальних закладів МВС із специфічними умовами навчання» від 06.04.2016 № 260 [6] облік фактичного часу служби в нічний час здійснюється шляхом оформлення довідки обліку несення поліцейськими служби в нічний час і обов'язково додатково оплачується.

Висновки. Виходячи з вищевикладеного, для заохочення поліцейських і підвищення якості надання поліцейських послуг доцільно запровадити систему оплати фактично відпрацьованого часу не лише в нічний час, а й протягом дня, оскільки для надання якісних поліцейських послуг правоохоронці змушені працювати понаднормово. Крім того, ефективним буде запровадження грошової компенсації як альтернативи надання відповідного часу для відпочинку за роботу у вихідні та святкові дні.

Використані джерела та література:

1. Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг : навч. посіб. / О. Б. Моргулець. – Київ : Центр учб. л-ри, 2012. – 384 с.
2. Про Національну поліцію : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>. – Назва з екрана.
3. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>. – Назва з екрана.
4. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>. – Назва з екрана.

5. Інструкція з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України, затв. Наказом МВС України № 111 від 16.02.2018 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0371-18>. – Назва з екрана.
6. Про затвердження Порядку та умов виплати грошового забезпечення поліцейським Національної поліції та курсантам вищих навчальних закладів МВС із специфічними умовами навчання: Наказ № 260 від 06.04.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0669-16>. – Назва з екрана.

***Бондар Ольга**, студентка III курсу,
спеціальність «Фізична терапія та ерготерапія»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний
університет імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд.наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ ЕКСУДАТИВНОМУ ПЛЕВРИТІ

У даній статті ми розглянемо таке захворювання, як ексудативний плеврит, та його лікування на санаторно-курортному етапі.

Захворювання органів дихання є найбільш поширеною патологією в даний час. Аналіз стану здоров'я населення України за останнє десятиліття свідчить про сталу негативну тенденцію зростання захворюваності та поширеності захворювань, зменшення абсолютної кількості населення за рахунок збільшення смертності. Адже до цього рівня захворюваності в Україні призвело невпинне зростання забруднення довкілля, збільшення алергізації населення та погіршення генофонду нації. Причини виникнення даного захворювання можуть бути травми грудної клітки, проникаючі поранення, переломи ребер, також до природи виникнення можна віднести інфекцію, інтоксикацію, алергічні та запальні процеси, переохолодження, шкідливі умови праці, неефективно проведене лікування тощо.

Плеврит – захворювання яке характеризується запаленням плевральних листків плеври з утворенням фібринозного нальоту або скупчення у плевральній порожнині ексудату різного характеру. Дане захворювання є вторинним а також можливе як ускладнення багатьох захворювань, але у певний період може висуватися в клінічній картині на перший план, маскуючи основне.

Сама ж етіологія розвитку плевриту різноманітна. Усі плеврити поділяють на дві великі групи: інфекційні, що виникають внаслідок дії на плевру різних збудників, та неінфекційні (асептичні), коли запальний процес у плеврі виникає без прямої участі патогенних мікроорганізмів.

Симптоматика ексудативного плевриту включає задишку, слабкість, підвищення температури, пітливість, втрату апетиту, посиніння губ, зменшення дієздатності дихальних м'язів, а також зміни бронхіальної прохідності, збільшення секреції слизу і мокротиння, погіршення самоочищення дихальних шляхів, що призводить до трансформації вентиляції й газообміну у легенях.

Лікування даного захворювання повинно бути комплексним. Воно включає в себе усунення патології, на тлі якої він розвивався. Також використовується симптоматична терапія. Якщо у плевральній порожнині є велика кількість ексудату, тоді проводять дренажування порожнини плеври або торакоцентез (тобто, пункція плевральної порожнини і видалення з неї рідини). По мірі розсмоктування ексудату хворим призначають дихальну гімнастику, загальнозміцнююче лікування, за відсутності протипоказань рекомендується фізіотерапевтичне лікування. Також у гострій стадії ексудативного плевриту, за умови нетуберкульозного походження захворювання, з метою протизапальної, знеболюючої дії на організм використовують солюкс, місцеві світлові ванни, гірчичники, локальні зігріваючі компреси, УФО, діадинамотерапію. Після стихання гострих явищ призначають індуктотермію, УВЧ-терапію, медикоментозний електрофорез, парафіноозокеритові аплікації Реабілітація включає в себе індивідуальні і стабілізуючі вправи. Санаторно-курортне лікування проводиться після стихання запального процесу в місцевих або спеціалізованих санаторіях.

Прогноз та працездатність при ексудативних плевритах визначається основним захворюванням, віком хворих, а також функціональним станом системи дихання і кровообігу.

Щоб швидше одужати, хворому слід неухильно дотримуватися

рекомендацій лікаря – приймати всі призначені їм ліки і отримувати необхідні фізіопроцедури. А головне – не зволікати зі зверненням до лікаря, адже чим раніше почнеться лікування, тим швидше хвороба відступить, а значить, якість життя хворого покращиться.

Використані джерела та література:

1. Апанасенко Г. Л. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / Г. Л. Апанасенко; за ред. Л. І. Фісенко – Київ, 2005. – 402 с.
2. Анохин П. К. Очерки по физиологии функциональных систем / П. К. Анохин. – М. : Медицина, 1975. – 446 с.
3. Березовский Б. А. Лечебная физкультура при заболеваниях дыхательных путей и легких / Березовский Б. А., Триняк Н. Г. – Київ : Здоров'я, 1988. – 112 с.

*Бондаренко Віталій, студент IV курсу,
спеціальність «Програмна інженерія»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Коротун Т.М., канд. фіз.-мат. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

РОЗРОБКА САЙТУ ДЛЯ ІНТЕРНЕТ- МАГАЗИНУ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТЕХНІКИ

Актуальність проблеми. За останній час набули значної популярності Інтернет-сервіси, що пропонують товари всіх можливих видів (Інтернет-магазини), інформацію на будь-який смак (Інтернет-журнали, новини, книги, статті) тощо. Користувачу стало надзвичайно важко орієнтуватися в каталогах товарів та списках статей, навіть із вбудованим пошуком та фільтрацією, оскільки дуже важко зробити вибір при настільки великому об'ємі інформації.

Актуальність і причини розробки проекту:

- дослідити методи створення (покращення, оптимізації) інструментарію ведення веб-сервісів для задач електронної комерції;
- розробити імітаційну модель роботи на прикладі системи Інтернет сервісу на прикладі Інтернет-магазину;
- обґрунтувати застосування отриманих рішень.

Постановка задачі. Основне завдання проекту полягає в розробці Інтернет-магазину на основі аналізу існуючих підходів до створення систем з

продажу товарів.

Методи дослідження базуються на розробках, як вітчизняних так і зарубіжних вчених в області методології та інструментальних засобів проектування Веб-сервісів для задач електронної комерції. Проведено аналіз популярних Інтернет-сервісів для задач електронної комерції та згідно висновків буде розроблено власний Інтернет-магазин з продажу комп'ютерної техніки.

Задачі проекту:

- розглянути відомі базові підходи, що використовуються при розробці систем;
- розглянути методи оптимізації та покращення результатів роботи таких систем;
- проаналізувати реалізацію підходів на прикладі відомих Інтернет-сервісів з каталогом товарів;
- розробити веб-додаток з використанням можливостей мов програмування php та JavaScript для більш ефективного та інтуїтивно зрозумілого інтерфейсу для роботи з веб-додатком;
- проаналізувати програмний продукт та аспекти реалізації;

Результати дослідження. В результаті виконання роботи проаналізовано основні алгоритми та базові підходи для розробки Інтернет-магазину. Описано особливості, переваги та недоліки кожного з них та виконано порівняльний аналіз існуючих підходів.

Висновки. В результаті виконання порівняльного аналізу існуючих рішень комерційних систем у відомих Інтернет-компаніях, які збільшили свої прибутки саме через створення прогресивних Інтернет додатків для реалізації асортименту своїх продуктів та сервісів створено проект, який користується великою популярністю в успішних компаніях.

В якості демонстрації проведеного аналізу базових алгоритмів реалізовано веб-додаток Інтернет-магазину з системою продажу товарів з оптимізованим інтерфейсом, що надасть можливість отримати компанії

більший прибуток.

Використані джерела та література:

1. Melville P. Content-Boosted Collaborative Filtering for Improved Recommendations / Melville P., Mooney R., Nagarajan R. // National Conference on Artificial Intelligence: «AAAI-2002», 20-25 July 2016, Edmonton, Canada : materials. – Edmonton, Canada : AAAI, 2002. – P. 187–192.
2. Sarwar B. Item-Based Collaborative Filtering Recommendation Algorithms / Sarwar B., Karypis G., Konstan J., Riedl J. // Hong Kong WWW10 Conference : «WWW10», 20-25 January 2001, Hong Kong : materials. – Hong Kong : WWW10 Press, 2001. – P. 285–289.
3. William H. Press. Numerical Recipes in C 2nd ed. / William H. Press, Saul A. Teukolsky, William T. Vetterling, Brian P. Flannery. – New York, USA : Cambridge University Press, 1992. – P. 59–71.
4. Linden G. Item-to-Item Collaborative Filtering / Linden G., Smith B., York J. – Los Alamitos, CA, USA : IEEE Internet Computing, 2003. – С. 76–80.
5. Мазурік О. Ю. Покращення результатів роботи рекомендаційних алгоритмів за допомогою алгоритму SVD / Мазурік О. Ю. // International Scientific Journal. – 2015. – № 9. – С. 61–65.

Бондарчук Дар'я , Веремійчук Драгомир

студенти I курсу магістратури,

спеціальність 073 «Менеджмент»,

ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет

імені академіка Юрія Бугая»

Науковий керівник: Скидоненко Н.В. канд. екон. наук, доцент

(м. Київ, Україна)

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

Актуальність проблеми. В сучасних умовах трансформації економіки країни потрібно чітко відслідковувати усі зміни у регуляторних документах, що впливають на певну сферу діяльності, у тому числі зовнішньоекономічну.

Мета дослідження: дослідити основні шляхи, за допомогою яких держава регулює зовнішньоекономічну діяльність, та відстежити зміни , що очікуються або вже відбулися у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Результати наукової розвідки. Відповідно до чинного законодавства України існує чотири основні мети державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а саме:

1. Захист економічних інтересів України.
2. Захист прав і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

3. Створення рівноправних умов для розвитку усіх видів підприємництва у сфері зовнішньоекономічних відносин та використання суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності доходів та інвестицій.

4. Заохочення конкуренції і обмеженні монополізму суб'єктів господарювання у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Ні органи державної влади, ні органи місцевого самоврядування не мають права втручатися в оперативну діяльність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, окрім випадків, передбачених законами.

Держава в своєму арсеналі має різноманітні важелі для здійснення регулювання зовнішньоекономічної діяльності, наприклад:

- реєстрація учасників зовнішньоекономічної діяльності,
- квотування, ліцензування експорту та імпорту,
- індикативне планування зовнішньоекономічної діяльності,
- встановлення порядку експорту та імпорту деяких товарів загальнодержавного значення,
- регулювання державних поставок найважливіших видів продукції, що визначають розвиток України,
- вироблення порядку створення і використання валютного фонду,
- оперативне регулювання зовнішньоекономічних зв'язків.

Методи, за допомогою яких регулюється зовнішньоекономічна діяльність, поділяються на три основні групи:

1) правові: ґрунтуються на положеннях законодавчих актів України, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність: Митного Кодексу України, Закону України "Про зовнішньоекономічну діяльність", Закону України "Про державне мито" тощо;

2) адміністративні: реєстрація учасників, ембарго (повна заборона зовнішньоекономічних операцій), ліцензування, квотування, специфічні вимоги до товарів (маркування, упакування);

3) економічні: мито, податки, кредити, дотації і пільги.

Реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності має на меті координацію її видів та контроль за її розвитком в державі та за окремими територіями.

Мета квотування і ліцензування експортно-імпортних товарів полягає у створенні раціональної структури та захисту внутрішнього ринку. За поданням Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Кабінет Міністрів визначає список конкретних товарів, які підлягають ліцензуванню та квотуванню, та терміни дії цього режиму. Товари, які експортуються в межах квот, не обкладаються митом.

Саме зовнішньоекономічна політика держави визначає державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Вона передбачає або вільну торгівлю, або протекціонізм та захист внутрішнього ринку. Вільна торгівля характеризується мінімальним втручанням у процеси зовнішньоекономічної діяльності й розвивається на засадах дії ринкових чинників - попиту і пропозиції.

За останні місяці сфера регулювання зовнішньоекономічної діяльності зазнала певних вагомих змін. З 7 лютого 2019 року введено в дію Закон України «Про валюту і валютні операції», який передбачає лібералізацію валютного ринку, що має стимулювати ведення бізнесу та поліпшити інвестиційну привабливість України. Загалом введені в дію більше ніж 20 пунктів, які суттєво полегшують здійснення зовнішньоекономічної діяльності:

- граничний строк здійснення розрахунків за експортно-імпортними контрактами збільшується до 365 днів (вдвічі);
- експортно-імпортні операції до 150 тис. грн. більше не підлягають валютному нагляду;
- вводиться система е-лімітів (2 млн. євро/рік для юридичних осіб, 50 тис. євро/рік для фізичних осіб), яка замінює індивідуальні ліцензії на валютні операції;

- більше немає санкцій за порушення строків розрахунків у вигляді припинення зовнішньоекономічної діяльності;
- дострокове погашення зовнішніх зобов'язань необмежене;
- хеджування експортно-імпортних та боргових операцій може здійснюватися шляхом укладання валютних форвардів;
- скасовується обмеження щодо здійснення операцій за рахунками юридичних осіб-нерезидентів у банках України;
- відмінено процедуру реєстрації зовнішніх запозичень;
- в межах ліміту купівлі готівкової валюти – до 150 тис. грн. /день в еквіваленті дозволяється online-купівля іноземної валюти фізичними особами;
- банкам немає заборони щодо продажу своїм клієнтам державних цінних паперів, номінованих в іноземній валюті, за іноземну валюту;
- банками дозволяється укладання валютних свопів з резидентами та нерезидентами;
- дозволяються безлімітні інвестиції банків в цінні папери інвестиційного класу;
- з 15 до 150 тис. грн./рік збільшується ліміт на перекази іноземної валюти за кордон без відкриття рахунку для фізичних осіб;
- збільшується ліміт на купівлю банківських металів фізичними та юридичними особами з 3,21 тройської унції на тиждень (100 г) до еквіваленту 150 тис. грн. /день (без обмежень для юридичних осіб, що ведуть діяльність, пов'язану з використанням банківських металів);
- якщо статутом юридичних осіб передбачено ввезення-вивезення банківських металів, то дозволяється це робити;
- резидентам дозволяється внесення платежів у іноземній валюті під час страхування життя;
- на рахунку для виплат за зовнішніми запозиченнями дозволяється купувати і накопичувати іноземну валюту;

- валютний нагляд за операціями з експорту продукції здійснюватиме лише той банк, який отримав інформацію про відповідну митну декларацію; інвестицій в Україну дозволяється здійснювати не тільки у валютах першої, а й другої групи класифікатора валют;
- переміщення валютних цінностей через кордон уніфіковано.

Висновки: важливим завданням регулювання зовнішньоекономічної діяльності є диверсифікація зовнішньоекономічних зв'язків, яка сприятиме зменшенню залежності національної економіки від імпорту сировини, матеріалів, енергоносіїв та інших ресурсів і виходу на нові ринки, зміцненню позицій на традиційних ринках. Саме це Україна і намагається здійснити, у тому числі шляхом лібералізації валютного ринку.

Використані джерела та література:

1. Митний кодекс України № 4495-VI від 13 берез. 2012 р. // Відомості Верховної ради України. – 2012. – № 44/45, № 46/47, № 48. – Ст. 552.
2. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>. – Назва з екрана.
3. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / Гуріна Г. С., Луцький М. Г., Мостенська Т. Л. [та ін.]. – Київ: Сузір'я, 2007. – 690 с.
4. Зовнішньоекономічний менеджмент: навч. посіб. / Дахно І. І., Бабіч Г. В., Барановська В. М. [та ін.]. – Київ: Центр учб. літ-ри, 2012. – 568 с.
5. Загородній А. Зовнішньоекономічна діяльність: термінолог. словник / Анатолій Загородній, Геннадій Вознюк. – Київ: Кондор, 2007. – 166 с.
6. Національний банк затвердив нову систему валютного регулювання та оприлюднив дорожню карту валютної лібералізації [Електронний ресурс] // Нац. банк України. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=85295172&cat_id=55838. – Назва з екрана.

*Бріцин Антон, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Маркетинг»,
Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного
Науковий керівник: Олексенко Р.І., д-р філос. наук, професор
(м. Мелітополь, Україна)*

КРИЗА ЯК ОБ'ЄКТИВНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ФІРМИ

Актуальність теми дослідження полягає в теоретичному осмисленні феномена «криза», та яке вона має значення для існування фірми.

Мета дослідження полягає у визначенні категорії «криза» та оцінка її впливу на життєдіяльність бізнесу.

Результати наукової розвідки. Коли ваша фірма займає лідируючі позиції на ринку, у той час коли конкуренти «пасуть задніх», ваші послуги та продукція користуються попитом у споживачів, а імідж фірми неухильно росте догори не так багато бізнесменів та підприємців думають про те, що колись це може закінчитись. І навіть більше цього – це обов'язково трапиться.

А статися може все, що завгодно: нове законодавство підніме податкові ставки, що зробить ваш бізнес збитковим, на ринку з'явиться сильний конкурент, з яким вам не впоратися, впаде попит на вашу продукцію через затримки заробітної плати. Але це ще не кінець. На вас раптово можуть завести кримінальну справу, ваш бухгалтер виявиться шахраєм, звільниться один із головних заступників, який тягнув на собі майже всю фірму. Або прорив каналізаційних труб затопить ваші склади, а необережний електрик випадково спалить один із ваших магазинів. [2]

Після сонячного дня завжди приходиться темна та непроглядна ніч, яку так всі бояться – криза. Але чи насправді вона так страшна, як її малюють?

Якщо заглянути у словник, то можна знайти безліч тлумачень слова «криза». Одними із таких є: рішення, поворотний пункт, переворот, пора перехідного стану, перелом.

Цікаво, що у китайській мові це слово складається з двох символів, один з яких означає «небезпека», а інший – «можливість». Тобто, згідно з цим, ми отримуємо таке визначення слова «криза»: подія або випадок, яка є переломним моментом у житті фірми, і яка стане чудовою можливістю стати кращім та успішнішим за умови правильного та грамотного управління. Таке тлумачення вже зовсім не лякає!

Звісно, саме визначення терміну нічого не змінить, але сам факт визначення наявності кризи – це перше, з чого потрібно почати підприємцям та менеджерам, які стикнулися із цією проблемою. Щоб вирішити проблему

потрібно визнати взагалі, що ця проблема існує. І повірити у свої сили, навіть перед обличчям суворих фактів. Уміння дивитися правді в обличчя робить компанії сильнішими і впевненішими у своїх силах.

Більшість успішних та відомих зараз компаній у свій час зіткнулися з серйозними труднощами на шляху до успіху: Gillette – зі спробами поглинання; Nucor – з проблемою дешевого імпорту; Pitney Bowes - з втратою монополії; Abbott Labs – з поверненням гігантської партії товару; Kroger – з необхідністю переробити практично 100% їх магазинів. Але вони вистояли під час кризи і зараз ми можемо бачити результати їх рішень.

У своїй книзі «Від хорошого до великого», Джим Колінз наводить приклад американського адмірала Джима Стокдейла, який потрапив у полон під час війни у В'єтнамі. Його катували понад двадцять разів за вісім років його перебування в таборі (з 1965 по 1973), він не знав свого терміну звільнення, не знав, чи побачить коли-небудь знову свою родину. Але він вижив, не зважаючи на приниження, труднощі та тортури. Як він потім розповідав: «Я ніколи не втрачав віри. Ніколи не сумнівався не тільки в тому, що вийду, але і в тому, що залишуся переможцем». Але найцікавішим біла його відповідь на запитання хто не виживав у таборі. «О, це просте питання, - відповів він. – Оптимісти. «Вони говорили, що вийдуть звідси до Різдва». Різдво приходило і йшло. Тоді вони говорили: «Ми вийдемо звідси до Великодня». І Великдень приходив і йшов. Потім знову Різдво. Так вони і вмирили, тому що не витримували.

Приклад Стокдейла дає нам дуже важливий урок: ніколи не можна плутати віру в те, що ви переможете з суворою необхідністю тверезо дивитися фактам в обличчя, якими би жахливими вони не були.

Але багато з підприємців навіть із такою «вірою» у серці та благими намірами, засукавши рукава, починають рубити всіх я все. І в першу чергу починають з персоналу. [3]

Було б помилкою думати, що найкращий спосіб почати зміни у фірмі – це почати розмахувати сокирою, рубаючи направо і наліво голови старанних

співробітників. Нескінченні реструктуризації і бездумні скорочення ніколи не були на озброєнні фірм, які домоглися видатних результатів. Вони добре розуміють, що основний прискорювач зростання – це не технології, не конкуренція і не продукти, здатність знайти і втримати потрібних компанії людей. Тому коли ви вирішуєте «продати» ваші проблеми, не робіть цього разом із вашими найкращими людьми. [1]

«Немає гіршої помилки для громадського діяча, ніж подавати марні надії, яким незабаром судилося випаруватися», – сказав Уїнстон Черчилль.

Ви можете спитати: «Як же можна мотивувати людей, якщо оперувати одними лише суворими фактами? Хіба не є «світле майбутнє» найкращим стимулом? Як не дивно, але це не так.

Якщо у вас сильна команда, у неї буде досить самомотивації і ентузіазму.

Найвірніший спосіб демотивації людей – це давати їм марні надії, які незабаром впадуть під натиском реальності.

Так, лідер повинен мати бачення. Але лідери також повинні створювати клімат, в якому чують правду і відкрито дивляться фактам в обличчя.[4]

Висновки. Взагалі, домагаючись певних успіхів навіть під час несприятливих обставин, успішні фірми усвідомлюють, що в кінцевому підсумку за результат вони відповідаємо самі. І нічого нарікати на обставини.

Якщо не можеш змінити обставини – зміни свій погляд на ці обставини. Кризові ситуації та проблеми будуть завжди, особливо у сфері бізнесу. Зростання і успіх не позбавляють від проблем, а навпаки створюють нові і ще більші проблеми.

Переможці – це не ті, хто ніколи не програють, а ті, хто ніколи не здається. Саме боротьба – знак того, що ви не здаєтеся. Поки ви боретесь – ви ще не програли. Без зустрічного вітру не можна літати, а без битви ніколи не буде героїв. Тому не потрібно забувати, що іноді крок вперед – це міцний стусан ззаду.

Використані джерела та література:

1. Коллінз Д. Від хорошого до великого / Джим Коллінз. – Київ, 2009. – 320 с.
2. Ольшевський О. Антикризовий PR і консалтинг / Олександр Ольшевський. – Київ, 2003. – 432 с.
3. Олексенко Р. І. Філософія ринкових відносин : навч.-метод. посіб. / Р. І. Олексенко. – Мелітополь : ФОП Однорог Т. В., 2019. – 311 с.
4. Олексенко Р. И. Формирование ценностей креативного ресурса и капитала предпринимателей в условиях рискогенного общества: неоаксиологический анализ / Р. И. Олексенко // Интеллектуальная культура Беларуси: методологический капитал философии и контуры трансдисциплинарного синтеза знания : III междунар. науч. конф. – Минск, 2018. – С. 226–229.

*Брюховських Іван, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Фізична терапія та ерготерапія»,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»*

*Науковий керівник: Попадюха Ю.А., д-р техн. наук, професор
(м. Київ, Україна)*

ВІСЦЕРАЛЬНІ ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ СПОНДІЛОЛІСТЕЗУ ПОПЕРЕКОВОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА

Актуальність проблеми. Спонділолітез – це зсув тіла одного хребця відносно іншого. Цю патологію має 4-7% населення усього світу. Як правило, спонділолітез виникає у поперековому відділі хребта. Вважається, що він виникає здебільшого у людей, які займаються важкими видами праці чи активності, такими як підняття важкостей, гімнастика, футбол. Але пояснень, чому у людей з однаковими типами активності спонділолітез виникає у різних місцях, немає. Описано деякі причини спонділолітезу, викликані дисфункціями органів черевної порожнини.

Мета дослідження. Визначити додаткові причини виникнення спонділолітезу поперекового відділу хребта. Описати використання м'яких мануальних технік для зменшення ступеня спонділолітезу замість хірургічного втручання.

Результати наукової розвідки. При вивченні різних методів та технологій виявилось, що багато проблем хребта мають вісцеральне, а не спинальне походження. Наприклад, довготривалий спазм жовчного міхура може викликати спонділолітез на рівнях L4-L5, L5-S1; діабет другого типу (не інсулінозалежний) – спонділолітез між L2-L3, L3-L4. Також

передумовою його виникнення можуть бути операції апендектомії, кесаревого розтину, видалення матки у жінок тощо.

В дослідженні рухливості поперекового відділу хребта перевіряється флексія та екстензія хребців в сагітальній площині, латеральні нахили у фронтальній площині, а також ротації в поперековій площині.

Ступінь флексії вимірювався як мінімальна відстань між підлогою та третім пальцем рук при нахилі вперед у сантиметрах. Ступінь екстензії перевірявся як мінімальна відстань між мечеподібним відростком та лонними кістками у стані максимального вигину. Ступінь латеральних нахилів вимірювався як мінімальна відстань між третім пальцем руки та підлоги при нахилі у відповідну сторону (за методом Петеліна) в сантиметрах.

Вимірювання проводилися до і після кожного сеансу. Для досягнення максимального ефекту з кожним піддослідним додатково проводилися тести та опитування. Основні питання стосувалися вимірювання відчуттів якості щоденного життя.

Використання статистичних методів. Всі вимірювання слід згрупувати та проаналізувати з використанням статистичних методів:

1. Описувальні статистики (обчислити арифметичне середнє, стандартне відхилення)
2. Перевірка гіпотези відповідності вибірових показників закону нормального розподілу (згідно до критерію відповідності Шапіро-Вілкса).
3. Різниця між варіативностями вибірок має перевірятися за допомогою критерію Фішера.
4. Статистична значимість відмінностей між оцінками вибірових показників, розподіл яких має відповідати нормальному розподілу, і не відрізнятися варіативністю, досліджується за допомогою t-тесту Стьюдента.

Які методи реабілітації використовувалися.

Метод Толстоносова – це комплекс мануальних технік, спрямованих на відновлення мобільності всіх хребців, зв'язок та м'язів з метою відновлення початкового балансу тіла. М'якість і дозованість технік дозволяє

використовувати їх для людей віком 0 - 99 років. Метод складається з застосування трьох основних методик: гімнастика на основні суглоби модифікованим Толстоносовим А.А. методом постізометричної релаксації, модифікований метод рекойл (від фр. «відскок») на хребці, ребра та основні суглоби, проведення міофасціального релізнгу м'язів шиї, органів черевної порожнини та окремо м'язів з великим ступенем спастичності.

Методи вісцеральної терапії. Вісцеральна терапія – комплекс мануальних технік, головна мета яких – знизити рівень напруженості кожного органу черевної порожнини. Ці безболісні техніки можна використовувати майже у всіх випадках. Використовується як для зняття спастики органів, так і судин черевної порожнини. Залежно від поставленої задачі, орган розслабляють методом міофасціального релізнгу або простим обдавлюванням.

Краніо-сакральна терапія використовується для відновлення біоритмів людини. Використовується як основна техніка в балансуванні нервової системи тіла людини. Основні задачі, які виконуються методами краніо-сакральної терапії: відновлення фізіологічного положення кісток черепа, відновлення фізіологічного положення нервів та судин.

Комбінація цих трьох методик (краніо-сакральна терапія, метод Толстоносова, вісцеральна терапія) дозволяє знизити негативний вплив на хребець з боку внутрішніх органів, так і зменшити, або зовсім убрати зсув одного хребця відносно іншого (що і є спонділолістезом).

Оскільки органи черевної порожнини мають найбільший вплив на хребці поперекового відділу хребта, вісцеральна терапія була ключовим методом лікування, за виключенням випадків, коли вісцеральні проблеми були похідними від наслідків фіксації блукаючого і\або діафрагмального нервів.

Отже, використовуючи КТ-сканування у діагностиці, спеціальні техніки вісцеральної терапії, методу Толстоносова, краніо-сакральної терапії, можна зменшити ступінь спонділолістезу, або повністю його усунути

без операцій. Використовуючи вимірювання, педагогічні та статистичні методи можемо довести ефективність використання цих методів у лікуванні спонділолістезу.

Висновки. Оперативне лікування спонділолістезу – це серйозна операція з серйозними наслідками. Але ми можемо її уникнути, використовуючи м'які мануальні техніки.

Використані джерела та література:

1. Киселёв А. М. Современные технологии хирургического лечения спондилолистеза пояснично-крестцового отдела позвоночника / Киселёв А. М., Киселёв А. А. – М., 2015. – 40 с.
2. Левашов И. Б. Крупные суставы и патология стопы / И. Б. Левашов // Лечение методами МТ : семинар, Пятигорск, май 2017 г. – Пятигорск, 2017.
3. Огулов А. Т. Азбука висцеральной терапии / А. Т. Огулов. – М. : Из-во Предтеча, 2010. – 164 с.
4. Огулов А. Т. Азбука висцеральной терапии [Электронный ресурс] / А. Т. Огулов. – Режим доступа: https://www.youtube.com/watch?v=UUbi77UKVFU&list=PLqIcifaLZKvC7S2pM8SVjzrQ3X_DIHHFR. – Загл. с экрана.
5. Толстоносов А. А. Явная доктрина здоров'я / А. А. Толстоносов. – Краснодар : Кубанское книж. изд-во, 2013. – 164 с.

*Бурда Юрій, студент IV курсу,
спеціальність «Комп'ютерні науки»,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка
Науковий керівник: Шаклеїна І.О., канд. фіз.-мат. наук, доцент
(м. Дрогобич, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБЛЕННЯ ДОДАТКІВ ДЛЯ ПРОСУВАННЯ ПОСЛУГ ТА АВТОМАТИЗАЦІЇ РОБОТИ З КЛІЄНТАМИ

У сучасному світі інформація відіграє провідну роль для людей. Правильна організація опрацювання та подачі цієї інформації дозволяє отримувати максимальну вигоду для людини. На даний момент існує багато способів донести інформацію до потенційного користувача, один з яких – доступність інформації на різних платформах та в будь-який момент.

Зважаючи на загальний розвиток технологій та впровадження їх у сучасний світ, усе частіше молодий бізнес намагається пришвидшувати свій розвиток та збільшити можливі прибутки, використовуючи сучасні канали поширення інформації про власний продукт: офіційні сайти, соціальні мережі, та інші канали зв'язку з клієнтом. Дієвим способом є розробка

компанією власного веб-інтерфейсу та відповідного додатку з подальшим їх розвитком. Саме це дозволить отримувати як бізнес-статистику так і нових клієнтів; сприяє розповсюдженню інформації та збільшенню прибутків компанії чи фірми – люди отримають не лише можливість дізнатись необхідні їм речі, а ще й в інтерактивному режимі співпрацювати із самим постачальником послуг, можливість отримувати підтримку та залишати відгуки про надані послуги.

З огляду на це, у даній роботі було поставлено завдання визначити особливості розроблення спеціалізованих додатків для просування послуг та автоматизації роботи з клієнтами невеликих фірм; проаналізувати сучасні засоби розробки таких додатків та розробити на підставі проведеного аналізу додаток «Масажний салон». Даний додаток має мати веб-інтерфейс та відповідний мобільний додаток, що дозволить користувачам та адміністратору обрати для себе більш зручний режим роботи з даними та сприятиме охопленню більшого кола клієнтів.

У процесі роботи над додатком було проаналізовано предметну область та виділено вимоги до нього. До базових функцій віднесено наступні: авторизований користувач — клієнт салону має можливість записатись на сеанс масажу та переглянути інформацію щодо тривалості сеансу, його вартості та впливу обраної процедури на стан організму в цілому, залишити відгук щодо роботи масажиста та якості процедури та отримати онлайн-консультацію; користувачі-масажисти мають отримати автоматично сформований розклад сеансів та процедур та можливість перегляду історії проведених ними процедур; усі користувачі додатку мають мати ти можливість отримати доступ до даних (переглядати історію записів та додавати нові) у будь-який зручний для нього час. Також передбачено вивід статистики про проведені за певний період процедури, завантаженість салону та масажистів. Не зареєстровані користувачі можуть використовувати лише веб-інтерфейс (мобільний додаток потребує авторизації для доступу до даних) для перегляду загальних даних інформаційного характеру.

Після огляду та аналізу розробки веб-інтерфейсів та додатків схожого типу для розробки веб-інтерфейсу використано наступні продукти та технології: Mailgun / mailgun – php (виступає як SDK, котра містить методи для легкої та інтерактивної роботи з Mailgun API для розсилки листів на електронну пошту), PHP-HTTP / CURL-client, Guzzle (PHP-HTTP клієнт, котрий дозволяє відсилати HTTP запити і простий в інтеграції), PHP-HTTP/message (пакет різних PSR – 7 інструментів), Ozdemir / datatables (PHP бібліотека для опрацювання запитів до таблиць у простому та швидкому виді), Aura / sql – підключення до бази даних через PDO), Hashids (хешер для кодування певних даних із таблиць баз даних), Respect / validation (валідатор даних з широкою підтримкою різних типів даних), Aura / sqlquery (засіб для побудови запитів до баз даних) та Adamwathan / form (засіб для побудови HTML-форм).

Для розробки відповідного мобільного додатку обрано закритий фреймворк з GitHub та статично типізовану мову програмування Kotlin – це нова мова програмування, яка компілюється у JVM байт-код [1]. Розробка мобільного додатку з використанням технології Kotlin являє собою гнучку й адаптивну роботу з дизайном та функціоналом додатку, котрий у свою чергу задовільняє всі поставлені перед ним завдання в зручній для користувача формі. На даний час Kotlin має суттєву підтримку в різних середовищах розробки, включаючи Android Studio, добре працює з Java, включаючи всі пов'язані інструменти і фреймворки. Однак, варто зауважити, що обраний засіб розробки дозволяє створювати мобільні додатки лише для операційної системи Android, що є суттєвим, оскільки значна частина клієнтів фірми може бути користувачами айфонів. З огляду на це, більш ефективним для розроблення мобільного додатку може бути використання фреймворку для створення нативних мобільних додатків React Native від компанії Facebook під iOS і Android чи фреймворку для кросплатформеної розробки мобільних додатків Xamarin [2,3]. Після певного терміну використання розробленого

мобільного додатку планується розробити додаток для різних операційних систем та проаналізувати можливі зміни у кількості клієнтів салону.

На рис. 1. наведено основне вікно доступу до функціоналу додатку; зв'язок між додатком та сайтом встановлюється з використанням API-ключів, котрі генеруються базуючись на логіні та паролі з використанням функцій хешування і відповідних прав доступу. На рис. 2 наведено вікно для формування та надсилання відгуку клієнта.



Рис.1. Основне вікно додатку

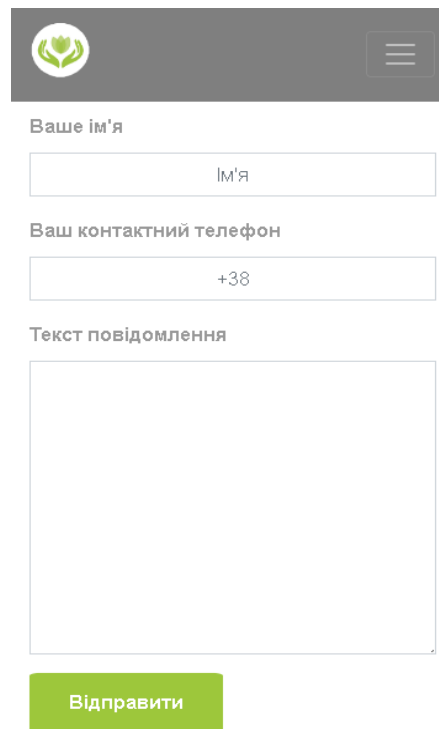


Рис.2. Вікно для надсилання відгуку

Таким чином, розроблений додаток дає змогу користувачу-клієнту записуватися на сеанс, самостійно обираючи годину та спеціаліста; можливість оцінити роботу масажиста після проходження сеансу, а також автоматично отримати певну кількість балів на свій профіль залежно від витрат на процедуру (система накопичення бонусних балів використовуватиметься для надання постійним клієнтам карток зі знижками відповідно до кількості набраних ними бонусів). Також користувачі мають можливість переглянути загальну тривалість й вартість усіх послуг, що надаються в салоні.

Впровадження розробленого додатку показало, що використання спеціалізованих програм такого типу сприяє збільшенню прибутків компанії чи фірми та підвищенню її позитивного іміджу у клієнтів.

Використані джерела та література:

1. Зубченко О. Java vs Kotlin для Android [Електронний ресурс] / О. Зубченко. – Режим доступу: <https://dou.ua/lenta/articles/java-vs-kotlin>. – Назва з екрана.
2. Сергеев В. В. Розроблення мобільних додатків на платформі Xamarin [Електронний ресурс] / В. В. Сергеев. – Режим доступу: <https://videouroki.net/razrabotki/razrabotka-mobil-nykh-prilozhenii-na-platformie-xamarin.html>. – Назва з екрана.
3. Іванов В. React Native: уроки виживання [Електронний ресурс] / В. Іванов. – Режим доступу: https://assets.ctfassets.net/2grufn031spf/22klDRm3FuMuW8AIu444Mg/f19ec6038fddb1667fc403ae9cc3bb9e/Vladimir_Ivanov_React_Native_Survival_Guide.pdf. – Загл. с екрана.

*Буцька Тетяна, студентка II курсу,
спеціальність «Фізична терапія, ерготерапія»,
Полтавський інститут бізнесу
ПВНЗ «Міжнародний науково – технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Пархоменко Н.О., старший викладач
(м. Полтава, Україна)*

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ПЛОСКОСТОПОСТІ У ДІТЕЙ

У процесі росту та розвитку дитини під впливом несприятливих умов оточуючого середовища можуть виникати різноманітні деформації стопи. Вони можуть бути вроджені та набуті. Набуті деформації можуть бути наслідком травм, інфекції, порушення обміну речовин, уражень нервової системи. Одним із видів деформації стопи є плоскостопість.

На сьогодні профілактика та попередження негативних наслідків плоскостопості є досить важливим завданням у сфері фізичної терапії.

Плоскостопість – це деформація стопи, що характеризується сплюсненням її склепіння. Вроджена плоскостопість зустрічається порівняно рідко та є вадю внутрішньоутробного розвитку скелета стопи. Набута плоскостопість, залежно від причин, що її викликали, поділяється на рахітичну, паралітичну, травматичну та статичну. Діти зазвичай народжуються з плоскою стопою, тобто м'язи стопи ще не сформовані. Але це не значить, що у дитини обов'язково виникне плоскостопість. До 3-4-річного віку склепіння, як правило, піднімається [1].

Загалом плоскостопість у дітей є хворобою опорно-рухового апарату, для якої характерне зниження склепіння стопи. Виникнення її може починатися ще на початку життя дитини.

Найбільш схильними до цього захворювання є діти, в яких: у когось з батьків є плоскостопість; дуже великі навантаження на ніжки (багато ходить тощо); підбирається неправильне взуття (без супінатора, каблука); дуже хороша гнучкість суглобів; були перенесені травми ніг; рахіт.

Для визначення плоскостопості у дитини необхідно стопи змазати вазеліном або жирним дитячим кремом і поставити її на чистий папір або серветку. При цьому спинка у дитини має бути рівною, а ніжки зсунуті разом. Так вага всього тіла розподіляється рівномірно. На відбитку стопи не повинно бути відхилення п'ятки в сторону. Звичайно, до 4 років дитяча стопа погано сформована, і склепіння проявляються ледь-ледь, але в будь-якому разі такого відхилення не повинно бути. До того ж, на відбитку повинна проявитися хоча б маленька виїмка на внутрішній поверхні склепіння стопи.

Є й інший спосіб: поставити дитину на аркуш паперу, обвести стопу олівцем. Контур покаже, чи є на ніжці сформовані склепіння.

На відбитку нормальної стопи (рис. 1) ділянка п'ятки з'єднується з передньою частиною стопи вузьким перешийком. Це вказує на те, що у дитини все добре.



Рис. 1. Відбиток стопи у нормі.

На відбитку сплющеної стопи (рис. 2) перешийок значно ширший, що вказує на наявність плоскостопості. В такому випадку варто звернутися до фахівця [2].



Рис. 2. Відбиток сплющеної стопи.

При правильному розвитку склепіння стопи повинні сформуватися до 4 років, а якщо цього не відбувається (на папері відбивається слід, на якому взагалі не видно склепіння), необхідно починати лікування плоскостопості. Робити це потрібно до 5-6-річного віку, адже потім боротися з цією хворобою буде набагато важче.

Після того, як у дитини виявили плоскостопість, необхідно відразу приступати до її лікування, оскільки чим раніше воно розпочато, тим кращим буде ефект від лікування, а відповідно, і поліпшення в майбутньому.

Основними методами фізичної терапії для боротьби з плоскостопістю у дітей є масаж і лікувальна фізична культура.

Масаж є найбільш простим та дієвим засобом фізичної терапії при плоскостопості у дітей. Він повинен проводитися фахівцем, а також батьками після проходження курсів професійного масажу.

Протягом всього процесу лікування плоскостопості дитині необхідно проводити масаж курсами по 1,5-2 місяці для поліпшення стану. Починати масаж потрібно з гомілки у положенні лежачи на животі. Масажують м'язи внутрішньої та зовнішньої сторони стопи, потім тильну сторону, а далі переходять на підшву, застосовуючи прогладжування, розтирання, розминання та постукування. Після цього повертаються до масажування м'язів гомілки та стопи. Тривати масаж повинен 8-12 хвилин, проводити його слід двічі на день.

Крім масажу для лікування та попередження плоскостопості застосовують гімнастику. Гімнастичні вправи при плоскостопості для дитини можна проводити лише тоді, коли вона починає добре повторювати за

дорослими (тобто з 2,5-3 років). Гімнастику можна проводити у різних положеннях (стоячи, сидячи, лежачи).

Спочатку гімнастику проводять лежачи чи сидячи, щоб виключити вплив маси тіла на склепіння стоп. Виконувані вправи розвивають всі м'язові групи нижніх кінцівок. Потім виконують зміцнювальні вправи з використанням предметів: захват пальцями ніг предметів (камінці, кульки олівці) і їх перекладання. Для закріплення корекції використовують спеціальні види ходьби – на носках, п'ятках, зовнішній поверхні стоп, із паралельною постановкою стоп. виправленню положення п'ятки сприяють також ходьба по похилій поверхні, ребристій дошці. Завдяки гімнастиці зміцнюються м'язи нижніх кінцівок, підвищується висота склепіння стопи, закріплюється стереотип правильної постави тіла та нижніх кінцівок при стоянні та ходьбі [3].

Крім того важливе значення для здоров'я стопи дитини має правильний підбір взуття. Воно повинно дуже добре фіксувати гомілкостоп, мати супінатор і невеликий каблучок (0,5 см), закритий носок.

Таким чином, за допомогою засобів та методів фізичної терапії при плоскостопості у дітей можна зменшити чи повністю позбутися неприємних відчуттів і болю при тривалому стоянні та ходьбі, усунути вади стоп, нормалізувати поставу та ходу, поліпшити фізичну працездатність. Профілактику плоскостопості варто починати в ранньому дитячому віці, використовуючи різні предмети, прилади й устаткування

В заняття фізкультурою слід включати спеціальні вправи для формування та зміцнення склепінь стопи, заохочувати дитину періодично ходити босоніж по підлозі, пухкій землі, піску, гальці. Сприяє профілактиці плоскостопості носіння взуття з твердою подошвою, невеликим каблучком і шнурівкою, раціональний руховий режим, а головне – регулярні заняття фізичною культурою та спортом.

Використані джерела та література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – Київ : Олімп. літ-ра, 2000. – 274 с.

2. Плоскостопість у дітей: лікування, профілактика, масаж [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://budz.com.ua/ploskostopist-u-ditej-likuvannya-profilaktika-masazh.html>. – Назва з екрана.
3. Фізична реабілітація при патології опорно-рухового апарату / В. А. Левченко, І. П. Вакалюк, Д. В. Сарабай [та ін.]. – Івано-Франківськ : Плай, 2008. – 410 с.

*Власенко Роман, Луцький Ігор,
студенти І курсу магістратури, спеціальність «Менеджмент»
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний
університет імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Панчишин Я.М., канд. екон. наук., доцент
(м. Київ, Україна)*

ЕФЕКТИВНІ МЕТОДИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Актуальність проблеми. В сучасних умовах трансформації економіки необхідно відшукати всі можливі способи підвищення ефективності діяльності підприємства, у тому числі шляхом мотивації та стимулювання персоналу на підприємствах.

Мета дослідження. Метою даного дослідження є вивчення найсуттєвіших шляхів мотивації до високоефективної праці персоналу.

Результати наукової розвідки. Мотивація - це один з напрямів у роботі при здійсненні керування персоналом. Сьогодні нові економічні умови під час трансформації економіки для євроінтеграції України висувають нові вимоги як до персоналу, так і до керівництва: орієнтація на європейські цілі та стандарти праці, спілкування, повагу до людей. Отже, необхідні і нові методи мотивації.

У наш час, мабуть більше ніж раніше, бажання мати гарантовану заробітну платню є найвагомим мотивуючим фактором. При цьому, не має значення інтенсивність та якість праці, головне мати спокійну роботу з гарантованим, хоч і невеликим, заробітком, аніж інтенсивну роботу з високою заробітною платою. Більш амбіційні люди бажають мати впевненість у підвищенні розміру заробітної платні відповідно до загального росту цін. Водночас, на ринку праці все більше з'являються працівники, що володіють достатніми знаннями, професіоналізмом і свідомістю.

В сучасному економічному словнику зазначається, що мотивація це «зовнішнє або внутрішнє спонукання економічного суб'єкта до діяльності в ім'я досягнення якої-небудь мети, наявність інтересу до такої діяльності і способи її стимулювання та спонукання».

Мотивація включає внутрішній стан людини, що називається потребою, і чинники зовні нього, що визначається як стимул або задача. Поведінка людини визначається потребою, яка домінує в даний момент часу. Система мотивації призвана з'єднати матеріальні інтереси працівників із стратегічними задачами підприємства, а отже необхідно стимулювати виробничу поведінку працівників підприємства, скерувавши його на досягнення стратегічних задач організації.

Один з найбільш ефективних інструментів мотивації, що використовується у менеджменті, це винагорода. Система оплати праці та її застосування зазвичай сприймаються як показник організаційного клімату підприємства в цілому. Майже в будь-якій організації система винагородження є тим, за чим спостерігають всі робітники. Відповідальність за координування і управління цією системою лягає на відділ з управління персоналом.

Світовий досвід стимулювання праці персону таких країн, як США і Канаді, показує, що розмір винагороди працівника напряму залежить від результатів його діяльності. Заробітна платня, розмір якої може змінюватися, передбачає два важливі моменти: оклади диференціюються відповідно до якісних відмінностей праці, а також залежно від трудових досягнень в межах розряду або посади, особистих і ділових якостей при проведенні періодичної атестації (в США на основі щорічної атестації майже у 90% змінюються оклади).

Дуже важливо для мотивації праці запровадження на підприємстві системи нематеріального стимулювання праця. Нематеріальні стимули необхідні для більш творчих та матеріально незалежних працівників. Для них важливо відчувати свою цінність для підприємства, мати творчу свободу;

мати можливість навчатися та розвиватися. Гарними стимулами також є гнучкий графік, неповний робочий тиждень, можливість працювати дистанційно, отримання кредиту на житло, автомобіль тощо.

Вже під час прийому працівника на роботу бажано визначити, який вид мотивації для нього найвпливовіший. Люди, для яких пріоритетна матеріальна мотивація, менш ініціативні, не дуже гнучкі при нововведеннях. Для більш творчих працівників гроші не є основним фактором для професійної та якісної роботи.

Ефективне управління діяльністю підприємства дуже залежить від вміло налагодженого мотиваційного механізму. В Україні існують всі можливості запровадження високоефективного механізму мотивації праці відповідно до світового досвіду, якщо врахувати своєрідну трудову ментальність українців та економічну ситуацію в країні.

Висновки. Для провадження високо результативної діяльності підприємства необхідно дуже ретельно планувати механізм винагородження праці та шляхи мотивації до ефективної роботи всіх працівників, адже трудовий ресурс – це один із ключових моментів, на якому базується успіх усього підприємства. Одним з важливіших методів мотивації праці в сучасній Україні залишається заробітна плата, тому що переважна більшість людей працює саме для забезпечення своїх матеріальних потреб.

Використані джерела та література:

1. Бакурова А. В. Самоорганізація соціально-економічних систем: Моделі і методи : монографія / А. В. Бакурова. – Запоріжжя : КПУ, 2010. – 328 с.
2. Гунченко М. В. Особливості формування та реалізації кадрової політики підприємства у сфері мотивації праці / М. В. Гунченко // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. – 2014. – Вип. 8 (1). – С. 80–82.
3. Гур'янова Л. І. Формування системи мотивації праці на підприємстві / Л. І. Гур'янова // Економіка і менеджмент культури. – 2013. – № 1. – С. 85–88.
4. Кравченко О. О. Психологічні аспекти управління персоналом / О. О. Кравченко, С. В. Кикоть // Молодий вчений. – 2016. – № 3. – С. 101–103.
5. Криворотько І. О. Дослідження зарубіжного досвіду мотивації персоналу для використання в українських умовах / І. О. Криворотько // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. – 2013. – № 2 (71). – С. 151–154.
6. Мазур В. С. Менеджмент: теорія і практика : навч. метод. комплекс / В. С. Мазур. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 200 с.

7. Стаценко Є. В. Адаптація міжнародних нематеріальних методів мотивації персоналу до сучасної системи стимулювання праці в Україні / Є. В. Стаценко, Ю. В. Лобода // Економіка та упр. – 2011. – С. 11–13.
8. Харазашвілі М. Л. Зарубіжний досвід мотивації праці працівників / М. Л. Харазашвілі, Л. В. Шостак // Науково-дослідна робота молодих учених: стан, проблеми, перспективи. – 2012. – № 11. – С. 46–51.

Волинець Катерина, Науменко Леся
студентки II курсу магістратури, спеціальність «Фінанси,
банківська справа та страхування»
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний
університет імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Кругла М.М., канд. екон наук, доцент
(м. Київ, Україна)

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ВІТЧИЗНЯНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Актуальність проблеми: В сучасних умовах розвитку ринкової економіки багато підприємств постійно стикаються з проблемами, які супроводжуються кризовими ситуаціями та фінансовими ускладненнями. Своєчасно адаптуватись до мінливих умов ринку і зберегти достатній рівень ефективності допомагає формування та реалізація механізмів антикризового управління, спрямованих на зменшення і ліквідацію фінансових ризиків та загроз. На жаль, зараз склалася така ситуація, що чинні механізми антикризового управління виявились малодієвими, тому трансформація української економіки та активна інтеграція в глобальний економічний простір вимагає переосмислення традиційних вітчизняних підходів до формування стратегії антикризового управління підприємством. Актуальність обраної теми дослідження підтверджується невтішними статистичними даними: в 2018 році 29,8% від загальної кількості українських підприємств працювали збитково, і це більше, ніж на 2% перевищує показник за попередній рік [1]. Отже, дуже важливим є вивчення міжнародного досвіду розробки та впровадження механізму антикризового управління, а також його адаптація до специфіки українського економічного середовища.

Мета дослідження: виявлення існуючих проблем в сфері антикризового управління на вітчизняних підприємствах та пошук шляхів їх

вирішення, спираючись на досвід реалізації антикризових заходів в зарубіжних країнах.

Результати наукової розвідки: Серед вітчизняних науковців, роботи яких присвячені сутності та методиці антикризового управління, доцільно відзначити Л. Лігоненко, І. Бланка, В. Василенко, А. Чернявського, Н. Селюченко, та ін. Проаналізувавши праці цих авторів, виявлена відсутність чіткого обґрунтування економічної сутності, формування методики та інструментів системи антикризового управління як комплексу заходів для стабілізації економічного стану підприємства. З-поміж зарубіжних економістів заслуговують на увагу наукові праці Е. Альтмана, У. Бівера, Р. Келлера, М. Міллера, Г. Спрінгейта тощо [3]. В результаті дослідження їх робіт з'ясовано, що в західній економічній думці поняття «антикризове управління» (*anti-crisis management*) розглядається разом з *turnaround management* – виведення компанії з кризи шляхом її реструктуризації; *corporate recovery* – здійснення комплексу антикризових заходів для оздоровлення підприємства силами керівництва або консалтингових організацій в рамках корпоративного законодавства; *financial recovery* – процес оздоровлення фінансів підприємства.

Незважаючи на велику різноманітність підходів до визначення сутності антикризового управління, можна виділити його загальні особливості:

- мета антикризового управління полягає в забезпеченні стійкого фінансового становища підприємства в умовах змін зовнішнього середовища;
- основою антикризового управління є процес пошуку інновацій у всіх сферах діяльності підприємства;
- реалізація механізму антикризового управління має бути частиною загальної стратегії підприємства.

Виходячи з цього, пропонуємо визначати антикризове управління як багатоплановий процес, що включає комплекс інноваційних заходів, спрямованих на запобігання, попередження та подолання фінансових криз,

усунення їх негативних наслідків та забезпечення умов для зміцнення фінансового стану підприємства.

В умовах глобалізації економіки підприємства постійно стикаються з кризами різного рівня складності і саме антикризове управління має створити умови для стабілізації, подальшого розвитку та активізації діяльності підприємств як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках. За допомогою інструментів антикризового управління можна отримувати достовірну інформацію про недоліки роботи підприємства, щоб мати змогу оперативного вносити корективи в його діяльність. Але існує велика проблема – до керівництва ця інформація доходить несвоєчасно.

Найважливішим інструментом для здійснення антикризових заходів є діагностика фінансового стану підприємства. Незважаючи на всю різноманітність методик її проведення, що пропонуються економістами (експрес-діагностика, поглиблена діагностика фінансового стану [2], прогнозування ймовірності банкрутства за моделями Альтмана, Бівера, Спрингейта, побудова нейронних мереж) виникають складнощі в їх застосуванні вітчизняними підприємствами, оскільки:

1. Нормативні показники платоспроможності, фінансової стійкості та ділової активності, що використовуються в світовій практиці, потребують доробки і уточнення відповідно до особливостей конкретної галузі народного господарства.

2. Значення вагових коефіцієнтів, що застосовуються в моделях діагностики фінансового стану, розраховані за даними про банкрутство західних підприємств, тому вони не враховують реальні умови, в яких працюють українські суб'єкти господарювання.

3. Разом з кількісними методиками фінансового аналізу рекомендуємо використовувати якісні, наприклад, PEST- та SWOT-аналіз, які підвищують ефективність антикризових рішень.

4. В процесі діагностики мають поєднуватись інструменти з різних сфер, таких як маркетинг, статистика, облік, аудит, прогнозування тощо.

Отже, підприємство на підставі загальновідомих методик, має сформувати власну систему діагностики фінансового стану, яка допоможе своєчасно здійснити оцінку діяльності підприємства, враховуючи специфіку галузі, в якій працює.

Ще одна складова антикризового управління – це постійне впровадження інновацій з метою створення превентивної системи управління. Серед інноваційних технологій, що використовуються зарубіжними фірмами в системі антикризового управління і придатні до застосування на вітчизняних підприємствах, можна виділити створення бізнес-інтелекту (інноваційної технології, що поєднує всі сфери діяльності підприємства для ефективної та стійкої організації бізнесу в умовах необмеженої кількості інформації) та впровадження концепції безперервного бізнесу (інноваційної технології, що дозволяє ефективно реагувати на переривання бізнес-процесів; це мінімізує витрати на відновлення звичайного режиму діяльності).

Висновки. Отже, за результатами проведеного дослідження можна зробити такі висновки:

- в працях вітчизняних та зарубіжних економістів відсутній єдиний підхід до визначення сутності антикризового управління, але в ході аналізу були виділені загальні ознаки антикризового управління, що стали підставою для визначення його змісту;

- розглянуті проблеми, що перешкоджають об'єктивній та своєчасній діагностиці фінансового стану підприємства і посилюють ризик втрати платоспроможності, а також запропоновані напрями їх вирішення;

- сформульовані пропозиції щодо впровадження інновацій, які забезпечать значне покращення ефективності антикризового управління на підприємстві.

Використані джерела та література:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]: офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата 17.03.2019). – Назва з екрана.

2. Черниш С. С. Діагностика фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / С. С. Черниш. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/11938/3/111.pdf> (дата 25.03.2019). – Назва з екрана.
3. Прохорова Ю. В. Антикризове фінансове управління підприємством: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04 / Прохорова Юлія Василівна ; ПВНЗ Європ. ун-т. – Київ, 2008. – 20 с.

Врагова Наталія, студентка III курсу,
спеціальність «Фізична терапія, ерготерапія»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний
університет імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)

СУЧАСНІ ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ФУНКЦІЙ НИЖНІХ КІНЦІВОК ПІСЛЯ ПЕРЕЛОМІВ ПОПЕРЕКОВОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА

Актуальність проблеми. Більш половини переломів хребта супроводжуються пошкодженням спинного мозку. Згідно із статистикою переломи хребта складають від 2 до 2,5% усіх переломів опорно-рухового апарата (ОРА), у поперековому відділі хребта, це приблизно 45 – 50% від загальної кількості випадків, 40 – 45% припадає на грудний відділ і 5 – 15% на шийний [2].

Інвалідність при ускладнених пошкодженнях хребта становить 95%. Летальність у цій групі хворих – до 30% [4]. Відновлювальні заходи спрямовані на поліпшення стану працездатності, попередження післяопераційних ускладнень [3]. Не дивлячись на велику роботу, яка проводиться в нашій країні по боротьбі з травматизмом, число випадків перелому хребта за останнє десятиліття зростає, особливо в статистиці травматизму від засобів міського транспорту [1].

Питання лікування та фізичної терапії хворих після оперативного лікування переломів поперекового відділу хребта є одним із найважливіших, адже зміни, які відбуваються при цьому, призводять до обмежень функцій ОРА та подальшої інвалідизації. Фізична терапія хворих є також важливим соціально-економічним питанням, адже більша частка травмованих люди

працездатного віку, травма для яких проявляється вираженим больовим синдромом й обмеженою амплітудою рухів, погіршенням якості життя та інвалідністю. Актуальність проблеми з кожним роком зростає, оскільки збільшується рівень травм поперекового відділу хребта. В останні роки ефективним та перспективним методом фізичної терапії хворих після оперативного лікування переломів поперекового відділу хребта є відновлення рухових функцій нижніх кінцівок за допомогою спеціалізованих реабілітаційних пристроїв.

Мета дослідження – проаналізувати сучасні технічні засоби для відновлення рухових функцій нижніх кінцівок після оперативного лікування переломів поперекового відділу хребта.

Результати наукової розвідки. Серед сучасних технічних засобів для відновлення рухових функцій після оперативного лікування переломів поперекового відділу хребта добре себе зарекомендували МОТО-мед та СРМ Lower Limb тренажери. Лікувальні цілі МОТО-меда наступні: зменшити спазми, стати більш рухливими – розслаблення мускулатури при наступних судомках та загальній нерухомості; зменшити наслідки обмеження рухів, наприклад, порушення кровообігу, рухливість суглобів, скорочення сухожиль, проблеми травлення, сечового міхура; поліпшити психоемоційний стан – систематичні рухи та заняття покращують самопочуття хворого.

Ортопедичний технічний пристрій СРМ Lower Limb призначений для відновлення рухливості в колінному та кульшовому суглобах, забезпечує широкий діапазон рухів на згинання в області кульшового суглоба від 4° до 100°. Переваги при використанні пристрою – стабільна кутова швидкість, яка попереджає адгезії та контрактури. Апарат мінімізує будь-які зміщення і забезпечує мінімальне навантаження на суглоб, забезпечує синхронну розробку кульшового та колінного суглобів, можливе регулювання рухів в надп'ятково-гомільковому суглобі для повного пасивного відновлення рухливості нижньої кінцівки. Апарат LiteLift-Lower Limb СРМ має запатентовану систему передньої шини, яка дозволяє коліну повністю розігнутися і попереджати

розвиток контрактур в колінному та кульшовому суглобах, що часто зустрічається при переломах поперекового відділу хребта. Розроблений з урахуванням анатомічних особливостей, з подвійним кутом руху коліном і з'єднань стегна, апарат достовірно відслідковує діапазон рухів кінцівки [4].

Висновки. Проведений аналіз сучасних технічних засобів для відновлення функції нижніх кінцівок після оперативного лікування переломів поперекового відділу хребта, які значно покращують рухову функцію, сприяють профілактиці тугорухливості в суглобах нижніх кінцівок. Тому доцільно використовувати у відновленні хворих з переломами хребта в поперековому відділі Мото-мед та СРМ тренажери.

Використані джерела та література:

1. Бабиченко Е. И. Травматическая болезнь спинного мозга / Е. И. Бабиченко // Нейротравматология / под ред. А. Н. Коновалова, Л. Б. Лихтермана, А. А. Потапова. – М. : Вазар-Ферро, 2012. – С. 292–294.
2. Качесов В. А. Основы интенсивной реабилитации. Травма позвоночника и спинного мозга в 2 кн. Кн. 1 / В. А. Качесов. – М., 2002. – 278 с.
3. Попадюха Ю. А. Сучасні комп'ютеризовані комплекси та системи у технологіях фізичної реабілітації : навч. посіб. / Ю. А. Попадюха. – Київ : Центр учб. літ-ри, 2018. – 300 с.
4. Попадюха Ю. А. Сучасні роботизовані комплекси, системи та пристрої у реабілітаційних технологіях : навч. посіб. / Ю. А. Попадюха. – Київ : Центр учб. л-ри, 2017. – 324 с.
5. Решетников Н. В. Физическая культура / Н. В. Решетников, Ю. Л. Кислицын. – М. : Академия, 2015. – 152 с.

*Гамчук Марія, студентка І курсу,
спеціальність «Соціальне забезпечення»,
ДВНЗ «Луцький національний технічний університет»
Науковий керівник: Піменова О.О., канд. соціол. наук, доцент
(м. Луцьк, Україна)*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНИХ ПІДЛІТКІВ

Вивчення проблем формування сучасних підлітків завжди знаходилась у центрі уваги науковців. Така *актуальність дослідження* зумовлена необхідністю розуміння та пояснення особливостей дітей підліткового віку. Через те, що перехід від дитячого до дорослого етапу життя характеризується глибокими особистісними змінами, ця проблема не втрачає своєї актуальності і сьогодні.

Підліток це цілком сформована особистість, яка прагне відвоювати своє місце в дорослому світі.[1]

Кожен підліток по-різному справляється з цими важким для нього і для всіх оточуючих віком.[1]

Говорячи про проблемні підлітках, ми зазвичай маємо на увазі, що вони є джерелом проблем для батьків і вчителів.[2]

Підлітковий вік складний в першу чергу для самої дитини. З одного боку бурхливий фізичний розвиток і статеве дозрівання, з іншого психологічні зміни через «підвішеного стану» між світом дітей і світом дорослих. [2]

У багатьох випадках проблеми підлітків пов'язані зі спілкуванням і відносинами не тільки любовними, але й дружніми і сімейними. Почнемо, мабуть, з проблем з батьками для батьків саме вони «лежать на поверхні».[2]

Проблеми підлітків з батьками часто витікають з того, що їм не дають права на особисте життя. У цьому віці підлітку дуже важливо, щоб у нього була якась частина життя, до якої він не зобов'язаний допускати своїх батьків.[2]

Нерідко підліток незадоволений своєю зовнішністю, комплексуючи через зріст, вагу, окуляри й усе те, що відрізняє його від намальованого в уяві ідеалу.[1]

Для підлітка боязкість проблема болісна, через яку він дуже страждає. Боязкість і сором'язливість завжди пов'язані із заниженою самооцінкою. Все це заважає підлітку як мінімум нормально контактувати з оточуючими.[1]

Роль батьків у цьому випадку довести дитині її цінність і важливість для всього світу та для своєї сім'ї зокрема. [1]

Підлітковий вік проблемний і для самих підлітків, і для їхніх батьків. Але батькам впоратися легше: за їхніми плечима життєвий досвід. А ось проблеми підлітків самі підлітки часто вирішити не в змозі і тут їм

знадобиться ваша допомога. Любов, терпіння і підтримка батьків гідний супротивник підлітковим проблемам. [2]

Отже, формування особистості у підлітковому віці є складним етапом у процесі соціалізації. Найкращий спосіб протистояти тиску однолітків, це мати батьків, які сповнюють серце дитини підбадьорюванням, розумінням і підтримкою. Лише тоді дитина буде мати внутрішню силу протистояти зовнішнім ударам. Похвала за успіхи чи навіть зусилля дає можливість розвинути почуття власної гідності:

- дати підлітку в дома «безпечний прихисток» від критики і насмішок одноліток;
- щиро хвалити дитину за здібності і зусилля;
- посилювати в дитини усвідомлення своєї цінності в Божих очах. Заохочувати її розказувати Богові про свої проблеми і покладатися на Нього;
- схвалювати позитивний вплив однолітків, позитивну дружбу і все, що розвиває в підліткові позитивні якості.[3]

Використані джерела та література:

1. Топ-5 головних проблем підлітків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.google.com/amp/s/lady.tochka.net/ua/amp/9885/>. – Назва з екрана.
2. Сайт для батьків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nemovlia.net/vihovannya-pidlitkiv/problemi-pidlitkiv.html>. – Назва з екрана.
3. Проблеми підлітків. Тиск і відкинення однолітків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.christusimperat.org/uk/node/37081>. – Назва з екрана.

*Гирева Ангеліна, студентка IV курсу,
спеціальність «Фізична реабілітація»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний
університет імені академіка Юрія.Бугая»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ У ОСІБ З ВАДАМИ ЗОРУ

Актуальність проблеми. За даними ВООЗ, щороку кількість сліпих у світі збільшується на 1–2 млн. осіб. В Україні дитяча сліпота та слабкозорість посідають четверте місце серед основних причин інвалідизації дітей. Серед

дітей, які страждають на короткозорість, число практично здорових в два рази менше, ніж серед всієї групи обстежених школярів. Відзначається зв'язок короткозорості з простудними, хронічними і важкими інфекційними захворюваннями. У короткозорих дітей частіше, ніж у здорових, зустрічаються зміни опорно-рухового апарату - порушення постави, сколіоз, плоскостопість. Це пов'язано з неправильною позою при читанні і письмі, а також швидким стомленням м'язів шиї і спини. Порушення постави, в свою чергу, погіршує стан внутрішніх органів і систем, особливо дихальної і серцево-судинної. Таким чином, існує і пряма, і зворотна залежність між фізичною активністю дитини, його здоров'ям, з одного боку, і розвитком короткозорості, з іншого боку. Якщо дитина з самих ранніх років багато і різноманітно рухається, добре загартований, у нього рідше виникає короткозорість навіть при спадкової схильності. І, навпаки, у короткозорих дітей, якщо їх не тренувати, не стежити за їх поставою, харчуванням, режимом навчання і відпочинок, можуть виникнути різні захворювання і подальше прогресування короткозорості.

Фізична культура, рухливі ігри на свіжому повітрі, спорт повинні зайняти важливе місце в комплексі заходів з профілактики короткозорості і її прогресування, оскільки фізичні вправи сприяють як загальному зміцненню організму і активізації його функцій, так і підвищенню працездатності очних м'язів, зміцненню склери ока.

Мета дослідження. Вивчити особливості реабілітаційних заходів для дітей з патологією зору в умовах застосування курсу лікувальної фізичної культури.

Результати наукової розвідки. У процесі дослідження аналізувалися і узагальнювалися дані науково-методичної літератури про будову і функції зорового аналізатора в нормі і при короткозорості і астигматизмі, особливості фізичного розвитку дітей з ослабленим зором. А також завдання, принципи і особливості методики реабілітаційних заходів для дітей з короткозорістю і астигматизмом різного ступеня тяжкості.

Вивчення впливу систематичних занять циклічними фізичними вправами (біг, плавання, ходьба на лижах) помірної інтенсивності в поєднанні з гімнастикою для очей показало, що у людей з короткозорістю середнього ступеня тяжкості не тільки підвищується загальна витривалість, але і значно поліпшується зір. Фізичні вправи сприятливо впливають на орган зору дітей. Так, було відзначено, що серед школярів у віці від 7 до 18 років, що займаються спортом, число осіб, які страждають на короткозорість, значно менше, ніж серед школярів, які не займаються спортом. За допомогою спеціальних досліджень, було встановлено, що зниження загальної рухової активності школярів при підвищеному зоровому навантаженні може сприяти розвитку короткозорості. Фізичні вправи загальноосвітнього характеру, що застосовуються в поєднанні зі спеціальними вправами для м'язів очей, роблять позитивний вплив на функції короткозорого очі. На підставі проведених досліджень була розроблена методика лікувальної фізкультури для школярів і дорослих, які страждають на короткозорість, і на практиці доведена її ефективність. Заняття спеціальними вправами, рекомендовані короткозорим, можна виконувати самостійно в домашніх умовах, на природі, під час відпочинку, деякі з них можна включати в комплекс виробничої гімнастики. Необхідно суворо стежити, щоб вправи були підібрані правильно: з урахуванням віку, статі, стану здоров'я, фізичної підготовленості, ступеня короткозорості, стану очного дна. Вправи загальнорозвиваючого характеру обов'язково необхідно поєднувати з гімнастикою для очей. Для того щоб раціонально, з більшою користю для здоров'я займатися фізичними вправами, потрібно знати і виконувати рекомендації по організації самостійних занять, розроблені для короткозорих людей - школярів і студентів, службовців, людей творчої праці, а також тих, чия професія пов'язана з тривалою і напруженою зоровою роботою.

Висновки. Дозовані фізичні вправи в формі лікувальної гімнастики підвищують рівень фізичного розвитку дітей, резерви кардіореспіраторної системи, зростає загальна фізична працездатність, покращується

суб'єктивний стан хворих. Комплекс лікувальної фізичної культури сприяє розвитку рухових якостей, перш за все, сили, швидкісно-силових якостей, витривалості, рухливості хребта, сприяє корекції порушень постави і підтримує на оптимальному рівні функціональні можливості організму.

Вплив комплексу лікувальної фізичної культури, дихальних вправ і спеціальних вправ для очей на організм призводить до достовірного підвищення функціонального стану кардіореспіраторної системи.

Відновлювальні заходи, спрямовані на корекцію функціонального стану дітей з короткозорістю повинні базуватися на дотриманні методичних принципів фізичного тренування і застосування індивідуально підібраних курсів ЛФК.

Використані джерела та література:

1. Вавіна Л. С. Навчання та реабілітація дітей і молоді з порушеннями зору / Л. С. Вавіна, Т. А. Жук // Дефектологія. – 2007. – № 3. – С. 39–41.
2. Біран В. П. Інвалідність при патології органів зору та реабілітація людей з вадами зору та сліпих / В. П. Біран. – Мінськ, 2002.
3. Аветисов Э. С. Близорукость : [монографія] / Э. С. Аветисов. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Медицина, 2002. – 285 с.
4. Аветисов Э. С. Пособие по детской офтальмологии / Э. С. Аветисов, Е. И. Ковалевский, А. В. Хватова. – М. : Медицина, 2008. – 496 с.
5. Гета А. Фізична реабілітація дітей 6–7 років з міопією I–III ступеня / А. Гета // Молода спортивна наука України. – 2007. – Вип. 9. – С. 71–76.
6. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – Київ : Вид-во НУФВСУ «Олімпійська література», 2005. – 472 с.

*Гілляка Максим, студент II курсу
магістратури, спеціальність «Комп'ютерні науки»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний
університет імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Шилін В.П., доцент
(м. Київ, Україна)*

МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ПАКЕТНОЇ ПЕРЕДАЧІ АУДІО ДАНИХ В РЕЖИМІ РЕАЛЬНОГО ЧАСУ

Актуальність проблеми. У наш час розробка стрімінгових сервісів та систем потокового відтворення є надзвичайно актуальною, адже кількість користувачів, що вже користуються послугами таких сервісів невпинно зростає. За даними ресурсу digitalmusicnews.com на середину 2016 року кількість таких користувачів перетнуло позначку в 100 мільйонів осіб [1].

Значне зростання кількості користувачів стрімінгових сервісів породжує все більший інтерес до стрімінгу [2,3], що збільшує необхідність розробки як більш варіативних рішень, так і розробки рішень, що дають можливість гнучкіше контролювати та застосовувати стрімінг медіа. Правильність вибору засобів розробки та проектування може забезпечити стабільність роботи системи та зменшити вартість використаного стрімінгового обладнання.

Домінуючою концепцією у розробці стрімінгових рішень є клієнт-серверна архітектура. Зазвичай стрімінговий клієнт являє собою slave-пристрій, що очікує команди та дані від медіа сервера для відтворення звуку. Медіа сервер, в свою чергу, виконує роль master-пристрою, що при підключенні клієнта починає транслювати дані останньому, а саме контролюючи пакети та медіа фрейми.

Постановка задачі. Основне завдання проекту полягає в розробці системи для відтворення звукового потоку в режимі реального часу.

Головною задачею проекту було створення медіа серверу, стрімінгового клієнта та аналогового регулятора гучності. А також, розглянути технології та формати, які використовуються для передачі аудіо даних між сервером та засобом відтворення.

Результати дослідження. Для реалізації проекту було обрано набір засобів Qt — крос-платформовий інструментарій розробки ПЗ мовою програмування C++.

Бібліотека дозволяє керувати нитями, працювати з мережею та забезпечує крос-платформовий доступ до файлів.

Qt 4 поширюється в чотирьох редакціях:

- Qt Console — для розробки застосунків без графічного інтерфейсу (мережні демони, консольні застосунки тощо);
- Qt Desktop Light — полегшена версія для розробки застосунків із графічним інтерфейсом, але без підтримки баз даних, мережі та XML;
- Qt Desktop — повна версія, містить усі компоненти;

– Qt Open Source Edition — повна версія для розробки відкритого програмного забезпечення, що поширюється під ліцензією GNU GPL. Не підтримує комерційні компілятори.

Бібліотека розділена на декілька модулів, для четвертої версії бібліотеки — це:

– QtCore — класи ядра бібліотеки для використання іншими модулями;

– QtGui — компоненти графічного інтерфейсу;

– QtNetwork — набір класів для мережевого програмування.

Підтримка різних високорівневих протоколів може мінятися від версії до версії. У версії 4.2.x присутні класи для роботи з протоколами FTP і HTTP. Для роботи з протоколами TCP/IP і UDP призначені такі класи як: QTcpServer, QTcpSocket для TCP/IP і QUdpSocket для UDP;

– QtOpenGL — набір класів для роботи з OpenGL;

– QSql — набір класів для роботи з базами даних мовою структурованих запитів SQL. Основні класи цього модуля у версії 4.2.x: QSqlDatabase — клас для надання з'єднання з базою, для роботи з якоюсь конкретною базою даних, вимагає об'єкт, успадкований від класу QSqlDriver — абстрактного класу, який реалізується для конкретної бази даних і може вимагати для компіляції SDK бази даних. Наприклад, для збірки драйвера під базу даних FireBird/InterBase вимагає .h файли й бібліотеки статичної лінковки, що входять у комплект постачання цієї БД.

Також реалізована технологія WOC — widgets on canvas, за допомогою якої буде реалізована Plasma в KDE 4.1, буде можливим використовувати віджети бібліотеки Qt прямо в аплетах. Забезпечує розташування віджетів на QGraphicsView із можливістю масштабування й різних графічних ефектів.

Бібліотека використовує власний формат проекту, що іменується .pro файлом, у якому зібрана інформація про те, які файли будуть скомпільовані, за якими шляхами шукати заголовні файли та багато іншої інформації. Згодом за допомогою утиліти qmake з них виходять makefile для make-утиліти

компілятора. Також є можливість роботи за допомогою інтеграторів з такими середовищами програмування, як Microsoft Visual Studio 2013/2015, а зовсім недавно стала доступна інтеграція в Eclipse, для версії бібліотеки 4.x.x.

Відмінна особливість Qt від інших бібліотек — використання МОС — попередньої системи обробки початкового коду. Загалом, Qt — це бібліотека не для чистого C++, а для його особливого діалекту, з якого й «перекладає» МОС для подальшої компіляції будь-яким стандартним компілятором C++.

Починаючи з версії 4.5, до комплекту Qt включене середовище розробки Qt Creator, яке містить у собі редактор коду, довідку, графічні засоби Qt Designer і можливість зневадження застосунків. Qt Creator може використовувати GCC або Microsoft VC++ як компілятори і GDB як зневаджувач. Для Windows-версій бібліотека комплектується компілятором, заголовними й об'єктними файлами MinGW. Qt Creator — середовище розробки, призначене для створення крос-платформових застосунків із використанням бібліотеки Qt. Підтримується розробка як класичних програм мовою C++, так і використання мови QML для визначення сценаріїв, у якій використовується JavaScript, а структура й параметри елементів інтерфейсу задаються CSS-подібними блоками.

Висновки. Після ознайомлення з Qt, можна сказати, що все більше програмних застосунків буде написано з допомогою такого набору інструментів, адже він дозволяє запускати написане за його допомогою ПЗ на більшості сучасних ОС, просто компілюючи текст програми для кожної операційної системи без зміни початкового коду. Містить всі основні класи, які можуть бути потрібні для розробки прикладного програмного забезпечення, починаючи з елементів графічного інтерфейсу й закінчуючи класами для роботи з мережею, базами даних, OpenGL, SVG і XML.

Використані джерела та література:

1. Digital Music News [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.digitalmusicnews.com/2016/09/06/100-million-subscribers-streaming-music/>. – Назва з екрана.
2. Повсюдний стрімінг: як телебачення та Інтернет адаптують моделі «відео за запитом» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://vikna.if.ua/news/category/5048/2017/06/04/71702/view>. – Назва з екрана.

3. Streaming made more revenue for music industry in 2015 than digital downloads, physical sales [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.washingtontimes.com/news/2016/mar/23/streaming-made-more-revenue-for-music-industry-in-/>. – Назва з екрана.

*Гладкий В'ячеслав,
аспірант Навчально-наукового інституту права
імені князя Володимира Великого
Міжрегіональної Академії управління персоналом
Науковий керівник: Кислий А. М., д-р юрид. наук, професор
(м. Київ, Україна)*

ЗВ'ЯЗОК ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ З КОРУПЦІЄЮ

Актуальність проблеми. Американські вчені проф. Ш. Зханг (Sheldon X. Zhang) з та С. Пінеда (Samuel L. Pineda) звертають увагу на те, що хоча дослідники проблематики торгівлі людьми лише час від часу вказували на корупційність правоохоронних органів в якості певного фактору, що полегшує торгівлю людьми, між тим, мало хто з дослідників зосереджує увагу на тому, що саме корупція є фундаментальною причиною відповідного злочину. Окреслена проблема, на думку американських вчених, виявляється в тому, що концентрація уваги дослідників виключно на теорії впливу бідності на работоргівлю, призводить до того, що низка урядових установ й політиків вважають, що усунення бідності буде ключем до викорінення торгівлі людьми [1, с. 45, 53]. Як наслідок – політика протидії сучасним формам рабства є недостатньо ефективною, хоча скорочення бідності, безумовно, є важливим завданням правової та соціальної держави. Отже, гребування в дослідженнях торгівлі людьми зв'язком вказаного явища з корупцією не тільки є помилковим, але й неприпустимим (при цьому, вказане зауваження стосується не лише питання дослідження торгівлі людьми [див., напр.: 2; 3]).

Отже, метою цієї наукової розвідки є пояснення існування зв'язку між торгівлею людьми та корупцією з тим, щоби подальші дослідження попередження й протидії вказаним феноменам могли враховувати відповідний зв'язок та більш ширше осмислювати означені явища.

Результати наукової розвідки. Поза сумнівами, закономірний зв'язок корупції з торгівлею людьми цілком очевидний, хоча, торгівля людьми може мати місце також і в тих державах, у яких рівень панування корупції знаходиться на мінімальному рівні або ж цей феномен взагалі не здатний досягати панування в суспільстві та державі в силу низького порогу толерантності суспільства до корупційної практики. Однак, ми можемо припустити, що *корупція підсилює успішність здійснення торгівлі людьми, а, відповідно – сприяє зростанню ринку рабів*, що можна пояснити, як мінімум, такими міркуваннями:

(1) *торгівля людьми криміналізована.* Хоча кримінальне переслідування осіб, що торгують людьми, є ознакою цивілізованості держави, вимогою для держави, в якій панує право, необхідно мати на увазі той факт, що заборона будь-якого діяння завжди означає реальне викорінення або мінімізацію об'єктивації цього діяння. Законодавча заборона тієї чи іншої моделі поведінки, впровадження прогресивних соціально-правових механізмів блокування неприпустимої для суспільства соціальної активності, тих чи інших небажаних соціальних процесів, а також встановлення юридичної відповідальності за здійснення заборонених дій в державі, в якій вплив корупції на публічних службовців є відчутним, не приводить до того, що переслідувані діяння будуть викорінені (мінімізовані) у фактичній дійсності. У тій чи іншій мірі це стосуватиметься також і найменш корумпованих держав. Більш того, думати інакше було б вкрай наївно (в іншому випадку, вже тисячоліття тому людство змогло б позбутися від безлічі своїх «батоїв», починаючи з навмисних вбивств і, закінчуючи розкраданнями чужої власності). Насправді, держава, забороняючи будь-яке діяння (особливо – криміналізуючи певне діяння), у вчиненні якого в тій чи іншій ситуації у деяких групах суспільства спостерігається певний інтерес, законодавець підвищує вартість відповідного діяння і пов'язаного з ним уникнення відповідальності, передбаченого для відповідного злочинця. Тому, в збільшенні рівня відповідальності, *de jure* спрямованій на стримування

злочинності, *de facto* найбільш зацікавлені ті публічні службовці, які, керуючись корупційної логікою, здійснюють вибірккову «боротьбу зі злочинністю», завдяки якій: (а) позбавляються свободи непрофесійні злочинці (або недостатньо кваліфіковані профзлочинці), розкриті злочинці, що не мають можливості надати представнику держави корупційну вигоду; (б) залишаються безкарними ті, котрі не були розкриті в процесі розслідування, а також ті, хто зміг надати представнику держави необхідну неправомірну вигоду заздалегідь («індульговані злочинці») або після вчинення злочину («викуплені злочинці»). Саме тому, протидія будь-якому протиправному діянню повинна розпочинатися з укріплення правоохоронної системи.

У відповідному контексті необхідно звернути увагу на те, що один з провідних сучасних дослідників феномену рабства проф. К. Бейлз (Kevin Bales) у своїй фундаментальній праці «*Understanding Global Slavery*» підмічає, що в будь-якому співтоваристві, в якому має місце рабство, крім рабів і рабовласників налічуються також люди, котрі знають про факти работоргівлі у державі [4, с. 93]. До цих осіб можна віднести публічних службовців (інших впливових осіб), повноваження (вплив) яких здатне сприятливо вплинути у справі безкарного здійснення работоргівлі;

(2) торгівля людьми є найважливішою економічною діяльністю, що переслідується кримінальним законодавством (після незаконної торгівлі зброєю та наркотиками [1, с. 41]), й надає значний дохід. У силу того, що більшість жертв работоргівлі припадає на найменш розвинені країни, дослідники торгівлі людьми, на думку проф. Зханг и Пінеда, зосередили практично всю свою увагу на ролі бідності в торгівлі людьми. Вчені звертають увагу на те, що сама по собі теорія впливу бідності, поза сумнівом, має сенс, «оскільки відсутність економічних можливостей найчастіше слугує початковим стимулом для потенційних жертв стати жертвою торговців людьми. Однак для того, щоб торговці людьми могли проводити успішні та безперервні операції, необхідне нормативне або соціально-правове

середовище, що сприяє торгівлі людьми та пов'язаними з нею порочною промисловістю й ринком праці» [1, с. 52]. У той же час, окреслене твердження характеризується деякими недоліками, оскільки, американські вчені не уточнюють, що саме вони мають на увазі під відповідними «успішними і безперервними операціями». Чи можна припустити, що торгівля людьми може бути здійснена без корупційної змови з чиновниками? Цілком очевидно, що работоргівля, як систематичне та масштабне явище (головним чином, торгівля людьми охоплює регіон держави або ж всю державу; регіон або ж вся держава поділена на території, що контролюються работоргівцями), котре має місце в державі, в якій торгівля людьми кримінально переслідується, можлива лише на підставі попередньої корупційної змови з представниками влади, що має стійкий характер. Тобто можемо припустити, що, є певний обсяг ринку рабів, який може задовольнити работоргівець (їхня злочинна організація), не вдаючись до допомоги чиновників, використовуючи лише свої злочинні кваліфікаційні навички професійного злочинця, а також можливості мережі злочинного світу.

Висновки. У межах наукової розвідки були отримані результати критичного аналізу зв'язку корупції та торгівлі людьми, котрий слід розуміти в якості закономірного та об'єктивного. З огляду на викладене слід також зазначити наступне: (1) торгівля людьми може здійснюватися без корупційної практики; (2) помітні обсяги торгівлі людьми виключають презумпцію невинуватості публічної влади в цій діяльності; (4) чим більший масштаб корупції, тим більша ймовірність того, що в державі має місце торгівля людьми (збільшення панування корупції оптимізує вчинення практично всіх злочинів); (5) чим більший масштаб торгівлі людьми, тим помітнішою є частка інтеграції відповідних рівнів публічної служби в сучасній работоргівлі.

Використані джерела та література:

1. Zhang S. X. Corruption as a Causal Factor in Human Trafficking / S. X. Zhang, S. L. Pineda // Organized Crime: Culture, Markets and Policies / D. Siegel, H. Nelen (ed.). – New York, NY : Springer, 2008. – P. 41–55.
2. Гладкий В. В. Дифузія антиконкурентної та корупційної практики / В. В. Гладкий // Конкуренція та конкурентна політика очима професіоналів та молоді : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. (Київ, 15 черв. 2018 р.). – Київ : Вид-во АМКУ, 2018. – С. 93–107.
3. Гладкий В. В. Працівники-шахраї та їх вплив на ефективну діяльність підприємств / В. В. Гладкий // Пріоритети розвитку підприємств у XXI столітті : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кропивницький, 22 листоп. 2018 р.). – Кропивницький : Вид-во РВЛ ЦНТУ, 2018. – С. 198–199.
4. Bales K. Understanding Global Slavery: A Reader / K. Bales. – Berkeley : University of California Press, 2005. – 212 p.

*Гречка Ярослава, студентка II курсу,
спеціальність «Право»,*

*Коледж ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Кириченко Л.Г., канд. пед. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

РИТОРИКА ДАВНЬОЇ ГРЕЦІЇ

В наш час зростає інтерес до фундаментальної гуманітарної освіти, зорієнтованої на формування гармонійної, творчої, цілісної особистості. Риторика є класичною гуманітарною наукою, наукою про ораторське мистецтво. З давніх часів, з моменту свого виникнення вона була присвячена проблемам ефективного усного переконливого слова в публічній комунікації, а оратор завжди був достойною особою суспільства, користувався повагою за вміння володіти словом, мудрістю, красою думки. Особливо цікавим періодом свого заснування є розвиток риторики в Давній Греції.

Розвиток риторики в Давній Греції у V–IV ст. до н. е. пов'язаний з епохою софістики і цим вченням стимулювався. Як філософське вчення, що виникло на етапі розпаду, руйнування міфологічної свідомості, яка вже відходила, і ще не зміцніли наукові знання про світ, тому що експериментальна база природничих наук була слабкою, софістика заперечувала об'єктивну істинність і сповідувала релятивізм та скептицизм. Іншими словами, софістика піддавала сумніву можливість вірогідного пізнання істини, існування надійних критеріїв істини і взагалі критично-недовірливо ставилася до спроб її пізнання, тому спрямувала увагу на

ближчий, конкретніший і доступніший об'єкт пізнання – людину, її розум і духовну сферу, проголосивши вустами Протагора: «Людина – міра всіх речей: існуючих – що вони існують, неіснуючих – що вони не існують» [3, с. 59].

Мета дослідження – проаналізувати особливості та передумови розвитку риторики Давньої Греції.

Софісти (в перекладі з грецької – учителі мудрості, майстри), виходячи з ідеї, що об'єктивної істини немає, а може бути тільки суб'єктивне судження про істинність, проголосили, що істинною буде та думка, яка переконливіша. Тому вчителі софістики своє завдання вбачали в тому, щоб навчити переконувати інших, вміти навмисне робити думку, ідею слабкою або сильною. Для того щоб виробити в учнів уміння переконувати слухачів, використовувалися два основні засоби впливу: мистецтво міркування (діалектика) і мистецтво спілкування (риторика). Хто оволодіє цими мистецтвами переконувати, той зможе домогтися успіху в тогочасному демократичному суспільстві Афін, той стає «громадською» людиною. Зрозуміло, що у зв'язку з цим зростала роль риторики як науки переконання. На розвиток риторики впливали філософські школи софістів: діалектики, елети, піфагорійці блага [3, с. 23].

Основою діалектики є ідея вчення Геракліта (кінець VI – початок V ст. до н. е.) про рух і змінність світу («все тече, все змінюється»). Софісти поширили цю ідею на речі та людей, на те, що про будь-яку річ і про все може бути кілька думок і з різних, часом взаємовиключних, позицій. В дію мав вступати доказ, спрямований на переконливість певної думки. Мистецтво доказу породило логіку, яку Арістотель пізніше оформить як науку. Піфагорійці під впливом вчення Піфагора про гармонію небесних тіл шукали гармонію в людині і знаходили її через мову, формували засобами мови, звучання, ритму, стилістичних прикрас. Софісти багато зробили для розвитку мови і мовознавства, риторики й етики. Протагор першим сформулював правила граматики й орфоєпії (зрозуміло, що тодішня

граматика не мала сучасного вигляду), поділив слова на частини мови, ввів поняття способу дієслів і назвав чотири способи. В демократичній державі кожен мав право висловити свою думку у відкритій публічній дискусії.

Для того щоб зрозуміти, чим був викликаний інтенсивний розвиток риторики в Давній Греції, треба звернути увагу на кілька передумов. Однією з них є змагальність, яку фахівці з античності називають фундаментальним принципом грецької культури, настільки вона пронизувала грецький менталітет [1]. Намагаючись довести свої переваги, давні греки змагались у всьому навіть з богами (це відображено в міфології, літературі й мистецтві). Свідчення цьому можемо знайти в «Риторичі» Арістотеля: «...змагання є щось хороше і буває у людей гарних... Схильними ж до змагання будуть обов'язково люди, що вважають себе гідними тих благ...Тому-то такими бувають люди молоді і люди, що мають велич душі, а також люди, що володіють такими благами, як і достойні мужів, що користуються повагою; до цих благ належить багатство, велика кількість друзів, влада та інші схожі блага» [1, с. 188].

На Олімпійських іграх, що, на думку вчених, почалися з 776 р. до н. е. і перетворилися на унікальну подію політичного й культурного життя Давньої Греції, організовувалися не тільки спортивні змагання, а й мистецькі: за лаврові вінки переможця змагалися в майстерності поети, скульптори, музики, художники, оратори. Відомо, що там виступали оратори: Платон, Демосфен, Сократ.

Другою передумовою зародження й успішного розвитку риторики можна вважати те, що риторика виникла не на порожньому місці. До риторики вже існувала усна традиція ліричної та епічної поезії. Про це свідчить і текст «Іліади» Гомера, де подано виступи царів перед воїнами, й інші зразки ораторської прози, зокрема оповіді про злочини й убивства в родині, які потім використовувалися в судових промовах. Очевидно, для поширення риторики мало значення й те, що в VII–V ст. до н. е. у греків був культ живого, а не писаного слова. Цінувалося живе звертання до колективу

(воїнів, ремісників, міщан) із закликком діяти. Виникає жанр стройових пісень воїнів. Майстром таких закличних промов був Тіртей. Легенда розповідає, що Спарта терпіла поразку у другій Месенській війні і попросила в Афіні допомоги. Афіни послали Тіртея. Коли кривий шкільний учитель Тіртей ледве зійшов з колісниці, спартанці зовсім підупали духом – не такої допомоги чекали. Проте як став Тіртей промовляти своїми піснями до спартанців, вони вщент розгромили ворога. Інша легенда також нагадує, яку роль виконувало живе слово в Давній Греції. У війні з сусідкою Мегарою Афіни втратили острів Саламін. Не змігши повернути острів, афіняни заборонили навіть згадку про нього під страхом смерті, Тоді молодий Солон склав елегії – 100 вишуканих віршів про острів і, прикинувшись божевільним, прочитав їх на площі перед народом. Соромно стало афінянам, вони призначили Солона керівником воїнів, відбили острів, а потім відсудили в суді.

Греки вірили гарним словам і любили мову. Тому охоче вивчали гарні тексти, декламували, захоплювалися афоризмами і цитували їх, карбували на камені, виголошували тріумфальні промови, вітаючи переможців. Є свідчення про те, що давні греки не знали читання «про себе», а читали тільки вголос. Більшість писемних пам'яток, що дійшли до нас, мали живомовне походження і призначення.

Однак головною передумовою розвитку риторики був демократичний устрій Давньої Греції: верховний суд, народні збори і рада п'ятисот. Давні греки тривалий час терпіли свавілля родової знаті, яка карала всіх за традиційними неписаними законами аристократичної ради (ареопагу). Ясно, що найбільше кривд зазнавав демос (простолюдни). Під тиском афінського демосу архонт Драконт уклав закони, за якими стали судити й аристократів, і простий люд, хоча закони були суворими («драконові закони»). Так у Давній Греції аристократія втратила право самочинно карати чи милувати. За часів Солона був створений суд присяжних, суддею якого міг стати будь-який громадянин держави незалежно від майнового цензу, якому виповнилося 30

років. Цей суд називався гелією, що свідчить про те, як любовно ставилися до нього греки, адже у перекладі з грецької мови це слово означає «сонячне місце зібрання». Залежно від того, якою була судова справа і наскільки важлива, жеребкуванням обиралися судові засідателі. Такий суд неможливо було підкупити. Проте, крім цього суду, ніяких інших юридичних інституцій (прокуратури, адвокатури, слідства) не було. Позивач сам був слідчим, а відповідач – захисником. Усе це відбувалося без ділових паперів, тільки в живих промовах. У таких ситуаціях рішення суду присяжних залежало від того, яке враження на суддів справлять промови позивача і відповідача, хто зможе засобами живого слова більше переконати суддів у своїй правоті.

Так у суспільстві виникла гостра, життєво необхідна потреба в красномовстві і зростав попит на риторів-учителів красномовства та риторичні школи. Суспільство стало цінити тих, хто вміє себе захищати, добре говорити, гідно триматися перед публікою, але Афіни за Солона були правовою державою, афіняни часто судилися, домагалися справедливості і честі. Цей час жартома описав римський письменник Лукіан.

Таким чином, на основі аналізу теоретичних наукових розвідок, ми дійшли висновку, що судова система Давньої Греції активно розвивалася, насамперед, засобами риторики, судового красномовства. Народні збори, започатковані реформатором Солоном, на яких обирали посадових осіб, приймали рішення про війну і мир, відносини з іншими народами тощо, сприяли розвитку демократії й ораторської майстерності. Адже на таких зборах висловлювали свою думку всі громадяни, а оскільки таких громадян було тисячі, то зростали вимоги до промовців, які мали володіти ораторською майстерністю, щоб утримувати увагу аудиторії. Отже, красномовство в Давній Греції було невід'ємною ознакою політика, судді, державця.

Використані джерела та література:

1. Зелинский Ф. Ф. История античной культуры / Ф. Ф. Зелинский. – 2-е изд. – СПб., 1995. – С. 188.

2. Мацько Л. І. Риторика : навч. посіб. / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. – 2-е вид., стер. – Київ : Вища шк., 2006. –311 с.
3. Словник античної міфології / уклад.: І. Я. Козовик, О. Д. Пономарів. – 2-е вид. – Київ, 1989. – 59 с.

*Гуменна Олена, Удачіна Ірина,
студенти І курсу магістратури,
спеціальність «Менеджмент»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Бугас Н. В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА УПРАВЛІНСЬКІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ

Актуальність проблеми. За столітню історію в менеджменті виникало безліч проблем, багато з яких залишаються актуальними до теперішнього часу. Досліджували їх такі відомі фахівці у сфері менеджменту, як П. Друкер, Р. Гріфін. Ці проблеми можна розподілити на дві групи: ті, що стосуються внутрішнього середовища організації і загальні проблеми менеджменту. Серед загальних проблем особливе місце посідає глобалізація. В умовах інтеграції у світову економіку потрібно мати конкурентоздатні підприємства, а без відповідного рівня менеджменту це неможливо. Тому, експерти прогнозують подальше збільшення попиту на певні категорії менеджерів, адже потрібно виводити українські підприємства з економічної кризи.

Мета дослідження: розгляд проблем менеджменту в Україні, серед яких особливим чином виділена глобалізація, та їх вплив на формування засад «нового» управління в країні. Завданням є виявлення впливу нестабільної економічної ситуації на вже існуючі проблеми менеджменту, зміну специфіки управління та сучасний попит на менеджерів на українських підприємствах. Під час проведення дослідження використовувалися метод групування, метод порівняльного аналізу та аналіз-синтез.

Результати наукової розвідки. Розглянемо проблеми, які стосуються внутрішнього середовища організації: переконання в існуванні єдино правильної організаційної структури, впевненість у наявності єдиного правильного способу управління персоналом та обмеженість менеджменту

внутрішнім середовищем організації. Переконавання в існуванні єдино правильної організаційної структури не є повністю хибним, але для реалій сучасного мінливого життя воно не актуальне. Потрібно чітко усвідомлювати, що не тільки різні організації, а навіть різні види діяльності (окремі проекти) однієї організації можуть потребувати різних типів організаційної структури. А деякі фірми змінюють її на різних етапах життєвого циклу задля ефективнішого функціонування. Тому при розробці організаційної структури потрібно обов'язково враховувати розмір організації, специфіку її діяльності; вона повинна бути гнучкою, прозорою, з чітким розподілом обов'язків та керівників для кожного працівника. Зараз можна впевнено сказати, що єдиного правильного способу управління персоналом не існує. В управлінні людськими ресурсами одну з головних ролей відіграє мотивація, яка здійснюється відповідно до потреб людини. Обмеженість менеджменту внутрішнім середовищем організації також є проблемою деяких сучасних підприємств. Менеджмент повинен орієнтуватись на результати діяльності організації, що, в тому числі, знаходяться поза її межами. Потрібно мобілізувати ресурси компанії для досягнення цих результатів. Давно не є секретом, що успіху досягає той, хто володіє новітніми технологіями та вдало впроваджує їх у своє виробництво. Тому необхідно прямувати до інновацій та сприймати зміни як норму. До другої групи, можна віднести загальні проблеми менеджменту, такі як ототожнення менеджменту лише з менеджментом комерційних організацій, глобалізація, яка зосереджує свою увагу на великій кількості проблем, особливо що стосується України. Ототожнення менеджменту лише з менеджментом комерційних організацій. Така проблема має місце у некомерційних організаціях, де не бажають використовувати ефективні методи менеджменту спираючись на його виключно бізнесову спрямованість. Останньою та найбільш всеохоплюючою загальною проблемою менеджменту, є глобалізація – складне явище взаємозалежності економік, що виникає у зв'язку з обміном товарів і послуг та потоками

капіталів. Глобальним фірмам вигідно використовувати менеджерів з країни, де розташовується їх дочірня компанія. Проте, керування в глобальній економіці пов'язане з багатьма різними проблемами, а належним чином підготовлених менеджерів у нашій країні поки що зовсім мало. Глобалізація вимагає від вітчизняних керівників переглянути свої погляди на управління. Перш за все, треба почати акцентувати свою увагу не на повноваженнях, а на відповідальності. На цьому принципі ґрунтується управління в більшості західних країн. Також, українському менеджеру потрібно навчитись не лише керувати своїми підлеглими, а й бути справжнім лідером для них, нести відповідальність за свої дії. Глобалізація допомагає зрозуміти, що переконання і цінності в різних культурах дуже відрізняються. Різні норми поведінки на робочому місці і роль, яку відіграє робота в житті людини, можуть впливати на манеру поведінки, пов'язаної з роботою, та на ставлення до роботи. Стає зрозуміло, що враховувати особливості українського народу належним чином зможуть лише вітчизняні менеджери. Чітким проявом становлення процесу глобалізації в Україні є наявність на її території транснаціональних корпорацій (ТНК). Сьогодні тут діють кілька десятків великих за світовими масштабами ТНК. Аналізуючи керівний склад цих корпорацій з'ясовується, що майже всі їх генеральні директори – іноземці. Це можна пояснити тим, що топ-менеджер повинен активно захищати інтереси материнської компанії, ознайомлювати з її філософією працівників дочірньої компанії. Але всі вони, керуючи чи то металургійним комбінатом, чи то фабрикою солодошів, єдині в думці, що менеджерами в ТНК повинні бути українці. Ці люди знайомі з особливостями ринку, вподобаннями споживачів і умовами ведення українського бізнесу. Та необхідною умовою є те, що кожен начальник зобов'язаний стати міні-бізнесменом, лідером, а не орієнтуватися лише на інструкції, розпорядження та покарання.

Висновки. Отже, в умовах глобалізації українському менеджменту слід використовувати перевірені західні методи управління, враховувати особливості української культури та специфіку ведення бізнесу. Також

потрібно враховувати проблеми, які існують у менеджменті різних країн та намагатися уникнути їх виникнення у власній організації. Тому, для України формула ефективного менеджменту є такою: сучасне програмно – технічне підґрунтя, апробовані у світовій практиці формати управління та українська адаптація.

Використані джерела та література:

1. Питер Ф. Друкер. Энциклопедия менеджмента / П. Друкер; пер. с англ. – М. : Издат. дом «Вильямс», 2004. – 432 с.
2. Яцура В. Основы менеджмента : підручник / Яцура В., Гріфін Р. ; наук. ред. В. Яцура, Д. Олесневич. – Львів : Бак, 2001. – 624 с.
3. 7 нот менеджмента. Настольная книга руководителя / под. ред. В. В. Кондратьева. – М. : Эксмо, 2007. – 832 с.
4. Уроки менеджмента компании Shell [Електронный ресурс]. – Режим доступа: www.management.com.ua/hrm/hrm090.html. – Загл. с экрана.
5. ТОП-10 найбільш затребуваних фахівців у 2010 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.management.com.ua/tend/tend266>. – Назва з екрана.

*Гурін Богдан, Кіпрушкін Максим,
студенти І курсу магістратури,
спеціальність «Менеджмент»,*

*ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: В'ялець О. В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Актуальність проблеми. За останні два десятиліття на українських підприємствах відбулися зміни в еволюції функцій управління, так планування трансформувалося в програмно-цільове планування (бюджетування), управління збутом та реалізацією – в маркетинг, бухгалтерський, статистичний, оперативний обліки та економічний аналіз – в систему обліково-аналітичного забезпечення управління. Все це обумовлює необхідність здійснення системної інтеграції різних функцій управління підприємством, створення організаційної та методологічної основи для інформаційної підтримки процесу прийняття рішень

Мета дослідження. На основі аналізу термінологічного апарату надати пропозиції щодо його систематизації та уніфікації наукової теорії в рамках

концепції обліково-аналітичного забезпечення та визначення місця обліку та аналізу в ньому

Результати наукової розвідки. Єдиної термінології, пов'язаної з процесом забезпечення управління інформацією не існує. Міждисциплінарний характер дослідження сутнісного наповнення категорії «забезпечення» у поєднанні із різноманітністю принципів і методологічних підходів, технологій та інструментів управління підприємством, обумовлюють невизначеність самої дефініції «обліково-аналітичне забезпечення». У цьому контексті важливою є позиція професора М.С. Пушкара, який вважає, що «для отримання якісних інформаційних ресурсів необхідно досліджувати проблеми взаємодії різних економічних наук – систем обліку, кібернетики, інформатики, менеджменту, оскільки окремі дослідження цих систем не можуть вирішувати проблему формування інформаційних ресурсів і лише міждисциплінарний підхід може дати відповідь на питання, в якому напрямку треба розвивати систему обліку». Підкреслюючи вагомий внесок в дослідження обліково-аналітичного забезпечення управління доктором економічних наук, професором А.А. Пилипенком, його точка зору стосовно схожості тлумачення інформаційного забезпечення, наведеного Б.А. Райзбергом в «Современном экономическом словаре» (1999 р.), та визначенням бухгалтерського обліку, розкритого в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» заслуговує додаткового обговорення: «Орієнтування на виділення інформаційних джерел міститься у працях Б.А. Райзберга, де інформаційне забезпечення зводиться як до необхідної системі менеджменту інформації, що втримується у базах даних інформаційних систем, так і до створення інформаційних умов функціонування системи у вигляді відбору засобів пошуку, отримання, збереження, нагромадження й обробки інформації. Таке тлумачення найбільш повно відповідає визначеній у законі сутності облікового процесу (облік як процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність

підприємства), що й об'єднує в собі як джерела, так і інструменти збирання інформації». По-перше, визначення обліку в Законі розкриває сутність фінансового обліку, який більше за інші види обліку заснований на подвійному записі, тобто виявляє, вимірює та реєструє ті операції та події, що відображаються кореспонденціями рахунків, та накопичує, узагальнює дані для формування показників звітності у грошовому вимірнику за нормативно затвердженою методикою. Отже, бази даних інформаційних систем містять набагато більше необхідної менеджменту інформації ніж підсистема фінансового обліку. По-друге, раціоналізація організації обліку на підприємстві спрямована на зменшення витрат на його ведення та уникнення можливих помилок, тому оптимізуються носії облікових номенклатур, кількість використовуваних рахунків і реєстрів, графіки документообороту тощо, як наслідок, величезні обсяги інформації втрачаються через відсутність інструментів їх обробки та збереження. Тільки при використанні комп'ютерної техніки й відповідного інформаційного забезпечення можливе створення баз даних та функціонування засобів пошуку, отримання, збереження, нагромадження й обробки, здатних задовольнити всі інформаційні потреби керівництва практично у будь-якому аналітичному розрізі (наприклад, реалізація продукції за: договорами, контрагентами, видами продукції, партіями, термінами як за минулі звітні періоди, так і на майбутнє) в режимі online.

Отже, обліково-аналітичне забезпечення – сукупність принципів, методів і процедур, застосування яких дозволяє отримати обліково-аналітичну інформацію, необхідну для задоволення інформаційних потреб певної групи користувачів (інституцій, стейкхолдерів). Обліково-аналітичне забезпечення управління – сукупність принципів, методів і процедур, застосування яких дозволяє отримати обліково-аналітичну інформацію, необхідну для процесу управління підприємством

Висновки. Метою введення визначення поняття «обліково-аналітичне забезпечення» є необхідність його теоретичного роз'яснення, розширення

поняттєвого словника, усунення двозначності. Розвиток сучасних систем обліку вирізняється зближенням бухгалтерського та економічного підходів, тому виникає необхідність методологічної інтерпретації поняття «обліково-аналітичного забезпечення управління» на рівні облікової теорії та регламентації його використання у всіх сферах практичної роботи. Облік і аналіз можуть ефективно працювати на потреби управління лише в рамках обліково-аналітичного забезпечення як його основні складові за умови адаптації одна до одної та до формалізованих запитів користувачів.

Використані джерела та література:

1. Богатая И. Н. Учетно-аналитическая система коммерческих организаций как основа для управления денежными потоками при банкротстве / И. Н. Богатая, Е. М. Евстафьева // Учет и статистика. – 2009. – № 3. – С. 69–74.
2. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: підручник / Ф. Ф. Бутинець, С. В. Івахненко, Т. В. Давидюк [та ін.]; за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – 2-е вид., перероб та доп. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 544 с.
3. Волощук Л. О. Обліково-аналітичне забезпечення управління інноваційним розвитком підприємства / Л. О. Волощук // Праці Одес. політех. ун-ту. Сер. Економіка. Управління. – Одеса, 2011. – Вип. 2 (36). – С. 329–338.
4. Голячук Н. Обліково-аналітичне забезпечення як важлива складова управління підприємством / Н. Голячук // Економічний аналіз: зб. наук. пр.; редкол.: С. І. Шкарабан (голов. ред.) [та ін.]. – Тернопіль: Видав.-поліграф. центр Тернопіл. нац. економ. ун-ту «Економічна думка», 2010. – Вип. 6, ч. 3. – С. 408–410.
5. ГОСТ 24.104-85 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cad.dp.ua/gost/files/GOST24.104-85.pdf>. – Назва з екрана.
6. ГОСТ 34.003-90 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.docload.ru/Basesdoc/32/32114/index.htm>. – Назва з екрана.
7. ДСТУ 2938-94. Системи оброблення інформації: Основні поняття: Терміни та визначення. – Київ: Держстандарт України, 1995. – 32 с.
8. ДСТУ 2941-94. Системи оброблення інформації: Розроблення систем: Терміни та визначення. – Київ: Держстандарт України, 1995. – 20 с.
9. Економічний аналіз: навч. посіб. / М. А. Болух, В. З. Бурчевський, М. І. Горбатов; за ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. – Київ: КНЕУ, 2001. – 540 с.

*Дем'яненко Марія, студентка IV курсу,
спеціальність «Фізична реабілітація»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ МУЗИКОТЕРАПІЇ ДІТЕЙ ХВОРИХ НА ДЦП

Показники захворюваності на дитячий церебральний параліч у світі складають в середньому 2,5 на 1 тисячу новонароджених, в Україні 2,65. Загальна кількість дітей з різними формами ДЦП в Україні перевищує 18 тисяч, 60-80% з них становлять спастичні форми [1]. За характером дане захворювання є непрогресуючим станом, супутнім людині протягом усього його життя, і є патологічним фоном, на якому відбувається формування структур центральної нервової системи, опорно-рухового апарату, внутрішніх органів.

Одним з важливих засобів реабілітації дітей, які страждають на церебральний параліч, є лікувальна фізкультура. Ціль лікувальної фізичної культури при дитячому церебральному паралічі це розвиток здатності до довольного гальмування рухів, зниження гіпертонусу м'язів, поліпшення координації рухів, збільшення амплітуди рухів в суглобах. Також до завдань входить навчання дітей побутовим навичкам, елементам трудових процесів, самообслуговування. Завдяки заняттям лікувальною фізкультурою, у дитини виробляються нові навички і правильні рухи.

Але ще більшим терапевтичним впливом під час занять ЛФК є застосування музикотерапії. Багато дослідників показали, що музика посилює метаболізм (обмін речовин), посилює або зменшує мускульну енергію, змінює дихання, змінює кров'яний тиск, дає фізичну основу для емоцій. Дітям, які мають рухові порушення, які часто ізольовані від суспільства, музикотерапія допомагає збагатити знання про навколишній світ, прищепити любов до музики, навчити слухати й розуміти, як і про що розповідає музика. Для того, щоб музикотерапія позитивно вплинула на розвиток і виховання малят, необхідно враховувати особливості дітей із

церебральним паралічем. При цьому захворюванні найважче страждають великі півкулі головного мозку, які регулюють довільні рухи, мову та інші коркові функції. Провідними у клінічній картині дитячого церебрального паралічу є рухові порушення, які часто поєднуються з психічними та мовними розладами, порушеннями функцій інших аналізаторних систем (зір, слух). Рухові порушення, будучи провідним дефектом, без відповідної корекції впливають на формування психічних функцій і мови. Тут відзначається залежність від ступеня важкості порушення функції рук: що значніше уражені верхні кінцівки, то більше виражене в дітей порушення артикуляційної моторики. Таким дітям на заняттях з музикотерапії пропонується ігровий матеріал для розвитку тактильного сприйняття (м'які іграшки, гумові іграшки за методикою М. Монтесорі). У віці від 1 року до 3 років у дітей починають проявлятися музичні здібності: емоційна чуйність, музичний слух, почуття ритму. На другому році життя діти можуть слухати невеликі музичні твори і не просто радіти, а й виражати свій емоційний стан. У процесі формування музичного сприйняття стоїть завдання привчати дітей прислухатися до мелодії, слів пісні й упізнавати її при повторному прослуховуванні. [3]

Дітям на другому році життя пропонуються дитячі інструменти та іграшки, з якими вони можуть пограти і потім угадати, який інструмент звучить, порівняти тихе й гучне звучання. Для дітей на третьому році життя музично-дидактичні ігри дещо ускладнюються. Ставиться завдання не лише розрізняти контрастні звучання, а й відтворювати їх. Вправи розвиваються залежно від поставленого дидактичного завдання й від психофізичних можливостей кожної дитини. Нерідко в дітей із церебральним паралічем характерні розлади емоційно-вольової збудливості, дратівливості, руховому розгальмуванню, в інших – у вигляді загальмованості, сором'язливості. Тому завдання підбираються індивідуально. Важливим елементом музикотерапії дітей 1-3 років із церебральним паралічем є виразне виконання музичного твору. Разом з тим при роботі з такими дітьми необхідні наочні прийоми, що

залучають дитини до музики – показ іграшки. Дітям приємно слухати музику й дивитися на іграшку, про яку співається в пісні. Зорово сприйманий образ сприяє розумінню змісту виконуваної пісні, її запам'ятовуванню. З цією метою застосовуються й персонажі лялькового театру, за допомогою яких інсценується зміст того або іншого твору. Музикотерапія також сприяє активізації пізнавальної й розумової діяльності. Діти багато про що дізнаються, уважно слухаючи музику. Але найголовніше – це «школа почуттів», що формується завдяки особливій властивості музики – викликати співпереживання слухачів. Засоби музикотерапії сприяють загальному розвитку особистості дитини із церебральним паралічем. Емоційна чуйність і розвинений музичний слух дозволяють дітям з руховими порушеннями в доступній формі відгукнутися на добрі почуття і вчинки, допомагають активізувати розумову діяльність, постійно вдосконалюючи рух до загального оздоровлення всього організму в цілому [3].

Використані джерела та література:

1. Левченко И. Ю. Система психологического изучения лиц с детским церебральным параличом на разных этапах социальной адаптации: автореф. дис. ... д-ра психол. наук: 19.00.10 / Левченко Ирина Юрьевна; Москов. гос. откр. пед. ун-т им. М. Л. Шолохова. – М., 2001. – 28 с.
2. Физическая реабилитация детей с нарушениями функции опорно-двигательного аппарата / Абрамова Т. Ф., Никитина Т. М., Кочеткова Н. И. [и др.]. – М. : Сов. спорт, 2000. – 224 с.

*Дмітрієва Ніколь, студентка III курсу,
спеціальність «Фізична терапія, ерготерапія»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ХВОРИХ НА ІШЕМІЧНУ ХВОРОБУ СЕРЦЯ

Актуальність проблеми. Психосоматичні патологічні зміни організму, що розвиваються при ішемічній хворобі серця відображають не тільки клінічні прояви захворювання, але і зумовлюють біологічну і соціальну дезадаптацію хворого [1]. У зв'язку з високою питомою вагою ішемічної

хвороби серця у структурі захворювань серцево-судинної системи сьогодні зростає значення фізичної терапії при даному захворюванні [1; 3; 4]. Відомий достатній досвід застосування різних технологій фізичної терапії хворих на ішемічну хворобу серця, що свідчить про безсумнівну позитивну роль фізичних вправ в нормалізації їх психосоматичного статусу і ефективному відновленні адаптаційного потенціалу [3; 4]. Однак багато теоретичних та практичних аспектів проблеми підвищення ефективності фізичної терапії хворих на ішемічну хворобу серця вивчені недостатньо, що актуалізує значення визначення базових теоретико-методичних засад модернізації існуючих і створення інноваційних технологій застосування фізичних вправ при ішемічній хворобі серця.

Мета дослідження. Визначення теоретико-методичних принципів процесу фізичної терапії хворих на ішемічну хворобу серця.

Результати наукової розвідки. Основним критерієм вибору виду, обсягу і інтенсивності фізичних вправ, методики проведення занять, що визначає зміст і спрямованість програми фізичних тренувань хворих на ішемічну хворобу серця є функціональний клас хворого [2; 3]. Необхідно відзначити, що при складанні індивідуальних програм фізичного тренування хворих на ішемічну хворобу серця зазвичай не враховуються індивідуальні та типологічні генетично детерміновані психосоматичні особливості (тип вищої нервової діяльності, тип кровообігу, тип співвідношення «швидких» і «повільних» м'язових волокон і ін.), які визначають особливості адаптації до різних видів фізичних вправ і режиму їх виконання [4]. Очевидно, що облік індивідуальних і типологічних морфо-функціональних особливостей організму людини при оцінці адаптаційного потенціалу і регламентації певного режиму рухової активності може підвищити якість програм фізичного тренування хворих на ішемічну хворобу серця на окремих етапах фізичної терапії.

На підставі аналізу базових концепцій теорії і методики адаптивної фізичної культури [5] визначені наступні базові теоретико-методичні

принципи модернізації процесу фізичної терапії хворих на ішемічну хворобу серця:

- визначення індивідуальних і типологічних особливостей психосоматичного статусу, в тому числі генетичної схильності до виконання фізичних вправ певного характеру, обсягу та інтенсивності навантаження;

- інтеграція загальноприйнятих і нетрадиційних засобів і методичних прийомів адаптивної фізичної культури і їх реалізація на основі застосування «штучно керованих впливів» (спеціалізовані тренажери, фізичні вправи в умовах імерсії водного середовища, дихальні вправи з елементами регуляції психічного стану, біологічний зворотний зв'язок);

- формування позитивної мотивації до здорового способу життя, в тому числі до занять фізичними вправами.

Висновки. Визначені базові теоретико-методичні принципи модернізації процесу фізичної терапії хворих на ішемічну хворобу серця, які полягають у врахуванні індивідуальних і типологічних особливостей психосоматичного статусу, інтеграції загальноприйнятих і нетрадиційних засобів і методичних прийомів адаптивної фізичної культури і їх реалізація на основі застосування «штучно керованих впливів», а також формування позитивної мотивації до здорового способу життя. Модернізація процесу фізичної терапії хворих на ішемічну хворобу серця дозволить суттєво підвищити ефективність фізичної терапії.

Використані джерела та література:

1. Аронов Д. М. Эффективность физических тренировок средней интенсивности у больных ишемической болезнью сердца после острых коронарных инцидентов / Д. М. Аронов, В. Б. Красницкий, М. Г. Бубнов // Лечебная физкультура и спортивная медицина. – 2010. – № 6 (78). – С. 35–41.
2. Епифанов В. А. Лечебная физическая культура : учеб. пособ. / В. А. Епифанов. – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 568 с.
3. Жарська Н. В. Фізична реабілітація осіб другого зрілого віку з ішемічною хворобою серця (стабільна стенокардія II функціональний клас) у післялікарняний період: орган. метод. реком. / Н. В. Жарська. – Львів : Ліга-прес, 2009. – 88 с.
4. Заболевания сердца и реабилитация / под. общ. ред. М. Л. Поплока, Д. Х. Шмидта ; пер. с англ. Г. Гончаренко. – Киев : Олимп. лит-ра, 2000. – 407 с.
5. Осадченко Т. М. Адаптивне фізичне виховання : навч. посіб. / Осадченко Т. М., Семенов А. А., Ткаченко В. Т. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. – 210 с.

*Дроздова Анастасія, студентка І курсу магістратури,
спеціальність «Комп'ютерні науки»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Коротун Т.М., канд. фіз.-мат. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

АВТОМАТИЗАЦІЯ ТЕСТУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Актуальність проблеми. Тестування – важливий етап розробки всіх програмних систем (ПС), оскільки потребує значних витрат на проведення та впливає на їх якість. Великі та довготривалі проекти потребують автоматизації тестування, тому що основний функціонал, таких проектів є незмінним, але його теж треба перевіряти при додаванні нових функцій до системи. Так звані, регресійні тести – в першу чергу, потребують автоматизації, якщо це можливо.

Мета дослідження. Основною метою даного дослідження - виявити і обґрунтувати ефективні методи автоматизації тестування ПС, спрямовані на зниження ризику відмов під час експлуатації кінцевим користувачем.

Результати наукової розвідки. Існує два основних підходи до автоматизації тестування: тестування на рівні коду і тестування графічного інтерфейсу користувача (тестування функцій). До першого типу належить, зокрема, модульне тестування. До другого — імітація дій користувача за допомогою спеціальних тестових фреймворків.

Найпоширенішою формою автоматизації є тестування ПС через графічний інтерфейс користувача. Популярність такого виду тестування пояснюється двома факторами: по-перше, застосунок тестується тим самим способом, яким його буде використовувати людина, по-друге, можна тестувати застосунок, не маючи при цьому доступу до початкового коду [1].

Модульне тестування (англ. Unit testing) — це метод тестування програмного забезпечення (ПЗ), який полягає в окремому тестуванні кожного модуля коду програми. Модулем називають найменшу частину програми, яка може бути протестованою. У процедурному програмуванні модулем вважають окрему функцію або процедуру. В об'єктно-орієнтованому програмуванні — інтерфейс, клас. Модульні тести, або unit-тести,

розробляються в процесі розробки програмістами та, іноді, тестувальниками білої скриньки (white-box testers). GUI-автоматизація розвивалася протягом 4 поколінь інструментів і технік:

Утиліти запису і відтворення (capture/playback tools) — записують дії тестувальника під час ручного тестування. Вони дозволяють виконувати тести без прямої участі людини протягом тривалого часу, значно збільшуючи продуктивність і усуваючи повторення одноманітних дій під час ручного тестування. У той же час, будь-яка невелика зміна ПЗ, що тестується вимагає перезапису ручних тестів. Тому це перше покоління інструментів не ефективно і не масштабоване.

Сценарії (Scripting) — форма програмування на мовах, спеціально розроблених для автоматизації тестування ПЗ — пом'якшує багато проблем capture/playback tools. Але розробкою сценаріїв займаються програмісти високого рівня, які працюють окремо від тестувальників, що безпосередньо запускають тести. Крім того, зміни в ПЗ, яке тестується, вимагають складних змін у відповідних сценаріях, і підтримка все більше зростаючої бібліотеки тестових сценаріїв стає досить складним завданням.

Data-driven testing — методологія, яка використовується в автоматизації тестування. Її особливістю є те, що тестові сценарії виконуються і верифікуються на основі даних, які зберігаються в центральному сховищі даних або базі даних (БД). Роль БД можуть виконувати ODBC-ресурси, csv або xls файли тощо. Data-driven testing — це об'єднання декількох взаємодіючих тестових сценаріїв та їх джерел даних в фреймворк, який використовується в методології. У цьому фреймворку змінні використовуються як для вхідних значень, так і для вихідних еталонних значень: у тестовому сценарії зазвичай закодовані навігація по застосунку, читання джерел даних, ведення журналів тестування. Таким чином, логіка, яка буде виконана в сценарії, також залежить від даних.

Keyword-based автоматизація передбачає поділ процесу створення тестових сценаріїв на 2 етапи: етап планування та етап реалізації [2].

Існуючі інструменти для автоматизації тестування:

1. JUnit — тестування додатків для Java;
2. NUnit — порт JUnit під .NET;
3. xUnit — тестування застосунків для .NET;
4. TestNG — тестування застосунків для Java;
5. Selenium — тестування сайтів на HTML; представляє фреймворк для автоматизації процесу тестування веб-сайтів, підтримує браузері Internet Explorer, Mozilla Firefox, Opera, Google Chrome, Safari;
6. WatiN — тестування веб-сайтів; підтримує браузері Internet Explorer, Mozilla Firefox;
7. Katalon Studio - є нащадком таких фреймворків, як Selenium і Appium. Перейняв у останніх безліч переваг, пов'язаних з інтегрованою автоматизацією тестування ПЗ.
8. UFT - Unified Functional Testing (з англ. Комплексне функціональне рішення для тестування ПЗ) або UFT - це популярний комерційний інструмент для функціонального тестування. Він надає повний набір функцій для тестування API, веб-сервісів, а також для тестування графічного інтерфейсу десктопних, мобільних і веб-сайтів на всіх існуючих платформах. Для даного інструменту передбачена розширена функція розпізнавання об'єктів на основі зображень, багаторазові тестові компоненти і документація по автоматичному тестуванню;

Існує багато інструментів, які допомагають в автоматизації процесу тестування, але головне – зрозуміти чи варто застосовувати автоматизацію у кожному випадку окремо.

В рамках дослідження детально розглянуто два інструменти для тестування мобільних застосунків:

1. **Calabash** – фреймворк для автоматизації функціонального тестування, який є, так званим, драйвером, який керує роботою застосунку на мобільному пристрої. Можна використовувати як для Android, так і для IOS. Calabash – складається з бібліотек, які дають можливість тесту програмно

взаємодіяти з нативними і гібридними застосунками. Взаємодія представлена у вигляді реалізованих дії користувача. Такими діями можуть бути:

- жести (дії на екрані: tap, swipe, rotate);
- перевірки(присутня кнопка «Login» на екрані);
- отримання скріншоту з екрану мобільного пристрою.

Calabash можна порівняти з Selenium WebDriver. Але, слід зазначити, що взаємодія з веб-застосунками з комп'ютера дуже відрізняється від взаємодії нативних застосунків, які мають сенсорний екран. Calabash підтримує Cucumber, що дозволяє описувати поведінку програми, використовуючи просту «людську» мову, яка зрозуміла бізнес-аналітику, менеджеру та тестувальнику без знань програмування.

Переваги Calabash для тестування застосунку:

- простота написання тестів;
- можливість написання крос-платформних тестів (для Android і iOS);
- написання сценаріїв у стилі Cucumber;
- Ruby API;
- можливість запускати тести в хмарі;
- можливість запускати тести на емуляторі.

Недоліки:

- іноді, складно ідентифікувати об'єкти;
- не завжди достатньо написаних кроків для написання тесту;
- необхідний арк-файл застосунку, який тестується;
- не завжди швидке проходження тестів.

Використання Calabash framework дуже зручне для якісного приймального тестування ПЗ. Можна писати тестові сценарії, які будуть працювати, як для Android, так і для iOS застосунків без великих зусиль. Фреймворк активно розвивається, простий у використанні та інтеграції [4].

2. **Appium** – інструмент автоматизації мобільних застосунків, який

використовує Webdriver API. Appium – HTTP сервер, який створює і керує сесіями Webdriver [5]. Пошук і робота з елементами:

Tools:

- Appium Inspector;
- UI Automator Viewer (Android);
- UI Automation (iOS).

Locators:

- Xpath;
- Id;
- Class;
- Name;
- UI Automation id;
- Css (mobile web only);
- Accessibility id (ios only).

Якщо працювати з мобільним веб-застосунком, можна просто відкрити його в браузері, зменшити до розміру потрібного пристрою і знайти потрібні елементи. Якщо застосунок нативний чи гібридний, потрібен Appium Inspector – вбудований інспектор в Appium, працює і з Android, і з iOS. Тобто, якщо UI-версія Appium запущена, то потрібно натиснути Inspect, після чого з'явиться дерево елементів застосунку. Також, є додаткові, окремі програми: UI Automator Viewer для Android і UI Automation для iOS. Це допоміжні інструменти, які дозволяють бачити елементи і знаходити їх для подальшого використання в автоматизації тестування.

Які локатори існують? Навіть для нативних застосунків можна використовувати мову розмітки Xpath.ID, якщо у елементів є ID. Можна використовувати Class або Name, також є UI Automation ID - він може знадобитись, якщо в стандартному дереві не видно якогось елементу. Тобто, коли елемент є на пристрої, є на емуляторі, ми його бачимо, але в дереві елементів і в xml його немає - така ситуація можлива. UI Automation дозволяє

записати кроки користувача, згенерувати код, частини якого можна використовувати в автоматизації. Можна використати CSS, але треба враховувати, що CSS-локатори будуть працювати тільки при автоматизації мобільних веб-застосунків.

Висновки. Проведено огляд існуючих ПЗ автоматизації тестування та досліджено два ПЗ автоматизації мобільних застосунків. Основна ціль автоматизації тестування – зменшення витрат на регресійне тестування. Перевірки, які періодично повторюються, займають багато часу у циклі розробки. Автоматизація зменшує витрати на етапі тестування і вивільняє головний ресурс компанії – робочий час спеціалістів. Тому, якщо в процесі розробки можна використати автоматизацію при тестуванні – це зменшить витрати компанії та зменшить шанс відмови системи під час використання безпосередньо користувачами.

Використані джерела та література:

1. Автоматизоване тестування [Електронний ресурс] / Wikipedia. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Автоматизоване_тестування. – Назва з екрана.
2. Автоматизация тестирования: учимся экономить [Электронный ресурс] / Software-Testing.Ru. – Режим доступа: <http://software-testing.ru/library/around-testing/processes/437-learn-to-save>. – Загл. с экрана.
3. Automated Software Testing Introduction, Management and Performance, Elfriede Dusting, Jeff Rashka, John Paul.
4. Welcome to Calabash for Android [Electronic resource] / GitHub. – Mode of access: <https://github.com/calabash/calabash-android>. – The title from the screen.
5. Руководство по Appium для тестирования устройств под Andoid и iOS [Электронный ресурс] / GetHub. – Режим доступа: <http://getbug.ru/rukovodstvo-po-appium-dlya-testirovaniya-ustroystv-pod-andoid-i-ios/>. – Загл. с экрана.

*Дубяга Катерина, студентка III курсу,
спеціальність «Правознавство»,
Полтавський бізнес-коледж*

*ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Терещенко А. В., старший викладач
(м. Полтава, Україна)*

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО СУДОВО-ЕКСПЕРТНИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Актуальність проблеми. На сьогоднішній день судові експерти відіграють важливу роль в захисті прав і законних інтересів осіб, учасників кримінального, цивільного чи адміністративного процесу. Саме на основі їх

висновків можуть бути прийняті відповідні судові акти та інші процесуальні рішення.

Судово-експертна діяльність спрямована на проведення незалежних судових експертиз шляхом об'єктивного, повного та всебічного дослідження з дотриманням сучасних досягнень науки і техніки.

Мета дослідження. Проаналізувати основні напрямки розвитку міжнародного співробітництва та вказати на те, що судова експертиза не може існувати в межах окремої держави, бо в такому разі вона не буде ефективно забезпечувати правоохоронну діяльність країни в цілому.

Тому необхідне співробітництво закордонних експертних установ, обмін досвідом роботи, облік сучасних досягнень науки і техніки, створення профільних експертних напрямів.

Результати наукової розвідки. На сьогодні однією зі стійких тенденцій сучасності є розширення участі судово-експертних установ у міжнародному співробітництві, підвищення їх ролі у розвитку теорії та практики криміналістики і судової експертизи. Ефективному розвитку інтеграційного процесу у галузі судової експертизи судово-експертних установ держав різних регіонів світу сприяє не лише накопичений досвід нормативно-правового регулювання судово-експертної діяльності, а й реалізація перспективних підходів до виникнення нових видів судових експертиз.

Основними напрямками співробітництва є:

- акредитація судово-експертних лабораторій за міжнародними стандартами якості;
- вдосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації працівників судово-експертних установ шляхом навчання експертним спеціальностям, організація курсів підвищення кваліфікації, стажування, проведення атестації, участь у семінарах тощо;
- проведення методичної роботи (створення єдиної науково-методичної основи експертного дослідження, методичне рецензування висновків, інформаційний обмін методичною і довідковою літературою);

– організація науково-дослідної роботи, у тому числі координація розробки нових експертних методик, апробація і впровадження отриманих результатів [4].

Як бачимо система регулювання міждержавних відносин заснована на тісній взаємодії і вимагає своєчасного надання правової допомоги.

Державні спеціалізовані установи, що виконують судові експертизи, користуються правом встановлювати міжнародні наукові зв'язки з установами судових експертиз, криміналістики інших держав, проводити спільні наукові конференції, симпозиуми, семінари, обмінюватися науковою інформацією і досвідом роботи, друкованими виданнями та здійснювати спільні видання в галузі судової експертизи і криміналістики.

При цьому необхідно звернути увагу на те, що судово-експертна діяльність держави повинна відповідати національним принципам і міжнародним правовим і професійним стандартам.

Висновок, складений експертами однієї держави, повинен мати силу доказу для судів іншої держави. Експерти різних країн повинні разом реалізовувати потенціал національної судової експертизи, науки і техніки.

Останнім часом посилилось міжнародне співробітництво в галузі судової експертизи, зокрема створення міжнародних судово-експертних мереж. Окремі напрями інтеграції передбачені Законом України «Про судову експертизу» і в проекті Закону України «Про судово-експертну діяльність в Україні» [1,2].

Україна підписала Угоду про Асоціацію з Європейським Союзом, тому спеціалістів, що працюють в сфері судової експертології, цікавлять міжнародні організації в галузі судової експертизи.

Створено Європейську асоціацію судової експертизи, завдання якої : застосування широкого спектру наук в правовій системі, зберіганні і аналізі доказів скоєних злочинів.

Європейська мережа судово-експертних установ (ENFSI) існує з 1995 року. До її складу входить 53 експертні установи, 41 з яких знаходяться в

державках – членах Євросоюзу (ЄС) — найбільша у світі об'єднана організація судово-експертних установ, що отримала міжнародне визнання.

До країн, інститути яких входять в європейську мережу відносяться: Вірменія, Бельгія, Австрія, Азербайджан, Болгарія, Великобританія, Угорщина, Греція, Грузія, Норвегія, Данія, Іспанія, Ірландія, Італія, Литва, Латвія, Нідерланди, Польща, Румунія, Росія, Сербія, Словаччина, Словенія, Туреччина, Швеція, Швейцарія.

Найбільш відомими судово-експертними інститутами ENFSI є: Польський, Нідерландський, Угорський і Празький судово-експертні інститути [3].

На сьогодні до складу інституту входять п'ять експертних підрозділів, відділи забезпечення якості і методики досліджень, а також відділ наукової інформації.

Оскільки інститут є активним членом ENFSI, на його базі періодично проводяться міжнародні конференції і семінари з актуальних проблем судової експертизи і криміналістики.

Висновки. Судова експертиза – важливий інститут, що існує в усіх країнах світу. Результати експертних дослідів, показання експерта можуть мати вирішальне значення в судовому процесі. Країни світового співтовариства стрімко розвивають міжнародну співпрацю, в зв'язку з чим виникає необхідність в створенні єдиних базових норм й вимог для навчання судових експертів, так як на сьогоднішній день не існує міжнародних правил в даній області.

Використані джерела та література:

1. Про судово-експертну діяльність в Україні: Проект Закону України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua>. – Назва з екрана.
2. Про судову експертизу: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12/ed20170101>. – Назва з екрана.
3. Ян де Киндер. Европейская сеть судебно-экспертных учреждений (ENFSI) / Ян де Киндер // Теория и практика судебной экспертизы. – 2011. – № 4 (24). – С. 200–204.
4. Яковенко О. П. Міжнародна діяльність експертної служби МВС України: сучасний стан і перспективи розвитку / О. П. Яковенко // Судово-експертна діяльність: сучасний стан і перспективи розвитку : матеріали круглого столу, 23.04.2015 р. – Київ, 2015. – С. 422–423.

*Єпансшнікова Дар'я, студентка IV курсу,
спеціальність «Фізична реабілітація»,
Національний технічний університет «Київський
політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ І ЗАСОБІВ ФІЗІОТЕРАПІЇ У ДІТЕЙ 7-12 РОКІВ ПРИ МІОПІЇ

Актуальність проблеми. На сьогоднішній день міопія або короткозорість є важливою проблемою охорони здоров'я в багатьох розвинених і країнах, що розвиваються.

Міопія – це дефект зору, при якому людина близько бачить добре, а далеко – ні. Для вирішення цієї проблеми зазвичай звертаються до офтальмолога, який в 95% випадків призначає лінзи чи окуляри. Цей дефект виражається у тому, що із-за аномалії рефракції (заломлення) зображення фокусується не на сітчатці ока, а перед нею. Це призводить до здовження передньо-задньої осі ока [1, 2].

Підраховано, що до 2050 року близько 50% населення світу буде страждати від короткозорості. Це викликає стурбованість щодо зростаючого населення з підвищеним ризиком високої міопії та пов'язаних з ним візуально виснажливих розладів пізніше в житті, включаючи глаукому, відшарування сітківки та катаракту. Однією з стратегій боротьби із зростанням короткозорості є попередження виникнення її в дитинстві. Якщо завчасно не відреагувати на це, то міопія прогресує, що може призвести до серйозних наслідків і значній втраті зору.

Особливий інтерес представляє застосування методів і засоби фізичної реабілітації, яка може бути застосована для профілактики короткозорості або уповільнення прогресування міопії, оскільки вони можуть бути реалізовані на рівні населення і не включатимуть медикаментозні та хірургічні втручання[3].

Мета дослідження. Дослідити формування адаптаційних можливостей дітей з короткозорістю 7-12 років, при використанні курсу фізіотерапії та її різновидів.

Результати наукової розвідки. При використанні методів фізичної реабілітації була використана фізіотерапія. Використання фізіотерапії необхідне для покращення кровопостачання до сітківки ока, нормалізації артеріального тиску (АТ), коригування зору, а саме наведення чіткості зображення у просторі[4].

До методів фізіотерапії відносять сантиметрохвильова терапія, ультразвукова терапія, електрофорез з/без йоду, магнітотерапія, магнітофорез, діадинамометрія.

Розглянемо деякі методи фізіотерапії, що використовуються при реабілітації дітей з міопією:

- *Сантиметрохвильова терапія (СМВ)* – це лікування токами сантиметрового діапазону. Під час процедури у тканинах м'язів очей утворюється тепло, яке викликає розширення капілярів та збільшення кровопостачання до ока. До зорового апарату починають поступати більше поживних речовин та кисню. Одночасно розслабляються спазмовані м'язи, зникає відчуття втоми. Сеанси проводять щоденно, протягом 10-12 днів, не більше 10 хвилин[3,4].
- *Ультразвукова терапія (УЗ)* – під впливом ультразвуку в тканинах ока активізується обмін речовин, посилюється кровообіг, покращуються репаративні процеси. Характерною особливістю даної процедури є її виражений спазмолітичний ефект.

Час виконання процедури 3-5 хвилин, курс – 10 сеансів, які пацієнт повинен проходити щоденно.

- *Електрофорез з йодом* – лікувальну речовину за допомогою слабких токів вводять у шкіру повік. Йод має репаративну, метаболічну та протизапальну дію. Особливо ефективним його вважають при прогресуючій міопії.

Сеанс проводять протягом 10 днів, по 10-15 хвилин.

- *Дідинамометрія* – вплив процедури направлений на дію низькочастотними імпульсними токами. Це призводить до покращення крово- та лімфообігу, стимулює реакцію тканинного обміну.

На курс потребується 10-15 сеансів, по 10 хвилин[3,4].

Висновки. Отже, поки зорова система дитини не до кінця сформована, у реабілітолога є можливість коригувати наслідки міопії. Методи фізіотерапії направлені на підтримання і коригування гостроти зору.

Курс фізіотерапії підбирається індивідуально, виходячи з формою короткозорості та ступінню її прогресування.

Загальними ефектами від фізіотерапевтичних процедур є:

- покращення крово- та лімфообіг;
- стимуляція роботи сітківки;
- активізацію роботи м'язів очей, кришталика ока;
- покращення фокусування на предметах, які знаходяться на великій відстані;
- нормалізується бінокулярний зір;
- зменшується втомленість очей, і значно збільшує їх витривалість;

В період проведення фізіотерапевтичних заходів важливо слідувати правилам зорової гігієни і виконувати лікувальну гімнастику для очей, інакше помітних результатів не досягнути. Фізіотерапевтична дія пов'язана із активізацією кровообігу за рахунок розкриття резервних капілярів, покращення венозного відтоку, нормалізації обміну речовин.

Використані джерела та література:

1. Кузнецова М. В. Причины развития близорукости и её лечение. – М. : МЕДпресс-информ, 2004. – 176 с.
2. Стукалов С. Е. Клиника различных форм близорукости, лечение и профилактика / Стукалов С. Е., Фаустов А. С., Попов В. И. [и др.]. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2007. – 128 с.
3. Зрительные функции и их коррекция у детей: руководство для врачей / под ред. С. Э. Аветисова, Т. П. Кащенко, А. М. Шамшиновой. – М. : Медицина, 2005.
4. Кузнецова М. В. Причина развития близорукости и ее лечение / М. В. Кузнецова. – 3-е изд. – М. : МЕДпресс-информ, 2005.

*Жосан Наталія, Колісник Микола,
студенти І курсу магістратури,
спеціальність «Менеджмент»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Скидоненко Н. В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Актуальність проблеми. Сьогоднішня економічна ситуація в Україні спонукає до кардинальної реформації управління у будь-яких сферах господарської діяльності. За умов економічної кризи акцентів потребують найбільш динамічні галузі, серед яких особливо виділяється торгівля.

Мета дослідження. Розглянути теоретичні аспекти провадження ефективної збутової діяльності на підприємствах України в сучасних умовах.

Результати наукової розвідки. Ситуація на Україні призводить до того, що підприємства вимушені постійно еволюціонувати, щоб не залишитися за бортом прогресу і бізнесу. Насичення майже всіх ринків різноманітними товарами, жорстка конкуренція приводять до розуміння виняткової ролі збуту в діяльності підприємства.

Одна з цілей будь-якого підприємства полягає у продажу своєї продукції (послуги) на найвигідніших для себе умовах. Але тут має місце конфлікт інтересів продавця та покупця, тому розумно керуватися не одноразово вигідною угодою, а намагатися побудувати мережу постійних задоволених клієнтів. Отже, для провадження ефективної збутової діяльності необхідно враховувати всі переваги і побажання клієнтів, але з отриманням найбільшої вигоди для себе, це головна задача будь-якого підприємства - найвигіднішим чином сумістити бажання клієнтів і власні виробничі можливості.

Саме тому система збуту є центральною у всій системі управління підприємством: саме в процесі збуту готової продукції/послуги буде зрозумілим наскільки точними і вдалими були всі використані концепції і стратегії по просуванню товару на ринку.

Для своєчасного адаптування до змін у зовнішньому середовищі та виявленні проблем, процес управління збутовою діяльністю повинен відбуватися на підприємстві циклічно та безперервно.

Виділяють три основні етапи такого процесу:

- маркетингове планування збуту,
- саме організація збутової діяльності,
- маркетинговий контроль за збутом.

При маркетинговому плануванні збуту необхідно діагностувати його проблеми, провести аналіз стабільності зовнішнього середовища, дослідити життєвий цикл бізнесу, обрати стратегічний напрямок і розробити систему стратегічних маркетингових цілей у сфері збуту.

Під час організації збутової діяльності проводиться структурна діагностика, а саме: аналіз ефективності процедури збуту, оцінка заходів мерчандайзингу і додаткових послуг.

А вже на останньому етапі маркетингового контролю за збутом здійснюється аудит системи управління збутовою діяльністю, її діагностика, оцінка її ефективності та розробляється план коригувальних дій.

Діагностика процесу організації збутової полягає у здійсненні аналізу якості процедури збуту, аналізу персоналу, що займається збутом, оцінці заходів мерчандайзингу, аналізу повноти використання методів збуту, аналізу заходів стимулювання збуту, аналізу комплексу додаткових послуг. Також визначаються методи продажу, які використовуються на підприємствах, і аналізується їх повнота використання (як традиційних, так і прогресивних).

Важливе місце в організації збутової діяльності посідають заходи стимулювання збуту. У процесі дослідження заходів стимулювання збуту аналізується ефективність їх запровадження для:

- стимулювання покупців,
- стимулювання торговельних посередників і
- стимулювання збутового персоналу.

Додаткові послуги, які поділяються на передпродажні, післяпродажні і допоміжні, також в змозі суттєво вплинути на обсяги споживання продукції/послуги підприємства.

Висновки. В умовах трансформації економіки основним джерелом отримання прибутку для підприємств як і завжди є виробництво, постачання та продаж товарів/послуг відповідним групам споживачів на конкретному сегменті ринку. Зниження платоспроможного попиту та інші фактори можуть спричинити накопичення нереалізованої продукції підприємства. Будь-які дії щодо вирішення ситуації зі скороченням реалізації продукції підприємства — оперативні, тактичні, стратегічні — потребують глибокого попереднього, поточного та стратегічного аналізу збутової діяльності, а також певних можливостей, в тому числі фінансових, для її удосконалення.

Використані джерела та література:

1. Армстронг Г. Маркетинг. Загальний курс : учеб. пособ. / Армстронг Г., Котлер Ф. ; пер. с англ. – 5-е изд. – М. : Издат. дом «Вильямс», 2007. – 608 с.
2. Бланк И. А. Торговый менеджмент / И. А. Бланк. – Киев : УФИМБ, 2007. – 406 с.
3. Котлер Ф. Маркетинг. Менеджмент / Котлер Ф., Келлер К. – 12-е изд. – М. ; СПб. ; Киев : Питер, 2005. – 499 с.
4. Микитенко Н. В. Оцінка ефективності операційного менеджменту роздрібного підприємства як основа оптимізації управлінських рішень / Н. В. Микитенко // Дослідження соціально-економічних проблем перехідного періоду : наук. вісн. Чернывец. тех. екон. ун-ту. – Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2011. – Вип. III. – С. 288–292.
5. Ямкова О. М. Зміст формування збутової політики виробничих підприємств / О. М. Ямкова // Економіка і упр. – 2012. – № 2. – С. 52–59.

*Забудько Глорія, студентка II курсу,
спеціальність «Публічне адміністрування»
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Глушко Н.В., канд. пед. наук
(м. Київ, Україна)*

ОСНОВНІ МОТИВИ ВИБОРУ ПРОФЕСІЙ СТУДЕНТАМИ ПРИВАТНОГО ВУЗУ

"Вибір професії – це друге народження людини"

Актуальність проблеми. Проблема професійного становлення є однією з найважливіших у житті людини. Професія дає можливість людині розкрити власні здібності, задовольнити потреби, самореалізуватися. Мережа навчальних закладів пропонує сучасній молоді широкий вибір

спеціальностей. Майже в кожному регіоні існують ряд навчальних закладів, які з кожним роком відкривають нові спеціальності, задовольняючи найвибагливіші смаки молоді. Однак, роблячи вибір, до якого ЗВО вступати та яку майбутню професію обрати, абітурієнт часто робить кроки, про які в майбутньому шкодує. Так, близько 40% молодих людей обирають професію, яка не відповідає їх інтересам, нахилам та вподобанням. Тому проблема вибору професії завжди була актуальною і тим більше, залишається такою в сучасних умовах.[1, 8]

Метою нашого дослідження є вивчення основних чинників і мотивів, які вплинули на вибір професії студентами МНТУ.

Результати наукової розвідки. Проблема вибору майбутньої професії молодою людиною перебуває у центрі уваги сучасних науковців: психологів, педагогів. За підрахунками американських вчених, правильний вибір професії у 2-2.5 рази зменшує потік кадрів, на 10-15% збільшується продуктивність праці і у 1.5-2 рази зменшується вартість навчання кадрів. [2, 95-96]

Ще кілька десятиліть тому вибір майбутньої спеціальності визначався, в першу чергу, тим, у якій частині країни людина народилася та виросла. У цьому питанні велику роль відігравали культурні та історичні традиції, а також суспільні потреби тієї чи іншої громади. Сучасні тенденції, зрозуміло, мають зовсім інший характер. У психологічній науці накопичений значний досвід, що дозволяє уникнути ускладнень, які виникають у процесі свідомого вибору професії.

У виборі майбутньої професії психологи надають важливе значення мотивам.

Під мотивами розуміють «те, що спонукає діяльність людини, задля чого вона працює». Також у ролі мотивів можуть перебувати й інтереси, потяги та емоції, установки й ідеали. [3, 9-11]

Психологічну основу мотивів вибору професії, поряд із потребами, становить активний інтерес до професії. Науковцями виділяються декілька підходів у виділенні груп мотивів:

- загальна мотивація;
- романтика професій;
- науково-пізнавальні мотиви;
- мотиви суспільної значущості професій;
- наслідування.

Існують і інші класифікації мотивів:

- усвідомлення перспективності обраної професії;
- навчальний і позакласний інтереси;
- бажання бути корисним країні;
- вплив рідних і знайомих.

Узагальнюючи такі підходи до класифікації мотивів вибору професії, можна сказати, що при виборі професії людина керується:

- суспільною значущістю професії;
- престижем;
- заробітком;
- можливістю просування по службі тощо.

Крім того, мотиви поділяються на зовнішні та внутрішні.

Внутрішній мотив вибору професії – її суспільна або внутрішня значущість; задоволення, яке приносить робота; можливість спілкування; керівництво іншими людьми.

Зовнішня мотивація – заробіток, прагнення престижу, страх осуду й невдач.[4, 3-15]

Розглянемо окремі мотиви та їх взаємозв'язок докладніше.

Соціальні мотиви відбиваються в бажанні своєю працею сприяти розвитку суспільства, допомагати людям і світові.

Моральні – дають змогу завжди перебувати в колективі, брати участь у його справах, удосконалювати свій моральний вигляд і духовний світ.

Естетичні – виявляються в прагненні до естетики праці, її краси й гармонії.

Пізнавальні характеризуються прагненням учнів до оволодіння спеціальними знаннями, до проникнення в суть творчої діяльності з обраної професії, до ознайомлення зі змістом конкретної праці.

Творчі мотиви відтворюють бажання юнаків і дівчат обрати ту чи іншу професію тому, що вона дає змогу бути оригінальним у роботі, здійснювати «відкриття» та проявляти творчість.

Мотиви, пов'язані зі змістом праці за обраною професією, визначаються чіткими знаннями учнів про спільні й відмінні риси всіх елементів процесу праці (функції, операції, зусилля, дії) та характеризують їх спрямованість на розумову й фізичну працю.

Матеріальні мотиви пов'язані з доброю оплатою праці, забезпеченням постійною роботою та гарантією стабільного майбутнього.

Мотиви престижу виявляють прагнення молоді обрати професію, що цінуються серед друзів і знайомих, дають змогу досягти привабливого статусу в суспільстві та забезпечують швидке просування по службі.

Утилітарні мотиви – бажання обрати таку професію, що дає змогу керувати людьми. Вибір професії розглядається як багатоетапний процес утворення та прийняття рішення.

Сучасні вчені виділяють декілька етапів вибору професії. На першому етапі виникає проблема вибору професії, приймається рішення.

Другий етап пов'язаний зі з'ясуванням джерел інформації, компетентних осіб, що в змозі допомагати у виборі професії.

Третій етап – збір інформації, що відображає суттєві моменти конкретної ситуації вибору. На четвертому етапі формується узагальнене уявлення про ситуації вибору професії.

П'ятий етап – пошук варіантів вирішення, їх оцінка. На заключному, шостому етапі, робиться остаточний вибір професії. [5, 15-19]

У нашому дослідженні ми вивчили мотиви, які вплинули на вибір професії студентами Міжнародного науково-технічного університета імені академіка Юрія Бугая, м. Київ. У дослідженні взяли участь студенти першого курсу коледжу та групи четвертого курсу університету, всього досліджено 50 студентів. Для свого дослідження ми використали анкету «Зацікавлення у професійному самовизначенні та вплив зовнішніх факторів на вибір абітурієнта». Вік опитуваних становить від 15 до 22 років. Респонденти мали чесно і відверто відповісти на запитання анкети, обираючи варіанти відповіді.

Ми отримали наступні результати: більшість студентів МНТУ обрали наш університет для навчання за порадою знайомих; дізналася про університет більша частина з сайту МНТУ та від батьків і знайомих; майже всі опитувані студенти визначилися зі своєю спеціальністю за пів року до закінчення школи; більшою мірою на вибір абітурієнтів впливає престиж спеціальності та затребуваність її на ринку праці; у 61 відсотка студентів хоча б один з батьків має вищу освіту; більша частина студентів вже вирішили, що будуть працювати за спеціальністю, проте чимало – ще не визначились; на вибір професії сучасних абітурієнтів впливає більше власна думка та думка батьків; трохи більше половини студентів вже змінили в процесі навчання ставлення до обраної професії та обрали би її знову; високооплачуваність професії та бажання приносити користь людям спонукало абітурієнтів обрати саме цю спеціальність, на якій вони зараз навчаються; на питання «На які спеціальності Ви ще подавали документи, крім тієї, на якій навчаєтесь зараз?» 90 відсотків студентів відповіли агрономія, харчові технології, медицина, інші подавали на технічні, економічні та гуманітарні напрямки.

Висновки. Таким чином ми переконалися, що проблема вибору професії є актуальною і тим більше, залишається такою в сучасних умовах. У реальному житті не кожному вдається зробити найкращий професійний вибір. Щоб не помилитися, ми маємо подумати, що нас цікавить у житті, до

чого ми прагнемо, чим подобається займатися, які умови праці нас приваблюють, що ми хотіли би отримувати від своєї майбутньої професії. Проаналізувати ситуацію на ринку праці; треба звернути увагу на те, що з кожним роком з'являються нові професії; пам'ятати, що престиж професії досить мінливий і загострювати увагу на ньому не бажано, уникати вибору професії під впливом знайомих (за компанію або щоб не відстати від інших), вивчити детально описи відібраних професій; поговорити, якщо є можливість, з представниками цих професій та з'ясувати, в чому зміст їхньої праці, чим вона їм подобається. Познакомитися з характером і умовами їх праці, поцікавитися, де вони отримували цю професію і які реальні можливості працевлаштування за ними. Перед тим, як прийняти остаточне рішення, не забути порадитися також із батьками, рідними, друзями, вчителями, психологом, профконсультантом та іншими дорослими, які добре нас знають. [6, 19-22]

Використані джерела та література:

1. Вербицький В. Трудове виховання – шлях до формування особистості / В. Вербицький // Рідна шк. – 2008. – № 7/8. – С. 28, 32.
2. Закатнов Д. Професійна орієнтація молоді. Стан і проблеми професійної орієнтації / Д. Закатнов // Все для вчит. – 2009. – № 7/8. – С. 95–135.
3. Мерцалов С. Трудове виховання як умова професійного самовизначення учнівської молоді / С. Мерцалов // Біологія. Шкільний світ. – 2010. – Листоп. (№ 33). – С. 9–11.
4. Уруський В. Професійна орієнтація учнівської молоді / В. Уруський // Дир. шк. – 2010. – № 37 (жовт.). – С. 3–44.
5. Світлична Н. Психологічний супровід професійного самовизначення старшокласників / Н. Світлична // Психолог. – 2009. – № 17 (трав.). – С. 15–19.
6. Ткаченко В. Профорієнтаційна робота / В. Ткаченко // Дир. шк. – 2011. – № 19 (трав.). – С. 19–22.

*Зеленська Анастасія, студентка І курсу,
спеціальність «Економіка»,
Омельяненко Віталій, канд. екон. наук, доцент,
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
(м. Суми, Україна)*

АНАЛІЗ ПЕРСПЕКТИВ РИНКУ СОНЯЧНИХ ПАНЕЛЕЙ: СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА УКРАЇНА

Актуальність проблеми. Економіка будь-якої держави не може розвиватись без використання електроенергії. Довгий період, щоб отримати електроенергію, люди використовували невідновлювальні природні ресурси,

однак такий стан призводить до залежності від країн-експортерів та екологічних проблем [1]. Відтак розвиток альтернативних джерел енергії є актуальним аспектом державної політики.

Метою дослідження є аналіз світових тенденцій ринку сонячних панелей та перспективи сонячної енергетики в Україні.

Результати наукової розвідки. Одним з найефективніших джерел енергії вважається енергія сонця та технології сонячних батарей. Енергія сонця може вирішити проблеми нестабільної подачі електроенергії такі установки забезпечували б безперебійне електропостачання. В сільському господарстві, зокрема в тепличному виробництві, сонячні панелі здатні забезпечити подачу води та полив рослин. Таким чином, застосування сонячної енергетики має перспективу. В той же час необхідно сформуванати системну політику розвитку альтернативної енергетики, зокрема й в контексті секторальних тенденцій, серед [2; 3] яких виділимо наступні:

1. Боротьба з глобальним потеплінням набуває усе більш систематичний характер. У рамках Паризької угоди про зміну клімату позначені конкретні заходи щодо скорочення викидів парникових газів.

2. Зростання числа країн, які на національному рівні розвивають енергетичні проекти. Якщо в 2016 році таких країн було 32, то наприкінці минулого року вже 53. Ще в ряді країн плануються тендери на розвиток сонячного напрямку енергетики.

Розвиток електрогенерації на основі поновлюваних джерел енергії має цільову підтримку з сторони держав, тарифне та податкове стимулювання дозволяє конкурувати з генерацією на основі традиційних джерел енергії.

Регульована тарифами відпускна ціна енергії з поновлюваних джерел порівняно вища з вартістю енергії з традиційних джерел. Як правило політика ставить як обов'язок операторам розподільних мереж у європейських країнах укладати договори на поставку такої енергії на тривалий строк (від 10 років) з фіксацією ціни. Наприклад, у Німеччині за контрактами, укладеними 10 років тому, викупляється по 45-50 центів за

кіловат, тоді як нинішня ринкова ціна кіловата сонячної енергії в Германії становить близько 12 центів.

3. У лідерах як і раніше залишаються великі країни (Китай, США, Індія), але їх частка в глобальному масштабі продовжує скорочуватися. Поріг в 1 гігават встановлених щорічно сонячних потужностей досягли Бразилія, Єгипет, Мексика, Нідерланди та Іспанія.

4. Продовжиться цінова конкуренція між сонячною та вуглецевою енергетикою.

Собівартість генерації на основі фотовольтаїки за останні роки суттєво знизилася. За оцінками LCOE (levelized cost of electricity) компанії Lazard, для вітру та сонця даний показник знизився за період 2010-2017 рр. на 66% і 85% відповідно, що фактично прирівнюється до параметрів для газу та вугілля. У результаті собівартість генерації робить такі проекти конкурентоспроможними порівняно з традиційними видами палива й навіть без державної підтримки.

5. Зниження собівартості сонячної енергії може бути досягнуто шляхом використання інноваційних потужніших модулів, що дозволить частку доходу витрат на устаткування та обслуговування.

6. Буде зростати роль електроніки на рівні однієї фотопанелі. Вартість фотовольтаїки (основної технології електрогенерації за допомогою сонячних панелей) знижується – вартість сонячних панелей у світі скорочується на 10% щорічно.

З вказаних причин у країнах з розвинутою економікою, де сонячна енергетика в основному вийшла на цільові показники, підтримка розвитку фотовольтаїки поступово відходить від заходів прямого стимулювання.

Для підтримки розвитку альтернативної енергетики українським урядом вже було введено в дію «зелений тариф» вигідний для виробників. Після цього введення в Україні почалося різке зростання сонячних електростанцій (СЕС). Наразі дохід від сонячних панелей вже дорівнює прибутку середньостатистичного бізнесу в Україні, а навіть невелика сонячна

електростанція окупиться за мінімальний строк (до 5 років).

Також однією з позитивних сторін є те що, економіка нашої країни має відповідні потужності для розвитку власної екосистеми сонячної енергетики [4]. Виробничі можливості об'єднань «КВАЗАР», «ІРВА», «Гравітон», «Хартрон», «Гамма», «Електроавтоматика», «Дніпро» і «Позитрон» спрямовані на створення сонячних елементів. Україна також має висококваліфікований науковий потенціал в цій галузі (Інститут фізики напівпровідників та Інститут електродинаміки НАНУ, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, Національний технічний університет «КПІ» та інші). Відповідно постає завдання творення інноваційно-виробничих ланцюжків та формування відповідної державної політики стимулювання.

Експерти однозначно стверджують, що застосування в Україні сонячної енергетики дасть користь. В умовах нашого клімату сонячні батареї можуть працювати круглий рік, але з різною ефективністю. В Україні є два лідери – це Київська та Дніпропетровська область. Загалом сонячні станції встановило понад 4600 домогосподарств, сумарна потужність, яких досягнула близько 90 Мвт. (рис. 1). Сильно відстає у кількості встановлених станцій Схід: Запорізька, Донецька та Луганська область, а також Північ (Чернігівська, Сумська, Рівненська області). Лише на Житомирщині, єдиній області в Україні, влада компенсує 20% вартості сонячної станції.

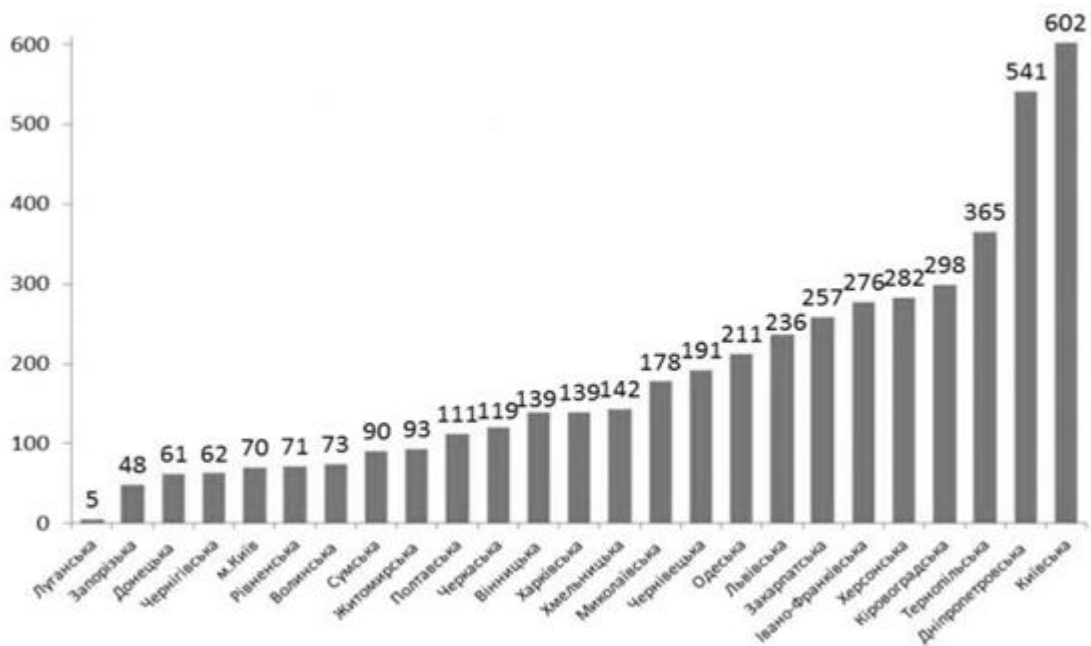


Рис. 1. Кількість встановлених приватних сонячних станцій в Україні

Висновки. Аналізуючи ринок сонячних панелей, не важко зрозуміти, що ця галузь в майбутньому буде і надалі розвиватися. Для цього розвитку в Україні є ряд передумов, зокрема «зелений тариф», розширення спектру технологій (активізація виробників в КНР), наявність вільних площ. Вважаємо за доцільне продовжити політику стимулювання мікрогенерації та використання інноваційних технологій розподілу енергії.

Використані джерела та література:

1. Prokopenko O. Innovation policy development conceptual framework for national resource security providing / Prokopenko O., Omelyanenko V., Klisinski J. // Journal of Environmental Management and Tourism. – 2018. – Volume IX, Fall 5 (29).
2. Топ 10 трендов, формирующих рынок солнечной энергии в 2018 году [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://ecotechnica.com.ua/stati/3156-top-10-trendov-cformiruyushchikh-rynok-solnechnoj-energii-v-2018-godu.html> (дата 01.04.2019). – Загл. с экрана.
3. Как заработать на Солнце? Обзор рынка солнечной энергетики: ситуация в Украине и коммерческие перспективы [Електронний ресурс]. – Режим доступа: https://kreston-gcg.com/wp-content/uploads/2018/01/How_to_make_money_in_the_sun_overview_of_the_solar_energy_market.pdf (дата 01.04.2019). – Загл. с экрана.
4. Сонячні панелі, принцип роботи, характеристики та перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://ma.khnu.km.ua/sonpaneli.shtml> (дата 01.04.2019). – Назва з экрана.

*Калитенко Олександра, студентка III курсу,
спеціальність «Право»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Кісілюк Е.М., канд. юрид. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРИЧЕТНІСТЬ ДО ЗЛОЧИНУ

У публікації з'ясовується, що таке причетність до злочину та розглядаються види причетності до злочину тощо. Також досліджуються проблеми причетності до злочину та проблеми пов'язані з ними, як такі, що сприяють настанню суспільно небезпечних наслідків, або уникненню винними у вчиненні злочину кримінальної відповідальності.

Метою публікації є дослідження теоретичних положень щодо проблеми причетності до злочину, що виділяється в сучасному кримінальному праві чотирма видами причетності: потурання, придбання чи збут, приховування і недонесення.

Викладення основного матеріалу. Проблеми причетності до злочину набувають особливої актуальності через те, що діяння, котрі відносяться до зазначеного інституту, мають розглядатися як такі, що сприяють настанню суспільно небезпечних наслідків, або уникненню винними у вчиненні злочину кримінальної відповідальності. У цих осіб створюється відчуття безкарності та всюдозволеності, що, у свою чергу, може призвести до вчинення ними повторних злочинів. Доцільно з'ясувати, що ж таке причетність до злочину, так як в Кримінальному кодексі не дається визначення цього поняття. Причетність до злочину – це умисна дія або бездіяльність, яка пов'язана зі здійсненням злочинної діяльності іншою особою, але не є співучастю в ній через відсутність об'єктивної та суб'єктивної спільності зі злочинною діяльністю такої особи.

На підставі положень частин 6 і 7 ст. 27 КК, з урахуванням теорії і сформованої практики, виділяються такі види причетності до злочину:

1) Заздалегідь не обіцяне (тобто не обіцяне до закінчення (завершення) злочину) приховування злочину.

2) Заздалегідь не обіцяне придбання чи збут майна, добутого злочинним шляхом.

3) Заздалегідь не обіцяне потурання злочину.

4) Заздалегідь обіцяне (тобто обіцяне до закінчення злочину) недонесення про злочин.

Причому перші три види причетності є самостійними злочинами і тому тягнуть за собою кримінальну відповідальність. Що ж стосується недонесення, то воно законом взагалі злочином не вважається.

Потуранням визнається несумлінне ставлення особи до своїх обов'язків, що виражається в невиконанні нею дій, спрямованих на припинення вчиненого злочину. Цей вид причетності характеризується відсутністю спільності, як об'єктивної ознаки співучасті, а також суб'єктивної ознаки – спрямованості на досягнення загального злочинного наслідку. Слід зазначити, що потуранням може бути лише умисне неперешкоджання злочинній діяльності інших осіб. Мотивами бездіяльності можуть бути небажання перешкоджати здійсненню посягання, страх за свою безпеку тощо.

Придбання чи збут майна, здобутого злочинним шляхом, – це активна діяльність особи, що виявляється у купівлі або іншій сплатній передачі майна, здобутого злочинним шляхом, або зберіганні такого майна. Мова йде лише про дії, заздалегідь не обіцяні.

Приховування являє собою заздалегідь не обіцяне укриття злочинця, слідів злочину, або предметів, одержаних злочинним шляхом. До приховування злочину відносяться лише ті дії, які вчиняються злочинцем умисно з метою укриття злочину. Необережні дії також можуть привести до фактичного знищення слідів злочину, однак їх не варто поєднувати з умисними діями злочинця щодо приховування злочину. Причому мова йде тільки про заздалегідь не обіцяне приховування, тобто про приховування, не обіцяне до закінчення (завершення) злочину. Це, наприклад, випадок, коли вбивця в закривавленому одязі після вчинення злочину прийшов до свого

знайомого і, розповівши про те, що трапалося, попросив дати йому інший одяг, а закривавлений спалити, що знайомий і вчинив. Перед нами заздалегідь не обіцяне приховування як злочинця, так і слідів злочину. Такий приховувач несе відповідальність за ст. 396. Ця стаття встановлює відповідальність за заздалегідь не обіцяне приховування лише тяжких або особливо тяжких злочинів. Приховування злочинів середньої або невеликої тяжкості кримінальній відповідальності не підлягає.

Недонесенням визнається неповідомлення особою правоохоронним органам про достовірно відомі підготовлювані або вчинені злочини. а відміну від приховування. Недонесення - це діяльність пасивна (бездіяльність). Незалежно від того, було чи не було воно заздалегідь обіцяно, чинним КК воно злочином не визнається. Лише у випадку, якщо в діях такої особи містяться ознаки іншого самостійного складу злочину, вона підлягає за нього кримінальній відповідальності. Так, наприклад, якщо така особа незаконно зберігала вогнепальну зброю, вона підлягає відповідальності за ст. 263, за недонесення ж про злочин, вчинений іншими особами, вона ні за яких умов не відповідає (ч. 7 ст. 27).

Висновки. Причетність до злочину – це різновид суспільно небезпечної поведінки особи, що не містить ознак співучасті в злочині, вчиненому чи такому, що вчиняється іншою особою, але безпосереднє стосується вчиненого злочинного діяння або самого злочинця у зв'язку з вчиненням ним злочину, і перешкоджає виявленню або розкриттю злочину чи затриманню злочинця. Враховуючи все вищезгадане, слід зазначити, що юридична природа причетності до злочину полягає в створенні сприятливих умов для вчинення і закінчення злочину. До критеріїв, що дозволяють виявити коло злочинів, причетність до яких доцільно переслідувати в кримінально-правовому порядку, слід відносити не тільки тяжкість основних злочинів, але й значущість об'єкта посягання (життя, фізичне і моральне здоров'я дітей), їх поширеність, складність розкриття тощо.

*Карась Олег, студент І курсу,
спеціальність «Соціальне забезпечення»,
ДВНЗ «Луцький національний технічний університет»
Науковий керівник: Піменова О.О., канд. соціол. наук, доцент
(м. Луцьк, Україна)*

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ МАСОВОГО ВИРУБУВАННЯ ЛІСІВ В УКРАЇНІ

Актуальність проблеми. У наш час лісоматеріали набули дорогоцінного значення. Саме ця галузь відіграє одне з важливих джерел доходів держави. Однак паралельно з цим відбувається в більших масштабах незаконна вирубка лісів. Разом вищезазначені фактори можуть призвести до економічних і соціальних проблем. Саме у вивченні можливих варіантів вирішення небезпеки полягає актуальність даної роботи.

Мета дослідження. Стабілізація обсягів лісозаготівель має велике економічне, соціальне та екологічне значення, оскільки ліси є цінним компонентом природи, який стабілізує навколишнє природне середовище. Скорочення вирубки лісів сприяє поліпшенню клімату і збільшенню продуктивності сільськогосподарських угідь.

Результати наукової розвідки. Україна є найбільшим експортером нелегальної деревини до Євросоюзу. Про це йдеться в доповіді британської неурядової організації Earthsight, яка займається вивченням проблем незаконної вирубки лісів у світі [1]. Основними регіонами вирубування дерев є: Карпатський, Поліський, а також Харківська та Чернігівська області. Активна масова вирубка лісів призвела до того, що оптимальна частка лісів по відношенню до всієї території України – 20%, тоді як фактично цей показник 15%. [2] Щоб стабілізувати лісистість України потрібно засадити новими деревами близько 2-2,5 млн. га.

Дана експлуатація лісів породжує такі негативні наслідки [3] :

1) Нераціональне використання у великих масштабах лісових ресурсів, адже більше 50% деревини використовують у паливно-енергетичних потребах.

2) На позбавлених лісів територіях виникають руйнівні обвали і селі, зникає багато рослинних і тваринних видів, пришвидшуються ерозійні процеси.

3) Неправильне лісокористування призводить не тільки до їх знищення, а й до заміни хвойних та інших порід на м'яколистяні, в яких деревина низької якості.

Для того щоб скоротити вирубку лісів потрібно :

1) Збільшити штрафи за незаконну вирубку, адже на даний момент покарання за це не змушує порушників зупинитись. [4]

2) Реалізація в реальному житті дотримання законодавства, пропаганда серед населення до боротьби з організаторами незаконної вирубки лісів і бережне ставлення до навколишнього середовища.

3) Збільшення кількості насаджень нових лісових масивів.

Висновки. Погіршення стану лісів – це велика проблема, викликана надмірною вирубкою, нераціональним використанням та неефективною організацією ведення лісового господарства. Вона вимагає негайного вирішення, адже наслідки можуть бути катастрофічними.

Використані джерела та література:

1. Україна є головним експортером незаконної деревини в країни ЄС : доповідь [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hromadske.ua/posts/ukraina-ie-holovnym-eksporterom-nezakonnoi-dereviny-v-krajny-yes-dopovid>. – Назва з екрана.
2. Загальна характеристика лісів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?a>. – Назва з екрана.
3. Використання енергетичного потенціалу деревини: еколого-економічний вимір [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <file:///D:/81-Текст%20статті-86-1-10-20180114.pdf>. – Назва з екрана.
4. Підвищені штрафи за незаконну вирубку лісу. Чи ефективним для України є мораторій на експорт деревини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/pidvishcheni-shtrafi-za-nezakonnu-virubku-lisu-chi-efektivnim-dlja-ukrajini-je-moratorij-na-eksport-derevini--2480169.html>. – Назва з екрана.

*Карпеко Олена, студентка І курсу,
спеціальність «Менеджмент»,
Київський національний торговельно-економічний університет
Науковий керівник: Губицький Л. В., канд. іст. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Актуальність проблеми. Поступальний розвиток сучасного суспільства вирішальною мірою пов'язується з молоддю. Саме молодь є рушійною силою сьогодення. Однією із умов утвердження демократичного устрою є належний рівень організації молодіжного руху в політичній системі суспільства. Світова практика і вітчизняний досвід свідчать, що в житті країни, особливо в переломні моменти її історії, провідну роль відіграє молода генерація.

Хто ж така молодь? У Законі України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді» із змінами, внесеними згідно з Законом від 23 березня 2004 року, говориться: «Молоддю вважаються громадяни віком від 14 до 35 років» [1].

За умов посилення соціальної активності молоді, потрібно все більше уваги приділяти цьому явищу. Універсалізм молоді проявляється в тому, що вона включена в різні стратифікаційні прошарки – соціально-професійні, територіальні, політичні, сімейно-побутові тощо. Серед широкого спектра дефініцій феномену молоді, найоптимальнішою є та, що дає цілісне уявлення про молодь як суб'єкта розвитку суспільства. «Молодь – це суспільно диференційована соціально-демографічна спільнота, якій притаманні специфічні фізіологічні, психологічні, культурно-освітні тощо властивості, що характеризують її біосоціальне дозрівання як здійснення самовиразу її внутрішніх сутнісних сил і соціальних якостей. Молодь тому і є специфічною спільнотою, що її суттєві характеристики і риси, на відміну від представників старших поколінь і вікових груп, знаходяться в стані формування і становлення. Сутністю молоді та проявом її головної соціальної якості є міра досягнення нею соціальної суб'єктності, ступінь засвоєння суспільних відносин та інноваційної діяльності» [2].

Організуючись в специфічні соціально-демографічні об'єднання, молодіжні рухи вирізняються неординарністю світогляду, суспільним динамізмом, інноваційним потенціалом, революційною активністю.

Мета дослідження. Метою наукової розвідки є висвітлення рівня та умов життя молодих людей, виявлення основних молодіжних проблем.

Основними завданнями молодіжної державної політики в Україні є: створення гарантованих соціально-економічних, політичних та інших необхідних стартових умов для соціалізації молоді; реалізація проблем, запитів, інтересів молоді – не за рахунок інших соціальних груп; координація зусиль державних органів, партій, організацій, об'єднань, рухів, соціальних інститутів щодо забезпечення умов для розвитку і самореалізації молоді; соціальний захист груп молоді, неспроможних самотійно розв'язувати власні проблеми або хоча б полегшити своє життя [3].

Результати наукової розвідки. Провівши опитування молодих людей віком від 17 до 22 років ми виявили те, що ціннісні орієнтації, потреби молоді в цілому визначають життєві плани молодих хлопців та дівчат, які з часом ними перебудовуються.

Планування життя молоддю не можливе без певних мотивів, якими керуються молоді люди. Мотиви, як і життєві плани в цілому в різних соціальних і вікових груп молоді різні, вони змінюються із плином часу, зміною умов життя, місця життя, обставин, оточення тощо. Життєві плани молодих людей пов'язані із прагненням зайняти певне соціальне становище, яке дозволить їм задовольняти ще більші і різноманітніші по характеру і значимості потреби, самореалізуватися як соціальним суб'єктам.

Складність життєвих планів молодої людини залежить від багатьох чинників, але одним із вирішальних є рівень духовного розвитку, свідомості, між особистісних зв'язків особистості.

Соціальне становище молоді як однієї з найбільш уразливих категорій населення, що характеризується наявністю амбіцій, завищених очікувань,

пошуком власного шляху і прагненням до самореалізації, є показником успішності суспільства, можливості реалізації його потенціалу.

Молодь перебуває у складній ситуації, коли в умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій, збільшення кількості життєвих проблем у представників молодого покоління формується так званий комплекс незадоволеності. Особливої уваги заслуговує з'ясування такого важливого поняття, як молодіжні проблеми. Побуває думка, що соціальні проблеми молоді – це не будь-які суперечності її життєдіяльності, а лише ті, що поглиблюються і свідчать про недостатність існуючих способів їх вирішення, а, отже, призводять до появи дезорганізуючих процесів у системі «суспільство – молодь». Молодіжні проблеми поділяються на два типи: щодо першого, то йдеться про зрості вимоги суспільства до молоді, щодо другого – про 65 особистісні сподівання і прагнення молодих людей та труднощі їх реалізації [4].

Економічні негаразди останніх років суттєво вплинули на соціальне становище молоді та рівень її життя. Так, 73 % опитаних молодих людей незадоволені матеріальним станом своєї сім'ї, 44 % – житловими умовами, 42 % – тим, як харчується їх сім'я [5].

Також варто помітити, що в Україні 50 % молодих людей мають працю в кількох місцях. Це не зовсім добре, бо вічна поспішність негативно впливає на психіку (стреси) та якість виконання обов'язків [6].

Висновки. Отже, у кожного покоління – своя історична місія, своє покликання і тільки йому притаманні світосприйняття і світорозуміння. Кожне молоде покоління вирішує свої завдання в історико-політичному процесі, проходить через певні випробування. Сучасний розвиток цивілізації висуває перед молоддю проблеми не лише національного, а й глобального, загальнолюдського характеру. Щоб молоде покоління було спроможним завтра успішно, ефективно вирішувати непрості для нації питання, держава вже сьогодні має виробити реалістичну, збалансовану, виважену політику щодо молодого покоління.

Використані джерела та література:

1. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні : Закон України із змінами від 23.03.2004. [Електронний ресурс] / Верхован Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2998-12>. – Назва з екрана.
2. Соціологія : курс лекц / В. М. Піча, О. М. Семашко, Н. Й. Черниш [та ін.] ; за ред. В. М. Пічі. – Київ : Заповіт, 1996. – С. 221.
3. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко ; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. – 2-е вид., доп. і перероб. – Київ : Генеза, 2004. – С. 367.
4. Соціологія : курс лекц. / В. М. Піча, О. М. Семашко, Н. Й. Черниш [та ін.] ; за ред. В. М. Пічі. – Київ : Заповіт, 1996. – С. 223.
5. Українське суспільство 1994–2001. Результати опитування громадської думки. – Київ, 2001. – С. 16.
6. Українське суспільство 1994–2001. Результати опитування громадської думки. – Київ, 2001. – С. 22.

*Кашуба Наталія, студентка І курсу магістратури,
спеціальність «Маркетинг»,*

*Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

*Науковий керівник: Олексенко Р.І., д-р філос. наук, професор
(м. Мелітополь, Україна)*

МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ: ДИНАМІКА СТАНОВЛЕННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Актуальність дослідження. Людина як суспільна істота протягом життя формує у собі риси певних груп і визначає для себе такі орієнтири, які дозволяють приєднатися до них і разом реалізовувати життєві цілі. Багатоманітність життєвих процесів спричиняє до того, що особистість одночасно формує декілька різних систем цінностей. Крізь призму самоусвідомлення і залежно від вимог суспільства ми вибудовуємо власну ієрархію цінностей. За останніми опитуваннями, в Україні в ієрархії цінностей лідерами є національна, регіональна, статева та релігійна ідентичності. Надзвичайно важливою для людини є національна ідентичність, яка сьогодні переживає значні трансформації.

Мета дослідження полягає у дослідженні цінностей сучасного суспільства в контексті міжкультурного діалогу.

Результати наукової розвідки. Сучасне світове співтовариство з його стрімкою інтеграцією та глобалізацією має два вектори розвитку. З одного боку, відбувається взаємопроникнення і взаємозбагачення культур, народів,

напрацьовується досвід міжкультурного діалогу та взаємодії, формується модель толерантного бачення та сприйняття «іншого», «культурно відмінного» тощо. З іншого — відповіддю на ці ж процеси стає традиціоналізація, що виявляється у спробах «закритися», культивувати власну культуру, передбачає збереження значної соціальної дистанції, а у крайніх випадках — навіть прояви агресії стосовно тих, хто «інший», «чужий». Інший рівень міжкультурної взаємодії — це взаємодія в межах однієї країни — це культурна взаємодія між титульною нацією та національними меншинами.

Незважаючи на те що проблема міжкультурних комунікацій сьогодні викликає цілком виправданий інтерес, багато питань, що примикають до даного явища, відносяться до досить дискусійних і викликають полеміку в науковому співтоваристві. Вони впливають із самої сутності феномену, а також обумовлені різними методами і підходами, пов'язаними з вивченням і аналізом спілкування в сфері культури.

У процесі свого існування культура постійно звертається або до свого минулого, або до досвіду інших культур. Це звернення до інших культур отримало назву міжкультурної комунікації. Культура і комунікація тісно взаємопов'язані. Культура не тільки впливає на комунікацію, а й сама піддається її впливу. Найчастіше це відбувається в процесі інкультурації, коли людина в тій чи іншій формі комунікації засвоює норми і цінності культури. Читаючи, слухаючи, спостерігаючи, обмінюючись думками та новинами зі знайомими або незнайомими людьми, ми впливаємо на свою культуру, і цей вплив стає можливим за допомогою тієї чи іншої форми комунікації.

Проблема розгортання діалогу культур є однією з визначальних для українського суспільства та для подальшого формування його як консолідованої нації. Політичний контекст проблематики (необхідність збереження міжетнічного миру, забезпечення національної ідентифікації, знаходження місця країни в системі культурних і геополітичних координат

тощо) зумовлює необхідність вироблення адекватної політики щодо врегулювання міжетнічних відносин.

Існують різні варіанти результатів діалогу. Якщо звернутися до вчень М. Бахтіна, то можна окреслити такі варіанти: по-перше, синтез вихідних позицій, злиття їх в одну загальну; по-друге, коли при діалогічній зустрічі двох культур вони не зливаються і не перемішуються, а кожна зберігає свою єдність і відкрити цілісність, але вони взаємно збагачуються; по-третє, можлива ситуація, за якою діалог веде насамперед до розуміння істотних принципів різних вихідних настановлень, коли “чим більше розмежування, тим краще, але розмежування доброзичливого – без бійки на межі”.

Соціальна напруженість в Україні на даний момент така, що вже ніхто не може відвернутися і весь свій потенціал спрямувати на те, заради чого він, власне кажучи, підвищував свій культурний рівень, на те, щоб упорядкувати суспільні відносини. Отже, цілком очевидним є те, що усвідомлена або неусвідомлена ставка на конфронтаційну політику в рамках етнонаціонального та етнокультурного просторів країни – це небезпечно і короткозоро. Виходом з даної ситуації може бути тільки ведення діалогу і, зокрема, діалогу культур, який, по-перше, забезпечує вільний розвиток і функціонування всіх культур, по-друге, сприяє процесу їх взаємодії, взаємовпливу і взаємозбагачення. Адже діалог культур – це цивілізована форма міжкультурної взаємодії, яка веде до збагачення всіх культур в ім'я прогресу кожної, до поглиблення культурного саморозвитку, до взаємозбагачення за рахунок іншого культурного досвіду як в рамках певних культур, так і в масштабах світової культури. Необхідність діалогу культур є і умовою самозбереження людства. Взаємодія, діалог культур у сучасному світі – процес складний і, можливо, іноді хворобливий. Необхідно забезпечити оптимальну взаємодію, діалог народів і культур в інтересах кожної зі сторін цієї взаємодії та в інтересах суспільства в цілому, держави, світового співтовариства як на етнічному, так і на національному рівнях.

За сучасними стандартами Україна є порівняно етнічно однорідною країною – етнічні українці становлять майже три чверті населення. Відтак в багатьох місцевостях (здебільшого прикордонних) компактно проживають чимало іноетнічних груп, а в окремих регіонах питома вага таких груп доволі помітна.

Етнічний рівень діалогу здійснюється між локальними етносами, етномовними, культурно господарськими (за спільністю матеріальної культури), історико-етнографічними, етноконфесійними та іншими спільнотами. У діалозі культур цього типу проявляються подвійні тенденції. Взаємне засвоєння елементів культури, з одного боку, сприяє інтеграційним процесам, взаємному збагаченню, обміну тощо. А з іншого боку – супроводжується посиленням етнічної самосвідомості, прагненням до закріплення етнічної специфіки. Для будь-якої етнічної культури завжди небезпечними є як надмірне тяжіння до іншої культури, так і її самоізоляція. Абсолютизація першої тенденції може призвести до поглинання, або обопільного занепаду обох культур. Водночас добровільна самоізоляція культури позбавляє її самопізнання, що, як відомо, конструюється лише шляхом контакту і порівняння з іншою культурою. Дані тенденції повинні принаймні урівноважувати одна одну, стимулюючи утворення елементів, яких бракує тій або іншій культурі, поповнюючи тим самим число етнокультурних компонентів

Висновок. Отже, діалог культур, з одного боку, забезпечує вільний розвиток і функціонування всіх культур, а з іншого, сприяє процесу їхньої взаємодії, взаємовпливу і взаємозбагачення. Національний рівень міжкультурного діалогу є значно складнішим, ніж етнічний, тому що охоплює не тільки ціннісний, а й політико-правовий, соціоекономічний та ідеологічний аспекти. Підставою виокремлення цього рівня є твердження, що найвищою формою етнічної спільності є нація. Головне, що відрізняє націю від етнічної спільноти, – це не тільки рівень соціально економічного розвитку, але й її внутрішня структура, заснована не на кровній

спорідненості, а на соціальному принципі. Для нації характерні велика внутрішня консолідація і високий рівень національної самосвідомості. Тому, міжкультурний діалог - це запорука національної єдності України через спільну господарську діяльність і державно-політичну регуляцію. Це доповнюється і створенням відповідної культури – мови, ідеології, норм, звичаїв тощо. Наразі ми повинні зробити все можливе, щоб відбувся національний діалог між представниками різних культур і субкультур, які на даний момент знаходяться в протистоянні.

Використані джерела та література:

1. Porter R. Intercultural Communication / R. Porter. – 1994.
2. Афанасьєва Л. Міжкультурна компетентність як стратегема демократичного розвитку поліетнічної міської громади / Л. Афанасьєва // Українознавчий альм. – 2017. – Вип. 20. – С. 62–66.
3. Афанасьєва Л. Міжкультурний діалог в контексті єднання України / Л. Афанасьєва, Є. Музя, К. Колева // Українознавчий альм. – 2017. – Вип. 21. – С. 15–20.
4. Афанасьєва Л. Интеркультурность как успешная модель развития поликультурного городского сообщества / Л. В. Афанасьєва, Р. І. Олексенко // Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos. – 2018. – С. 6–13.
5. Афанасьєва Л. Активні інтеркультурні практики як індикатор взаємодії культурних груп і спільнот поліетнічного міста / Л. В. Афанасьєва, Р. І. Олексенко // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. Філософ.-політолог. студії / Львів. держ. ун-т. – 2018. – Вип. 18. – С. 40–47.
6. Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества / М. М. Бахтин. – М. : Искусство, 1986. – 445 с.
7. Библер В. С. Культура. Диалог культур (опыт определения) / В. С. Библер // Вопросы философии. – 1989. – № 6. – С. 31–43.
8. Шульга М. О. Соціальний ареал життя особистості як предмет соціологічного дослідження / М. О. Шульга // Соціальний ареал життя особистості. – Київ, 2005. – С. 21–41.

*Кісілюк Владислав, студент II курсу,
спеціальність «Фізична культура і спорт»,
Коледж ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФУТБОЛІСТІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ ТА ПРОФІЛАКТИКА ТРАВМ

Актуальність проблеми. Футбол – це командний вид спорту, у який грають дві команди з одинадцяти гравців зі сферичним м'ячем.

На даний момент тема розвитку фізичної підготовки футболістів підліткового віку наймовірніше актуальна, враховуючи стрімкий ріст

популярності футболу у всьому світі в тому числі і Україні. Для когось футбол це просто гра, а для когось це ціле життя, недарма близько 250 мільйонів чоловіків і жінок із більш ніж 200 країн грають у футбол, що робить його найпопулярнішим в світі видом спорту [1].

Мета дослідження – проаналізувати розвиток підготовки футболістів підліткового віку та розглянути шляхи профілактики спортивного травматизму.

Результати наукової розвідки. Сучасний футбол характеризується високою руховою активністю гравців, яка носить переважно динамічний характер і відрізняється нерівномірністю фізичного навантаження. Усі ці та безліч інших чинників роблять футбол найбільш травматичним видом спорту після хокею. Що стосується розвитку травматизму опорно-рухової системи під час занять футболом у підлітків, то це однозначно створення відповідних методик за для запобігання уражень зон таких як: колінний суглоб, гомілкостопний суглоб та тазостегновий суглоб.

Ігри, схожі за основними принципами на сучасний футбол, існували в різних народів з давніх часів. Так, серед претендентів на головний прообраз футболу є стародавні китайці (чжу-чу), давні римляни та греки (гарпастум), середньовічні італійці (кальчо), ацтеки. Проте нинішній футбол є прямим нащадком гри у м'яч у Британії.

Основою фізіологічної досконалості є єдність всіх функцій організму. Можна припустити, що чим більше систем і органів відчувають напругу під впливом фізичних навантажень, тим більш досконалим стає організм спортсмена. Регулярні, в міру інтенсивні заняття спортом не тільки допомагають підтримувати свою фігуру в нормі, але й сприятливо позначаються на здоров'ї. Футбол безперечно, відноситься до тих засобів фізичного виховання, які найбільш суттєво впливають на всебічний розвиток людини.

Футбол, як вид спорту, передбачає оволодіння та вдосконалення різними фізичними та тактико-технічними якостями – швидкісно-силовими, техніко-тактичними, спритністю.

Юнацький футбол на сучасному етапі є тим видом спорту, в якому назріла необхідність максимальної реалізації техніко-тактичних можливостей юних футболістів в умовах високої ігрової та рухової активності [2]. Рівень техніко-тактичної підготовленості юних футболістів залежить від оволодіння ними засобами спортивної тактики (технічними прийомами та способами їх виконання), видами спортивної тактики (наступальною, захисною, контрнаступальною) і формами спортивної тактики (індивідуальною, груповою, командною). У структурі техніко-тактичної підготовленості юних футболістів необхідно виділяти такі спеціалізовані поняття, як тактичні знання, тактичні вміння, тактичні навички, тактичне мислення.

Швидкість найбільш тісно пов'язана з такими фізичними якостями, як сила і гнучкість, а найменш – з витривалістю. У комплекс показників швидкості входять: стартова швидкість, швидкість бігу, швидкість оцінки ситуації на полі ситуації, швидкість тактичного мислення.

Не менш важливим показником є спритність. На розвиток спритності направлені вправи по оволодінню технічними прийомами гри та вправи які впливають на м'язеву координацію підлітка.

Враховуючи те що футбол – це один з найбільш контактних видів спорту, так само він є не менш травмонебезпечним. Тому для безпечної та цікавої гри потрібно зважати на методи профілактики найбільш уразливих ділянок організму футболіста.

Основними профілактичними засобами травм є зміцнення м'язово-зв'язкового апарату методами баланс-тренування, тейпівання стоп, повне одужання після травм, тренування на координацію і зміцнення м'язів стопи.

Найбільш розповсюдженою футбольною травмою є травма передньої хрестоподібної зв'язки. Вона призводить до руйнування інших структур колінного суглоба, і розвитку артрозу. Наслідки такої травми – постійні болі,

незадовільна колінна функція, зниження активності та погана якість життя, пов'язана з коліном. Для спортсменів така травма може бути фатальною в подальшій кар'єрі.

Проте, розрив передньої хрестоподібної зв'язки аж ніяк не означає, що єдиним виходом є операція. Показанням до хірургічного лікування служить не сам розрив, а розвиток нестабільності в суглобі. Лікувальна програма ділиться на консервативну та оперативну частину.

Висновки. Таким чином, правильна фізична підготовка футболістів підліткового віку є основою формування функціонального стану юних футболістів та забезпечення їх від травм.

Використані джерела та література:

1. Футбол [Електронний ресурс] / Wikipedia. – Режим доступу: <http://www.uk.wikipedia.org/wiki/Футбол>. – Назва з екрана.
2. Колобич О. Напрямки удосконалення техніко-тактичної підготовки юних футболістів / О. Колобич, Б. Хоркавий, А. Дулібський // Спортивна наука України. – 2016. – № 2 (72). – С. 15–23.

Ковалик Анжела, студентка ISMA (Вища школа менеджменту інформаційних систем, м. Рига, Латвія)

КОМУНІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРА

Найвиразніше людина проявляє себе під час виконання професійних обов'язків. Від її знань, умінь виконувати свою справу, від культури поведінки, умінь говорити, слухати часто залежать результати професійної діяльності. Професійні обов'язки менеджера полягають в організації спільної діяльності людей для виконання конкретних завдань.

Метою нашої розвідки є з'ясування комунікації як інструменту професійної діяльності менеджера.

Спілкування розглядається як вагома складова менеджменту. Деякі фахівці менеджменту (М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоурі та ін.) зазначають, що менеджмент як функція керівництва людьми і галузь людського знання, виник із розуміння ролі і значення механізмів спілкування на стику таких наук, як управління, психологія, етика. Спеціалісти з управління та психології зазначають, що успіх менеджерської діяльності залежить не

стільки від професійних знань, а й від суто людських якостей, зокрема від умінь спілкуватися та взаємодіяти з людьми.

Деякі менеджери вважають, що від їхнього вміння спілкуватися залежить 85 % успіху в бізнесі [3, с. 18]. У менеджменті найчастіше вживається поняття «комунікація», хоча близьке поняття «спілкування» має більш широке значення: спілкування – це складний багатоплановий процес встановлення та розвитку контактів між людьми, який породжують потреби спільної діяльності та який включає в себе обмін інформацією, вироблення єдиної стратегії взаємодії, сприйняття і розуміння іншої людини [1, с. 213]. Оксфордський словник англійської мови подає тлумачення слова «communication» як «спілкування», «зв'язок», «повідомлення», «комунікація».

Найкращим менеджером ХХ ст. називають Джека Уеча, який понад 20 років очолював відому компанію «Дженерал Електрик». Він сформулював три аспекти своєї діяльності, серед яких визначив:

- необхідність вести людей до цілі, не командуючи ними, а запалюючи їх, бо компанії потрібні менеджери-лідери;
- важливо вміти долати бар'єри у спілкуванні між людьми, ставитися до них з повагою [3, с. 36].

Провідний міжнародний експерт з питань культури, бізнесу і лідерства Уоррен Бенніс, який написав понад 2000 статей та 25 книг і був радником у чотирьох президентів США, підкреслює, що нове тисячоліття вимагає від менеджерів мислити перспективно, мати вміння спілкуватися та взаємодіяти з людьми, які вже щось знають та вміють [2].

Видатні менеджери вважають, що сучасний менеджер повинен не тільки нести відповідальність, а й бути успішним у своїх діях, адже успіх – це реалізована мета.

Як бачимо, практично всі керівники успішно діючих компаній, відомі менеджери зі світовим ім'ям підкреслюють, що результати професійної діяльності багато в чому залежать від ефективності спілкування. Тобто,

спілкування є інструментом професійної діяльності менеджера. Щоб стати справжнім професіоналом у своїх діях, менеджеру слід добре знати етичні засади та психологічну природу спілкування.

Використані джерела та література:

1. Краткий психологический словарь : [підручник] / [под ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского]. – М., 1985. – С. 213.
2. Лидеры XXI века. Кто они? [Электронный ресурс] / Режим доступа: www.e_executive/ru/publications/aspects/article_485. – Загл. с экрана.
3. Чайка Г. Л. Культура ділового спілкування менеджера : [навч. посіб.] / Г. Л. Чайка. – Київ : Знання, 2005. – 442 с.

*Козловська Христина, студентка І курсу,
спеціальність «Соціальне забезпечення»,
ДВНЗ «Луцький національний технічний університет»
Науковий керівник: Жук О. М., канд. іст. наук, доцент
(м. Луцьк, Україна)*

ПРОБЛЕМА БУЛІНГУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Актуальність проблеми. На сьогоднішній день вкрай небезпечною для українського суспільства є проблема булінгу. З кожним роком кількість дітей, які є жертвами насилля, зростає. Прояви булінгу спостерігаємо у школах, університетах або навіть в інтернеті.

Мета дослідження: вивчити поняття, форми протікання та основні характеристики булінгу в дитячому підлітковому колективі.

Результати дослідження: За останніми наявними даними Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ):

– більше третини учнів віком від 13 до 15 років у світі зазнають булінгу (цькування), і приблизно така ж частка дітей опиняються втягнутими у бійки;

– в Україні у 2017 році 24% дітей стали жертвами булінгу. 48% постраждалих дітей нікому про це не розповідали;

– третина школярів у 39 розвинутих країнах визнають, що вдаються до цькувань своїх однолітків;

– приблизно 720 мільйонів дітей шкільного віку живуть у країнах, де тілесні покарання у школах ще не повністю заборонені [1].

Булінг – це агресивна поведінка, що зазвичай повторюється. Вона має за мету завдати шкоду, викликати страх або тривогу, або ж створити негативне середовище у школі для іншої особи. Булінг виникає у ситуації, в якій існує реальний чи уявний дисбаланс сил.

Булінг – це специфічна форма комунікативної взаємодії агресивного характеру, при якій сильніша (авторитетніша) особа (або група осіб) систематично і цілеспрямовано переслідує іншу (слабшу, аутсайдера) (за Максом К.). Даний феномен є досить поширеним у всьому світі, має складну рольову структуру та різні форми прояву [2, с.69].

Аналізуючи праці західних дослідників (Рана Семпсон, Ден Ольвеус) виявилось, що шкільний булінг має дві основні форми:

1. Фізична – умисні поштовхи, удари, стусани, побої, нанесення інших тілесних ушкоджень.

2. Психологічна – насильство, пов'язане з дією на психіку, яке наносить психологічну травму шляхом словесних образ або погроз, переслідування, залякування, створенням напруженої атмосфери для навчання з метою формування зверхнього ставлення групи до жертви.

До цієї форми можна віднести: вербальний булінг; образливі жести або дії; залякування; ізоляцію; вимагання; кібербулінг [3].

Відомий дослідник булінгу Д. Ольвеус (Dan Olweus) визначає три важливих компоненти:

1) булінг – агресивна поведінка, що охоплює небажані, негативні дії; 2) булінг охоплює патерн поведінки (патерн (від англ. patron) прийняті в певній культурі зразки та стереотипи поведінки), що постійно повторюється; 3) булінг характеризується нерівністю влади або сили [4, с.170].

Отже, можна зробити такі висновки:

1. У взаємодії учасників булінгу учнів підліткового віку переважає вербальна агресія.

2. Існують відмінності в поведінкових установках активних учасників булінгу в певному середовищі («агресори» та «жертви») та іншими дітьми підліткового віку, що мають змогу спостерігати за даним явищем.

3. На особливості взаємодії учасників булінгу в підлітковому віці здійснює вплив тип їх ставлення до оточуючих.

4. Чинники особливостей комунікативної взаємодії учасників булінгу в підлітковому віці пов'язані з їх індивідуально-психологічними особливостями.

Використані джерела та література:

1. Громика Н. Стало відомо, скільки дітей в Україні страждають від боулінгу [Електронний ресурс] / Н. Громика. – Режим доступу: <https://tribuna.sumy.ua/news/stalo-vidomo-skilky-ditej-v-ukrayini-strazhdayut-vid-bulingu/>. (дата 02.04.2019). – Назва з екрана.
2. Максџом К. Особливості комунікативної взаємодії учасників булінгу в підлітковому віці [Електронний ресурс] / Максџом Катерина // PSYCHOLOGICAL JOURNAL. – 2018. – № 2 (12). – С. 67–82. – Режим доступу: <http://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal/article/download/261/176/>. – Назва з екрана.
3. Губко А. А. Шкільний булінг як соціально-психологічний феномен [Електронний ресурс] / А. А. Губко // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Сер. Психол. науки / Чернігів. нац. пед. ун-т. – 2013. – Вип. 114. – С. 46–50. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuPN_2013_114_12. – Назва з екрана.
4. Сидорук І. Булінг як актуальна соціально-педагогічна проблема / І. Сидорук // Наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Сер. Пед. науки. – 2015. – № 1. – С. 169–173.

*Кравець Владислав, Ласкаржевський Володимир,
студенти І курсу магістратури, спеціальність «Менеджмент»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: В'ялець О. В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ЧИННИК СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Актуальність проблеми. Для України давно назріла потреба впровадження такої інноваційної моделі розвитку національної економіки, яка б органічно поєднувала окремі складові науково-технологічного та стійкого розвитку для досягнення рівноважного співіснування природного середовища, держави і суспільства та виживання людства в цілому. Її ключовим компонентом є інноваційно-технологічна модель розвитку, яка має бути зорієнтована не стільки на задоволення економічних потреб

суспільства, скільки на забезпечення збалансованого функціонування всієї соціо-еколого-економічної системи господарювання на основі впровадження енерго-, праце- та ресурсощадних технологічних розробок, екологічно сприятливих інноваційних продуктів та інших революційних новинок

Мета дослідження. Метою дослідження є вивчення досвіду використання «інноваційно-технологічного» чинника для забезпечення стійкого розвитку економіки. Обґрунтування необхідності дотримання основ інноваційної стратегії.

Результати наукової розвідки. Значне скорочення обсягів фінансування, різке зменшення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) оборонного характеру, суттєве зниження попиту на інноваційні розробки з боку промисловості, недостатній науково-технічний рівень інноваційних розробок із цілого ряду важливих напрямів, застарілість матеріально-технічної бази досліджень, вплив кадрів призвели до того, що інноваційна сфера опинилася у жорстких умовах. Ключ до виходу з нинішньої кризи знаходиться у площині відкриття і впровадження в економічну практику нових і старих ідей, здатних подолати руйнівний спадок економічного неолібералізму, одним із яких для України могло б стати виведення її на магістральний шлях інноваційного розвитку, що в наш час носить назву «неошумпетеріанство».

Перспективи країни на світовому ринку та участі в міжнародному поділі праці залежать від здійснення заходів активізації її інноваційного потенціалу, структурної перебудови економіки, можливості надати відповіді ключовим планетарним викликам, до яких належать:

- глобалізація і неолібералізація світової та більшості національних економік, у тому числі української;
- безальтернативність сталого економічного розвитку для кожної країни;

- нарощування у світі темпів технологічного прогресу, перехід національних економік до найвищих технологічних укладів;

- погіршення демографії, зниження якості трудових ресурсів та посилення процесів міграції населення.

Інноваційна діяльність впливає на рівень економічного розвитку будь-якої країни: в сучасному глобалізованому процесі отримують вигоду ті країни, які вибрали інноваційну модель розвитку економіки як основний пріоритет довгострокової стратегії підвищення рівня конкурентоспроможності країни. Інноваційна модель – особлива система відносин, інститутів та інституцій, які створюють належні умови для науково-технічного прогресу в межах і під впливом визначеної державної інноваційної політики. Напрями створення сприятливих умов розвитку інноваційної діяльності країн світу і передумов трансформацій стратегій інноваційної розвитку держави в умовах глобалізації є наступні:

- унікальний товар, який приносить споживачу додаткові переваги;
- потужна маркетингова орієнтація на ринок і клієнта;
- глобальна концепція товару, який первісно орієнтований на міжнародний ринок;

- інтенсивний первісний аналіз з метою виділення відповідних ресурсів і техніко-економічного обґрунтування;

- перелік конкретних завдань, вибір цільового ринку;
- між функціональна координація (НДДКР – виробництво – маркетинг);

- попередній відбір з метою максимізації успіху і мінімізації ризиків;
- контроль за перебігом розробки.

Для України, перед якою поставлено стратегічне завдання модернізації національного господарства і більш ефективного включення у світову економіку, розвиток науково-технологічної та інноваційної сфери має вирішальне значення.

Для України процес входження у простір глобальної конкуренції засвідчує складність багатоаспектної взаємодії з іншими країнами, що передбачає необхідність мобілізації власного соціально-економічного і науково-технічного потенціалу в реалізації стратегій розвитку відповідно до «постіндустріальних» тенденцій:

- розширення науково-технічних зв'язків і співпраці міжнародних наукових інституцій;
- зменшення тривалості розробки та впровадження нових товарів з одночасним підвищенням їх наукомісткості та технічної складності;
- скорочення життєвого циклу товарів та комерціалізації процесу продукування технічних знань, інформаційних технологій;
- інтеграції національних інноваційних систем через утворення мереж корпоративних, промислових і регіональних кластерів;
- посилення процесів злиття та поглинання інноваційних компаній з метою удосконалення продукції, модернізації технологічної бази, використання глобального науково-дослідного потенціалу;
- зростання частки іноземного фінансування наукових досліджень та створення дослідницьких підрозділів ТНК.

Сьогодні вже не достатньо аналізувати лише макроекономічні показники ефективності функціонування національної економіки (темпи економічного зростання, ВВП та основного капіталу на душу населення, індекс людського розвитку тощо), а необхідно враховувати структурні зміни в економіці, рівень залежності від іноземного капіталу, рівень відкритості економіки та свободи підприємництва, нагромадження капіталу та рівень продуктивності, трансформацію національних інститутів та ментальності суспільства. Вибір цілей і напрямків економічної політики, спрямованої на посилення національної економіки та її конкурентоспроможності повинно враховувати специфіку економічного, соціального та інституціонального середовища у країні, її ресурсні можливості та геополітичне становище, організаційну єдність та мобілізаційну мотивацію населення.

Висновки. Для забезпечення інноваційного розвитку національної економіки та забезпечення її конкурентоспроможності необхідним є створення моделі взаємодії факторів інноваційності та конкурентоспроможності у забезпеченні інноваційного розвитку національної економіки. Зокрема, для характеристики конкурентоспроможності національної економіки використано модель життєвого циклу факторів конкурентоспроможності національної економіки, яка включає: стадію факторів виробництва; стадію інвестицій; стадію нововведень; стадію нагромадження. Для України визначальним чинником розвитку та підвищення конкурентоспроможності стає структурно-інноваційне вдосконалення виробництва.

Використані джерела та література:

1. Андреева Т. П. Україна: економічний і інвестиційний потенціал / Т. П. Андреева. – Львів : Львів. комерц. акад., 2002. – 162 с.
2. Белаш Т. В. Зарубежный опыт государственного регулирования конкурентоспособности национальной экономики : [монография] / Т. В. Белаш. – Харьков : Норд плюс, 2000. – 191 с.
3. Бережна І. Ю. Теоретико-економічні підходи до обґрунтування змісту інвестиційного потенціалу / І. Ю. Бережна // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. – 2010. – № 6. – С. 258–263.
4. Бодров В. Г. Державне регулювання економіки та економічна політика : навч. посіб. / В. Г. Бодров, О. М. Сафронова, Н. І. Балдич. – Київ : Академвидав, 2010. – 520 с.
5. Бодров В. Г. Інноваційно-інвестиційна модель сталого розвитку національної економіки : навч.-метод. матеріали / В. Г. Бодров, В. О. Гусєв, В. Ф. Мартиненко. – Київ : НАДУ, 2009. – 60 с.
6. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2015 року: [Постанова КМУ № 1001 від 21 липня 2006 р.] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>. – Назва з екрана.
7. Отчет о конкурентоспособности регионов Украины [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://competitiveukraine.org>. – Загл. с екрана.
8. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>. – Назва з екрана.
9. Офіційний сайт статистики ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://err.eurostat.ec.europa.eu>. – Назва з екрана.

*Крутікова Анастасія, студентка магістратури,
спеціальність «Маркетинг»,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
Науковий керівник: Шквиря Н. О., канд. екон. наук, доцент
(м. Мелітополь, Україна)*

ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНКУ СИРУ

Актуальність проблеми. Інтеграційні процеси в Україні зумовлюють необхідність застосовувати сучасні методи управління підприємством. Це, насамперед, стосується підходів аналізу взаємодії підприємства із зовнішнім середовищем, а також всебічної оцінки його внутрішнього потенціалу [1]. Найбільш повно цим вимогам відповідають методи стратегічного аналізу, за результатами використання яких визначаються потенційні можливості підприємства, здійснюється оцінка його внутрішнього і зовнішнього середовища з орієнтацією на довгострокову перспективу, обґрунтовується система стратегій, спрямованих на посилення позицій підприємства в ринковому середовищі, зменшення і подолання наявних загроз [3].

Мета дослідження. Метою дослідження є проведення стратегічного аналізу підприємства ПАТ «Бель Шостка Україна» на ринку сирів та обґрунтування стратегічних напрямків розвитку підприємства, що сприятимуть підвищенню його конкурентоспроможності на ринку.

Результати наукової розвідки. Для обґрунтування ефективної стратегії розвитку підприємств необхідно проведення стратегічного аналізу. Стратегічний аналіз – це спосіб дослідження і перетворення бази даних, одержаних внаслідок аналізу середовища на стратегію підприємства. В цілому, стратегія – це план управління підприємством, спрямований на зміцнення його позицій, задоволення потреб споживачів та досягнення передбачених цілей [4].

Об'єктом дослідження є ПАТ «Бель Шостка Україна», яке спеціалізується на виробництві твердих та м'яких сирів, плавлених сирів.

За допомогою стратегічного аналізу виявимо стратегічне положення ПАТ «Бель Шостка Україна» та визначимо стратегічні альтернативи

розвитку підприємства на ринку сирів. Для досліджуваного підприємства доцільно використання наступних матричних моделей: методи Ансоффа SPACE, McKinsey, ADL/LS, Shell/DPM.

Дослідження підприємства та ринку сирів свідчать, що із всіх можливих стратегій згідно матриці Ансоффа, більш ефективною буде стратегія більш глибокого проникнення на ринок. Ця стратегія передбачає наступні заходи: збільшення обсягів реалізації продукції за рахунок покращення якості продукції, розвиток фірмової мережі, посилення та удосконалення рекламної кампанії, оптимізація цін на продукцію підприємства, покращення виставлення сирів на полицях магазинів, за допомогою мерчандайзингу, удосконалення упаковки сирів.

Наступним методом стратегічного аналізу є SPACE метод, який призначений для аналізу позиції на ринку і вибору оптимальної стратегії для середніх і малих підприємств. У методі SPACE передбачено виокремлення чотирьох груп критеріїв (характеристик) оцінки діяльності підприємства. Кожну групу критеріїв характеризуються певні показники, які оцінюються експертним методом.

Отже, за результатами проведення SPACE виявили, що ПАТ «Бель Шостка Україна» знаходиться у консервативному стратегічному положенні на ринку сирів. Цей стан спостерігається на стабільних ринках з низькими темпами зростання. Підприємство при цьому не має сильних та стабільних конкурентних переваг. Зусилля спрямовані на покращення фінансового становища. Важливим фактором є конкурентоспроможність продукції. Основні заходи підприємства повинні бути спрямовані на зниження собівартості при підвищенні якості продукту, вихід на більш перспективні ринки, розширення асортименту продукції.

З використанням методу McKinsey визначили, що найбільш конкурентоздатною продукцією в ПАТ «Бель Шостка Україна» є твердий сир. Сильними сторонами даного виду сиру є ефективність цінової політики, методів просування, рентабельність продаж, гнучкість і можливість адаптації

тощо. Найменш конкурентоздатним видом продукції серед аналізованих є плавлений сир, для збільшення ефективності його виробництва та реалізації необхідно розробити стратегію розвитку продукту, збільшити фінансування для удосконалення якості.

Проведена оцінка привабливості певного виду сиру на ринку, свідчить про середню привабливість всіх основних видів сирів ПАТ «Бель Шостка Україна». Розмір ринку та потенціал його зростання є сильними сторонами цієї продукції.

За допомогою побудови матриці McKinsey визначили, що для сирів твердих та м'яких ефективною буде стратегія розвитку, яка передбачає посилення слабких позицій, пошук сфери, де можливо знайти лідируючі позиції, визначення конкурентних переваг та покращення якості продукції. Для сирів плавлених рекомендується стратегія захисту позицій, при якій необхідно концентрація уваги на підтриманні конкурентних переваг, залучення інвестицій та розширення виробництва.

Проаналізувавши матрицю ADL/LS можна зробити висновок, що виробництво сирів у ПАТ «Бель Шостка Україна» займає міцну конкурентну позицію на стадії зростання. Це неприбуткова позиція. Необхідні кошти залучаються із зовнішніх джерел або грошові потоки збалансовані. Рекомендується вибіркоче інвестування. Для цієї позиції пропонуються наступні стратегічні заходи: вихід на зовнішні ринки; проникнення на ринок; реалізація старих продуктів на нові ринки.

За допомогою методу Shell/DPM визначили, що досліджуване підприємство займає позицію «стратегія зростання», яка характеризується тим, що галузь є середньою за привабливістю, але підприємство посідає у ній сильні позиції. Воно є одним з лідерів, що перебуває на стадії зрілості життєвого циклу даного бізнесу. Ринок є зростаючим або стабільним, з високою нормою прибутку. Можливі стратегії: намагатися зберегти поточні позиції, оскільки ці позиції можуть забезпечити необхідні фінансові ресурси

для самофінансування і генерувати додаткові кошти, які можна інвестувати в інші перспективні галузі бізнесу.

Висновки. В ході проведеного дослідження на основі методів стратегічного аналізу визначені стратегічні напрями розвитку підприємства. Отже, реалізація запропонованих заходів забезпечить зростання економічної ефективності виробництва підприємства, підвищення прибутковості і економічної стабільності його розвитку та зміцнення конкурентоспроможності продукції та підприємства.

Використані джерела та література:

1. Давидов Г. М. Стратегічний аналіз : навч. посіб. / Г. М. Давидов, В. М. Малахова, О. А. Магопець [та ін.]. – Київ : Знання, 2011. – 389 с.
2. Лисенко А. М. Маркетингова система виробництва та реалізації молокопродукції / А. М. Лисенко // Економіка АПК. – 2012. – № 6. – С. 62–66.
3. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : підручник / З. Є. Шершньова. – 2-е вид., перероб. і доп. – Київ : КНЕУ, 2004. – 699 с.
4. Шквиря Н. О. Створення системи інформаційно-методичного забезпечення стратегічного планування / Н. О. Шквиря // Зб. наук. пр. Таврій. держ. агротехнолог. ун-ту. Сер. Екон. науки / Таврій. держ. агротехнолог. ун-т. – Мелітополь, 2017. – № 3 (35). – С. 123–130.

*Кузьменко В'ячеслав, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Менеджмент»,*

*Палагнюк Дмитро, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Скидоненко Н. В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ДОСЯГНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ

Актуальність проблеми. Україна переживає нелегкі часи трансформації економіки. Гострою проблемою сучасної України залишається досягнення економічного росту. Саме інвестиційна сфера чине безпосередній вплив на темпи економічного розвитку, а конкуренція виступає рушійною силою економічних процесів.

Мета дослідження: дослідити сутність конкурентних переваг та шляхи їх досягнення через ефективне управління інвестиційними проектами.

Результати наукової розвідки. Успіх кожного підприємства прямо залежить від ефективного управління інвестиційними проектами та від його рівня конкурентоспроможності, тобто рівня компетентності по відношенню до конкурентів.

Інвестиції, як зазначено у сучасному економічному словнику, - це довгострокові вкладення приватного чи державного капіталу у власній країні чи за кордоном в підприємства різних галузей, підприємницькі проекти, соціально-економічні програми, інноваційні проекти з метою одержання доходу. Інвестиції мають значний термін окупності.

Існує безліч можливостей для інвестування в сучасних умовах ринкової економіки, але існує також і обмеження фінансових ресурсів підприємства, які б можна було б інвестувати. Прийняття рішень інвестиційного характеру базується на використанні різних формалізованих і неформалізованих методів. Універсального методу на всі випадки життя не існує.

Визначення конкурентоспроможності ґрунтується на теорії конкурентної переваги. Згідно з цією теорією, конкурентоспроможність підприємства може бути оцінена лише у порівнянні його з іншими підприємствами. В економічній літературі зустрічається багато різних визначень «конкурентних переваг».

Конкурентна перевага – це «висока компетентність фірми у будь-якій галузі діяльності або у виробництві товару у порівнянні з конкуруючими фірмами».

«Галузеві конкурентні переваги – це такі дії з реалізації стратегії, конкурентні можливості, результати діяльності, які кожне підприємство має забезпечувати, щоб бути конкурентоспроможним та досягти фінансового успіху».

Характеристики підприємства розглядаються як конкурентні переваги, якщо вони відповідають таким критеріям:

По-перше, ці характеристики мають бути вагомими з точки зору умов конкуренції та вимог ринку, тобто повинні відповідати ключовим факторам

успіху. Ключові фактори успіху (КФУ) – це ті «фактори, яким підприємство повинно приділяти особливу увагу, так як саме вони визначають його успіх (або провал) на ринку, його конкурентні можливості, що безпосередньо впливають на прибутковість».

По-друге, ці характеристики мають бути стійкими до ринкового середовища, яке постійно змінюється, та недоступними для легкого відтворення конкурентами.

По-третє, ці характеристики підприємство повинно бути здатне використовувати у розробці своєї маркетингової та, зокрема, рекламної стратегії для здійснення візуального впливу на покупців.

Конкуренція є одним з головних джерел маркетингових можливостей. Для того, щоб скористуватися цією можливістю необхідно досягти конкурентної переваги перед конкурентом, запропонувавши більшу цінність споживачам. Більша цінність – це пропонування компанією споживачам її товарів або послуг більших переваг або тих самих переваг при більш низькій ніж у конкурентів ціні.

Основою конкурентної переваги є навички та здібності підприємства у порівнянні з конкурентами, а точніше межі можливостей організовувати більш ефективно у порівнянні з конкурентами функціонування усіх елементів

Підприємства можуть обирати будь-які способи досягнення переваг над конкурентами, однак використання цих способів не є завжди можливим і вони не завжди відповідають їх ресурсам. Тому передбачається оцінка ринку та вибір можливостей для отримання конкурентних переваг. Аналізуються фактори, які впливають на формування конкурентних переваг, і на основі цього визначають сильні та слабкі сторони діяльності підприємства.

Найважливішими завданнями стратегії підприємства є розвиток та використання конкурентних переваг. До найбільш типових джерел виникнення конкурентних переваг відносяться нові технології, новий попит, новий сегмент ринку, зміна правил «гри».

Сама важлива умова збереження конкурентної переваги підприємства – постійна модернізація виробництва та/або інших ключових видів його діяльності.

Зміна «правил гри» на ринку. Наприклад, зміна політики уряду у таких сферах, як стандарти, охорона навколишнього середовища, митна та податкова системи, вимоги до нових галузей та торгівлі обмеження - є ще одним стимулом для новацій, що сприяють появі конкурентних переваг.

Висновки: щоб зберігати та розвивати свій бізнес-успіх за допомогою стійкого утримання конкурентної переваги, підприємство у своїй власній діяльності повинно постійно проводити адекватні стратегічні та оперативні зміни.

Використані джерела та література:

1. Балабаниць А. В. Методологічні засади формування стратегічного партнерства в полі маркетингової взаємодії підприємств / А. В. Балабаниць // Вісн. Донец. нац. ун-ту. Сер. Економіки і торгівлі / Донец. нац. ун-т. – 2010. – № 3. – С. 82–93.
2. Воронко А. Е. Стратегічне управління конкурентоспроможністю підприємств в умовах економіки знань / А. Е. Воронко // Вісн. Східноукр. нац. ун-ту.
3. Должанський І. З. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. / Должанський І. З., Загорна Т. О. – Київ : Центр навч. літ-ри, 2006. – 384 с.
4. Донецьк Л. І. Базові принципи сучасної парадигми управління конкурентоспроможністю підприємства / Л. І. Донецьк, А. А. Донецьк // Бюл. Нобелів. економ. форуму. – 2012. – № 1 (5), т. 2. – С. 101–106.
5. Котлер Ф. Маркетинг Менеджмент / Ф. Котлер. – СПб. : Питер, 2000. – 752 с.
6. Синіговець О. М. Стратегічне управління конкурентоспроможністю підприємства / О. М. Синіговець // Вісн. економіки та промисловості. – 2012. – № 39. – С. 275–278.

*Левчук Артем, Молчанов Сергій,
студенти І курсу магістратури, спеціальність «Менеджмент»
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Бугас Н. В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ДОСВІД ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ У ШВЕЦІЇ ЯК ПРИКЛАД ДЛЯ УКРАЇНИ

Актуальність проблеми. На сьогодні велика кількість європейських країн має високий рівень децентралізації. Владні повноваження щодо питань розвитку територій та регіонів делегуються органам місцевого самоврядування. Саме вони вирішують найважливіші суспільні питання, що сприяє активному залученню громадян до діяльності місцевих органів влади.

Отже, вивчення європейського досвіду децентралізації влади надзвичайно актуальне для України. Адже побудова партнерських відносин між органами державної влади та органами місцевого самоврядування сприяє подальшому демократичному розвитку країни.

Мета дослідження - проаналізувати та узагальнити досвід децентралізації влади у Швеції як приклад для України.

Результати наукової розвідки. Доволі дискусійним у процесі реформування системи державного управління та децентралізації, особливо сьогодні в Україні, є питання представництва державної влади в місцевих органах. Швеція вирішила його шляхом створення національних відомств муніципальних утворень, що працюють на правах громадських об'єднань. З одного боку, вони співпрацюють з урядом, розробляючи спільні рекомендації з того чи іншого питання, що вирішується на місцевому рівні. З другого боку, вони безпосередньо не впливають на рішення. Проте, як правило, такі рекомендації, розроблені експертами та урядовцями, є конструктивними та здебільшого мають підтримку на місцевому рівні. На нашу думку, це яскравий приклад співпраці органів місцевого самоврядування та держави, і йдеться тут передусім про реальне представництво держави, а не про втручання та безпосередній вплив з її боку. Одним із головних питань у процесі децентралізації публічної влади в країні є матеріально та фінансове забезпечення місцевої влади. Яскравим прикладом проведення фінансової децентралізації для України, на нашу думку, є Швеція. Основним джерелом доходу муніципальних утворень у Швеції є податки, ставки для яких визначають органи місцевого самоврядування, в той час як держава встановлює лише їх межі. При цьому видаткова частина бюджету, наприклад, окремої комуни, покривається за рахунок податків у межах цієї самої комуни. Таким чином, зменшується бюджетна залежність від зовнішніх джерел фінансування. Крім податкових надходжень, місцеве самоврядування підтримується через державні субсидії, дотації для вирівнювання фінансових показників або реалізації певних завдань. Джерелами фінансування також є

місцеві позики, кошти, які сплачують громадяни за послуги, тощо. З 1995 р. у Швеції діє система фінансового вирівнювання доходів комун на основі таких критеріїв, як частка населення, що працює, рівень доходів населення, його вікова структура, господарська структура та ін.. Така система фінансового вирівнювання є однією з форм державної підтримки місцевого самоврядування і полягає в забезпеченні однакового бюджетного показника муніципальних утворень. Це зумовлено необхідністю надання населенню, яке проживає на їх територіях, однакового обсягу послуг незалежно від доходів та іншими факторами окремої самоврядної одиниці. Як бачимо, державне управління в Швеції доволі децентралізоване. На органи самоврядування покладається відповідальність за вирішення великої кількості важливих соціальних завдань. Тож виникає питання забезпечення прав громадян та загального контролю. Так, громадяни у Швеції мають право в судовому порядку оскаржити рішення муніципалітету, якщо воно якимось чином порушує їхні права, звертаючись до адміністративного суду або до парламентського омбудсмена. Кожен платник податків може ознайомитися зі статтями витрат коштів із місцевого бюджету, а всі перевірки стосовно діяльності органів місцевого самоврядування здійснюються аудиторами, які визначаються зборами уповноважених з громадян муніципального утворення. Таким чином, усі перелічені інструменти є необхідними і достатніми для демократичного контролю за діяльністю органів самоврядування з боку як держави, так і громади.

Висновки. Підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування вимагає оптимізації політико-адміністративної системи, зокрема у сфері децентралізації державної влади. На нашу думку, для України найбільш прийнятним є досвід Швеції в таких сферах децентралізації, як політична та фінансова. Насправді, не так важливо, як буде називатись орган представництва держави на місцевому рівні управління, які аудитори будуть наділені контролюючою і наглядовою функціями тощо. Головне – це принцип, за яким здійснюється

децентралізація влади, який передбачає: у політичній сфері – по-перше, систему представництва державної влади, що діє на громадських засадах, по-друге – участь у політичному процесі нижнього рівня управління. Інакше кажучи, це запровадження горизонтального управління з повноваженнями та відповідальністю, які притаманні конкретним територіальним рівням влади. У фінансовій сфері – це фінансова автономія муніципальних утворень, де головним джерелом доходів є податки, ставки яких визначає сама громада. Заслуговує на увагу також організація нагляду та контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування.

Застосування досвіду децентралізації влади у Швеції з урахуванням особливостей державного управління в Україні дасть змогу забезпечити як загальнодержавні, так і місцеві інтереси громад. Імплементация такого досвіду та пошук шляхів здійснення децентралізації в інших сферах управління є перспективними напрямками подальших наукових досліджень.

Використані джерела та література:

1. Авер'янов В. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / В. Авер'янов ; за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – Київ : Факт, 2003. – 384 с.
2. Волман Х. Деволюция и децентрализация власти в Европе – сравнительная перспектива [Электронный ресурс] / Х. Волман. – Режим доступа: <http://dialogs.org.ua/ru/cross/page11536.html>. – Загл. с экрана.
3. Грицяк І. А. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація / І. А. Грицяк. – Київ : Вид-во УАДУ, 1997. – 487 с.
4. Децентралізація українських регіонів за шведським рецептом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dw.com/uk/децентралізація-українських-регіонів-за-шведським-рецептом/a-18071714> 5. – Назва з екрана.
5. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін.; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. – Київ : НАДУ, 2010. – 820 с.
6. Козич О. Теоретичні аспекти децентралізації в системі державного управління: закордонний досвід / О. М. Козич // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. – Харків : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2009. – Вип. 3. – С. 93–98.
7. Коліушко І. Страх втратити владу і страх її взяти [Електронний ресурс] / І. Коліушко. – Режим доступу: <http://pravo.org.ua/ua/news/5734->. – Назва з екрана.
8. Линьов К. Сутність та співвідношення централізації та децентралізації у державних ієрархіях / К. Линьов // Актуальні проблеми державного управління : наук. зб. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2003. – Вип. 3 (15). – С. 179–190.
9. Малиновський В. Регіональне самоврядування в Україні: підходи до запровадження / В. Малиновський // Вісн. НАДУ. – 2010. – № 4. – С. 157–165.
10. Миргородська Л. Фінансові системи зарубіжних країн [Електронний ресурс] / Л. Миргородська. – Режим доступу: http://www.ebooktime.net/book_45.html. – Назва з екрана.

11. Мірошник О. Інститут місцевого самоврядування у Швеції [Електронний ресурс] / О. Мірошник. – Режим доступу: http://www.razumkov.org.ua/ukr/files/category_journal/NSD105_ukr_8.pdf 12. – Назва з екрана.
12. Оболенський О. Ю. Державна служба : навч. посіб. / О. Ю. Оболенський. – Київ : КНЕУ, 2006. – 274 с.
13. Петренко О. С. Проблеми децентралізації в умовах реформування публічного управління України [Електронний ресурс] / О. С. Петренко // Публічне адміністрування: теорія та практика : електрон. зб. наук. пр. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2010. – Вип 1 (3). – Режим доступу: <http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2010-01/10pospuu.pdf>. – Назва з екрана.

*Легезіна Людмила, студентка IV курсу,
Спеціальність «Фізична реабілітація»,
Національний технічний університет України «Київський
політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

САМОМАСАЖ ЯК МЕТОД РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ СИНДРОМІ БАРРЕ-ЛЬЕО

Актуальність проблеми. На сьогоднішній день більшість людей проводять свій робочий день сидячи. Як нам відомо постійне статичне навантаження сильно виснажує, тому тіло людини з часом починає пристосовуватись до цього положення. У людини може з'являтися постійне напруження або навіть спазм м'язів ший. Також можуть виникати зміни у поставі, у всіх відділах хребта, що згодом призводить до звуження протоку кров'яних судин, або навіть защемлення нервів. Синдром Барре-Льеу характерний тим, що викликає у хворого нестерпну мігрень, внаслідок погіршення черепно-мозкового кровообігу що значно погіршує якість життя.

Мета дослідження – розглянути саме спосіб самомасажу, оскільки він є максимально доступним для кожної людини, і потребує значно менше матеріальних витрат.

Результати наукової розвідки. Масаж, це метод оздоровлення, підвищення працездатності, лікування та відновлення після захворювань, суть якого полягає в нанесенні тканинам організму дозованих механічних впливів руками масажиста, спеціальними апаратами чи пристосуваннями. Масаж широко використовується в медицині для відновлення хворих після

травм та захворювань. Проте не всі пацієнти можуть скористатись цим методом лікування, через нестачу коштів, або проблеми у тісному контакті з людьми. Отже таким людям в нагоді стає метод самомасажу.

Протипоказання до проведення самомасажу такі ж самі, як і у класичного лікувального масажу.

Перед процедурою необхідно поготуватись. Руки та тіло повинні бути абсолютно чистими. Щоб користь була максимальною, необхідно вибрати положення для проведення процедури, яке максимально дозволяє розслабитися. Щоб виконана процедура була максимально ефективна, необхідно використовувати різні допоміжні засоби. Наприклад мило використовують для проведення самомасажу у ванній чи душі, пудра використовується для прийомів погладжування і розтирання. Масла та креми - забезпечують дбайливий вплив на шкіру, краще підбирати засоби склад яких буде працювати у синергії з проведеною процедурою, якщо крем лікувальний, він має бути призначений лікарем.

Принципи виконання масажу, схожі на класичні правила виконання лікувального масажу. Рухи і прийоми виконуються тільки по ходу лімфатичних шляхів. Приміром, масаж ніг потрібно здійснювати таким чином: від стоп до колінного суглоба і до пахових лімфатичних вузлів, шию - від волосяного покриву голови до плечових суглобів. Ні в якому разі не масажуйте лімфатичні вузли. Масажні рухи повинні бути плавними, помірними, не повинно залишатися больових відчуттів та синців. Рухи повинні викликати приємні відчуття і гарний настрій. Виконувати самомасаж слід від 3 до 25 хвилин, залежно від того, який результат бажаний, найкращий ефект досягається у разі здобуття звички регулярно виконувати наведенні маніпуляції.

Прийоми у самомасажі поділяються аналогічно як у класичному лікувальному масажі. Вони нічим не відрізняються від прийомів класичного масажу: погладжування, розтирання, розминка, вижимання, струшування, ударні прийоми. Отже погладжування це є найбільш використовуваний

прийом. Виконується всією поверхнею долоні, чотири пальці якої повинні бути з'єднані разом, великий - відсторонений у сторону. Долоня повинна бути щільно притиснута до поверхні тіла. Можна виконувати процедуру як однією рукою, так і двома. Наступний прийом, розтирання, проводиться для того, щоб посилити кровообіг, зігріти тканину і підвищити пластичність зв'язкового апарату, що надалі підвищити працездатність. Виконується цей прийом на поверхні суглобів, сухожилля, стегон, п'яти, підшви. Наступний прийом це розминка, він є основним із прийомів інтенсивного та глибокого опрацювання м'язової системи, який надає найбільш стимулюючий вплив на нервову систему. З його допомогою можна швидко відновити тонус втомлених м'язів. Розминання виконується за допомогою обхвату однієї руки м'язів з подальшими зсувом в сторони. Рухи повинні бути плавними і повільними. Подальший прийом, вижимання, проводиться ребром долоні, яку необхідно встановити поперек масажованої поверхні. Рухи повинні виконуватись енергійно. Вплив діє не тільки на поверхні тіла, але і на більш глибокі шари. У разі виконання даного прийому, необхідно використовувати лікувальні масла, мазі та креми. Наступні рухи - ударні прийоми, які виконуються з метою скорочення м'язових волокон, для подальшого посилення кровообігу робочій ділянці. У свою чергу, ударні прийоми діють позитивно і тонізують нервову систему. Останній вид рухів, це струшування, які проводять після масування кінцівок. Цей прийом діє заспокійливо на нервову систему. Як правило, цей прийом проводиться стоячи. Потрібний нахил в сторону масажованої кінцівки (руки) і обертальними рухами струшувати м'язи. Закінчується масаж завжди легким погладжуванням.

Висновки. Отже самомасаж – це вид масажу, який можна виконати самостійно, отримавши при цьому відмінний та ефективний результат. Основна перевага цього методу – легко доступність та мала собівартість. Проте важливою є саме техніка виконання, адже не правильно виконаний масаж не несе терапевтичної дії, а іноді навіть шкодить здоров'ю.

Використані джерела та література:

- a. Бирюков А. А. Массаж : учебник / А. А. Бирюков. – М., 2003. – 254 с.
- b. Дубровский В. И. Практическое пособие по массажу / В. И. Будровский. – М. : Изд-во «ШАГ», 2001. — 207 с.
- c. Пышкина Л. И. Церебральный кровоток при синдроме позвоночной артерии / Пышкина Л. И., Федин А. И., Бесаев Р. К // Журн. невропатол. и психиат. – 2000. – № 5. – С. 45–49.

*Лекарь Нікіта, студент II курсу,
спеціальність «Право»,
Коледж ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Кириченко Л. Г., канд. пед. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ЗНАЧЕННЯ РИТОРИКИ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬНОМУ ЖИТТІ

Актуальність проблеми. В сучасному динамічному й складному світі виникає необхідність підвищення гуманітарної складової в суспільному житті людини. Оскільки саме гуманітарна складова є основою формування гармонійної, творчої, цілісної особистості. Риторика, як наука і мистецтво, в різні часи і в різних суспільних устроях була наукою переконання, аргументації, публічного виступу, мистецтвом влади над людьми. Оратор завжди був достойною особою суспільства, користувався повагою за уміння володіти словом, мудрістю, красою та етичністю думки. Оратора вважали наставником молоді, учителем, котрий уміє говорити просто, мудро, велично, доступно виражати добрі та справедливі думки.

Метою нашої розвідки є з'ясування значення риторики як науки в сучасному суспільному житті.

Результати наукової розвідки. Риторика в різні часи була неодмінною складовою освіченості. Наставники-ритори виробили певний комплекс характерних рис майбутнього оратора, що включає: особливий тип мислення, якість мови та мовлення, культуру спілкування, фізіологічні обмеження та протипоказання, моральні та етичні якості, котрі повинні виконуватися. Ці правила були сформульовані у зв'язку з відповідальністю перед суспільством, з усвідомленням можливості спричинити шкоду суспільству, якщо слово – зброя оратора буде використано непрофесійно, негідно.

Риторика розвивалася на стику філософії та словесності, а також деяких суміжних наук – логіки, етики, естетики, лінгвістики. Уявлення про риторику як про синтез науки, мистецтва та педагогіки були закладені в греко-латинській та візантійській культурах. У наш час зусиллями вчених багатьох гуманітарних наук, в том числі філософів, філологів, психологів, логіків, педагогів, культурологів, риторика переживає своє відродження. Важливу роль в оновленні національних риторичних традицій відіграють культурні та наукові передумови: в останній час активізувалися науки, пов'язані з розвитком мовної особистості, такі як: стилістика, лінгвістика тексту, соціолінгвістика, психолінгвістика, культура мовлення, педагогіка, мелодика викладання мови та ін. З'явилися нові види професійної риторики: педагогічна, управлінська, правова [1].

Риторика як наука володіє певною системністю, відображає системність та взаємодію людського мислення й мовлення. У процесі формування гармонійної мовленнєвої особистості роль першооснови відводиться риториці, котра об'єднує досягнення інших фундаментальних гуманітарних наук. Сучасна класична риторика, що формує гармонійну особистість, має безпосереднє відношення до етики та естетики, виявляючи наявність або відсутність етико-естетичної основи в словах, думках, промовах, поведінці суб'єкта, який говорить. Якщо оратор забуває правило «не нашкодь», характер його промови може кардинально змінитися, замість переконання, повідомлення, його слово буде слугувати тільки впливу, управлінню, маніпулюванню [2].

Риторика являє собою особливого роду гуманітарну технологію, котра не може існувати сама по собі, або тільки для себе. У такому випадку вона вироджується в байкарство та пусте прикрашання. Риторичну модель необхідно наповнювати змістом: політичним, економічним, педагогічним і так далі. Цінність риторики в тому, що вона одночасно і самостійна наука, і своєрідна гуманітарна технологія для реалізації безлічі суміжних наук. Риторика ціниться також і тим, що вона розвиває в людині систему якостей:

культуру мислення (глибину, ерудицію, швидкість мислення), культуру мови (правильність, виразність, ясність, точність), культуру поведінки (ввічливість, тактовність, коректність), культуру спілкування (увага до співрозмовника, вміння слухати та чути, відповідати за свої слова).

Риторика – це універсальна гуманітарна дисципліна, оскільки вона є основою будь-якої професії, базою професійності в кожній обраній діяльності, адже ефективна розумова та мовленнєва діяльність – основа будь-якого професіоналізму. Такі якості сучасної риторики, як системність, інтегративність, універсальність, прикладна орієнтація на формування культури риторичної особистості, її етичність та естетичність визначають своєрідність риторики як науки, мистецтва та культури, дозволяють їй зайняти окреме місце в сучасній системі освіти [1].

У різні часи, у різних країнах прадавня риторика розумілася та розвивалася неоднозначно. В одному випадку цінувалася сила переконання, в другому – насолода мовленням. В третьому – краса, красивість («риторичні прикрашення») ставали самоціллю. Діяльність людини в умовах ринку передбачає і змушує майже кожного бути оратором: переконливо та дохідливо виступати в різних аудиторіях, розумно говорити в різних ділових та життєвих ситуаціях, грамотно оформляти різножанрові листи та ділові папери, складати документи, вести дебати, аналізувати та критично сприймати повідомлення ЗМІ, кваліфіковано користуватися новими інформаційними системами.

Сучасні, як правило, безвідповідальні технології ЗМІ пригнічують риторично непідготовленого слухача та глядача й маніпулюють ним, представляють некультурні й неетичні риторичні зразки. Тому тим, хто живе в сучасному світі, просто необхідно оволодіти знаннями та вміннями в сфері риторики. В сучасних умовах вкрай актуальними стають моральні завдання сучасної риторики:

– навчати приймам риторичного «самозахисту»;

– активно протистояти руйнівному впливу агресивного, бездуховного та невігласного слова, а також аморальним ораторам;

– забезпечити всі умови для виховання в суспільстві як можна більшої кількості риторично освічених людей.

Висновки. Таким чином, на основі аналізу теоретичних наукових розвідок ми дійшли висновку, що в сучасному суспільному житті риторика як наука і мистецтво сприяє підвищенню професійного та загальнокультурного рівнів розвитку кожної особистості, ефективності спілкування.

Використані джерела та література:

1. Олійник О. Ораторське мистецтво юриста: теорія та практика : навч. посіб. для студ. вузів / О. Олійник. – Київ : Кондор, 2009. – 208 с.
2. Ментцель В. Риторика: искусство говорить свободно и убедительно / Вольфганг Ментцель. – 5-е изд., стереотип. – М. : СмартБук, 2011. – 132 с.

*Лисенко Марина, студентка Коледжу
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Глушко Н.В., канд. пед. наук
(м. Київ, Україна)*

БУЛІНГ ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА У СТОСУНКАХ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Актуальність проблеми. У сучасних умовах надзвичайно поширеним явищем в освітніх закладах є булінг. Згідно з даними ВООЗ в Україні регулярного насилля в школах зазнають близько 17% дівчат і 16% хлопців 11–15-річного віку. Самі регулярно ображають інших 16% українських школярів та 12% школярок. Представлені дані підтверджують результати іншого опитування, яке провів Інтернет-сайт KidsPoll (1200 дітей). Згідно з ним, жертвами булінгу стали 48% опитаних, із них 15% дітей неодноразово зазнавали насилля; 42% респондентів зазначили, що самі займалися булінгом, 20 % – постійно [1].

Отже, представлені статистичні дані засвідчують, що булінг – явище глобальне та масове.

Мета дослідження – проаналізувати проблему булінгу та висвітлити особливості даного явища у навчальних закладах України.

Результати наукової розвідки. Булінг (від англ. bully – хуліган, задирака, грубіян, «to bully» — задиратися, знущатися) – тривалий процес свідомого жорсткого ставлення, агресивної поведінки, щоб заподіяти шкоду, викликати страх, тривогу або ж створити негативне середовище для людини.

Виділяють основні місця булінгу: булінг у школі; булінг на робочому місці (мобінг); булінг в армії («дідовщина»); кібербулінг (насилля в інформаційному просторі) тощо. Людину, яку вибрали жертвою і яка не може постояти за себе, намагаються принизити, залякати, ізолювати від інших різними способами. Найпоширенішими формами булінгу є:

- словесні образи, глузування, обзивання, погрози;
- образливі жести або дії, наприклад, плювки;
- залякування за допомогою слів, загрозливих інтонацій, щоб змусити жертву щось зробити чи не зробити;
- ігнорування, відмова від спілкування, виключення із гри, бойкот;
- вимагання грошей, їжі, речей, умисного пошкодження особистого майна жертви.
- фізичне насилля (удари, щипки, штовхання, підніжки, викручування рук, будь-які інші дії, які заподіюють біль і навіть тілесні ушкодження);
- приниження за допомогою мобільних телефонів та інтернету (СМС-повідомлення, електронні листи, образливі репліки і коментарі у чатах і т.д.), поширення чуток і пліток.

Види булінгу можна об'єднати у групи словесного (вербального), фізичного, соціального (емоційного) й електронного (кібербулінг) знущання, які часто поєднуються для більш сильного впливу.

Слід відмітити, що 70% знущань відбуваються словесно: принизливі обзивання, глузування, жорстока критика, висміювання та ін. На жаль, кривдник часто залишається непоміченим і непокараним, однак образи безслідно не зникають для «об'єкта» приниження.

Фізичне насильство найбільш помітне, однак становить менше третини випадків булінгу (нанесення ударів, штовхання, підніжки, пошкодження або крадіжка особистих речей жертви та ін.).

Найскладніше зовні помітити соціальне знування — систематичне приниження почуття гідності потерпілого через ігнорування, ізоляцію, уникання, виключення.

Нині активно поширюється кібербулінг. Це приниження за допомогою мобільних телефонів, інтернету. Студенти реєструються в соціальних мережах, створюють сайти, де можуть вільно спілкуватися, ображаючи інших, поширювати плітки, особисті фотографії або зроблені в роздягальнях чи вбиральнях [2].

Окремим видом боулінгу є хейзинг. Хейзинг, як і боулінг в цілому, часто має прихований або явний гендерний та сексуальний підтекст.

Булінг призводить до:

- соматичних наслідків – таких як головний біль, біль у спині та животі;
- психологічних розладів (депресія, поганий настрій, нервозність, почуття самотності й думки про суїцид);
- психологічної дезадаптації – неспроможність сформуватись повноцінному індивіду, який би відповідав вимогам суспільства;
- розвитку стійких моделей асоціальної поведінки, серед яких – агресія, насильство;
- Поширення алкоголізму та наркоманії через замовчування випадків насилля.

Отже, будь-який вид насильства формує у молоді такі особистісні і поведінкові особливості, які роблять їх мало привітними і навіть небезпечними для суспільства.

Ми розглянули ставлення до даного явища у студентів Коледжу та Міжнародного науково-технічного університету. У дослідженні взяли участь студенти 1 курсу Коледжу (72 студенти) та 3 курсу університету (51 студент).

Слід відмітити, що вважають актуальною проблему насильства серед молоді 94% студентів коледжу та 82% студентів 3 курсу університету. Ці дані свідчать про те, що проблема боулінгу є актуальною для студентів МНТУ. До насильства студенти коледжу і університету віднесли: образи, побиття, приниження, використання прізвиськ, псування майна.

Зустрічались з даним явищем: 22% студентів коледжу, 11% студентів університету.

На думку студентів коледжу, найчастіше чинять насильство: ровесники – 38%, старші студенти – 18%, ти сам – 2%, викладачі – 2%.

Студенти університету вважають, що найчастіше чинять насильство ровесники – 25%. Отже студенти університету зазнають насильства лише від своїх ровесників.

Щоб захиститися від насильства студенти коледжу звертаються до батьків – 73 %, друзів – 6%, викладачів – 3%, керівників навчального закладу – 3 %, психолога – 3%.

Щоб захиститися від насильства студенти університету звертаються до: батьків – 90 %, друзів – 6%, викладачів – 3%, керівників навчального закладу – 1 %, психолога – 0 %.

Дані свідчать про те, що студенти не бачать іншої, ніж батьки, альтернативи надання допомоги при боулінгу,.

Студенти коледжу знають Закони нашої держави, які захищають молодь від насильства – 88%, не знають законів – 2%, не визначились – 10%. Студенти університету знають Закони нашої держави, які захищають молодь від насильства – 85%., не знають законів – 0%, не визначились – 15%.

Висновки. Отже, дані проведеного дослідження свідчать, що проблема боулінгу більш актуальна серед студентів коледжу, що обумовлено їх віковими особливостями. З цією метою в коледжі проводиться відповідна робота: бесіди, тренінги, щоб сприяє формуванню у студентів вміння протистояти даному явищу.

Використані джерела та література:

1. Буллинг: детская жестокость [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.tagilib.ru/readers/ot_20_and_starshe/meropri/bulling.php. – Загл. с экрана.
2. Вчимося жити разом: (курс підготовки вчителів). Модуль 5: Етапи формування психосоціальних компетентностей (життєвих навичок) учнів. 5.9. Протидія боулінгу: короткий опис, приклади) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lt.multycourse.com.ua/ua/page/22/103>. – Назва з екрана.

Ліціс Богдан, студент ISMA (Вища школа менеджменту інформаційних систем, м. Рига, Латвія)

НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЛАТВІЇ

Актуальність проблеми. Одним із найважливіших чинників економічного розвитку держави є науково-технічний прогрес. Його результат – зародження та реалізація наукових ідей, які охоплюють цілий комплекс відносин, пов'язаних з виробництвом, обміном та споживанням. Інноваційний розвиток є основним засобом економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності в країнах ЄС. Цей аспект є також надзвичайно актуальним для Латвії.

Мета дослідження – визначити основні напрями формування інноваційної політики Латвії.

Результати наукової розвідки. В новій стратегії економічного розвитку «Європа – 2020» однією з основних цілей є «розумне зростання» (тобто розвиток економіки), яке засноване на знаннях та інноваціях. Розумне зростання в розумінні ЄС означає посилення взаємодії наукових знань, досліджень та інновацій з економічним зростанням й розвитком ЄС.

Цей фактор зміцнення економіки включає в себе підвищення якості освіти, проведення досліджень, підтримку поширення інноваційних технологій і знань по всьому ЄС, збільшуючи доступ до інформації і технологій спілкування, а також гарантуючи, що інноваційні технології будуть використовуватися для досягнення глобальних соціальних цілей [1].

Згідно з даними «Європейського огляду результатів інновацій 2018», опублікованими Європейською комісією, щодо інновацій Латвія займає 24 місце серед 28 країн Європейського союзу [2]. Однак, Латвію вже третій рік поспіль включають в групу країн «середніх інновацій», досягнення яких в

сфері інновацій складають 50-90%, а експерти Європейської комісії позитивно оцінюють зроблене Латвією в забезпеченні сприятливого для інновацій середовища, особливо у впровадженні новітніх технологій, поширенні широкосмугових послуг, розвитку людських ресурсів, доступності фінансування наукомістким та стрімко зростаючим підприємствам.

Так, у 2018 році «Впровадження технологій» на латвійських підприємствах тісно пов'язане з підняттям їх конкурентоспроможності в специфічних нішах. Наприклад, у 2017 році в Ризі був відкритий новий центр стовбурових клітин, мета якого – працювати відповідно до міжнародних стандартів GMP (Good Manufacturing Practice) – системою норм, правил якої дотримуються у виробництві ліків, медичного обладнання, діагностичних продуктів, продуктів харчування, харчових добавок і активних речовин лікарських препаратів.

У 2019 році однією з визначальних тенденцій підприємницької діяльності в Латвії також буде розвиток технологій.

Враховуючи важливість розвитку інноваційної діяльності на сучасному етапі, на наш погляд, формування інноваційної політики Латвії повинно бути засноване на:

- фокусуванні держави на науку, дослідження та розвиток (R&D);
- ефективному використанні наявного потенціалу для найшвидшого розвитку суспільства;
- актуалізації інновацій;
- створенні національного інформаційного ресурсу;
- формуванні інноваційних кластерів;
- формуванні мотивації, економічних та фінансових стимулів до розробки інновацій та їх комерціалізації на підприємствах.

Висновки. Отже, розглянуті вище напрямки формування інноваційної політики Латвії забезпечать економічне зростання країни та підвищать її конкурентоспроможність серед країн ЄС.

Використані джерела та література:

1. Europe 2020: Europe's growth strategy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20version.pdf>. – Назва з екрана.
2. Swedbank. Business Network [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://businessnetwork.lv/vvod/rost/inovacijas-2019-52873>. – Назва з екрана.
3. Новости Латвии и мира [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mixnews.lv/>. – Загл. с екрана.

*Лупандіна Галина, студентка І курсу,
спеціальність «Публічне управління та адміністрування»,
Таврійський державний агротехнічний університет
імені Дмитра Моторного*

*Науковий керівник: Застрожнікова І. В., канд.наук з держ. упр., доцент
(м. Мелітополь, Україна)*

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ НА ОСНОВІ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

Актуальність проблеми полягає в тому, що в сучасній Україні досі є не вирішеною низка питань концептуального та методологічного характеру, які пов'язані з дослідженням критеріїв регулювання розвитку сільського господарства та ефективної й результативної діяльності держави. Системні чинники сповільнення реформування сільського господарства досі залишаються не визначеними. Також на сьогодні підходи щодо використання у державному управлінні світових напрямів розвитку та підвищення продуктивності вітчизняного сільського господарства мало обґрунтовані.

Метою дослідження є аналіз та пошук можливості використання в українських реаліях іноземного досвіду державного управління в сфері сільського господарства.

Результати наукової розвідки. За досвідом розвинених зарубіжних країн, розвиток сільських територій і ефективність агропромислового виробництва значно залежать від державного регулювання та її підтримки. Проте на сьогодні в Україні недостатньо врегульоване та затверджене

державне управління у сфері сільського господарства. Щоб вирішити цю проблему треба звернути увагу на ефективність розвитку іноземної агропромисловості. Аналізуючи державне регулювання зарубіжного сільського господарства можна сказати, що – це складний механізм, який активізує інструменти впливу на прибуток фермерів, аграрний і продовольчий ринок, структуру сільськогосподарського виробництва, міжгалузеві й міжгосподарські відносини, соціальну структуру села, з метою формування стабільних економічних, соціальних, правових і екологічних умов для розвитку аграрного вектора, розвиток сільських територій, задоволення потреб населення в продуктах споживання за соціально доступними цінами [2].

Отже, система механізмів державної підтримки сільськогосподарської сфери в високорозвинених зарубіжних країнах формується не стільки активізуванням виробництва, скільки рішенням соціальних задач – підтримка рівня прибутку фермерів, розвиток аграрної інфраструктури та природоохоронні заходи. Стосовно державної політики підтримки сільськогосподарського сектора України, то вона повинна в сучасних реаліях стосуватися, стимулювання вітчизняного виробництва сільськогосподарської сировини та реалізації експортноорієнтованого плану його розвитку, що сприяє поштовхом для підвищення рівня всієї економіки країни і на цій основі покращення рівня життя українського населення [3].

Для стабілізації сільського виробництва та покращення ефективності функціонування аграрного ринку за кордоном використовується система непрямих і прямих важелів державного впливу: бюджетне фінансування, регулювання цін і фермерських доходів, оподаткування, кредитування, нормалізації ринку сільськогосподарської продукції. При тому майже всі західні країни у відношенні сільського господарства з іншими галузями, у питаннях імпорту та експорту сільськогосподарської продукції дотримуються принципу аграрного протекціонізму [5]. Можна зазначити, що успіхи сільського господарства країн США, Японії, Канади, Західної Європи,

Китаю зобов'язані не стільки прогресу розвитку ринкових відносин, скільки обмеженню процесів ринкових механізмів саморегулювання із застосуванням зовнішніх важелів впливу. Державна допомога сільського господарства здійснюється через дотації, квоти, ціни, податкову та кредитну політику тощо [1].

Підсумовуючи можна сказати, що, з одного боку, розвинені країни світу мають міцну економіку, а з іншого – їх аграрний сектор характеризується незначним природно-кліматичним потенціалом. Слід зазначити, що аграрна політика високорозвинених країн (передусім Японія, Канада, США та інші) призначена компенсувати недоліки протекціоністською політикою стосовно сільського господарства. В Україні щодо цих умов все прямо протилежно: хоча Україна відносно економічно нестабільна, її сільське господарство має значну перевагу в природно-кліматичному потенціалі [4].

Отже, головною вимогою до сучасної сільськогосподарської політики являється дотримання комплексного підходу при її розробці та реалізації, іншими словами визначення тактичних і стратегічних заходів, та їх узгоджене виконання у всіх ланках агропромислового комплексу. Це здійснюється через взаємозв'язок складових економічної політики – кредитної, цінової, податкової, фінансової, доходів і пенсійного забезпечення. Головною вимогою до аграрної політики, є її стратегічна спрямованість, поступальна орієнтація на розв'язання в єдності найближчих і більш віддалених – в перспективі та поза її межами – потреб, проблем і завдань.

Висновки. Встановлено, що національні та загальносвітові напрями розвитку ринків сільгосппродукції обумовлюють необхідність пришвидшення процесів підвищення продуктивності національного сільського господарства. Розроблено етапи виконання основних концептуальних положень державного управління сільським господарством. Визначено системні чинники затягування реформування сільського

господарства. Встановлено необхідність подальшого розвитку національної системи у відповідності з вимогами міжнародної та європейської стандартизації сільськогосподарського виробництва.

Отже, запропоновані визначення відповідають головним принципам, на яких має ґрунтуватися національна аграрна політика, а саме: стратегічності, соціальності, стабільності та системності. Перш за все, державне управління агрокомплексом має знайти своє виявлення через непрямі економічні впливові важелі за допомогою нормативно-правової підтримки господарських процесів у вказаному секторі економіки. Як засвідчує загальносвітова і вітчизняна практика, системний і виважений підхід до формування та здійснення сільськогосподарської політики є основою для ефективного соціально-економічного розвитку держави, добробуту її громадян.

Виходячи з викладеного можна встановити, що надходження коштів у сільське господарство в розвинених країнах відбувається здебільшого за рахунок бюджетних асигнувань та державної підтримки через механізм регулювання цінами.

Подальші дослідження в галузі розвитку аграрного ринку України можна спрямувати на визначення засобів удосконалення державного регулювання та підтримки її неконкурентоспроможних сфер діяльності на основі існуючого передового досвіду.

Використані джерела та література:

- a. Береговий В. Роль держави і ринку в підвищенні конкурентоспроможності сільського господарства економічно розвинутих країн / В. Береговий // *Наук. вісн. нац. аграр. ун-ту / Нац. аграр. ун-т.* – 1999. – № 8. – С. 218–222.
- b. Застрожнікова І. В. Засади формування механізмів державного регулювання сільського господарства / І. В. Застрожнікова // *Інвестиції: практика та досвід.* – 2010. – № 7. – С. 87–90.
- c. Застрожнікова І. В. Інституціональні основи формування аграрної політики / І. В. Застрожнікова // *Інвестиції: практика та досвід.* – 2010. – № 9. – С. 96–99.
- d. Застрожнікова І. В. Обґрунтування пріоритетів державної аграрної політики / І. В. Застрожнікова // *Економіка та держава.* – 2010. – № 6. – С. 33–34.
- e. Кобута І. Політика деяких країн у ціноутворенні на сільськогосподарську продукцію / І. Кобута // *Пропозиція.* – 2000. – № 10. – С. 110–111.

*Луцюк Аліна, студентка І курсу,
спеціальність «Соціальне забезпечення»,
ДВНЗ «Луцький національний технічний університет»
Науковий керівник: Жук О. М., канд. іст. наук, доцент
(м. Луцьк, Україна)*

ЗАБРУДНЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ

Останнім часом у нашому суспільстві часто порушуються проблеми екології. Скільки існує людство, стільки воно взаємодіє із природою. Наслідки такої взаємодії – це забруднені водойми, загазоване повітря, вирубані ліси, велика кількість зниклих видів тварин і рослин, виснажені ґрунти і т.п. Все вищезазначене ставить під загрозу наше здоров'я та життя. Кожен викинутий в непризначеному місці папірець, знищена комаха чи зірвана квітка поступово погіршують стан довкілля. Люди не усвідомлюють, що зневажливо ставлячись до природи, вони знищують самих себе.

На даному етапі екологічна проблема надзвичайно загострилась. Господарська діяльність суспільства, необмежене використання природних ресурсів приводять до катастрофічних наслідків, що впливають на руйнування біосфери загалом. Значну шкоду довкіллю приносять автомобілі з двигунами внутрішнього згорання та промислові підприємства. Їхні викиди в атмосферу спричиняють утворення озонових дір, а це, в свою чергу, до парникового ефекту. Як результат, на Землі змінюється клімат, а причиною цього є лише людська діяльність. За статистичними даними 2014 р. за останні 24 роки середня мінімальна і максимальна температура в Україні підвищилась на $0,8^{\circ}\text{C}$ [1, с 37]. На планеті поступово настає потепління, що порушить закономірність природних явищ. Високий вміст радіації у повітрі, викиди промислових підприємств, забруднена вода, генетично модифіковані продукти призводять до поширення онкологічних захворювань. За останні 100 років за рівнем захворюваності та смертності в світі онкопатологія перемістилася з десятого місця на друге. В Україні щогодини реєструється понад 20 нових випадків захворювання, а 10 жителів помирають від раку[2]. Для збільшення врожайності ґрунтів у великій кількості застосовуються пестициди та нітрати, що їх виснажують. Результати моніторингу ґрунтів

свідчать, що їхній стан в останні десятиліття погіршився і якщо не вжити необхідних заходів де градаційні процеси будуть продовжуватися і замість родючих чорноземів можна отримати малопродуктивні, деградовані ґрунти[1, с 136]. Необдуманна діяльність людства призвела нашу планету до критичного стану. Нам потрібно переосмислити свій спосіб життя і ставлення до навколишнього середовища, та негайно вирішувати проблему забруднення планети, адже вона існуватиме і в подальшому, якщо ми не припинимо жити за паразитарним принципом. Для цього необхідно облаштовувати сміттєпереробні підприємства, шукати альтернативні джерела енергії, очищувати водойми, контролювати обсяги викидів з промислових підприємств, насаджувати ліси, не знищувати рослини і тварини, раціонально використовувати корисні копалини, електроенергію та питну воду, бережливо ставитись до всього, що нам дає природа.

Аналізуючи все вище назване, можна зробити висновок, що людству потрібно об'єднати всі зусилля, щоб подолати проблему забруднення довкілля. Насамперед, потрібно законодавчо зобов'язати підприємства на міжнародному рівні дотримуватись екологічних стандартів та суворо карати порушників, удосконалювати екологічне законодавство. В навчальних закладах, а в першу чергу в сім'ї, виховувати підростаюче покоління екологічно свідомим. Ми повинні усвідомити, що саме від кожного з нас залежить життя майбутніх поколінь.

Використані джерела та література:

1. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2014 році. – Київ : Мін-во екології та природних ресурсів України, ФОП Грінь Д. С., 2016. – 350 с.
2. Статистика онкологічних захворювань в Україні [Електронний ресурс] / Dia Pharma. – Режим доступу: <http://www.diapharma.ua/articles/statistika-onkologichnih-zahvoryuvan-v-ukrayini>. – Назва з екрану.

*Мазур Сергій, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Комп'ютерні науки»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Коротун Т.М., канд. фіз.-мат. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ВБУДОВАНІ КОМПОНЕНТИ РОЗРОБКИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ІГРОВИХ ДВИГУНАХ

Актуальність проблеми. Індустрія комп'ютерних ігор являється однією з галузей комп'ютерних технологій, що найбільш швидко розвивається. У зв'язку з тим, що за останні роки багато аспектів сучасних комп'ютерних ігор, такі як графіка, фізика та звук, досягли дивовижного рівня, розробники все більше зусиль приділяють на вдосконалення засобів штучного інтелекту.

Ігровий штучний інтелект є фундаментальною складовою успіху гри. Адже саме він відповідає за створення цікавої для гравця ігрової атмосфери

Мета дослідження: провести аналіз можливостей та особливості роботи компонентів штучного інтелекту популярних ігрових двигунів.

Результати наукової розвідки. Будь-який ігровий штучний інтелект повинен виконувати три основні задачі [1]:

- визначати переміщення персонажів;
- керувати прийняттям власних рішень персонажів;
- відповідати за поведінкові особливості персонажів;

Переміщення є основним компонентом ігрової механіки, технічна реалізація якого потребує великих зусиль розробників та займає багато часу. Персонажі, які керуються штучним інтелектом, відчують ігровий світ не так як його відчують люди, а орієнтуються в просторі за рахунок даних про навколишнє середовище. Тому переміщення цих персонажів завжди залежить від представлення даних про структуру світу штучному інтелекту.

Будь-яка зміна стану ігрової системи буде вимагати певної кількості рішень від певної кількості персонажів, тому розробка простих і ефективних моделей управління прийняттям рішень дозволяє зробити ігровий процес більш органічним та природним. На даний момент в комп'ютерних іграх

застосовується досить багато алгоритмів рішення цієї задачі, до яких входять створення дерев рішень, кінцевих автоматів та систем планування.

Серед сучасних ігрових двигунів найбільш популярними є Unity3D, Unreal Engine та CryEngine, які мають вбудовані компоненти для створення штучного інтелекту.

Кожен з цих ігрових двигунів має навігаційну систему, яка дозволяє персонажам орієнтуватися в ігровому світі[2]. Ця система складається з 4 компонентів:

- NavMesh – це структура даних, яка описує поверхню, по якій може пересуватися персонаж в ігровому світі та дозволяє знайти шлях від одного місця до іншого;

- NavMeshAgent – компонент персонажу, який, використовуючи NavMesh, дозволяє досягати кінцевої точки шляху, уникаючи інших персонажів та перешкоди;

- Off-Mesh Link – компонент, який забезпечує простий шлях переходу між частинами NavMesh;

- NavMesh Obstacle – компонент, що дозволяє описувати рухомі перешкоди, які агенти повинні уникати під час навігації по ігровому світу.

Спочатку розробник визначає зону, в межах якої має пересуватися персонаж. Після цього навігаційна система проводить аналіз геометрії статичних об'єктів рівня та створює NavMesh. Для пошуку шляху між двома точками використовується алгоритм A*. Спочатку зіставляється початкова та кінцева точки з їх найближчими полігонами. Після чого починається пошук шляху з початкової точки, відвідуючи всі сусідні полігони, доки не досягне кінцевої точки. Відстеження відвіданих полігонів дозволяє знайти послідовність полігонів, яка описує шлях від початкової до кінцевої точки та називається коридором. Агент, тобто персонаж, досягне місця призначення завжди повертаючись до наступного видимого кута коридору.

Окрім навігаційної системи для роботи зі штучним інтелектом ігровий двигун Unreal Engine має в своєму арсеналі систему Behavior Tree Editor[3],

яка дозволяє розробникам ігор створювати візуальні карти різних варіантів поведінки штучного інтелекту та допомагає представляти яким чином штучний інтелект буде реагувати на різні ситуації.

Особливістю цієї системи є те, що вона не виконує роботу кожний кадр, тобто замість того щоб постійно перевіряти чи відбулися відповідні зміни, вона пасивно чекає на подію, яка може викликати зміни в дереві поведінки.

Система дерева поведінки цього ігрового двигуна включає в себе чотири вузли: композитні вузли, вузли задач, вузли декораторів та вузли сервісів. Кожний з цих вузлів, окрім композитного, може приймати змінні в якості аргументів, які потім можуть бути використані в функціональних можливостях всередині вузла.

Кожне дерево поведінки починається з одного кореневого вузла, який функціонально нічого не робить, але працює як корінь всього дерева. Далі до нього приєднаний композитний вузол, який може бути трьох типів:

- Selector node, який виконує всі дочірні вузли зліва направо, доки один з них не буде успішним;
- Sequence node, який виконує всі дочірні вузли зліва направо, доки один з них не буде невдалим;
- Simple parallel node, який виконує своє головне завдання, а також паралельно всі вузли іншого піддерева;

Вузли завдань - це вузли які роблять основну роботу, таку як рух AI-персонажа або установка значень в Blackboard.

Вузли декораторів використовуються для обчислення змінних і повертають true або false. Вузол розміщений або на композитному вузлі, або на вузлі завдання, і діє як умовний для вузлів, розміщених нижче у дереві.

Сервісні вузли є вузлами, основною метою яких є оновлення значень в дереві поведінки.

Ігровий двигун CryEngine містить потужну вбудовану систему розробки штучного інтелекту[4]. Ця система має досить великий набір

елементів, що забезпечують створення потужного ігрового інтелекту. До цих елементів відносяться:

– AI Actions - потокові графи, які дозволяють створювати сценарії поведінки штучного інтелекту без написання нового коду;

– AI Control Objects використовуються для управління об'єктами штучного інтелекту та визначають специфічну поведінку для штучного інтелекту з посиланням на його місцезнаходження;

– AI Environment Queries – система виконання просторових запитів у 3D світі;

– AI Sequences – система спрощує і знижує рівень логіки, необхідної для ручного керування персонажами зі штучним інтелектом розробниками рівнів.

Висновки. Отже, сучасні ігрові двигуни містять велику кількість потужних інструментів, які допомагають розробникам ігор створювати ігрові штучні інтелекти різної складності.

Використані джерела та література:

1. Millington, Ian. Artificial intelligence for games // Ian Millington, John Funge. – CRC Press, 2009. – 896 p.
2. Unity Manual [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://docs.unity3d.com/Manual/index.html>. – Загл. с экрана.
3. Unreal Editor Manual [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://docs.unrealengine.com/en-US/Engine/Editor>. – Загл. с экрана.
4. CryEngine V Manual [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://docs.cryengine.com/display/CEMANUAL/CRYENGINE+V+Manual>. – Загл. с экрана.

*Масюта Андрій, Обороський Юрій,
студенти І курсу магістратури,
спеціальність «Менеджмент»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Скидоненко Н. В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

БЕНЧМАРКІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність проблеми. Бенчмаркінг – це відносно новий термін у теорії та практиці менеджменту й існує величезна кількість його трактувань. Фактично бенчмаркінг – це альтернативний метод стратегічного планування, у якому завдання визначаються не від досягнутого, а на основі аналізу показників конкурентів. Технологія бенчмаркінгу стягає в єдину систему розробку стратегії, галузевий аналіз і аналіз конкурентів. Виходячи з цього, актуальність дослідження можливостей використання вітчизняними економічними суб'єктами бенчмаркінгу на сьогодні важко перебільшити.

Мета дослідження полягає у висвітленні важливості використання бенчмаркінгу для підвищення ефективності діяльності фірми.

Результати наукової розвідки. Термін «бенчмаркінг» є англomовним і не має однозначного перекладу на українську мову. В самому загальному значенні benchmark - це еталонне зіставлення, тобто щось, що володіє певною кількістю, якістю і здатністю бути використаним як стандарт або еталон при порівнянні з іншими предметами. Бенчмаркінг визначається як систематична діяльність, направлена на пошук, оцінку і навчання на кращих прикладах незалежно від їх розміру, сфери бізнесу і географічного положення.

За останні роки бенчмаркінг став одним з ефективних і визнаних методів вдосконалення бізнесу і входить до числа найпопулярніших інструментів управління.

В Україні вже з'являються фірми, які використовують бенчмаркінг як елемент стратегії підвищення конкурентоспроможності, але поки таких компаній одиниці. Для більшості ж керівників «бенчмаркінг» – це незнайоме

слово, а еталонне зіставлення сприймається не як метод управління, а як звичайний аналіз конкурентів або маркетингове дослідження. Дані різних зарубіжних досліджень свідчать про залучення в процес еталонного зіставлення від 60 до 90 % компаній, отже потенціал бенчмаркінгу великий, і найближчим часом еталонне зіставлення займе своє законне місце в арсеналі менеджерів

На наших підприємствах теж можна застосовувати досвід зарубіжних компаній, для цього потрібно детальніше вивчати не тільки ринок фірм-конкурентів, але і інших підприємств, які не пов'язані з діяльністю підприємства.

Так, нововведення світового маркетингу – франчайзинг – використовує президент компанії «Довгань», пропонуючи фірмам випускати продукцію під його торговою маркою. Довгань пропонує заводам устаткування, технологію і свою марку, замість – одержання частини прибутку.

Світовий досвід «зеленого маркетингу» використовують і в Україні, рекламуючи екологічно чисті товари, друкуючи на упаковці про дотримання екологічних стандартів.

Компанія по торгівлі рухомим майном, провівши дослідження і опити, з'ясувала, що ділові люди черпають об'єм інформації про за частини не з видань ділових газет, а рекламних видань і тим самим понизила витрати на рекламу і швидше привернула нових клієнтів.

Фахівці косметичних компаній виявили, що українське населення більш охоче купує косметику в спокійній обстановці і розвинули величезну мережу директ-маркетингу, що збільшило їх об'єми продажів втричі і більше.

Для проведення бенчмаркінгу важливою умовою є – відвертість фірми. В Україні склалося так, що не кожний готовий надати інформацію про своє підприємство. З урахуванням існуючого оподаткування і доходів компанії, не завжди можна отримати реальні дані по тих або інших показниках. Таким чином, світовий бізнес можна умовно розділити на дві категорії:

Перша – компанії, що сповідають принцип секретності в своїй роботі, ретельно оберігаючи інформацію про свою фірму.

Друга категорія – максимально відкриті фірми, які вважають, що поки їх наздоганяють, вони встигнуть придумати що-небудь новеньке.

Компанія General Motors, наприклад, відкрила свою базу даних постачальникам, щоб вони могли краще планувати своє виробництво.

В Україні з'являються фірми, які використовують бенчмаркінг, але поки їх можна перерахувати по пальцях. Проте всі добре знають, що менеджери середньої і вищої ланки, вступаючи у неформальні відносини з партнерами або конкурентами, часто використовують кращі досягнення один одного у себе в компанії. Як показує досвід, безпосереднє спілкування з колегами дає найбільш цінні для бізнесу ідеї і знання, що, як правило, призводить до впровадження нових форм управління, програмних продуктів, використання нових технологій у виробництві. Часто ця категорія людей пробиває і впроваджує необхідні перетворення, якщо керівництво готове до цього. Зацікавлені менеджери – це добрий потенціал для розвитку фірми. В комерційних структурах сильна конкуренція, вона постійна. Тут прагнуть не розголошувати нові проекти. Фірми однієї галузі можуть одночасно співіснувати як конкуренти та працювати як партнери, обмін досвідом постійний, просочування інформації присутнє, добрі менеджери необхідні всім і переманюються один у одного. Тут рух відбувається набагато швидше. Існує єдине «але»: відсутній точний аналіз ситуації, її оцінки, що найбільш достовірно виявило б помилки і погрішності роботи фірми. Перемагає той, хто постійно шукає, вивчає і експериментує.

Основними причинами слабкої розвиненості бенчмаркінгу в Україні можна назвати:

1. Комплекс «таємності»
2. Відсутність даних для порівняння
3. Великі затрати
4. Відсутність зрозумілого інструментарію

5. Немає партнерів для порівняння.

Для запровадження бенчмаркінгу в Україні важливо зламати «синдром природного прагнення до секретності», який набув патологічні форми. Ми вже зазначали дві причини появи такого синдрому: закритість економіки і шпигуноманія радянського часу. В Україні прагнуть не надавати інформацію про свою фірму не тому що це може завдати шкоди, а просто так, про усяк випадок — «як би чого не вийшло». По цій ознаці і світовий бізнес можна умовно розділити на дві категорії: на компанії, що сповідають принцип секретності в своїй роботі, ретельно оберігаючи інформацію про свою фірму, і на максимально відкриті фірми, які вважають, що поки їх наздоганяють, вони встигнуть придумати що-небудь новеньке. Японці, наприклад, упевнені в старовинній мудрості, яка в перекладі звучить так: «Повчальний розвивається сам». Саме в Японії секретами обмінюються конкуренти, не вважаючи це чимось надзвичайним. До такого не доросли не тільки українці, але і більшість компаній інших країн.

Висновки. Бенчмаркінг можна розглядати як один з найважливіших напрямів стратегічно орієнтованих маркетингових досліджень. Застосування бенчмаркінгу українськими підприємствами є обмеженим через відсутність гнучкого підходу у вирішенні проблем, що виникають, і небажання змінювати традиційні схеми функціонування підприємств. Знаходження і реалізація перспективних ідей товару, своєчасне коригування асортименту відповідно до рівня конкурентоспроможності товарів, вірне позиціонування товару на ринку, адаптація параметрів товарів до змін у навколишньому середовищі – все це є основними умовами для застосування бенчмаркінгу.

Використані джерела та література:

1. Аренкова И. А. Бенчмаркинг и маркетинговые решения / Аренкова И. А., Багиева Е. Г. – М., 2001.
2. Багиев Г. Л. Benchmarking в разработке стратегий маркетинга / Багиев Г. Л., Аренков И. А., Мартынова М. В. // Маркетинг в системе управления предпринимательством. – Киев, 2006. – 301 с.
3. Зиберт Г. Бенчмаркинг / Зиберт Г., Кемпф Ш. – М. : КИА Центр, 2006.
4. Михайлова Е. А. Бенчмаркинг / Михайлова Е. А. – М. : Благовест-В, 2002.
5. Рейдер Р. Бенчмаркинг как инструмент определения стратегии и повышения прибыли / Рейдер Р. – М. : РИА «Стандарты и качество», 2008.

6. Шоттмиллер Дж. К. Руководство по бенчмаркингу / Шоттмиллер Дж. К. – М. : РИА «Стандарты и качество», 2006.

*Мащенко Олександр, Михайленко Владислав,
студенти II курсу магістратури, спеціальність «Менеджмент»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Костюк Г.В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність проблеми. Сучасний етап розвитку економічних відносин потребує розгляду промислового підприємства в постійному взаємозв'язку з постачальниками виробничих ресурсів та споживачами готової продукції. В умовах зростаючої конкуренції успіх підприємства залежить від швидкості реагування на постійні зміни в навколишньому середовищі. Тому промислове підприємство повинно мати механізми управління, які дозволяють забезпечити адаптацію до ринкових умов. Реалізація такого підходу означає, що саме споживач має визначати напрямок розвитку промислового підприємства. У зв'язку з цим постає необхідність пошуку таких шляхів розвитку, які забезпечать конкурентоспроможне функціонування підприємства в умовах ринкової економіки. Одним з дієвих інструментів управління господарською діяльністю та забезпечення адаптивності суб'єктів ринку є логістика.

Метою дослідження є узагальнення концептуальних положень формування логістичної системи підприємства, створення відповідних методичних та організаційних інструментів управління нею.

Результати наукової розвідки. Принциповою відмінністю логістичного підходу в управлінні матеріальними потоками від традиційного полягає у виділенні єдиної функції управління раніш розрізненими матеріальними потоками; технічній, технологічній, економічній та методологічній інтеграції ланок матеріалопровідного ланцюга у єдину систему, яка забезпечує ефективне управління наскрізними матеріальними потоками [4].

З метою об'єднання та уточнення існуючих у вітчизняній і світовій науці визначень логістики, ми пропонуємо наступне визначення: логістика – це науково-практична діяльність, яка базується на інтегрованій функції управління матеріальними та супутніми потоками і забезпечує поставку товарів «точно в строк». Дане визначення характеризує логістику і як науковий напрямок, і як сферу практичної діяльності; підкреслюється концептуальна основа логістики, в межах якої відбувається інтеграція та синхронізація руху матеріального та супутніх потоків через ланцюг «закупівля-виробництво-розподіл» як єдиної системи. У визначенні робиться наголос на кінцевій меті логістики, а саме поставка товарів «точно в строк» [2,3].

Необхідність пошуку нових джерел підвищення конкурентоспроможності підприємств і відносна вичерпаність їх у рамках самого підприємства привели до розширення зони пошуку резервів не тільки в її підрозділах (як виробничих, так і невиробничих), але й за її межами. Крім того, виникла ідея оптимізувати не окремі компоненти економічного процесу, а їхню сукупність, тобто поставити завдання оптимального використання всього ресурсного потенціалу підприємства. Це й стало предметом вивчення та дослідження логістики – оптимізація матеріальних та супутніх потоків.

Логістика дозволяє економічним суб'єктам формувати стратегію ефективної політики по забезпеченню своєї конкурентної переваги виходячи не з абстрактної орієнтації на ринок, а на основі орієнтації на конкретного споживача.

На підставі вищесказаного, логістичний підхід забезпечує більш високий рівень організації й управління промисловим підприємством, і основне завдання полягає в тому, щоб зробити його основним інструментом організації й управління. Матеріально-технічне забезпечення та збут стають невід'ємними ланками виробничого процесу, що суттєво змінює критерій оцінки ефективності в системі «закупівля-виробництво-розподіл».

На нашу думку, основними положеннями логістичної концепції є:

- розгляд руху матеріальних та супутніх потоків через всі етапи економічного процесу як єдиного цілого (реалізація принципу системного підходу на новому якісному рівні).
- організаційно-управлінський механізм координації дій фахівців різних служб, які управляють матеріальними та супутніми потоками;
- облік логістичних витрат протягом усього логістичного ланцюга;
- встановлення оптимального рівня обслуговування споживачів.

Реалізація логістичної концепції повинна привести до реалізації кінцевої мети логістики – поставки товарів «точно в строк», а саме забезпечення необхідним товаром, необхідної якості, кількості, в потрібний час та місце з мінімальними витратами, при необхідній якості обслуговування споживачів (комплекс логістики або комплекс «7R»).

Нове розуміння логістики як стратегічного елементу в конкурентних можливостях підприємства привело до інтегральної парадигми. Фактор часу отримав найважливіше значення, тому що підприємству потрібна швидка адаптація до умов ринкового середовища й попиту на його продукцію. При цьому повинні скорочуватися всі тимчасові фази життєвого циклу виробу від розробки до дистрибуції в роздрібну мережу. Передумовами для актуалізації застосування інтегрованого підходу в логістиці являються: нове розуміння механізмів ринку та логістики, як стратегічного елементу реалізації конкурентних можливостей підприємства; перспективи та тенденції по інтеграції учасників логістичного ланцюга між собою; технологічні можливості в галузі новітніх інформаційних технологій, які відкривають нові можливості для управління всіма сферами виробничо-комерційної діяльності підприємства. Виникнення й розвиток інтегральної парадигми логістики пов'язане з роботами таких закордонних учених і фахівців як Д. Бауерсокс, М. Портер, Д. Ерікссон, Н. Хатчинсон, С. Моллер, Дж. Юхансон, Д. Джонсон і ін. [1].

Застосування концепції логістики на підприємствах дозволить: гармонізувати внутрішні бізнес-процеси підприємства; підвищити

ефективність діяльності функціональних підрозділів; скоротити витрати та зменшити собівартість продукції; збільшити кількість фактичних та потенційних споживачів, утримати їх та розширити ринок збуту; підвищити якість обслуговування клієнтів; підвищити конкурентоспроможність підприємства в умовах жорсткої конкуренції на ринку.

Висновки. Виходячи з проведеного аналізу підходів до визначення поняття «логістика» вітчизняними та зарубіжними науковцями, запропоновано визначення логістики як науково-практичної діяльності, яка базується на інтегрованій функції управління матеріальними та супутніми потоками і забезпечує поставку товарів «точно в строк».

Запропоновані основні положення логістичної концепції, а саме: розгляд руху матеріальних та супутніх потоків через всі етапи економічного процесу як єдиного цілого (реалізація принципу системного підходу на новому якісному рівні); організаційно-управлінський механізм координації дій фахівців різних служб, які управляють матеріальними та супутніми потоками; облік логістичних витрат протягом усього логістичного ланцюга; встановлення оптимального рівня обслуговування споживачів.

Призначення логістики полягає у формуванні на підприємстві логістичної системи, під якою автори розуміють сукупність функціонально співвіднесених ланок, які системно реалізують цілісну оптимальну дію на матеріальний потік, орієнтовану на задоволення потреб споживачів. Розкрито сутність, зміст та принципи формування логістичної системи на підприємствах.

Запропоновано концептуальну модель формування логістичної системи, яка складається з комплексу взаємопов'язаних напрямків діяльності по забезпеченню міжфункціональної інтеграції управління матеріальним потоком на підприємствах.

Використані джерела та література:

1. Бауэрсокс Доналд Дж. Логистика: интегрированная цепь поставок / Бауэрсокс Доналд Дж., Клосс Дейвид Дж.; [пер. с англ. Н. Н. Барышниковой, Б. С. Пинскера]. – 2-е изд. – М. : ЗАО «Олимп-Бизнес», 2014. – 640 с.

2. Костюк Г. В. Методологічні аспекти формування логістичної системи на підприємствах легкої промисловості / Г. В. Костюк, Ю. В. Гончаров // Наук. зб. Наук.-дослід. центру індустріал. проблем розвитку НАН України / Наук.-дослід. центр індустріал. проблем розвитку НАН України. – Харків, 2012. – № 3. – С. 97–107.
3. Євсєєва Г. В. Промислове підприємство як об'єкт логістичного впливу / Євсєєва Г. В. // Зб. тез доп. всеукр. наук.-практ. конф. – Київ : НУХТ, 2006. – С. 48.
4. Євсєєва Г. В. Використання принципів логістики в підвищенні ефективності закупівельної діяльності підприємств легкої промисловості / Євсєєва Г. В. // Вісн. Донец. ун-ту. Сер. Б. Економіка і право / Донец. ун-т. – Донецьк, 2006. – Спецвип. Т. 1. – С. 261–268.

*Михайлова Марія, студентка І курсу магістратури,
спеціальність «Маркетинг»,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

*Науковий керівник: Олексенко Р.І., д-р філос. наук, професор
(м. Мелітополь, Україна)*

РЕЛІГІЯ ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОГО БУТТЯ ЛЮДИНИ

Актуальність проблеми полягає в тому, що автором самостійно визначена роль релігії в сталому розвитку людства. У статті була обґрунтована визначальна роль релігії в житті суспільства.

Мета дослідження полягає у визначенні категорії «релігія» і її впливу на життя, і розвиток людини.

Результати наукової розвідки. Релігія займає особливе місце в усіх сферах суспільного життя і ґрунтується на життєвому досвіді людини. Релігія несе в собі відчуття причетності до самих перших початків буття, а на ґрунті такого відчуття утворюються об'єднання людей, які сповідують певну форму релігійного вірування.

Релігія – це суспільно-історичне явище, яке функціонує в людських співтовариствах і виникає й змінюється в процесі формування людської історії. Релігія має складну будову, в якій важливе місце займають освіта людської свідомості, релігійні дії і релігійні організації.

Існує два підходи до визначення поняття «релігія» – змістовний і функціональний. Перший має намір визначити основні властивості і ознаки, які відрізняють релігію від інших соціальних явищ; другий – визначає її роль в системі суспільного життя. Відповідно, змістовний підхід відображає віру людини в надприродні істоти, явища і їх реальні прояви в житті людини, а

функціональний підхід – описує реалізацію вірувань в системі міжособистісних і суспільних відносин. [2]

Таким чином, релігія визначається як: соціальний феномен, який відображає певну сферу життя людини і суспільства; засіб практичного духовного освоєння світу; світоглядна система координат; життєва позиція і діяльність. [4]

Як відомо, функціональна роль релігії в суспільстві визначається через результати її впливу на особисте або соціальне життя: на макрорівні - це вплив релігії в межах конкретного суспільства, держави, нації, етносу, великої соціальної групи; на мікрорівні – це вплив на особистість, малі соціальні групи. Розкриваючи функціональну роль релігії в житті суспільства, підкреслимо, що одним з важливих питань є вивчення її соціального змісту. Необхідно враховувати, що релігія – це створення людського суспільства, особлива форма пізнання їм себе самого і навколишнього світу.

Однією з важливих функцій релігії є світоглядна. Вона полягає в тому, що релігія намагається створити власну картину світу. Зміст релігійного світогляду – не божественний, а людський, або, краще сказати, – громадський, незважаючи на його фантастичність.

Також релігія виконує регулятивну функцію. Вона створює певну систему норм і цінностей, які полягають перш за все в збереженні і закріпленні віри в надприродне.

При певних історичних умовах релігія здійснює функцію інтегрування, тобто збереження і зміцнення діючої соціальної системи. Винятком з інтегративної функції релігії є виникнення релігійних конфліктів, які мають потужний вплив на суспільні відносини в цілому. Однією з перших робіт, в якій проаналізовано конфлікт як суспільне явище, є «Дослідження про природу і причини багатства народів» А. Сміта.

Автор стверджує, що основою конфліктів є поділ суспільства на класи і економічне суперництво, яке він розглядає як важливу рушійну силу розвитку суспільства. [1]

За словами Р. Дарендорфа, в центрі конфлікту – поділ влади, усвідомлення позиції власної громадської групи в структурі суспільства. Організовані структури і усвідомлений інтерес роблять раціональний вибір до шляху вирішення конфлікту. Розуміння можливо, коли в просторі конфлікту є певний порядок. Тому, на думку дослідника, слід впроваджувати норми поведінки, а рішенням конфліктів повинні займатися відповідні державні інститути. [5]

Поняття релігійного конфлікту можна розглядати в двох площинах. Згідно з першою, до релігійних належать конфлікти між релігійними організаціями. Згідно з другою, окремою групою релігійних конфліктів є те, що виникає між соціальними утвореннями, групами.

На думку Вебера під таким конфліктом розумілася «боротьба статусних груп», які відзначали самобутність свого способу життя і вчення. [3]

Як зазначає М. Вебер, інтереси і цілі різних статусних груп формуються на різних ідейних засадах, але обов'язково рано чи пізно все одно повинні перетнутися, в результаті чого можливі конфліктні ситуації і, відповідно, будуть проходити пошуки шляхів їх вирішення чи подолання. В кінцевому підсумку релігійні конфлікти як у освітніх закладах, так і на міжіндивідуальному рівні рано чи пізно стануть джерелом змін в суспільстві. Адже, як зазначалося, релігія в усі часи і в усіх народів відігравала величезну роль в процесах, які відбувалися в суспільстві. [3]

Висновки. Релігія завжди була своєрідною духовно-моральною опорою суспільства, за допомогою якої зберігалися і передавалися від покоління до покоління моральні норми і принципи, традиції, звичаї та обряди, національні святині. Релігія давала і дає відповіді на одвічні питання внутрішнього стану людини, найпотаємніші аспекти його буття. Вона

підкується про людські душі так, як не може підкуватися світська організація. Без релігійної свідомості ніколи не утвердяться принципи і норми громадянського суспільства.

Використані джерела та література:

1. Еленский В. Е. Религиозное обучение и воспитание в законодательстве и образовательных системах западноевропейских стран / В. Е. Еленский // Человек и мир. – 2001. – № 11/12. – С. 32–36.
2. Забуга М. П. Православные ценности в современном украинском контексте / М. П. Забуга // Православные духовные ценности и современность: материалы междунар. наук-практ. конф. – Київ, 2003. – С. 86–94.
3. Олексенко Р. І. Вплив філософії Макса Вебера на світову економічну думку / Р. І. Олексенко // Філософія і політологія в контексті сучасної культури. – 2012. – Вип. 4 (3). – С. 24–28.
4. Олексенко Р. І. Міфо-релігійні фактори утвердження філософії ринкових відносин / Р. І. Олексенко // Грані. – 2015. – № 9. – С. 118–123.
5. Філософія ринкових відносин: навч.-метод. посіб. / Р. І. Олексенко. – Мелітополь: ФОП Однорог Т. В., 2019. – 311 с.

*Набока Олена, студентка І курсу,
спеціальність «Менеджмент»,
Полтавський інститут бізнесу
ПВНЗ «Міжнародний науково-
технічний університет імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Кононенко Р. М., старший викладач
(м. Полтава, Україна)*

МОТИВАЦІЯ – ОСНОВНИЙ ЧИННИК ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Актуальність проблеми. З метою підвищення ефективності праці та відповідно максимізації прибутку, роботодавці ведуть пошук інтенсивних форм активізації трудової діяльності працівників. Мотивація – це одна з головних функцій управління, так як саме персонал є одним з найважливіших ресурсів, який може постійно вдосконалюватися та має безліч можливостей. Недостатня мотивація в сучасних умовах є часто обмежуючим фактором, не дозволяючи підприємствам реалізувати свої потенційні можливості і знижує трудову активність організації в цілому. Якщо керівництво спроможне вміло керувати персоналом, застосовувати досконалі системи мотивації, то йому гарантовані успіх і прибутковість.

Мета дослідження. Дослідити аспекти мотивації як чинника ефективності управлінської діяльності.

Результати наукової розвідки. У загальному розумінні мотивація – це сукупність рушійних сил, що стимулюють людину до виконання визначених дій. Ці сили можуть мати як зовнішнє, так і внутрішнє походження і змушувати людину свідомо або несвідомо робити ті або інші вчинки [1].

Сучасна світова система управління повністю базується на мотивації персоналу, на спонуканні до покращення праці персоналу та надання свободи в управлінській діяльності менеджерів на підприємстві. Мотивація виникає із незадоволення потреб і дій, що дають їй поштовхи, якщо вони успішні і задовольняють ці потреби. Деякі потреби, такі як їжа, задовольняються лише на деякий час. Інші потреби, такі як потреба в дружбі, можуть задовольнитися на тривалий час, але можуть залишатися незадоволеними інші потреби. Тому завжди важливо з'ясувати, які специфічні потреби дають поштовх виникненню мотивації у даної людини, у даний час [2].

Однією з нових форм є партисипативне управління. Яке передбачає співучасть працівників у прибутку підприємства, залучення їх до колективних трудових угод, організація гуртків якості і т. ін. Через організацію праці реалізується ідея гуманізації праці – забезпечення найбільш повного пристосування матеріально-технічної бази виробництва до людини, високий зміст праці, відповідність його кваліфікації працівника, кар'єрний зріст, активна участь працівників у рішенні виробничих проблем.

Більш очевидним стає те, що жодна система управління персоналом не зможе успішно функціонувати без ефективною системою стимулювання і мотивації праці, яка б підштовхувала кожного конкретного працівника виконувати свої обов'язки якісно і працювати продуктивно для досягнення конкретно заданих цілей. Розробка методів ефективного мотиваційного механізму, що дозволяють найбільшою мірою об'єднувати інтереси працівників зі стратегічними завданнями підприємства, є ключовою задачею кадрової служби.

Зокрема, американський вчений Д. Аткинсон одним із перших запропонував загальну теорію мотивації. В якій зазначив, що силу прагнення

людини досягти поставленої мети, тобто силу вмотивованості, можна відобразити за формулою: $M = P_{ду} \times B_{дц} \times Z_{дц}$, де M – сила мотивації (прагнення); $P_{ду}$ – прагнення досягнення успіхів як особистісної диспозиції; $B_{дц}$ – суб'єктивно оцінювана ймовірність досягнення поставленої мети (цілі); $Z_{дц}$ – значення досягнення даної мети (цілі) для людини

Мотивація праці відноситься до числа проблем, вирішення яких в світовій практиці завжди приділялася велика увага. Вітчизняні теорія і практика мотивації праці, як правило, зводяться до оплати праці, заснованої на фіксованих тарифних ставках і посадових окладах, і малоефективні. Тому при формуванні систем мотивації праці на підприємствах, особливо великих, необхідно використання вже накопиченого світовою практикою досвіду. З усього розмаїття моделей систем мотивації праці в ринковій економіці більшості промислово розвинених країн можна виділити як найбільш характерні японську, американську, французьку, англійську, німецьку, шведську моделі [3].

В сучасній теорії і практиці управління персоналом на фірмах промислово – розвинених країн переважають два протилежні підходи – американський і японський.

Особливостями системи управління в американських фірмах є: персонал який розглядається як основне джерело підвищення ефективності виробництва; йому надається певна автономія; при підборі персоналу враховується освіта, практичний досвід роботи, психологічна сумісність, уміння працювати в колективі; орієнтація на вузьку спеціалізацію менеджерів, інженерів, вчених. Вся управлінська діяльність в американських компаніях ґрунтується на механізмі індивідуальної відповідальності, оцінці індивідуальних результатів, розробки кількісних виражень цілей, які мають короткотерміновий характер.

Японська модель передбачає початкове вивчення сильних і слабких сторін особистості працівника і підбір для нього відповідного робочого місця

(система «працівник – посада»). Японській моделі характерна орієнтація на: довгу перспективу роботи на одному підприємстві; якість освіти й особистий потенціал робітника; оплата праці визначається комплексно, з врахуванням віку, стажу роботи, освіти та здібностей до виконання поставленого завдання; участь працівників у профспілках, що створюються в межах організації, а не галузі.

На сьогоднішньому етапі розвитку мотиваційної системи не вистачає нематеріальних стимулів, тому керівникам потрібно сконцентрувати увагу на оптимальному поєднанні матеріальних з нематеріальними мотивуючими елементами, які б комплексно характеризували її оптимальну систему та взаємозв'язок між місцевими традиціями управління й корпоративною культурою. Для розробки системи мотивації продуктивної праці на вітчизняних підприємствах доцільно врахувати ментальні особливості та національні традиції, виділити, на чому саме керівникам акцентувати увагу в даному аспекті. При формуванні систем мотивації праці необхідно використовувати вже накопичений світовою практикою досвід. Орієнтиром буде позитивний досвід європейських країн, а також можливості його впровадження на вітчизняних підприємствах. Подолавши труднощі при побудові системи управління персоналом, урахувавши особливості українського менталітету, створивши сприятливі умови на підприємстві для успішного впровадження новацій у сфері мотивації персоналу, можна переходити до виконання конкретних дій, тобто до застосування певних методів та заходів нематеріальної мотивації персоналу, що дозволить розширити можливості вітчизняних підприємств у застосуванні методів стимулювання персоналу[3].

Висновки. Мотивація відіграє вагомий роль в діяльності будь-якого підприємства. Приділяючи увагу питанням мотивації працівників, керівники забезпечують певний рівень ефективності діяльності власних підприємств. Оскільки, правильно підібрані мотиваційні важелі дозволять підвищити результативність роботи персоналу; покращать комунікаційні взаємозв'язки

між різними рівнями управління та виконавцями; знизять рівень плинності кадрів, що дозволить постійно підвищувати професіоналізм працівників; дасть можливість сформувати сприятливий соціально – психологічний клімат в колективі і як наслідок сприятиме підвищенню ефективності роботи підприємства.

Використані джерела та література:

1. Никифорова В. Г. Управління персоналом : навч. посіб. / В. Г. Никифорова. – 2-е вид., випр. та доп. – Одеса : Атлант, 2013. – 275 с.
2. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Київ : Академвидав, 2003. – 568 с.
3. Стрельбіцький П. А. Світовий досвід мотивації праці та можливість його впровадження в Україні [Електронний ресурс] / П. А. Стрельбіцький, О. П. Стрельбіцька // Вісн. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Сер. Економ. науки / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. – Кам'янець-Подільськ, 2015. – Вип. 10. – С. 323–333. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkrpuen_2015_10_60. – Назва з екрана.
4. Лещенко Л. О. Мотивація праці як фактор підвищення прибутковості виробництва [Електронний ресурс] / Л. О. Лещенко // Ефективна економіка. – 2016. – № 4. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4917>. – Назва з екрана.

*Найда Олексій, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Менеджмент»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Костюк Г.В., канд екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

МОНІТОРИНГ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

Актуальність проблеми. Більшість українських підприємств в ході своєї діяльності стикаються з кризовими процесами, внаслідок чого погіршується їх фінансовий стан. Така ситуація склалась під впливом як зовнішніх, так і внутрішніх факторів. Вітчизняні суб'єкти господарювання працюють в умовах затяжної економічної кризи, яка супроводжується девальвацією гривні, високим рівнем інфляції, погіршенням інвестиційного клімату, посиленням податкового навантаження тощо. В той же час у підприємств відсутня чітко розроблена стратегія розвитку, вони реалізують неефективну виробничу та збутову політику, їх діяльність характеризується незадовільним використанням трудових, матеріальних і фінансових ресурсів. Для того, щоб попередити негативні наслідки наведених факторів і не допустити погіршення показників фінансово-господарської діяльності,

керівництву підприємства в рамках антикризового управління необхідно забезпечити ефективну роботу щодо моніторингу фінансового стану.

Мета дослідження полягає у визначенні сутності моніторингу фінансового стану, його місця в системі антикризового управління підприємством, а також у вирішенні проблем практичного застосування моніторингу фінансового стану на вітчизняних підприємствах.

Результати наукової розвідки. Для будь-якого суб'єкта господарської діяльності дуже актуальним і важливим є впровадження системи антикризового управління, основне завдання якого – діагностика, попередження, нейтралізація, а також подолання кризових явищ і усунення впливу негативних факторів в майбутньому [2, стор. 8].

Одним з основних елементів антикризового управління підприємством є моніторинг фінансового стану, оскільки він дає можливість виявити перші ознаки кризи, а також своєчасно застосувати механізми захисту від неплатоспроможності та банкрутства. На жаль, в сучасній економічній літературі теоретичні аспекти поняття «моніторинг» в основному розглядаються в загальному його розумінні. Але деякі науковці, наприклад В. Боронос та Й. Плікус, звузили поле досліджень до фінансового моніторингу і визначили його як систему організаційних та аналітичних заходів, пов'язаних із здійсненням постійного спостереження і контролю за станом об'єкта в поєднанні з негайною оцінкою результатів спостереження [3, стор. 108]. А моніторинг фінансового стану, на наш погляд, є складовою фінансового моніторингу і його слід розглядати як процес постійного спостереження та оцінки ефективності поточної фінансової діяльності підприємства з метою виявлення небажаних відхилень фінансових показників та їх усунення.

Моніторинг фінансового стану доцільно проводити в наступній послідовності:

Етап I. Розробка системи показників для моніторингу. Варто зазначити, що в процесі вибору показників необхідно враховувати особливості та специфіку діяльності конкретного підприємства.

Етап II. Спостереження та контроль показників. На цьому етапі доцільно відстежувати як показники діяльності підприємства в цілому, так і його структурних підрозділів або бізнес-одиниць.

Етап III. Порівняння фактичних значень показників із запланованим рівнем та оцінка результатів порівняння. Якщо рівень фактичних показників відповідає або перевищує запланований, реалізується фінансова стратегія підприємства. В іншому випадку слід перейти до четвертого етапу.

Етап IV. Дослідження причин виявлених відхилень, в результаті якого проводиться оцінка впливу факторів на відхилення показників і визначаються резерви покращення результатів діяльності підприємства.

Етап V. Прийняття управлінських рішень щодо усунення причин, які вплинули на відхилення показників роботи підприємства. При успішному результаті цього етапу здійснюється реалізація фінансової стратегії.

Однією з основних проблем практичного застосування моніторингу є вибір фінансових показників. Показниками та факторами гарного фінансового стану підприємства можуть бути: стійка платоспроможність, ефективне використання капіталу, своєчасна організація розрахунків, наявність стабільних фінансових ресурсів, високий рівень рентабельності. Показники та фактори незадовільного фінансового стану: неефективне розміщення капіталу, брак власних оборотних коштів, наявність стійкої заборгованості за платежами, уповільнення оборотності активів тощо [1, стор. 62].

В результаті дослідження цієї проблеми з'ясовано, що найбільш суттєвими вважаються такі аспекти фінансового стану як:

- 1) ліквідність та платоспроможність, що характеризується коефіцієнтами абсолютної, швидкої та загальної ліквідності;

2) фінансова стійкість, яку можна оцінити за допомогою коефіцієнтів автономії, фінансової залежності, маневреності робочого капіталу, фінансової стабільності;

3) ділова активність, рівень якої визначається коефіцієнтами оборотності активів, обігових коштів, матеріальних запасів, дебіторської та кредиторської заборгованості тощо;

4) ефективність, яка визначається окремо для кожного виду ресурсів, наприклад, продуктивність праці, фондівіддача, швидкість обертання.

5) фінансова результативність, що характеризується показниками рентабельності виробництва, реалізації продукції, основних засобів, оборотних активів, власного та позикового капіталу.

На підприємстві доцільно встановити критеріальні обмеження наведених показників. Оскільки частина з них мають науково обґрунтовані рекомендовані значення, слід звернути увагу на можливість їх коригування з врахування специфіки діяльності та особливостей фінансової політики даного підприємства.

Також зауважимо, що система моніторингу фінансового стану підприємства буде ефективною тільки за умови дотримання загальних вимог до методики її проведення, а саме:

– періодичність моніторингу має бути кратною внутрішньому циклу фінансового управління (планування, обліку, контролю);

– забезпечення прийнятної рівня трудомісткості моніторингу та оперативності його здійснення;

– за результатами проведеного моніторингу має бути отримана об'єктивна, комплексна картина фінансового стану підприємства.

Висновки. Таким чином, наявність ефективного моніторингу фінансового стану як важливого елементу системи антикризового управління сприяє успішному та перспективному розвитку підприємства, оскільки своєчасна реалізація антикризових заходів стабілізації сприяє запобіганню кризових ситуацій та покращенню фінансового стану.

Використані джерела та література:

1. Боковець В. В. Моніторинг фінансового стану підприємства як основа управління бюджетом підприємства / В. В. Боковець, Т. В. Нижник, О. М. Соболева // Регіональна бізнес-економіка та управління. – 2014. – № 3. – С. 61–67.
2. Борзенко В. І. Антикризове управління : навч. посіб / В. І. Борзенко. – Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2016. – 232 с.
3. Боронос В. Г. Управління фінансовою санацією підприємств : підручник / В. Г. Боронос, І. Й. Плікус. – Суми : Сум. держ. ун-т, 2014. – 457 с.

*Непоседов Антон, студент II курсу магістратури,
спеціальність «Комп'ютерні науки»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Назаренко В.С., старший викладач
(м. Київ, Україна)*

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ AJAX ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ І РОЗРОБКИ ІНТЕРАКТИВНИХ СИСТЕМ ПОДАЧІ ІНФОРМАЦІЇ

Актуальність проблеми. Досліджено різні методи для спрощення роботи користувача за допомогою інтерфейсу користувача з базою даних. Передбачене проектування інтерфейсу, що супроводжує загальне проектування системи й підводить до моделі інтерактивного інтерфейсу з застосуванням технології AJAX.

AJAX перекладається як асинхронний JavaScript and XML. Це по суті є взаємодія двох веб-технологій, таких як JavaScript - мови програмування для створення динаміки сайтів та XML – розширюваної мови розмітки документів. Ідея технології полягає в тому, що користувач продовжує роботу з веб-ресурсом, надсилаючи дані і запити на веб-сервер без перевантаження сторінки у вікні браузера, в той час як при класичній моделі обміну даними без використання AJAX відбувається перевантаження веб-сторінки при відправці чи оновленні даних, отриманих у результаті взаємодії веб-сервера та клієнта.

Використовуючи поєднання JavaScript та XML, можна створювати сучасні веб-сайти, які змінюють уявлення про класичну модель поведінки веб-ресурсу.

Мета дослідження полягає в розробці імітаційної моделі функціонування Інтернет-ресурсу з метою дослідження методів оптимізації інтерфейсу з використанням технології AJAX, як методологічної та

інструментальної бази для моделювання розробки веб-сайтів.

Результати наукової розвідки. Інтерактивність веб-інтерфейсу займає ключову позицію в проектуванні веб ресурсів. Ця інтерактивність зумовлюється використанням мультимедійних форм, сучасними шаблонами проектування, принципом спілкування користувача з інтерфейсом сайту. Наприклад, користувач зробив запит на сервер з певними даними і має очікувати результати. На сайтах з класичними методами перед користувачем білий екран доти, доки не завантажиться вся сторінка. Зазвичай, в класичних сайтах користувач після заповнення, наприклад, форми, мав натискати кнопку «Підтвердити» і очікувати на відповідь сервера, яка, в свою чергу, може містити попередження. Часто користувач змушений наново заповнювати все. AJAX дозволяє так спроектувати сторінку, що запит буде виконуватися після будь-якої зміни зі сторони користувача без перезавантаження сторінки, що зменшує навантаження на мережу і прискорює роботу сайту. Зменшення навантаження на веб-сервер досягається асинхронністю запитів.

Таким чином, технологія AJAX дозволяє створювати динамічні і якісніші веб-сайти зі зручним інтерактивним інтерфейсом, миттєво реагуючим на дії користувача.

Сучасні веб-сайти надають багато можливостей для функцій, якими користувач може користуватися, не використовуючи перевантаження веб-сторінки як при класичній моделі проектування веб-ресурсу. Завдяки застосуванню AJAX користувачі можуть працювати з мультимедійними сайтами, здійснювати різноманітні операції зі своїми завантаженими об'єктами в інтерфейсі веб-ресурсу. Все це надає принципово новий рівень якості веб-сайтів і динаміки поведінки інтерфейсу.

Наприклад, створюється форма, в якій потрібно ввести дані користувача. Для полегшення задачі можна запрограмувати скрипт, який миттєво реагує, посилаючи запит на сервер і повертає підказки. Підказка показує тільки ті дати, які можна обрати, тобто, з урахуванням реальної дати,

місяця, року.

При використанні технології AJAX, зменшується навантаження на веб-сервер. Це зумовлюється тим, що непотрібно кожного разу оновлювати веб-сторінку користувача коли відбулась передача даних на сервер. Зменшення трафіку зумовлює зменшення навантаження на веб сервер, тобто відбувається оновлення лише певного блоку на веб-сторінці, який потрібний користувачу, а не всієї сторінки як при класичній моделі. Користувач отримує дані, які йому потрібні без оновлення всієї сторінки, а лише певної її частини.

Також досліджено можливі недоліки цієї технології.

Відсутність інтеграції зі стандартними користувацькими інструментами браузера.

Не буде працювати кнопка «Назад» у браузері.

Динамічні сторінки не реєструються браузером в історії перегляду сторінок, тому не працює кнопка «Назад». Але більшість програмістів створюють спеціальні скрипти для усунення недоліку.

Закладки.

Оскільки динамічно сторінки генерує Javascript, а не сервер, адреса сторінки вирізається з циклу і вже ніяк не може бути використана у майбутньому. Тому для вирішення цієї проблеми в AJAX використовують конструктивні посилання (premalinks). Ця проблема вирішується за рахунок міток # в URL.

Проблема індексації пошуковими системами.

Динамічний вміст веб сторінки пошукові роботи не можуть виявити, тому що він генерується динамічним скриптом на стороні клієнта. Коли створюється потужний сайт, потрібно створювати аналогічні методи доступу до контенту.

Ускладнення проекту.

Звичайно, при створенні потужних веб ресурсів впровадження технології AJAX потребує складного опрацювання та інтеграції у сам код. Збільшується проблема передачі даних у великих розмірах. Це вирішується за

допомогою cookies.

Проблеми відвідуваності сайтів.

Багато веб-серверів ведуть облік відвідуваності нових сторінок веб-сайту. Але коли ці сторінки генеруються AJAX-запитами, то ця статистика стає неактуальною.

Багато браузерів не є крос-сумісними з JavaScript, тому деякі функції можуть не працювати коректно, що також впливає на формування сторінок через запит JavaScript.

На основі AJAX зараз будуються практично всі Інтернет сайти, мало не в кожному веб-проекті зустрічаються принципи асинхронності передачі даних.

Висновки. Попри виявлені в ході дослідження недоліки, технологія AJAX є перспективною, а її використання дозволяє збільшити інтерактивність веб-сайтів. В рамках дослідження розроблено веб-сайт з використанням технології AJAX, який є повноцінною діалоговою системою спілкування.

Використані джерела та література:

1. Інтернет [Електронний ресурс] / Wikipedia. – Режим доступу: www.uk.wikipedia.org/wiki/інтернет. – Назва з екрана.
2. Застосування технології AJAX [Електронний ресурс] / UkrArticles. – Режим доступу: www.ukrarticles.pp.ua/pk-internet/7206-primenenie-texnologii-ajax.html. – Назва з екрана.
3. Ленгсторф Дж. Pro PHP and jQuery [Електронний ресурс] / Джейсон Ленгсторф. – Вільямс, 2011. – Режим доступу: www.ganzh.blog.net.ua/2008/03/15/ajax-tehnolohiya-velycheznyh-mozhlyvostej. – Назва з екрана.
4. Google Suggest [Електронний ресурс] / Wikipedia. – Режим доступа: www.ua.wikipedia.org/wiki/Google_Suggest. – Загл. с екрана.
5. Home [Electronic resource] / Protipage. – Mode of access: <https://www.protopage.com/>. – The title from the screen.
6. EyeOS [Електронний ресурс] / Wikipedia. – Режим доступу: <http://ua.wikipedia.org/wiki/EyeOS>. – Назва з екрана.
7. AJAX [Електронний ресурс] / Wikipedia. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/AJAX>. – Назва з екрана.
8. Теория систем и системный анализ в управлении организациями : справочник / под ред. В. Н. Волковой и А. А. Емельянова. – М. : Финансы и статистика, 2006. – 848 с.
9. JSON [Електронний ресурс] / Wikipedia. – Режим доступу: www.ua.wikipedia.org/wiki/JSON. – Назва з екрана.
10. Document Object Model [Electronic resource] / W3C. – Mode of access: <http://www.w3.org/DOM/>. – The title from the screen.
11. Прохоренок Н. HTML, JavaScript, PHP и MySQL. Джентльменский набор Web-мастера / Николай Прохоренок. – 2010.

*Нікітчук Катерина, студентка І курсу,
спеціальність «Соціальне забезпечення»,
ДВНЗ «Луцький національний технічний університет»
Науковий керівник: Піменова О. О., канд. соціол. наук, доцент
(м. Луцьк, Україна)*

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ

В наш час проблема інвалідності набуває особливо актуального значення. В останні роки спостерігаються тенденції збільшення кількості осіб з обмеженими можливостями. Як стверджує дослідник Кравченко М. В.: «В 90-х роках кількість осіб з інвалідністю від загального суспільства становило 3%, то в наш час – 6% від усього населення» [4,с.1]. Від радянських часів в українців лишився поганий спадок: громадськість вважала, що про інвалідів турбується держава, але на належному рівні цього не відбувалося. Політика щодо інвалідів була пасивною – матеріальна підтримка, виплата пенсій. У той же час особи з обмеженими можливостями були позбавлені доступу до багатьох соціальних благ. Ще однією проблемою є зневага до інвалідів, забобони та страхи, які впродовж історії людства стримували соціальний розвиток цієї категорії членів суспільства та ізолювали їх від нього [1, с.10]. Протягом останніх десятиліть ставлення до цих осіб значно змінилося. Їм надали певні права на повноцінне життя, створення робочих місць для людей з інвалідністю, збудували більше реабілітаційних центрів для осіб з обмеженими можливостями. Було побудовано пандуси та створені умови для зручного пересування інвалідними візками. Розбудова інфраструктури різних міст України з врахуванням потреб людей з обмеженими можливостями сьогодні набирає обертів, хоча, варто зазначити, що є недостатньою.

Особи з обмеженими особливостями – це люди які мають психічні, моральні, фізичні відхилення в здоров'ї, а також особи які нездатні самостійно забезпечувати собі соціальний догляд, мають соціальну недостатність внаслідок обмеження життєдіяльності. Ці вище перераховані характеристики приводять до необхідності надання соціального захисту та допомоги цим особам.

Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» визначає основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю, гарантує їм рівні з усіма іншими громадянами можливості для участі в усіх сферах життя суспільства, створення необхідних умов, які дають можливість особам з обмеженими можливостями ефективно реалізувати права та свободи громадянина та вести повноцінний спосіб життя згідно з індивідуальними можливостями, здібностями та інтересами [2].

Соціальний захист осіб з обмеженими можливостями з боку держави полягає у наданні матеріальної допомоги, інвалідних візків, надання безкоштовних протезів, спеціальні засоби зв'язку для інвалідів, забезпечення житла. Інвалідам забезпечується право на працю. Особи з інвалідністю повинні працювати на спеціально обладнаних робочих місцях, мати до них належний доступ. Такі умови створюються, в першу чергу, на підприємствах громадських організацій інвалідів, яким держава надає підтримку у вигляді пільг з оподаткування, фінансової допомоги, безвідсоткових кредитів, що дає змогу не тільки зберегти, але й створити нові робочі місця для цих осіб.

Соціальний захист осіб з обмеженими можливостями полягає не тільки у матеріальній допомозі, а в тому числі і в освітній сфері. Потрібні спеціальні школи та викладачі для таких осіб, які зможуть надати освіту для людей з обмеженими можливостями. Також великих обертів набирає питання стосовно обладнання житлових будинків та під'їздів, тобто влаштування пандусів для зручного пересування на візку та забезпечити умови, для спокійного пересування в під'їзді. Це говорить про те, що в наш час будь-яка людина потребує всебічного соціального захисту, який полягає не тільки в наданні матеріальної та фізичної допомоги, а й у створенні багатосторонніх умов для повноцінного існування і розвитку особи, максимальної реалізації її потреб та інтересів [3].

Органи державної влади та місцевого самоврядування повинні створювати нормативно-правову базу, яка буде відповідати міжнародному рівню законодавства, а також допомагати розбудові громадських організацій

в цьому напрямку, забезпечити в потрібному обсязі матеріальну складову соціального захисту осіб з обмеженими можливостями, всебічно розширювати перелік соціальних послуг, всебічно розширювати професійну реабілітацію осіб[2.4].

Отже, потрібно прискорити розробки планів на будівництва соціального житла та контролювати обов'язки забудовників щодо надання певної частки квартир для цієї категорії осіб.

Розбудову інфраструктури, з врахуванням осіб з обмеженими можливостями, в наш час важливо перемістити на перший план, максимально прискорити розробку цього плану, і впровадити в життя. створити відповідний нагляд на державному рівні за дотриманням роботодавцями частки на працевлаштування осіб з інвалідністю та забезпеченням належних умов для праці.

Докласти максимум зусиль, щоб особи з інвалідністю не відчували себе відокремленими людьми від загального суспільства, щоб їхнє життя було повноцінним і максимально насиченим життєвими барвами.

Використані джерела та література:

1. Богданов С. Соціальний захист інвалідів. Український та польський досвід / С. Богданов ; наук. ред. О. М. Палій. – Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 93 с.
2. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні. Про видавничу справу : закон України № 4213-VI від 22.12.2011. – Київ : Парламентське видавництво, 2018.
3. Соціальний захист населення України : навч. посіб. / І. Ф. Гнибіденко, М. В. Кравченко, О. М. Коваль, О. Ф. Новікова та ін. ; за заг. ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. – Київ : Вид-во НАДУ; Вид-во «Фенікс», 2010. – 212 с.
4. Кравченко М. В. Актуальні проблеми соціального захисту інвалідів в Україні [Електронний ресурс] / М. В. Кравченко. – Режим доступу: <http://academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10kmvziu.pdf>. (дата 27.03.2019). – Назва з екрана.

*Новікова Олена, студентка II курсу,
спеціальність «Публічне управління та адміністрування»,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

*Науковий керівник: Застрожнікова І. В., канд.наук з держ. упр., доцент
(м. Мелітополь, Україна)*

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ

Актуальність проблеми. Фермерське господарство є формою підприємницької діяльності громадян, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, здійснювати її переробку та реалізацію з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм у власність та/або користування, у тому числі в оренду, для ведення фермерського господарства, товарного сільськогосподарського виробництва, особистого селянського господарства, відповідно до закону [1]. Розвиток фермерського сектору в Україні – запорука розвитку сільського господарства. Серед пріоритетів Уряду та Мінагрополітики є стимулювання фермерського руху та створення успішної моделі господарювання в Україні – формування ефективного та соціально відповідального власника на селі.

Метою дослідження є аналіз сучасного стану державної підтримки фермерського сектору в Україні.

Результати наукової розвідки. Право на створення селянського (фермерського) господарства має кожний дієздатний громадянин України, який досяг 18-річного віку і виявив до цього бажання. Першочерговим правом користуються громадяни, які проживають у сільській місцевості і мають необхідну кваліфікацію або досвід роботи в сільському господарстві. Відбір претендентів здійснюється на конкурсній основі [1].

Державна підтримка фермерських господарств здійснюється через Український державний фонд підтримки фермерських господарств, який є державною бюджетною установою та виконує функції з реалізації державної політики щодо фінансової підтримки становлення і розвитку фермерських господарств.

Для розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації на 2018 рік передбачається суттєва державна підтримка у розмірі 1 млрд грн.

Обов'язкові вимоги для фермерських господарств – отримувачів бюджетних коштів:

- зареєстровані права на власність та/або користування земельною ділянкою;
- наявність до 500 га с/г угідь в обробітку та до 15 млн гривень річного обороту;
- ідентифікація та реєстрація сільськогосподарських тварин [5].

Більш докладно хочеться зупинитися на основних аспектах підтримки фермерів.

По-перше, у бюджеті передбачені дотації на утримання корів у розмірі 1500 грн. на голову. Дотація буде надаватися юридичним особам, що утримують ідентифікованих та зареєстрованих корів молочного, молочно-м'ясного та м'ясного напрямку продуктивності за кожну наявну на 01 січня та збережену на 01 липня корову, крім того передбачається компенсація на будівництво тваринницьких комплексів.

По-друге, повернення 40% від вартості техніки та обладнання сільськогосподарського призначення. У тому числі, 25% за рахунок бюджетної програми КПКВК 2801580 «Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників» за напрямом «Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва».

З переліком вітчизняної техніки можна ознайомитись на сайті Мінагрополітики.

По-третє, компенсується 80% вартості (без ПДВ) насіння сільськогосподарських рослин вітчизняної селекції категорій базове, сертифіковане, але не більше 30 000 гривень на одне фермерське господарство або сільськогосподарський обслуговуючий кооператив, а також 80% від вартості саджанців [5].

Висновки. Стимулювання підвищення ефективності виробництва фермерських господарств неможливо без ефективної політики держави, зокрема, фінансової підтримки фермерського сектору. Фінансово-кредитна політика держави по відношенню до фермерського сектору має бути орієнтованою на стимулювання підвищення ефективності виробництва. Структурні зрушення, які відбуваються вимагають нових підходів до організації сільськогосподарського виробництва в цілях його раціоналізації і підвищення ефективності [3].

Використані джерела та література:

1. Застрожніков А. Г. Місце і роль фермерських господарств в системі агробізнесу / А. Г. Застрожніков, І. В. Застрожнікова // Зб. наук. пр. Таврій. держ. агротехнолог. ун-ту. Сер. Економ. науки / Таврій. держ. агротехнолог. ун-ту. – Мелітополь : Люкс, 2010. – № 2. – С. 106–116.
2. Застрожнікова І. В. Державна підтримка інфраструктури села, як передумова сталого розвитку сільського господарства країни / І. В. Застрожнікова // Зб. наук. пр. Таврій. держ. агротехнолог. ун-ту. Сер. Економ. науки / Таврій. держ. агротехнолог. ун-т ; за ред. М. Ф. Кропивка. – Мелітополь : Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2016. – № 1. – С. 148–152.
3. Застрожніков А. Г. Практичні аспекти методики оцінки рівня державної підтримки суб'єктів фермерського сектору / А. Г. Застрожніков, І. В. Застрожнікова // Зб. наук. пр. Таврій. держ. агротехнолог. ун-ту. Сер. Економ. науки / Таврій. держ. агротехнолог. ун-т ; за ред. М. Ф. Кропивка. – Мелітополь : Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2012. – № 2 (18), т. 5. – С. 140–145.
4. Застрожнікова І. В. Історичні аспекти державного регулювання сільського господарства України / І. В. Застрожнікова // Наук. пр. НДФІ / Мін-во фінансів України, Акад. фінансового упр., Наук.-дослід. ін-т. – Київ, 2012. – Вип. 4 (61). – С. 37–40.
5. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://minagro.gov.ua/uk/support_apk?tid_hierachy=1395. – Назва з екрана.

*Орлов Петро, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Комп'ютерні науки»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Коротун Т.М., канд. фіз.-мат. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

СТВОРЕННЯ ТРИВИМІРНОЇ АНІМАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ЗАСОБАМИ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ BLENDER 3D

Актуальність проблеми. Розвиваючись, людство завжди прагнуло до вдосконалення способів втілення в життя свого сприйняття навколишнього світу. Довгий шлях розвитку комп'ютерної техніки і програмного забезпечення призвів до появи 3D-моделювання. Потужні програми

комп'ютерної графіки реалізують втілення ідеї в готовий, видимий результат, дозволяють створювати об'ємні моделі будь-якого об'єкта з фотографічною точністю. Зараз, щоб оцінити достоїнства і недоліки програми, потрібно лише створити в ній об'ємну модель реального об'єкта. Комп'ютерне моделювання широко поширене в різних сферах діяльності людей і набирає величезну популярність. У кіноіндустрії без 3D-моделювання вже складно обійтися. Фахівців з 3D-моделювання не вистачає і, саме тому, вони завжди затребувані, а в подальшому попит на них буде тільки зростати [1].

Мета дослідження – аналіз існуючих засобів розробки тривимірних моделей, порівняння їх можливостей та визначення кращого для застосування у конкретній сфері. А також, дослідження можливостей анімації 3D об'єктів.

Для 3D-моделювання існує велика кількість програмних засобів. Найбільш поширені з них (за сферами використання) [2]:

- 3Ds Max – комп'ютерні ігри, інтер'єри, візуалізація;
- Maya – анімація, кіноіндустрія, телебачення, кліпи;
- Cinema 4D – спецефекти у кіно і телебаченні, моушен-дизайн, реклама;
- Modo – реклама, ігри, спецефекти у кіно;
- Houdini – візуальне програмування, спецефекти у кіно;.
- Softimage – анімація і спецефекти в кіно, телебаченні, іграх;
- LightWave – спецефекти у кіно, телебаченні.

В якості програмного засобу для створення тривимірної моделі було обрано Blender 3D – універсальний безкоштовний пакет для створення тривимірної комп'ютерної графіки, що включає засоби моделювання, анімації, вимальовування після обробки відео, а також створення відеоігор. Характерними особливостями пакету Blender 3D є його невеликий розмір та підтримка багатьох популярних операційних систем [3].

Результати наукової розвідки. Створення об'ємного персонажа для комп'ютерної гри або фільму тільки половина справи. Як тільки зовнішність вашого героя готова, узгоджена і затверджена, починається найцікавіше – створення 3D анімації. Це трудомісткий і неймовірно цікавий процес, який дозволяє в підсумку «оживити» будь-яку задумку. Наприклад, навчити персонажа говорити з клієнтом, сумувати і радіти, роздумувати тощо. Визначення традиційної мальованої анімації – «технічні прийоми отримання рухомих зображень, ілюзій руху і зміни форми різноманітних об'єктів живої і неживої природи» – до 3D анімації підходить дуже відносно. Правильніше сказати, що 3D анімація – це автоматизація переміщення і трансформацій 3D моделі в просторі з плином часу.

В основному застосовуються три способи анімації 3D об'єктів. Перший і найпростіший – це переміщення і обертання цілого об'єкта, без зміни його форми. Другий – це динамічні деформації (б'ється серце – ідеальний приклад). Третій, найскладніший, і застосовуваний зазвичай для анімації персонажів, – це скелетна анімація. У свою чергу, найчастіше в 3D анімації використовуються три методи: ключові кадри, анімація по кривим руху, і анімація по траєкторіях (Path).

Висновки. За допомогою 3D-графіки можна створити анімованого персонажа, «змусити» його рухатися, а також, шляхом проектування складних анімаційних сцен, створити повноцінний анімований відеоролик. Саме завдяки 3D-моделюванню стало можливим показати те, чого не існує в реальності, втілити на екрані найсміливіші ідеї та фантазії. Кращим програмним продуктом для створення 3D-анімації є Autodesk Maya, але оскільки для користування ним потрібно придбати ліцензію, вибір зроблено на користь безкоштовного Blender 3D.

Використані джерела та література:

1. Кизилев Е. Е. Применение 3D-моделирования в кино и видео-индустрии [Електронный ресурс] / Е. Е. Кизилев // Современные научные исследования и инновации. – 2017. – Режим доступа: <http://web.snauka.ru/issues/2017/01/77658>. – Загл. с экрана.

2. Обзор самых популярных 3D редакторов [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://videomile.ru/lessons/read/obzor-samyih-populyarnyih-3d-redaktorov.html>. – Загл. с экрана.
3. Blender [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Blender>. – Загл. с экрана.

*Павленко Максим, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Комп'ютерні науки»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Коротун Т.М., канд. фіз.-мат. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

РОЗРОБКА СИСТЕМИ ВИМІРЮВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЙ BLOCKCHAIN

Актуальність проблеми. Технологія blockchain являє собою децентралізовану розподілену базу даних особливого виду, що забезпечує високу надійність внесення і зберігання даних учасниками, які не довіряють один одному. Початком розвитку технології blockchain стала криптовалюта Bitcoin [1] у 2008 році.

З тих пір все більше і більше фінансових і технологічних компаній звертають увагу на blockchain, розробляють свої варіації, проводять експерименти, впроваджують в бізнес, створюють консорціуми і вступають в них для спільних досліджень цієї технології. Прикладами таких консорціумів є Hyperledger [2] і R3CEV [3]. Інтерес виявляють навіть державні структури. Наприклад, Шведський земельний реєстр [4] займається тестуванням blockchain для проведення операцій із землею та нерухомістю. Все це показує актуальність технології blockchain. За останні роки було представлено безліч різних реалізацій blockchain: Ethereum [5], Multichain, Eris та інші. Але при виборі тієї чи іншої реалізації виникає питання, чи зможе вона забезпечити певний рівень продуктивності для вирішення конкретного завдання. Більше того, поведінка навіть однієї і тієї ж реалізації при різних налаштуваннях може відрізнитися, що ставить питання про знаходження оптимальних параметрів [6].

На момент початку даної роботи, у вільному доступі не було знайдено інструменту, який дозволяє відповісти на вищепоставлені питання щодо

різних реалізацій, що стало причиною для створення проекту Blockchain Benchmark, присвяченого вивченню продуктивності різних реалізацій blockchain [7].

Мета дослідження. Метою даної роботи є створення системи, що дозволяє автоматизовано проводити тестування навантаження реалізацій blockchain і збирати дані, які в подальшому можна використовувати для аналізу продуктивності та впливу на неї певних факторів.

Для досягнення цієї мети були поставлені наступні завдання:

- Провести аналіз існуючих реалізацій blockchain.
- Розробити незалежний від конкретної реалізації blockchain метод тестування навантаження для отримання даних, що дозволяють провести аналіз продуктивності.
- Розробити архітектуру системи тестування навантаження для реалізацій blockchain.
- Реалізувати прототип системи і надати приклади її використання.

Результати наукової розвідки. В рамках даної роботи були отримані наступні результати:

- Проведено аналіз існуючих реалізацій blockchain і виділений загальний механізм роботи цих реалізацій.
- Запропоновано незалежний від конкретної реалізації blockchain метод тестування навантаження для отримання даних, що дозволяють провести аналіз продуктивності.
- Розроблено архітектуру системи для навантажувального тестування реалізацій blockchain.
- Реалізовано прототип системи і представлені приклади використання для наступних реалізацій blockchain: Hyperledger Fabric та Ethereum.

Подальші (майбутні) кроки:

- Додати приклади використання даної системи для наступних реалізацій: Chain, MultiChain, Bitcoin.
- Розширити систему для вивчення стійкості і надійності реалізацій blockchain.
- Автоматизувати пошук граничного навантаження, при якому мережа в цілому залишається стабільною.

Висновки. Блокчейн - це технологія, яка дозволяє реалізовувати найстійкіші цифрові реєстри в світі. Це рішення доступне будь-якій людині чи об'єкту з доступом до інтернету та практично безкоштовно. Корпорації та держави витрачають мільярди доларів для забезпечення цілісності своїх даних. Наразі сама екосистема ще досить невелика, але це вже екосистема, і вона стрімко розвивається. До розробників долучились юристи, аналітики, підприємці, держави, бізнеси не з IT-середовища та багато інших.

Використані джерела та література:

1. Bitcoin – 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bitcoin.com/>. – Загл с екрана.
2. Hyperledger – 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.hyperledger.org/>. – Загл. с екрана.
3. R3CEV – 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.r3cev.com/>. – Загл. с екрана.
4. Lantmateriet – 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.lantmateriet.se/en/Nyheter-pa-Lantmateriet/lantmateriet-har-tittat-pa-blockkedjetekniken/>. – Загл. с екрана.
5. Dannen C. Introducing Ethereum and Solidity / Dannen Chris // FL Studio Cookbook by Shaun Friedman. – 2017.
6. Freeman A. Pro Angular / Freeman Adam. – 2017.
7. Drescher D. Blockchain Basics: A Non-Technical Introduction in 25 Steps / Daniel Drescher. – 2017.

*Парій Олександра, студентка II курсу,
спеціальність «Фізична терапія, ерготерапія»,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ НЕВРОЗАХ ТА ДЕПРЕСІЯХ

Актуальність проблеми. Депресія (від лат. *Deprimo* «тиснути», «придушувати») – це психічний розлад, що характеризується депресивною тріадою: зниженням настрою, втратою здатності переживати радість (ангедонія), порушеннями мислення (негативні судження, песимістичний погляд на те, що відбувається) і руховою загальмованістю. При депресії знижена самооцінка, спостерігається втрата інтересу до життя і звичної діяльності [2].

Згідно з даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) порядку половини населення Землі страждає психічними розладами різних реєстрів. На депресію страждає 15% населення у віці старше 40 років. З них 2/3 - жінки. Серед осіб старше 65 років депресія зустрічається в три рази частіше. Як мінімум кожен десятий в країнах Європейського Союзу або США страждає якимось афективним розладом, як мінімум одноразово реєструється у кожного третього жителя Європи епізод тривожного розладу. Експерти ВООЗ прогнозують до 2020 року збільшення частки депресії в структурі інвалідності та смертності населення світу [5].

Депресія добре піддається консервативному лікуванню, більш ніж в 80% випадків настає повне одужання, проте, в даний час саме депресія – найбільш поширене психічний розлад. Недостатньо приділено уваги підбору засобів і методів фізичної терапії, дозуванню фізичних навантажень, не визначений оптимальний об'єм навантажень залежно від важкості захворювання, динаміки його протікання і наявності ускладнення. У деяких випадках людина, що страждає депресією, починає зловживати алкоголем, психотропними препаратами, не назначеними лікарем антидепресантами (або

іншими препаратами, які впливають на центральну нервову систему), йде «з головою» в роботу [1,2].

Мета дослідження. Теоретично обґрунтувати доцільність фізичної терапії для хворих з депресіями та невротами дослідити ефективність програми реабілітації.

Результати наукової розвідки. Використання кінезіотерапії є найбільш доцільним методом профілактики та лікування даного патологічного стану. Традиційні методи лікування часто недоступні всім верствам населення. Саме тому лікувальна фізкультура може заповнити дані пробіл. Регулярне заняття ЛФК дає такі результати: зняти стресу, полегшити стан тривожності і депресивні думки, підвищити самооцінку, поліпшити якість сну, зміцнення роботи серця, знижує кров'яний тиск, покращує м'язовий тонус і силу.

Фізичні навантаження впливають на нейромедіатори – речовини, що забезпечують зв'язок між нейронами мозку. Депресію викликає порушення балансу нейромедіаторів серотоніну і норадреналіну, а тренування допомагають його відновити. Під час вправ ваш організм виробляє хімічні речовини – ендорфіни. Ці речовини взаємодіють з рецепторами мозку і при цьому зменшують сприйняття болю. Дію ендорфінів можна порівняти з дією анальгетиків, а також як седативні препарати [1].

Види активності, які рекомендовано виконувати: ходьба, катання на велосипеді, танці, оздоровчий біг на невеликі дистанції, аеробіка з низьким рівнем навантаження, плавання, йога. Рекомендовано виконувати вправи протягом 20-30 хвилин три рази на тиждень. Дослідження довели, що найбільший ефект дають заняття спортом 4-5 разів на тиждень, починаючи з 15 хвилин і поступово збільшуючи час вправ до 60-90 хв. [1].

Показано проводити сеанси масажу шийно-комірцевої зони, для покращення кровопостачання у головний мозок 2-3 рази на тиждень після фізичного навантаження, курс загального лікувального масажу 10 сеансів з перервою у 1-2 дні. Після першого етапу реабілітація можна вводити

фізіотерапевтичні процедури, такі як гідротерапія, бальнеотерапія (2-3 рази на тиждень, протягом 30-60 хв.) [3,4].

Досить ефективним є використання працетерапії, садово-городні роботи (робота на газоні, особливо косити і згрібати граблями), домашнє прибирання, без обмеження у дозуванні. Необхідно забезпечити повноцінний сон: нічний – 7-9 годин, денний – 1-2 години [3].

Висновки. Проведено загальний огляд захворювання, зібрано статистичні данні, та виходячи з літературних джерел визначено необхідний обсяг реабілітаційних заходів орієнтованих на пацієнтів з депресіями та неврозами. Реабілітаційний період при даному патологічному стані необхідно узгоджувати з лікарем психіатричного відділення.

Використані джерела та література:

1. Лечебная физическая культура в терапии тревожных расстройств и депрессии // Студенческий электрон. науч. журн. / Мещеряков А. О. [и др.]. – 2018.
2. Любов Е. Б. Депрессивные расстройства: фармакоэпидемиологические и клинико-экономические аспекты / Любов Е. Б., Саркисян Г. Р. // Социальная и клиническая психиатрия. – 2006. – № 2.
3. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник / В. М. Мухін. – 3-є вид., перероб. та доп. – Київ : Олімп. літ-ра. 2009. – 36 с.
4. З. Бирюков А. А. Лечебный массаж : учеб. для студ. высших учеб. завед. – М. : Издат. центр «Академия», 2004. – 11 с.
5. Moylan S. Exercising the worry away: how inflammation, oxidative and nitrogen stress mediates the beneficial effect of physical activity on anxiety disorder symptoms and behaviours / Moylan S. // Neuroscience & Biobehavioral Reviews. – 2013. – Т. 37, №. 4. – С. 18.

*Печора Каріна, курсант III курсу,
спеціальність «Право»,
Навчально-науковий інститут №1
Національної академії внутрішніх справ України
Науковий керівник: Кісілюк Е. М., канд. юрид. наук, доцент
(М. Київ, Україна)*

СИСТЕМНО-ПРАВОВІ ПЕРЕДУМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ

Актуальність проблеми. Серед найбільш важливих соціальних цінностей особливе місце належить забезпечення правового порядку та безпеки, від яких значною мірою залежить реалізація громадянами своїх прав і свобод. Відтак забезпечення та підтримання правопорядку та безпеки – одне з головних завдань держави, яка використовує для його реалізації комплекс різноманітних засобів, в тому числі правових.

Результати наукової розвідки. Одним із найбільш ефективних з них є заходи адміністративної відповідальності, яка настає за вчинення адміністративних правопорушень і полягає у застосуванні до порушників адміністративних стягнень. Зазначені стягнення мають застосовуватись у точній відповідності до вимог закону, що вимагає від суб'єктів юрисдикції мати відповідні знання і уміння щодо правильної кваліфікації цих правопорушень. Тобто правильна кваліфікація того чи іншого діяння – це запорука дотримання прав особи, уникнення від неправомірного притягнення її до адміністративної відповідальності. У той же час, на сьогодні проблемним питанням є розмежування адміністративних правопорушень від кримінальних злочинів. Більше того, запровадження інституту кримінальних проступків вимагає теоретичного переосмислення її сутності та процедур і потребує подальшого розвитку.

Д. О. Балобановою виділено ряд підстав криміналізації, зокрема таких як: істотність шкоди; необхідність застосування кримінально-правових засобів; співвіднесення позитивних та негативних наслідків криміналізації; рівень суспільної правосвідомості тощо [1, с. 16] .

Однією із найбільш поширених підстав криміналізації, що недодержується законодавцем, є відповідність між реальною небезпекою діянь, за які встановлена відповідальність, та видами і мірою покарань, що передбачаються кримінально-правовою нормою. Наприклад, за вироком Теплицького райсуду Вінницької області особу засуджено за ч. 2 ст. 301 КК України за пересилання відеоролику порнографічного характеру із одного мобільного телефону на інший через інфрачервоний порт із призначенням покарання у виді штрафу [2] . Вказане діяння за небезпечністю можна віднести більше до аморального вчинку, ніж до злочину, проте санкція за вчинення цього діяння передбачає позбавлення волі до 5 років, поряд із штрафом та обмеженням волі. Подібних прикладів велика кількість. Вважається, що під час криміналізації подібних діянь порушується баланс між ступенем суспільної небезпеки злочинів невеликої тяжкості, окремих

злочинів середньої тяжкості та видами і мірою покарань, що закріплені в санкціях кримінально-правових норм.

До другої підстави криміналізації, що іноді порушується законодавцем, можна віднести невідповідність ступеня суспільної небезпеки криміналізованого діяння ступеню небезпеки злочину, із яким вказане діяння асоціюється в побутовій та професійній правосвідомості. Так, наприклад, у офіційних відомчих актах органів прокуратури ряд злочинів невеликої тяжкості іменується «злочинами, що не тягнуть реальних покарань» або «дріб'язковими злочинами» [3]. Тобто навіть працівники правоохоронних органів на офіційному рівні визнають дріб'язковість злочинів окремої категорії.

Третьою підставою криміналізації, яка часто не додержується законодавцем, є соціально-правова обумовленість окремих криміналізованих діянь. Наприклад, із доповненням 23.02.2006 року КК України ст. 158-1 «Незаконне знищення виборчої документації або документів референдуму» ст.ст. 157, 158, 159 були викладені в новій редакції, якими встановлено кримінальну відповідальність за порушення ведення державного реєстру виборців. Проте сам Закон України «Про державний реєстр виборців» вступив у дію із 01.10.2007 року, а Реєстр виборців створений ще пізніше. Вказаними законодавчими актами, як зазначає С. Я. Лихова, було впроваджено кримінальну відповідальність за злочини, вчинення яких потенційно було не можливим, оскільки не існували суспільні відносини, посягання на які могло бути вчинено, тобто фактично кримінальна відповідальність встановлювалась «на майбутнє»[4, с. 111].

Висновки. Отже, одним із можливих шляхів усунення порушень підстав криміналізації та принципів кримінального права є поділ кримінального правопорушення на кримінальні проступки та злочини шляхом трансформації злочинів невеликої тяжкості, окремих злочинів середньої тяжкості, а також деяких неуправлінських проступків у кримінальні проступки із одночасним обмеженням «трафаретного»

застосування інститутів звільнення від кримінальної відповідальності або покарання за пропонований вид кримінального діяння. Це, з одного боку, має забезпечити гуманізацію КК України, а з іншого – його дієвість. В іншому випадку вчинення діянь, які визначаються діючим КК України як злочини, проте такими не є за своєю природою, призводить до ситуації, яку можна описати цитатою із роботи В. В. Кулигіна, одного із відомих політиків минулого століття: «Народ видит наказание, но не видит преступления, и именно потому, что он видит наказание там, где нет преступления, он перестает видеть преступление там, где есть наказание» [5, с. 3].

Використані джерела та література:

1. Балобанова Д. О. Теорія криміналізації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Балобанова Дар'я Олександрівна; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса, 2007. – 18 с.
2. Вирок Теплицького районного суду Вінницької області 29.12.2008 р. по справі № 1-133/08 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/2644958>. – Назва з екрана.
3. Інформація про стан законності в державі за 2009 рік (згідно з ст. 2 Закону «Про прокуратуру») [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://vAvw.gp.gtwua/m/vladahtml?__m=publications&_t=nx&id=36585. – Назва з екрана.
4. Лиховая С. Я. Уголовная ответственность «впрок» / С. Я. Лиховая // Уголовное право: стратегия развития в XXI веке : материалы пятой междунар. науч.-практ. конф. (24–25 янв. 2008 г.). – М. : ПРОСПЕКТ, 2008. – С. 110–111.
5. Кулыгин В. В. Этнокультура уголовного права: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08 / Кулыгин Владимир Владимирович; Дальневосточ. гос. ун-т. – Хабаровск, 2003. – 40 с.

*Пилипенко Аліна Юрївна,
старший викладач кафедри іноземних мов,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
(м. Київ, Україна)*

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ

Актуальність проблеми. Головним напрямом розвитку сучасної гуманітарної освіти України є входження в загальноєвропейський навчальний простір. Фактично, іноземна мова розкриває перед людиною скарбницю іншомовної культури, нові стилі життя. Для успішної інтеграції України у світову спільноту необхідне досконале володіння, передусім, англійської мови, причому перед викладачами мови постає нелегке завдання —

формувати не лише перцептивні, але й комунікативні та інтерактивні навички володіння мовою. Саме тому актуальними є проблеми модернізації та підвищення якості викладання англійської мови у вищій школі. Особливу увагу стаття приділяє характеристиці найбільш ефективних методів викладання англійської мови. Реалізація цієї ідеї неможлива без розробки та впровадження відповідних технологій навчання. Досягнути цього можливо за рахунок створення інтерактивного середовища, що моделює ймовірні комунікативні ситуації. Слово інтерактив (пер. з англійської *inter* – «взаємний», *act* – «діяти») означає взаємодію. У наукових дослідженнях група педагогів та методистів (О.Б Бігич, С.В Бондар та ін.) обґрунтовують необхідність використовувати електронні засоби навчання. Т. М Коваль досліджує застосування інформаційних технологій для вивчення іноземних мов [1]. За умови доцільного використання ІТ створюють реальну цільову активність, а це підвищує мотивацію студентів. Н. Майєр розглядає використання не тільки інтерактивних технологій, але й технічних і медіа – засобів. На думку О. Пометун, яка висвітлює інтерактивні методики та системи навчання «інтерактивними можна вважати технології, які здійснюються шляхом активної взаємодії під час заняття. Вони допомагають отримати нові знання та організувати групову діяльність, починаючи від взаємодії двох – трьох осіб між собою й до широкої співпраці багатьох» [2]. С. Ніколаєва продовжує досліджувати основи сучасної методики викладання іноземних мов, базуючись на працях таких попередників, як Г. Лозанов та К Чурран. Вона розкриває мету, завдання, принципи, зміст, форми і методи навчання студентів під час майбутньої іншомовної діяльності, розглядаючи роль педагога, як радника. Методисти викладання іноземних мов, такі як О. Бігич, О. Борецька, Н. Бориско, С. Ніколаєва одноставно вважають, що «навчання англійській мови – це складний, багатогранний процес, який вимагає регулярної і творчої діяльності [3]. Він розглядається фахівцями як один із основних напрямів введення англійської мови в українське середовище. Цей процес спрямований на підвищення рівня володіння

англійської мови, має здійснюватися з урахуванням стану володіння ним та враховуючи світові тенденції розвитку мови. Сучасний викладач ставить перед собою завдання поповнювати свої знання новітніми методами викладання та брати на озброєння спеціальні навчальні техніки та прийоми, щоб оптимально підібрати той чи інший метод. Методи навчання не є простими алгоритмізованими одиницями, їх раціональне та вмотивоване використання на заняттях з англійської мови вимагає креативного підходу з боку викладач [4]. Необхідно зазначити, що проблеми недостатньо сформованих комунікативних компетентностей постає і у інших країнах світу, наприклад Японії, де комунікативною методикою викладання почали користуватися задовго до України. За свідченням Leachtenhauer «The majority of Japanese university students have had at least six years of English grammar instruction at the junior high and high school level. However, when asked to produce written or spoken English, they often make simple mistakes in their use of verb tenses.» [5]. Це вказує на те, що перехід до комунікативного підходу ставить перед викладачами нові виклики, в тому числі і щодо критеріїв підбору методів і форм навчальної роботи.

Мета дослідження – розкрити роль і значення інноваційних методик викладання англійської мови та визначити найбільш ефективні методи і форми навчальної роботи зі студентами вищих навчальних закладів.

Результати наукової розвідки. Сучасна комунікативна методика пропонує широке впровадження нестандартних методів і форм роботи для кращого свідомого засвоєння матеріалу, застосовуючи не лише звичні індивідуальну та групову, але й парну та роботу в команді. З метою підвищення мотивації до навчання в ідеалі виконання всіх вправ й завдань має бути комунікативно виправданим дефіцитом інформації, вибором та реакцією (тобто, вправи із information gap, choice, feedback). Для їх виконання студенти потребуватимуть додаткової інформації, докладатимуть певних зусиль для її засвоєння та в такий спосіб зможуть краще та ефективніше організувати свою діяльність [6].

Найбільш ефективними є такі форми парної та групової роботи: кола (inside / outside circles); мозковий штурм (brain storm); читання із пошуком фрагменту, що не вистачає (jigsaw reading); обмін думками (think-share) та інші.

Однією з інтерактивних технологій, є метод проектів. Проектна методика сприяє розвитку творчості, пізнавальної діяльності, самостійності. Проекти можуть підрозділятися на індивідуальні та колективні, мовленнєві та письмові. Серед письмових окреме місце посідають Інтернет - проекти. Робота над проектом охоплює читання, аудіювання, говоріння і граматику, тобто забезпечує багаторівневий підхід до мовних явищ. Проектне навчання актуальне тим, що під час виконання завдань студенти активно взаємодіють, допомагають одному, можуть себе проявити у творчому плані. Надзвичайно важливо орієнтуватися на інтереси і побажання учасників. Автором проекту як спеціального навчального завдання може стати як викладач, так і сам студент. Оскільки проект планується та реалізується студентом самостійно або групою студентів, цей метод забезпечує сприятливі умови для формування партнерських відносин у групі. Працюючи над проектом, студенти беруть на себе відповідальність за власне навчання. Важливим засобом інноваційного навчання є також використання для проектної роботи мультимедійного комплексу (МК) у складі інтерактивної дошки, персонального комп'ютера й мультимедійного проектора. Такий комплекс поєднує всі переваги сучасних комп'ютерних технологій і виводить процес навчання на якісно новий рівень. Завдяки наочності й інтерактивності МК дозволяє мені залучити всю аудиторію до активної роботи [7].

Традиційний процес навчання має ряд недоліків, серед яких головними є:

- 1) активність викладача при одночасній пасивності студента;
- 2) орієнтація навчальної програми на середнього студента, що надає недостатній індивідуальний підхід;
- 3) інформація надається в абстрактно-логічній формі, важкій для

засвоєння;

4) обмежений час заняття [8].

Перераховані недоліки складають серйозну проблему для освітнього процесу взагалі. При використанні новітніх методів у навчальному процесі форми традиційної взаємодії «викладач-студент» змінюються, оскільки, вводяться нові засоби навчання, які певною мірою стають посередниками, а студент перетворюється з об'єкта навчання в суб'єкт. Методист І. Олійник бачить методи навчання у вигляді об'єднаної в одне ціле діяльності викладача й студентів, спрямованої на засвоєння мовних знань, умінь і навичок, на організацію пізнавальної діяльності студентів. Доречно навести класифікацію методів за способом взаємодії викладача й студентів на заняттях, обґрунтована О. М. Біляєвим для викладання англійської мови. Способи такої взаємодії можуть бути різними:

1. Викладач викладає мовний матеріал – студенти слухають (розповідь, пояснення).

2. Студенти й викладач обмінюються думками з питань, що вивчалися на заняттях з англійської мови, завдяки чому доходять потрібних висновків, узагальнень, формулюють визначення, правила.

3. Викладач організовує спостереження студентів над фактами, що вивчаються і явищами мови з подальшим колективним обговоренням його результатів.

4. Студенти під керівництвом викладача самостійно добувають знання з мови за підручником.

5. Студенти шляхом виконання практичних завдань і вправ набувають потрібні знання [9].

Ці види діяльності максимально підходять для викладання у вищій школі і не потребують вкладення значних коштів. Серед інших численних методів слід виокремити метод «мозкового штурму» (Brainstorm). Використання даного групового методу в аудиторії підвищує розумову активність учасників і допомагає знайти плідні ідеї, несподівані рішення,

розв'язати складну проблему або нестандартну ситуацію. Найбільш вдалим є застосування цього метода на самому першому етапі розв'язання проблеми, або якщо процес пошуку відповіді зайшов у глухий кут. Необхідно дотримуватись певних умов проведення мозкового штурму:

1. Необхідно висловити якомога більше ідей та зафіксувати їх.
2. Фіксуються всі висловлені ідеї, навіть на перший погляд, божевільні.
3. Головним чинником успішного мозкового штурму є повна відсутність критики.
4. Всі учасники мають однакові права висловити свою думку щодо висловлених ідей.

А. Гін наголошує, що лише за виконання усіх вищезазначених умов вдається створити невимушену творчу атмосферу, яка допомагає сформуванню позитивне емоційне ставлення до навчального процесу. Слід також пам'ятати, що не можна зловживати надмірно частим використанням даного методу, як власне і будь-якого іншого [10].

Висновки. Аналізуючи вищезазначений матеріал, можна дійти висновку, що використання інтерактивних форм та методів, застосування індивідуального підходу при викладанні англійської мови дозволяють збільшити кількість використання розмовної англійської мови під час заняття, викликають інтерес у студентів, допомагають краще опрацювати матеріал та використати його для повторення. Таким чином, викладач стає фасилітатором і радником, а основну активність на занятті проявляють студенти. Маючи багато переваг, слід також пам'ятати про недоліки: при частому застосуванні одноманітних методів знижується зацікавленість студентів до повторюваних дій, тому поєднувати інтерактивні методи навчання з традиційними. Використання будь-яких методів на заняттях з англійської мови має слугувати одній меті – підвищувати рівень мотивації студентів та підтримувати їхню впевненість у власних силах.

Використані джерела та література:

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. ; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – Київ : Ленвіт, 2013. – 590 с.
2. Пометун О. Як оцінити діяльність учнів на інтерактивному уроці / О. Пометун // Доба. – 2002. – № 2. – С. 2–6.
3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підруч. для студ. класичних, пед. і лінгв. ун-тів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. ; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – Київ : Ленвіт, 2013. – 590 с.
4. Крамаренко С. Г. Інтерактивні техніки навчання, як засіб розвитку творчого потенціалу учнів / С. Г. Крамаренко // Відкр. урок. – 2002. – № 5/6. – С. 7–10.
5. Leachtenauer J. E. Teaching the different verb tenses [Electronic resource] / JALT Publications. –
6. Mode of access : <https://jaltpublications.org/tlt/departments/myshare/articles/3461-teaching-different-verb-tenses>. – The title from the screen.
7. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання / Пометун О., Пироженко Л. – Київ, 2004. – 192 с.
8. Пометун О. Як оцінити діяльність учнів на інтерактивному уроці / О. Пометун // Доба. – 2002. – № 2. – С. 2–6.
9. Боднар С. В. Використання Інтернет-технологій у системі автономного вивчення професійно-орієнтованої іноземної мови студентами немовних спеціальностей / С. В. Боднар // Інформ. технол. і засоби навчання. – 2013. – Т. 34, № 2. – С. 75–81.
10. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підруч. для студ. класичних, пед. і лінгв. ун-в / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. ; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – Київ : Ленвіт, 2013. – 590 с.
11. Гін А. Безкровна атака: Технологія проведення навчального мозкового штурму: [Цікава і проста форма навчальної діяльності] / А. Гін // Завуч (Перше вересня). – 2000. – № 8. – С. 7–11.
12. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / авт.-уклад. Н. П. Паволокова. – Харків : Видав. гр. «Основа», 2009. – 176 с.

*Пилипенко Світлана, студентка IV курсу,
спеціальність «Фізична реабілітація»,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

СУЧАСНІ ЗАСОБИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ ВРОДЖЕНІЙ М'ЯЗОВІЙ КРИВОШІЙ У ДІТЕЙ ПЕРШОГО РОКУ ЖИТТЯ

Актуальність проблеми. Процес реабілітації немовлят є досить важким та трудомістким процесом, бо будь-яке порушення, не усунуте на цьому етапі життя, може повести за собою погані наслідки у подальшому розвитку. При чому для дитини це може бути не лише фізичною патологією, а й можливою психологічною травмою. Проте завдяки сучасним методам і засобам фізичної реабілітації та завдяки лабільності дитячого організму, наявні патології можна ліквідувати. До категорії поширених вроджених

патологій у дітей першого року життя відносять і м'язову кривошию. Проведені дослідження показують, що це захворювання охоплює близько 30% дитячого контингенту[1]. Вроджена м'язова кривошия зачіпляє не лише патологічні зміни у м'язах шиї, а й в шийному відділі хребта, відбувається формування неправильної постави та кісток черепа. А це є підставою для порушення роботи органів чуття – слуху та зору; нестабільності артеріального тиску і затримки розвитку психомоторики.

М'язову кривошию можна ліквідувати консервативно лише якщо вона виявлена на першому році життя. Інакше усунути її можна лише оперативним шляхом.

Консервативний шлях характеризується використанням засобів фізичної реабілітації.

Мета дослідження. Виявити ефективні засоби фізичної реабілітації, що допомагають усунути вроджену м'язову кривошию у дітей першого року життя.

Результати наукової розвідки. Обстеження даної патології включає використання візуального обстеження, вимірювання кутів обертання та нахилу голови за допомогою гоніометру та сантиметрової стрічки, визначення рівня м'язового тону та безпосереднє опитування батьків щодо динаміки розвитку дитини.

Сама фізична реабілітація кривошиї у новонароджених включає такі засоби: лікувальна фізична культура(ЛФК), масаж та фізіотерапія. Також важливим є правильний підбір ліжка, подушки та одягу.

Завдання фізичної реабілітації:

- усунення защемлення (гематоми) м'язів шиї;
- нормалізація діяльності опорно-рухового апарату та нервової системи;
- загальне укріплення м'язового корсету;
- підтримання нормального рухових функцій дитини;
- уникнення можливих рецидивів;

ЛФК має включати у себе лікування положенням, коригуючу гімнастику та гідрокінезотерапію. Лікування положенням необхідно проводити як у ліжку, так і на руках для випрацювання правильної роботи м'язів шиї. Коригуюча гімнастика включає виконання колових обертів руками, виконання пасивних та пасивно-активних; рефлекторних вправ. Вихідні положення – лежачи на спині, голова на краю столу/ліжка; лежачи на боці, на животі. Велику роль тут також відіграє усвідомленість батьків щодо даної проблеми та відповідальне виконання наданого комплексу вправ для самостійного опрацювання вдома.

Також виконують масаж класичний, загальноукріплюючий з активним пропрацюванням шийно-комірцевої зони та м'язів голови у положенні лежачи на спині і животі. Спеціальним завданням є розслаблення спазмованих м'язів шиї. Роблячи масаж шиї, акцент робиться на грудино-ключично-соскоподібний м'яз, верхню трапецію. Під час виконання масажу необхідно слідкувати за реакцією дитини, за необхідністю зацікавити її різними іграшками. Також масаж можна виконувати спеціальним гумовим м'ячиком із зубцями, наприклад, на зону спини або можна давати його у руки дитині для розвитку дрібної моторики пальців. Масаж необхідно виконувати у комплексі з лікувальною фізичною культурою.

Особливості фізіотерапії при м'язовій кривошії виражаються у проведенні теплових процедур. Наприклад, локальна псамотерапія, застосування грілки помірної температури, парафінові аплікації. Тривалість проведення процедури складає 10-15 хвилин. Дані процедури пришвидшують процес розслаблення м'язів, а також мають знеболюючий та заспокійливий ефект.

В середньому, для повної нормалізації тону м'язів шиї необхідно 2-3 місяці систематичного проведення занять через день і щоденного опрацювання вправ удома. Також важливо укладати дитину у ліжку без подушки, на твердий матрац.

Висновки. Отже, вроджена м'язова кривошия є досить розповсюдженою патологією. Раннє її виявлення дозволяє повністю вилікуватися консервативним шляхом, застосовуючи ЛФК, масаж та фізіотерапію. Для гарної динаміки необхідний комплексний підхід до занять, їх регулярність, зацікавленість батьків та їх активна участь у виконанні вправ у дома. Також варто пам'ятати, що заняття проводиться з дитиною, яка тільки набуває звичних нам рухових функцій, тому необхідно обережно виконувати реабілітаційні заходи, щоб закладалися правильні рухові навички та нормальний м'язовий тонус. Це в свою чергу значно зменшить ризики проблем з опорно-руховим апаратом у майбутньому.

Використані джерела та література:

1. Корнилов Н. В. Ортопедия: Краткое руководство для практикующих врачей / Корнилов Н. В., Грязнухин Э. Г., Осташко В. И. – СПб. : Гиппократ, 2001. – 368 с.

*Плющик Артем, Хабенко Тарас,
студенти І курсу магістратури,
спеціальність «Менеджмент»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Бугас Н. В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність проблеми. Основою обліково-аналітичного забезпечення є інформація. На даному етапі розвитку економіки вона стає найважливішим показником для управління будь-яким підприємством. Облікова інформація застосовується від початку початкового етапу обліку – складання первинних документів, до підсумкового – складання фінансової звітності. З метою підвищення інформативності даних на підприємствах застосовують різні методи, одним з яких є використання нових комп'ютерних технологій. Найбільш вагомим об'єктом обліку на великих підприємствах є облік запасів, що пов'язано з їх номенклатурою, раціональною організацією складського господарства, правильним групуванням запасів та розробкою і дотриманням норм їх витрачання. Правдива та об'єктивна інформація щодо обліку запасів

впливає на точність визначення результату діяльності підприємства, надає можливість оцінити його фінансовий стан, забезпечити можливість пошуку резервів підвищення конкурентоспроможності, як продукції, що випускається, так і підприємства в цілому

Мета - дослідження нових комп'ютерних технологій, як основи обліково-аналітичного забезпечення підприємства інформацією.

Результати наукової розвідки. Проблеми обліку здебільшого пов'язані з великою кількістю різних запасів, недостатньою увагою до їх зберігання, проведенням фіктивної інвентаризації, що в свою чергу призводить до великих втрат від крадіжок і псування запасів. З метою усунення зазначених проблем в обліку запасів застосовуються інформаційно-комп'ютерні технології. Їх використання можливе також під час проведення інвентаризацій. Правильно організований процес інвентаризації сприятиме виконанню основної мети функціонування системи бухгалтерського обліку на підприємстві – одержання повної, достовірної та оперативної інформації про господарську діяльність підприємства, а також збереження майна власників. Інвентаризація може проводитись, як вручну, так і автоматично. Суть проведення інвентаризації вручну, полягає у перегляді кожного виду запасів окремо, що потребує великої кількості часу та необхідності фіксації отриманої інформації у письмовому вигляді у формі звіту. Проведення інвентаризації вручну пов'язане з багатьма проблемами, а саме з: – необхідністю витрачання великої кількості часу та трудових ресурсів, які зайняті за основним місцем роботи, що призводить до збільшення витрат на 35 оплату праці та несвоєчасного виконання працівникам своїх обов'язків; – значним обсягом інформації щодо структурної розгалуженості запасів, призводить до виникнення ризику неохоплення всього масиву даних; – необхідністю частого повторення інвентаризації задля підтримання актуальності даних; – проведенням фіктивної інвентаризації та відображенням підроблених даних. Другим способом проведення перевірки наявних на підприємстві запасів з можливістю використання інформаційно-

комп'ютерних технологій під час перевірки запасів за фактичним даними на методичному етапі є автоматична інвентаризація. Під час автоматичної інвентаризації запасів на комп'ютерах і серверах підприємства використовуються спеціальні програми. Проведення автоматичної інвентаризації запасів підприємства над ручною має певні переваги: – використання програмного забезпечення, та завантаження результатів, як на окремий комп'ютер, так і в локальну мережу; – своєчасність та повнота отримання інформації щодо матеріально відповідальних осіб та залишки запасів, які в них обліковуються; – можливість ведення обліку руху запасів та змін їх залишків з врахування причин списання; – контролю стану обліку запасів за системою штрих-кодів; – складання та завантаження різних видів звітів на вимогу управлінського персоналу; – можливість проведення інвентаризації особами, що не мають спеціальних технічних знань. Проводити інвентаризацію можливо з використанням систем радіочастотної ідентифікації (RFID – технології), яка надає можливість: – оперативно та автоматично зібрати інформацію про запаси зменшуючи кількість необхідного часу, персоналу та паперової документації; – зафіксувати інформацію про фактичне місцезнаходження кожного товару; – забезпечити повну прозорість обліку й контролю запасів. Документування результатів інвентаризації можливо проводити використовуючи модуль «Інвентаризація», що дозволить автоматично визначити результати інвентаризації з можливістю завантаження даних з бухгалтерського програмного забезпечення та систем RFID; відобразити й списати різниці, виявлені в результаті підрахунку; автоматично скласти перелік товарів для пересортування з товарного класифікатора; сформувати в електронному вигляді форм первинної документації: інвентарних описів, порівняльних відомостей і ін.

Висновки. Отже, застосування зазначених змін дозволить скоротити час на проведення інвентаризації, знизити рівень помилок, звести до мінімуму факти крадіжок, надавати більш об'єктивну, достовірну та повну інформацію

про стан обліку запасів, збільшити суму прибутку отриманого підприємством.

Використані джерела та література:

1. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : [підруч. для студ. спеціал. «Облік і аудит» вищ. навч. закл.] / Бутинець Ф. Ф. – [5-е вид., перероб. і доп.]. – Житомир : ПП «Рута», 2009. – 726 с.
2. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні : [підручник] / С. Ф. Голов. – Дніпропетровськ : ТОВ «Баланс-Клуб», 2008. – 191 с.
3. Горщар В. ІС: Запаси на складах та у виробництві. Запаси на складу та у виробництві / В. Горщар // Бухгалтерія: Збірка систематизованого законодавства. – 2007. – Вип. 8. – С. 12–226.
4. Мурашко О. В. Облік використання матеріальних запасів на виробництві в умовах впровадження ЕОМ [Електронний ресурс] / О. В. Мурашко. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/>. – Назва з екрана.
5. Рапинець В. І. Облік виробничих запасів з використанням інформаційних технологій / В. І. Рапинець // Створення інтелектуальної системи обліку для економіки України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 21–22 листоп. 2007р.). – Тернопіль, 2007. – С. 502–504.
6. Сльозко Т. М. Організація обліку : [навч. посіб.] / Сльозко Т. М. – Київ : Центр учб. л-ри, 2008. – 224 с.

*Плясецька Вікторія, студентка II курсу,
спеціальність «Маркетинг»,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
Науковий керівник: Марчук А. О., асистент
(м. Мелітополь, Україна)*

ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Актуальність проблеми. На сьогодні у світі існує велика конкуренція між товаровиробниками, тому потреба в постійному вдосконаленні ефективності управління компанією залишається до кінця нерозкритою проблемою. Деякі підприємства ще досі використовують директивно-планову систему управління, тобто підпорядкування єдиному керівнику з плановим випуском продукції на найближчі 5 років. Також, існують малі фірми, які випускають продукцію, не аналізуючи ринок, тобто екстенсивно його насичують. Проблема полягає в тому, що за сучасних умов підприємства мають можливість перейти на нову систему управління - зручну та технологічну, із меншою кількістю помилок й більшою продуктивністю праці.

Мета дослідження – звернути увагу на проблему системи управління за сучасних економічних умов та винайти перспективи її вирішення на прикладі світових форм організації управління підприємствами та переваг, які можливі з використанням новітніх технологій.

Результати наукової розвідки. Під час дослідження розглядалися такі моделі управління, як американська та японська, які є зовсім протилежними за своєю ідеологією.

Аналізуючи американську модель управління, варто відзначити характерне прагнення до індивідуалізму, лідерства. Робітники американських підприємств схильні до боротьби «до кінця», у пріоритеті – робота з найвищим доходом, також спостерігається процес прийняття рішень виключно керівництвом або єдиним керівником.

Визначаючи позитивні моменти цієї моделі за сучасних умов, індивідуалізм можна розглядати з різних боків, але безумовною його перевагою виступають особистий розвиток, прагнення до просування та відстоювання своєї ідеї. Індивідуалізм навчає робітників цінувати себе та свої думки, досягати поставлених цілей навіть без підтримки більшості колективу, тобто виховує незалежність від думки інших. Якщо у працівника є бажання до ризикових дій, то він досить швидко досягає поставленої мети й просувається по кар'єрних сходах стрімким темпом. Крім того, цікавим моментом американської концепції є революційний характер у прийнятті інноваційних рішень, на відміну від японської моделі еволюційності. Адже в підприємницькій діяльності ризик грає велику роль, тому що може провести до «прориву» на певному ринку, або ж до повного провалу. Проте, саме прагнення до того ризикового «прориву» надихає робітників продуктивно працювати.

Розглядаючи японську модель управління для сучасних підприємств, важливо почерпнути такі моменти як демократизм, працелюбність і колективізм. Демократизм є найкращим інструментом для ефективного управління, бо у процесі прийняття рішень бере участь увесь

колектив і кожна думка важлива. З цього виходить поважливе ставлення керівництва до кожного робітника, виокремлення його цінності для підприємства. Рішення за умов стрімкого темпу життя та розвитку науково-технічного прогресу можуть прийматися повільно, потребуючи оперативності та гнучкості у певних ситуаціях при налагодженій роботі колективу. Звідси виходить, що за японською моделлю значну увагу керівництву компанії треба приділяти формуванню сприятливого середовища серед персоналу для укріплення міжособистісних зв'язків, що дасть вагомий внесок підприємству на його шляху до успіху в конкурентній боротьбі. Якщо робітники мають гарні ділові стосунки, прагнення до загальної мети, то й їх сумісна корпоративна діяльність буде більш продуктивною, ніж індивідуальна. Кожний окремих робітник відбирається досить ретельно, і навіть якщо не справляється з певними обов'язками, проте проявляє здібності в інших сферах, керівництво обов'язково буде сприяти його розвитку в іншій діяльності. Недоліком такої моделі для сучасності є відсутність заохочення щодо кардинальних змін і перевага надається не ризику та революційності, а надійності та стриманості. Ці критерії можна трактувати по-різному, але за умов сильної конкуренції на сьогоднішній день, революційність може зайняти виграшну позицію.

За останні часи соціальні мережі та Інтернет глибоко вкоренилися не тільки в особистому житті людей, але й стали важливою частиною діяльності підприємств. Тому пропонується наступні дієві, сучасні методи менеджменту для досягнення ефективної роботи фірми:

- 1) Метод комунікації із персоналом. На сьогодні існує безліч інструментів, від соціальних мереж до власної комунікативної платформи. Для запобігання хакерських атак конкурентів, більш доцільним є варіант із власною платформою. Таким чином, головний менеджер буде управляти певним інформаційним ресурсом виключно робітників даного підприємства. На цьому ресурсі можуть бути оперативно викладені основні документи щодо різних питань (прикладі заяв для оформлення відпустки, декрету,

протоколи), актуальні оголошення заходів та зборів, розподіл обов'язків, викладення поточних й довгострокових завдань підприємства, його місія та ідеологія, розділ для подання креативних ідей, онлайн-бесіда за відділами щодо обговорення деяких питань. Така система зробить управління не тільки ефективним, а й прозорим для кожного робітника та керівництва.

2) Метод спілкування з клієнтами. Не секрет, що сьогодні онлайн-спілкування є дуже зручним як для клієнтів, так і для менеджерів. Клієнти, сидячи вдома, можуть обрати для себе будь-який товар, одразу порівнюючи його із товарами-конкурентами на інших сайтах, замовити доставку до дому. Для менеджерів така інтерактивна система є великим плюсом через зручність управління підлеглими. Також, це дає можливість швидко вирішувати проблеми колективно, здійснювати рекламу у «два кліки». Отже, управління стає оперативним та дистанційним.

3) Як вже зазначалося, на сьогодні існує велика конкуренція між товаровиробниками. Тому, така ситуація зумовлює бути оригінальним, не схожим на конкурента. Процес креативного мислення варто також вміти правильно організувати. Існує декілька видів творчого пошуку – індивідуальні, колективні та методи активізації. Всі ці види можна використовувати при потребі у введенні чогось принципово нового, пошук рішень на нестандартні ситуації тощо. Якщо на підприємстві панує колективізм, то такі методи як конференція ідей, колективний блокнот, «мозковий штурм» якнайкраще підійдуть для вирішення проблеми.

Висновки. Отже, існують різноманітні шляхи для ефективного управління підприємством за сучасних умов. Керівництво підприємства може проаналізувати та обрати відповідну модель управління або об'єднати плюси кожної. Технологічний розвиток дозволить зручно здійснювати управління, як підлеглими головного менеджера, так і клієнтською базою. Таким чином, ефективність за сучасних умов – це перш за все застосовувати передові інструменти комунікації у процесі організації діяльності.

Використані джерела та література:

1. Моделі менеджменту. Менеджмент фірми [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.grandars.ru/college/ekonomika-firmy/modeli-menedzhmenta.html>. – Назва з екрана.

*Полинько Діана, студентка III курсу,
спеціальність «Право»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Кісілюк Е.М., канд. юрид. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ХАРАКТЕРИСТИКА СТАДІЙ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

У публікації з'ясовується, що таке стадії вчинення злочину та розглядаються види стадій вчинення злочину тощо. Також розглядаються проблеми готування до злочину та проблеми пов'язані з ним та замах на злочин як стадія незакінченого злочину, як такі, що сприяють настанню суспільно небезпечних наслідків.

Метою публікації є дослідження теоретичних положень щодо проблеми стадії вчинення злочину, що виділяється в сучасному кримінальному праві трьома видами стадії вчинення злочину: готування до злочину, замах на злочин та закінчений злочин.

Результати наукової розвідки. Проблеми стадій вчинення злочину набувають особливої актуальності через те, що, боротьба зі злочинною діяльністю є ефективною, коли з нею борються не в загальному, а в кожному конкретному випадку вчинення злочину, незалежно від того чи закінчений злочин, чи незакінчений. Тому, не останню роль відіграє вірне визначення в кримінальному законі поняття незакінченого злочину, стадій вчинення злочину та відповідальності за попередню злочинну діяльність (готування до злочину і замах на злочин) [1]. Для суспільних відносин, що існують на сьогодні в нашій країні, небезпечним є не тільки завершені в повній мірі злочини, а й умисні дії, що входять до складу попередньої злочинної діяльності, і які виражаються у створенні умов для подальшого вчинення злочину (готування до злочину), а також і дії, безпосередньо спрямовані на його вчинення (замах на злочин), але, які не призвели до закінчення злочину

через певні причини. З цих причин дії такого роду наділені суспільною небезпечністю і відповідальність за них, що передбачена в законі, є важливою умовою дотримання суспільного порядку, прав і свобод людини і громадянина.

На підставі частини 1 ст. 13, та ст. 14, ст. 15 КК України, виділяються такі види стадії готування до злочину:

- 1) Готування до злочину.
- 2) Замах на злочин.
- 3) Закінчений злочин [1].

Вони розрізняються за характером діянь, моментом їх припинення, ступенем реалізації злочинного наміру.

Перші дві стадії визнаються різновидами незакінченого (розпочатого) злочину (попередньої злочинної діяльності).

Готування до злочину

Поняття готування до злочину, його об'єктивні і суб'єктивні ознаки. Частина 1 ст. 14 передбачає, що готуванням до злочину є підшукування або пристосування засобів знарядь, підшукування співучасників або змова на вчинення злочину, усунення перешкод, а також інше умисне створення умов для вчинення злочину.

При готуванні до злочину дії винного ще безпосередньо не спрямовані на об'єкт і не ставлять його в безпосередню небезпеку.

Суб'єкт ще не виконує того діяння, яке є необхідною ознакою об'єктивної сторони складу злочину. З об'єктивної сторони готування до злочину може проявлятися в різних діях, але спільним для них є те, що всі вони полягають лише у створенні умов для вчинення злочину, який, однак, не доводиться до кінця з причин, які не залежать від волі винного (наприклад, винного затримали органи влади).

З суб'єктивної сторони готування до злочину можливе лише з прямим умислом, тобто особа усвідомлює, що створює умови для вчинення певного злочину і хоче створити такі умови. При цьому винний має умисел не

обмежуватися лише готуванням до злочину, а вчинити такі дії, які призведуть до закінчення злочину.

Види готування до злочину. Відповідно до ч. 1 ст. 14 готування до злочину проявляється:

- у підшукуванні засобів чи знарядь для вчинення злочину;
- пристосуванні засобів чи знарядь для вчинення злочину;
- підшукуванні співучасників;
- змові на вчинення злочину;
- усуненні перешкод;
- іншому умисному створенні умов для вчинення злочину.

Замах на злочин

Поняття замаху на злочин, його об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Відповідно до ст. 15 замахом на злочин є вчинення особою з прямим умислом діяння (дії або бездіяльності), безпосередньо спрямованого на вчинення злочину, передбаченого відповідною статтею Особливої частини Кодексу, якщо при цьому злочин не було доведено до кінця з причин, що не залежали від її волі. і.

Об'єктивними ознаками замаху є:

- вчинення діяння, безпосередньо спрямованого на вчинення злочину;
- недоведення злочину до кінця;
- причини недоведення злочину до кінця не залежать від волі винного.

Замах поділяється на закінчений і незакінчений [2].

Закінчений злочин

Поняття закінченого злочину. Закінченим злочином визнається діяння, яке містить всі ознаки складу злочину, передбаченого відповідною статтею Особливої частини КК (ч. I ст.13).У закінченому злочині існує єдність об'єктивної і суб'єктивної сторін. Тут винний повною мірою реалізував

умисел, завершив діяння, виконав усі дії, що утворюють об'єктивну сторону складу злочину, заподіяв шкоду об'єкту. Момент закінчення злочинів із матеріальним, формальним та усіченим складом. Момент закінчення злочину є різним залежно від конструкції складу злочину, описання ознак злочинного діяння в законі. Законодавець використовує три види конструкції складів злочину. У зв'язку з цим розрізняють злочини з матеріальним, формальним та усіченим складами.

Висновки. Стадії вчинення злочину – це певні етапи його здійснення, які істотно різняться між собою ступенем реалізації умислу, тобто характером діяння (дії або бездіяльності) і моментом його припинення.

У зв'язку з тим, що злочином є тільки суспільно небезпечне протиправне і винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом злочину (ч. 1 ст.11), кожна стадія вчинення злочину повинна являти собою саме таке діяння. Тому не є стадіями вчинення злочину той або інший стан свідомості особи, її думки, прояв намірів, їх формування і виявлення. Це ще не діяння, у якому об'єктивується умисел. Тільки суспільно небезпечні діяння можуть бути заборонені кримінальним законом під загрозою покарання, тільки вони можуть розглядатися як стадії вчинення злочину.

Стадії вчинення злочину є видами цілеспрямованої діяльності, етапами реалізації злочинного умислу, досягнення певної мети і тому можуть міститися тільки в злочинах, вчинених з прямим умислом.

Використані джерела та література:

1. Кунченко-Харченко В. І. Правознавство : навч. посіб. / В. І. Кунченко-Харченко, В. Г. Печерський, Ю. Ю. Трубін. – Київ : Кондор, 2011. – 474 с.
2. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/stru>. – Назва з екрана.

*Полюхович Яна, студентка І курсу магістратури,
спеціальність «Облік і оподаткування»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Кругла М.М., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ЗАПАСНІ ЧАСТИНИ: АСПЕКТИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Актуальність проблеми. Облікова політика — це основа, на якій будується бухгалтерський облік підприємства. Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» обліковою політикою є сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку і складання та подання фінансової звітності[1].

В обліковій політиці відображають ті принципи і методи обліку та оцінки, які передбачають декілька варіантів обліку на вибір підприємства або щодо яких є невизначеність. Головне призначення облікової політики — обрати найбільш оптимальний варіант методики ведення обліку для свого підприємства. Вони закріплюються в Наказі про облікову політику.

Мета дослідження. Запасні частини відіграють важливу роль в забезпеченні безперебійної роботи підприємств з автоматизованими та механізованими виробничими процесами. Правильний їх облік — запорука наявності та оперативності заміни поломаних частин, що визначає мінімізацію часу простоїв і втрат через поломки.

Результати наукової розвідки. Розглянемо методологічні засади облікової політики про запасні частини як складової виробничих запасів підприємства:

1. Визначення об'єктів обліку виробничих запасів (одиниці обліку).

Відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» одиницею бухгалтерського обліку запасів є їх найменування або однорідна група (вид). Отже, обліковою політикою підприємство може організувати облік запасних частин за детальною номенклатурою, місцями зберігання та однорідними групами (механічна група, електрична група тощо)[2].

2. Критерії визнання запасів активами. Запаси визнаються активом

лише за умови, що підприємство отримає у майбутньому від їх використання економічні вигоди і вартість запасів може бути достовірно визначена.

3. Склад витрат, що не включають до первісної вартості витрат, а належать до витрат того періоду, в якому вони були здійснені. При придбанні виробничих запасів не включають до первісної вартості запасів, а відносять до витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені такі витрати: відсотки за користування позиками (крім запасів, які можуть бути визнані кваліфікаційним активом), понаднормові втрати і нестачі запасів, витрати на збут, адміністративні витрати та інші подібні витрати, які безпосередньо не пов'язані з придбанням і доставкою запасів та приведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання у запланованих цілях.

4. Оцінка запасних частин, отриманих в процесі ремонту, поліпшення та ліквідації основних засобів. В результаті здійснення ремонту і поліпшення (модернізації, добудови, реконструкції тощо) та ліквідації основних засобів підприємство може отримати запчастини, які зможе використовувати у подальшій господарській діяльності. Оцінюються такі запасні частини підприємством залежно від каналів їх подальшого використання — за чистою вартістю реалізації (при реалізації їх на сторону) або в оцінці можливого їх використання (при використанні у подальшій господарській діяльності). Остання може бути визначена, виходячи з вартості подібних запчастин при наявності їх на балансі підприємства, з урахуванням ступеня їх придатності до експлуатації. Про обрану методичку оцінки таких запасних частин слід зазначити в наказі про облікову політику підприємства.

5. Оцінка надлишків запасних частин при інвентаризації. При проведенні інвентаризації виробничих запасних частин на підприємстві можуть бути виявлені надлишки. Їх оцінка може здійснюватися за чистою вартістю реалізації або в оцінці їх можливого використання.

6. Методи оцінки вибуття запасів. При вибутті запасів використовують такі методи їх оцінки: ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів; середньозваженої собівартості; собівартості перших за часом

надходження запасів (ФІФО); нормативних затрат; ціни продажу. Це впливає на формування собівартості виробленої продукції і фінансові результати підприємства.

7. Методика обліку та оцінки інших витрат, що входять до первісної вартості запасних частин. Транспортно-заготівельні витрати, пов'язані з придбанням запасних частин, до їх первісної вартості можуть відноситися за двома варіантами. Перший передбачає включення транспортно-заготівельних витрат до первісної вартості придбаних запасних частин за можливості прямого документального їх визначення. Другий варіант передбачає облік транспортно-заготівельних витрат на окремому аналітичному рахунку (при придбанні значної кількості запчастин) з послідувачим їх розподілом і віднесенням до первісної вартості запасних частин. Організаційно-технологічні особливості діяльності впливають на періодичність розподілу і списання транспортно-заготівельних витрат.

8. Оцінка запасних частин на дату балансу. Запасні частини можуть оцінюватися на кінець року за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації. При цьому слід враховувати, що розрахунок чистої вартості реалізації повинен враховувати мету, заради якої були придбані (виготовлені) запчастини. Так, чиста вартість реалізації запасних частин, що утримуються для виконання контрактних зобов'язань, базується на ціні контракту. Проте, чиста вартість реалізації запчастин, що утримуються для продажу, базується на загальних цінах продажу.

При формуванні організаційної частини наказу про облікову політику підприємства щодо обліку запасних частин потрібно відображати форми первинних документів, що використовуються для оформлення руху запасних частин, які не передбачені типовими формами первинного обліку; правила документообігу і технології обробки інформації щодо запасних частин, порядок контролю за рухом запасних частин та відповідальність посадових осіб; порядок аналітичного обліку запасних частин; одиниці натурального виміру запчастин для кожної їх виду.

Висновки. Ст. 4 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»[1] передбачається послідовне з року в рік застосування підприємством обраної облікової політики, яка розробляється не на певний строк, а на тривалий період його діяльності. Відтак, підхід до розробки положень облікової політики на підприємстві, в тому числі, і стосовно запасних частин має бути виваженим і обґрунтованим.

Використані джерела та література:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України, затв. Постановою Верховної Ради України №996-XIV від 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. – Назва з екрана.
2. Запаси : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку, затв. наказом Міністерства фінансів України № 246 від 20.10.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0751-99>. – Назва з екрана.

Пономаренко Євгеній, Простакова Тетяна,
студенти II курсу магістратури,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Коваленко О. В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)

ЕФЕКТИВНІСТЬ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Актуальність проблеми. Банківська система є системоутворювальною ланкою фінансово-кредитного ринку. Євроінтеграційні наміри України внесли зміни до її фінансової сфери. Здебільшого це проявилось у збільшенні присутності іноземних банків необхідності імплементації європейських методів ведення банківського бізнесу та норм банківського законодавства. Зараз як ніколи стає проблеми актуальності дослідження регулювання інвестиційної діяльності банків особливо це питання набуває гостроти в умовах євроінтеграції і глобалізації національної економіки. На даний момент в умовах світової фінансової кризи не вирішеними залишаються теоретичні і прикладні проблеми які пов'язані с формалізацією сутності інвестиційної діяльності банку та визначенням її місця регулювання.

Мета дослідження. Метою дослідження є вивчення теоретичних засад регулювання діяльності банків та практичних рекомендацій які можуть бути спрямовані для забезпечення стабільності функціонування банківського

сектору, а також інтеграцію банківської системи України до глобальних ринків.

Для цього необхідно оцінити роль регулювання інвестиційної діяльності для забезпечення стабільності банківського сектору, визначити напрямки розвитку теорії регулювання інвестиційної діяльності банків, дослідити її роль в напрямку реалізації регуляторної політики держави, дослідити діяльність банків на фінансовому ринку та виявити причини запровадження міжнародних стандартів регулювання банківської діяльності.

Результати наукової розвідки. Для того щоб подолати відставання в розвитку банківської системи України від Європейських країн потрібна імплементація європейських норм регулювання діяльності банків, підвищення її конкурентоспроможності та полегшення доступу до ринку кредитних ресурсів. Зараз мінімальний обсяг засобів які банки готові вкладати в інвестиційні проекти складають 250-500 тис. доларів. Фінансування надають максимум на 5-7 років іноді на 10 під 10-15% річних у валюті. Найпростіше взяти кредит на розширення і модернізацію вже існуючого бізнесу.

Як альтернативу інвестиційного кредитування в Україні можна розглядати такий вид фінансування як іноземні інвестиції. В основному це відбувається в найбільш реальний сектор економіки розвиток малих і середніх підприємств. Найбільш інвестиційно-привабливими в Україні для країн ЄС є такі види економічної діяльності як фінанси, обробка металів, оптова торгівля, операція з нерухомістю, а також харчова промисловість і перероблення сільськогосподарських продуктів.

Основними перешкодами які стримують активність банків на ринку інвестиційних кредитів є низька капіталізація, неефективність або відсутність методик інвестиційного кредитування і оцінка ризиків та нестабільна законодавча база.

Висновки. Ринкова трансформація економіки України не можлива без створення потужної банківської системи. Глибоко проникаючи у всі сфери

економіки, банківські установи здійснюють активний вплив на економічне зростання та соціальний розвиток країни. Інтенсивність інвестиційних процесів, обсяги товарообігу динаміка розвитку виробництва значною мірою залежить від здатності раціонально управляти активами та пасивами банків. Доля інвестиційних кредитів в структурі кредитних вкладень в 2018 році при поступовому збільшенні все ще залишається на низькому рівні.

Стабільне банківське законодавство є основою кредитно-банківської системи це стосується і законодавчої бази в інвестиційній сфері. Як альтернативу інвестиційному кредитуванню можна представити іноземні інвестиції, але також необхідно розвивати український ринок інвестиційного кредитування.

У 2018 році ризики роботи банківського сектору серед іншого, були пов'язані з відсутністю співпраці з МВФ та, як наслідок можливим погіршенням економічних очікувань бізнесу. НБУ в 2019 році очікує прискорення гривневого кредитування бізнесу з огляду на покращення фінансового стану реального сектору. На протязі 2018 року НБУ активно запроваджувало директиви ЄС та Базельські рекомендації. Були підготовлені нові правила розрахунку регулятивного капіталу, прийнятності його складових, також НБУ започаткувало щорічну оцінку стійкості фінансових установ яка складається з аналізу якості активу «для всіх банків» та стрес-тестування «для 25 банків, на які припадає 95% активів сектору».

Ключовими викликами для банківського сектору лишається висока частка кредитів, які не працюють. Тому банкам слід значно активніше працювати з такими кредитами та визначитися з планами скорочення їх обсягу протягом року.

Використані джерела та література:

1. Онікієнко С. В. Регулювання інвестиційної діяльності банку : монографія / С. В. Онікієнко. – Київ : КНЕУ, 2013. – 217 с.
2. Активізація інвестиційного процесу в Україні : кол. моногр / [Т. В. Майорова, М. І. Діба, С. В. Онишко та ін.]. – Київ : КНЕУ, 2012. – 472 с.
3. Проектне фінансування : [підручник] / А. А. Пересада, Т. В. Майорова, О. О. Ляхова. – Київ : КНЕУ, 2005. – 736 с.

*Припутень Анжела, студентка І курсу магістратури,
спеціальність «Фізична терапія, ерготерапія»,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ОСТЕОПАТИЧНІ ТЕХНІКИ У КОМПЛЕКСІ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ОСІБ З ЦЕРВІКАЛГІЯМ

Актуальність проблеми. Біль в спині різної локалізації (по Міжнародній Класифікації Хвороб – М-54) є найбільш частою причиною, з приводу якої пацієнти звертаються за медичною допомогою. Зокрема, біль у шийї різної інтенсивності в той чи інший період життя відзначають 60–80% осіб у популяції [1]. Протягом року біль у шийї відзначають приблизно 20% осіб у популяції і 50% осіб працездатного віку. При цьому майже у 2 рази частіше больовий синдром зустрічається в осіб, чия робота пов'язана з фізичним навантаженням [3].

В Україні у 2014 році зареєстровано 467 882 осіб, які мають захворювання периферійної нервової системи [1]. Думка про те, що захворювання хребта виникають тільки в літньому віці, часто помилкова. Сьогодні захворювання хребта все частіше діагностують у підлітків і молодих людей. Серед больових синдромів у шийї (включаючи цервікалгію, цервікокраніалгію і цервікобрахіалгію) посідає друге місце (30,2%) після болю у нижній частині спини (42,0%) і, у переважній більшості випадків, призводить до тимчасової втрати працездатності у людей молодше 45 років, що є серйозною соціально-економічною проблемою в усьому світі. У середньому, тривалість болю становить близько 10 днів; у 70% пацієнтів больовий синдром регресує протягом 1 міс, а в 10% випадків біль має хронічний характер і триває більше 3 міс. [2].

Симптоми, що пов'язані зі змінами в шийних дисках спостерігаються часто, кожен п'ятий пацієнт, що приходить до невропатолога звертається в зв'язку з цервікальним синдромом. До 60 років жінки хворіють частіше ніж чоловіки. Цервікальний синдром відноситься до всіх патологічних клінічних

проявів, які пов'язані с функціональними порушеннями й дегенеративними змінами в сегментах шийного відділу. Це в свою чергу супроводжуються обмеженням рухомості шийного відділу хребта, підвищеною напругою м'язів плечового поясу й шиї та іноді корінцевими ознаками ураження верхніх кінцівок, а також вегетативними проявами.

Остеопатичні техніки відновлюють біомеханіку шийного відділу хребта, являються універсальним методом в комплексному підході до фізичної терапії осіб з цервікалгіями [3]. Ефективність остеопатичних прийомів науково підтверджено багаточисленними науковими і клінічними дослідженнями та офіційно визнано в країнах Франції, Швеції, США, Великобританії, Швейцарії та інших. Хороші результати від проведених процедур зробили остеопатію популярною на весь світ. Сьогодні в одній Франції у остеопатів щорічно лікується 300000 осіб із них 25000 – це діти. Тільки в Парижі нараховується понад 5000 дипломованих лікарів-остеопатів [4].

Таким чином, виявлення нових ефективних технологій, методів і засобів для підвищення функціональних можливостей шийного відділу хребта, зменшення періоду відновлення осіб з цервікалгіями та профілактика рецидиву, продовжує залишатися актуальною темою.

З урахуванням зазначеного є доцільним розглянути і проаналізувати програми остеопатичних технік у комплексі засобів фізичної терапії осіб з цервікалгіями із застосуванням сучасних остеопатичних технік, постізометричної релаксації, кінезіотейпування та механотерапії для підвищення ефективності та безпеки відновного процесу.

Мета дослідження – проаналізувати остеопатичні техніки в комплексі фізичної терапії хворих на цервікалгії.

Результати наукової розвідки. Остеопатія – новий, динамічно розвиваючий напрямок у медицині. Остеопатія добре зарекомендувала себе у відновлювальній терапії цервікалгії. Щорічно мільйони пацієнтів у всьому світі звертаються до остеопатії, як до лікарів, фізичних терапевтів вибору

тому, що медицина не змогла вирішити їх проблем. Фахівець – остеопат зі свого боку пропонує унікальні методики терапії, які не може запропонувати лікар класичної медицини. У остеопатичному вченні симптом є лише наслідком, причину якого треба шукати і ця причина може бути віддалена від місця прояви симптому на значну відстань. Остеопатія направлена на усунення патологічних процесів і будь-яких рестрикцій (обмежень) в організмі людини. Тим самим воно сприяє роботі механізмів гомеостазу, дозволяючи організму реалізувати свій фізіологічний потенціал. Головною ціллю є усунення соматичних дисфункцій і тим самим створити умови для відновлення феномена тенсегриті (досягнення цілісності, як фізичної, так і енергетичної, яка сприяє напрузі і розслабленню сухожиль і м'язів) [3].

Остеопатичні техніки дозволяють діагностувати шийний відділ хребта використовуючи тестування рухів. Це дозволяє теоретично і практично розробити програму фізичної терапії з остеопатичними техніками для осіб з цервікалгіями. Остеопатія – це не тільки арсенал унікальних діагностичних і лікувальних технік. Перш за все – це певна філософія, особливе клінічне мислення. Оволодіння технікою вимагає щоденної практики. Неінвазивні методики кращі. На думу автора [1] у відновленні шийного відділу хребта важливо пам'ятати наступні основні моменти: уникати частих трастових технік (особливо, необґрунтованих); терапія верхньогрудного відділу хребта і ребер – невід'ємна частина лікування шиї; контрстрейн, краніальні і непрямі техніки, м'язово-енергетичні найменш травматичні для шиї.

Тракція з безпосередньо спрямованою силою може бути використана у відновленні функціональності шийного відділу хребта, маніпулятивна дія на шийний відділ може добре допомогти у зменшенні пошкодження в цьому регіоні, але вона повинна проводитися технічно виключно точно і відповідно до показань.

У відновленні шийного відділу хребта слід звернути увагу на наступні моменти:

- Верхній шийний відділ - акцентувати увагу на параметрі латерофлексії.
- Середній шийний відділ - внаслідок найбільшої збалансованості, тут можливі руху в усіх напрямках з мінімумом дискомфорту.
- Нижній шийний відділ - акцент на екстензії на додаток до основних параметрів, хоча флексія також ефективна [2].

Одним із сучасних методів лікування наслідків цервікалгій – кінезіотейпування. Довгий час в фізичній терапії хворих застосовувалися різноманітні пов'язки та комірці «Шанс» [2]. Метод кінезіотейпування базується на наклеюванні спеціальних еластичних стрічок на шкіру і надання специфічної дії на м'язову, судинну, нервову і з'єднувальну тканину. При застосуванні кінезіотейпування основний ефект полягає в піднятті шкіри на мікроскопічному рівні, що покращує циркуляцію крові і лімфи, створюючи сприятливі умови для саногенетических процесів в тканинах.

Тракційна терапія є одним із методів відновного лікування захворювань хребта. Вона широко використовується в фізичній терапії хворих із цервікалгіями. Витягнення хребта поділяється на «сухе» та підводне. Сухе витягнення має багато модифікацій, найпростіша з них відбувається на щитах, що встановлені на роликах. Витягнення може проводитися на функціональному ліжку із фіксацією пацієнта петлями Гліссона за підборіддя і підняттям головного кінця ліжка, тракція відбувається за рахунок ваги тіла. Використовують також витягнення з вантажем. David – інноваційна система для відновлення осіб з проблемами опорно-рухового апарата, яка повністю контролює рух в усіх тренуючих сегментах під час заняття. Система є унікальною, оскільки дозволяє тренуватися навіть пацієнтам з самими серйозними захворюваннями хребта. Вона дозволяє повністю обмежити непотрібні рухи м'язів і забезпечити правильну роботу м'язів шийного відділу хребта. Цей факт і унікальна комплексна програма лікування і є основою того, що являє собою сьогодні концепція David Spine Concept [5].

Висновки. Аналіз сучасної науково-методичної літератури, узагальнення досвіду провідних фахівців і результатів власних досліджень свідчать про те, що успішне відновлення осіб з цервікалгіями, залежить від правильного ведення відновних заходів, особливо на ранній стадії хвороби, адекватності заходів фізичної терапії. Вивчено стан питання, систематизовано сучасні науково-методичні знання, результати практичного досвіду провідних фахівців з фізичної терапії тематичних хворих. В даний час розроблені програми для осіб з цервікалгіями, проте питання фізичної терапії тематичних хворих щодо підвищення ефективності відновлення з використанням остеопатичних технік, кінезіотейпування та механотерапії у доступній літературі розкрито недостатньо і потребує подальшої розробки.

Використані джерела та література:

1. Василенко А. М. Остеопатические и рефлекторные методы диагностики у пациентов с цервикалгией / А. М. Василенко // Мануальная терапия. – 2010. – № 4. – С. 19–25.
2. Довгий І. Л. Захворювання периферичної нервової системи 6 в 2 т. / І. Л. Довгий. – Київ : Наук. світ; 2016. – Т. 2. – 524 с.
3. Новосельцев С. В. Остеопатия как метод лечения люмбоишиалгий / С. В. Новосельцев. – Казань : КГМУ, 2001. – С. 96–97.
4. Новосельцев С. В. Остеопатия. Основные приемы лечения и самопомощи / С. В. Новосельцев. – СПб. : Невский проспект, 2003. – 160 с.
5. Попадюха Ю. А. Сучасні комп'ютеризовані комплекси та системи у технологіях фізичної реабілітації / Ю. А. Попадюха. – Київ : Центр учб. л-ри, 2018. – 300 с.

*Прищепя Віктор, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Менеджмент»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Костюк Г.В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність проблеми. В умовах перехідної економіки, коли відбувається прискорення процесу формування інститутів ринку і ринкових відносин, керівники вітчизняних підприємств усвідомили необхідність концентрації уваги на вироблення довгострокової стратегії діяльності. Тому значення стратегічного планування, що дозволяє фірмі виживати в конкурентній боротьбі в довгостроковій перспективі, в нашій країні різко зросла в останні десятиліття.

Метою дослідження є узагальнення концептуальних положень розробки стратегії розвитку підприємства, створення відповідних методичних та організаційних інструментів управління нею.

Результати наукової розвідки. Всі підприємства в умовах жорсткої конкуренції, мінливої ситуації повинні не тільки концентрувати увагу на внутрішній стан справ на підприємстві, а й виробляти стратегію довгострокового виживання, яка дозволяла б їм встигати за змінами, що відбуваються в їх оточенні.

Практика бізнесу показала, що не існує стратегії, єдиної для всіх підприємств, компаній, організацій, як не існує і єдиного універсального стратегічного управління. Кожне підприємство унікальне у своєму роді, і процес вироблення стратегії для кожного підприємства унікальний, тому що він залежить від позиції підприємства на ринку, динаміки її розвитку, її потенціалу, поведінки конкурентів, характеристик виробничих факторів та ін. Визначення стратегії для підприємства принципово залежить від конкретної ситуації, в якій знаходиться підприємство. Однак існують деякі загальні підходи до формулювання стратегії і деякі загальні рамки, в які вписуються стратегії [1].

Однією з основних складових стратегічного управління є стратегія. Вибір стратегії та її реалізація складають основну частину змісту діяльності зі стратегічного управління.

Якщо цілі організації визначають те, до чого прагне організація, що вона хоче отримати в результаті своєї діяльності, то стратегія дає відповідь на питання, яким способом, за допомогою яких дій організація зуміє досягти своїх цілей в умовах мінливого і конкурентного оточення.

Вибір стратегії та її реалізація складають основну частину змісту діяльності зі стратегічного управління. Зовнішні та внутрішні причини необхідності стратегічного управління організаціями представлено на рис. 1 [2].

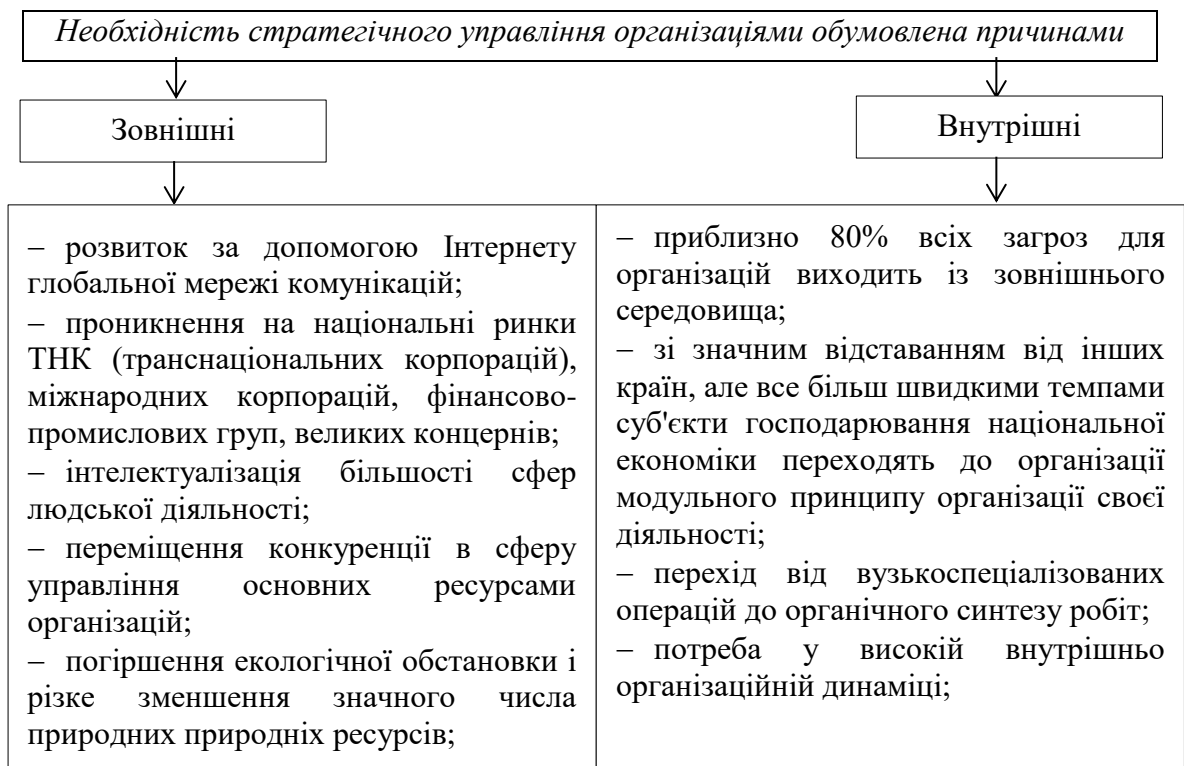


Рис. 1. Зовнішні та внутрішні причини необхідності стратегічного управління організаціями

Стратегічне управління можна розглядати як динамічну сукупність п'яти взаємопов'язаних управлінських процесів. Ці процеси логічно впливають один з іншого. Однак існує стійкий зворотній зв'язок і відповідно зворотний вплив кожного процесу на інші і на всю їх сукупність.

Перш за все при стратегічному плануванні проводиться вивчення середовища організації.

Стратегічне управління розглядає оточення як сукупність трьох середовищ: макрооточення, безпосереднього оточення і внутрішнього середовища організації. Тому аналіз середовища припускає вивчення цих трьох її складових [3].

Сильні сторони галузі і сильні сторони фірми найчастіше можуть відігравати вирішальну роль при виборі стратегії зростання фірми. Ведучі, сильні фірми повинні прагнути до максимального використання можливостей, породжуваних їх лідируючим положенням, і до зміцнення цього положення. При цьому важливо шукати можливості розгортання бізнесу в нових для фірми галузях, що володіють великими задатками для

росту. Лідируючі фірми в залежності від стану галузі повинні вибирати різні стратегії зростання. Слабкі фірми повинні поводитися по-іншому. Їм слід вибирати ті стратегії, які можуть привести до збільшення їх сили. Якщо ж таких стратегій немає, то вони повинні покинути дану галузь.

Аналіз практики вибору стратегій показує, що існують загальні підходи до формулювання стратегії і загальні рамки, в які вписуються стратегії.

При визначенні стратегії фірми керівництво стикається з трьома основними питаннями, пов'язаними з положенням фірми на ринку: який бізнес припинити; який бізнес продовжити; в який бізнес перейти.

Томпсон і Стрікленд запропонували наступну матрицю вибору стратегії залежно від динаміки зростання ринку на продукцію (еквівалент зростання галузі) і конкурентної позиції фірми (табл. 1) [4].

Таблиця 1

Матриця Томпсона і Стрікленд

<i>Швидке зростання ринку</i>	<i>Повільне зростання ринку</i>
<p>I квадрант стратегій</p> <p>Перегляд стратегії концентрації</p> <p>Горизонтальна інтеграція</p> <p>Стратегія ліквідації</p>	<p>II квадрант стратегій</p> <p>Стратегія концентрації</p> <p>Вертикальна інтеграція</p> <p>Стратегія центрованої диверсифікації</p>
<i>Слабка конкурентна позиція</i>	<i>Сильна конкурентна позиція</i>
<p>III квадрант стратегій</p> <p>Скорочення витрат</p> <p>Диверсифікація діяльності</p> <p>Скорочення</p> <p>Ліквідація</p>	<p>IV квадрант стратегій</p> <p>Центрована диверсифікація</p> <p>Конгломеративна</p> <p>Диверсифікація</p> <p>Спільне підприємство в новій галузі</p>

Висновки. Визначення стратегії для фірми принципово залежить від конкретної ситуації, в якій вона знаходиться. Зокрема, це стосується того, як керівництво фірми сприймає різні ринкові можливості, які сильні сторони свого потенціалу фірма має намір задіяти, які традиції в області стратегічних рішень існують на фірмі, і т.д. Фактично можна сказати, що скільки існує фірм, стільки ж існує конкретних стратегій.

Використані джерела та література:

1. Пономаренко В. С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи : [монографія] / В. С. Пономаренко, О. М. Тридід, М. О. Кизим. – Харків : Видав. Дім «ІНЖЕК», 2010. – 328 с.
2. Забродська Л. Д. Стратегічне управління: реалізація стратегії : [навч. посіб. для студ. екон. спец.] / Л. Д. Забродська. – Харків : Консул, 2010. – 208 с.

3. Ліпец Ю. В. Впровадження стратегічного менеджменту на підприємствах України як прогресивного напрямку їх розвитку [Електронний ресурс] / Ю. В. Ліпец. – Режим доступу: <http://ipdo.kiev.ua/files/articles/but4.pdf>. – Назва з екрана.
4. Василенко В. О. Стратегічне управління : [навч. посіб.] / В. О. Василенко, Т. І. Ткаченко. – Київ : ЦУЛ, 2013. – 396 с.

*Пузанова Вікторія, студентка II курсу магістратури,
спеціальність «Медична психологія»,
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин
та соціальних наук Міжнародної академії управління персоналом
Науковий керівник: Кислий А. М., д-р юрид. наук, професор
(м. Київ, Україна)*

СПРОМОЖНІСТЬ ОТОТОЖНЕННЯ ЗМІНИ ТА НОВАЦІЇ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ

Актуальність проблеми. Хоча генезис правового регулювання змін до трудового договору на території сучасної України фактично проглядається з періоду, коли трудових договорів ще не існувало, а саме – в сукупному регулюванні «трудових правовідносин» звичаєвим правом та писаним руським правом, сформованим на правових звичаях [1, с. 16–17], до сьогоднішнього дня серед юристів-трудоваків відсутні узгоджені підходи до розуміння поняття «зміна умов трудового договору», а спроби сформулювати універсальне визначення цього поняття залишаються доволі заплутаним. При цьому одним найбільш дискусійним в цьому питанні вбачається зведення вказаного поняття до «новації трудового договору», що є терміном, розробленим й використовуваним у межах цивільного права.

Мета цієї наукової розвідки виявляється в здійсненні критичного дослідження здатності осмислення понять «зміна» та «новація» трудового договору в якості синонімічних.

Результати наукової розвідки. У теорії трудового права українськими дослідниками зазначається, що реалізація найманими працівниками права на працю шляхом реалізації трудового договору має бути «визначеною та незміною, як це передбачено самим трудовим договором». З огляду на це, «усе те, що встановлено трудовим договором при його укладанні (інакше – умови, про які домовились сторони), має виконуватись в межах трудових правовідносин і працівником, і роботодавцем» [2, с. 96]. Однак, з вказаного не випливає, що сам трудовий договір (відповідно, й умови праці) не може

бути зміненим, адже вказане означало би обмеження свободи праці працівника та наявної у роботодавця відносної свободи економічного розсуду.

При цьому у спеціальній юридичній літературі з трудового права [3; 4, с. 64–71; 5; 6, с. 133–134; 7], в якій авторами розглядаються ті чи інші аспекти зміни трудового договору, ці зміни все частіше називаються «новаціями трудового договору». Поряд із тим, слід звернути увагу на те, що «новація» (як правовий інститут) зародилась та набула поширення ще у Стародавньому Римі, в якому право визначало новацію в якості договору, що припиняє наявне зобов'язання шляхом заміни його іншим. В подальшому, вже в епоху Середньовіччя, юристами було перейнято означену практику застосування новації [8, с. 205–206]. У сучасній Україні законодавством також передбачено існування новацій, котре сутнісним чином співвідноситься з новацією, що регламентувалась у римському приватному праві. Так в ч. ч. 3 та 4 ст. 604 ЦК України, у котрій законодавець врегульовує питання припинення зобов'язання за домовленістю сторін, зазначається, що новація припиняє додаткові зобов'язання, пов'язані з первісним зобов'язанням, якщо інше не встановлено договором, з урахуванням того, що новація не допускається щодо зобов'язань про відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю, про сплату аліментів та в інших випадках, встановлених законом. На підставі цього, слід погодитись з тим, що новація за правовою природою є «специфічним способом припинення правовідносин, а не їх зміни (відбувається припинення одних правовідносин та виникнення інших)». Тому, вважаємо справедливою думку К.Ю. Мельника, що «трудове право, будучи самостійною галуззю права з власним категоріальним апаратом, може цілком обійтися без такого роду запозичень» [8, с. 206].

Висновки. Використання терміну «новація» в трудовому праві України в якості синоніму поняття «зміна трудового договору» є вкрай недоцільним та відверто хибним. Вказане пояснюється тим, що в межах приватного права

поняття «новація» вже існує та позначає зовсім інший, не схожий на «зміну договору» юридичний факт. Використання терміну «новація трудового договору» (як синоніму «зміни трудового договору») буде сприяти лише неузгодженості галузевого категоріального та термінологічного апарату, а, відповідно – заплутаності юридичної науки, що навряд чи можна вважати виправданим.

Використані джерела та література:

1. Пузанова В. В. Зміна трудового договору в епоху дотрудового права України / В. В. Пузанова // Право, держава та громадянське суспільство в умовах системних реформ : матеріали наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 22–23 лют. 2019 р.). – Херсон : Вид-во «Молод. вчен.», 2019. – С. 14–17.
2. Гладкий В. В. Основні методико-теоретичні підходи до розуміння поняття «трудоий договір» / В. В. Гладкий // Сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі : зб. наук. ст. (м. Житомир, 19 квіт. 2018 р.). – Житомир : Видавець О.О. Євенок, 2018. – С. 95–98.
3. Булах С. М. Принципи і способи правового регулювання переведення та переміщення працівників в умовах ринкової економіки : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Булах Сергій Михайлович ; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Київ, 2011. – 178 с.
4. Гетьманцева Н. Д. Новація умов трудового договору / Н. Д. Гетьманцева // Юридична Україна. – 2007. – № 3. – С. 64–70.
5. Одовічена Я. А. Новація умов трудового договору : дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.05 / Одовічена Яна Анатоліївна ; Нац. ун-т «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого». – Чернівці, 2013. – 189 с.
6. Кодекс законів про працю України: наук.-практ. коментар / керівн. авт. кол.: В. І. Прокопенко. – Харків : Консум, 2003. – 832 с.
7. Яцкевич І. І. Окремі юридичні гарантії трудових прав працівника у процесі виконання трудового договору : наук.-прав. аспект / І. І. Яцкевич // Часоп. Нац. ун-ту «Острозька академія». Сер.: Право. – Остріг, 2015. – № 1 (11). – С. 1–15.
8. Мельник К. Ю. Стабільність та змінюваність трудових правовідносин / К. Ю. Мельник // Право і безпека. – 2010. – № 4 (36). – С. 203–206.

*Пшенична Вікторія, студентка IV курсу,
спеціальність «Фізична реабілітація»,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

3-ПЛОЩИННА КОРЕКЦІЯ СКОЛІОЗУ, ЯК ЗАСІБ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ ЗІ СКОЛІОЗОМ

Актуальність проблеми. Погіршення здоров'я підростаючого

покоління пов'язано не тільки з дією несприятливих факторів у соціально-економічному розвитку країни, але і з реальним зниженням пріоритету

профілактичної діяльності, як в охороні здоров'я, так і в інших соціальних секторах: дошкільних закладах, школах, поліклініках [1].

Сколіотична хвороба – генетично обумовлене захворювання ОРА людини, що характеризується багато площинною деформацією хребетного стовпа і грудної клітки, що супроводжується порушенням функції органів і систем організму, є причиною важких фізичних і моральних страждань. Це також складна, багатопланова медико-соціальна проблема, яка потребує комплексного вирішення [2].

Шаблон викривлення та поширеність сколіозу залежить не лише від статі, але також від генетичного фактору, від віку, коли розпочалось захворювання, несвоєчасної діагностики, нераціонального вибору методу лікування, а також від великих витрат на лікування та соціальну реабілітацію.

Найбільш ефективними в даній боротьбі, як в європейських країнах, так і в Україні є 3-площинна антисколіозна гімнастика по методу Шрот та корсетотерапія по принципу Еббота-Шено. Такі програми використовуються в наш час в клініках Німеччини та Іспанії, включають курси тривалістю 3-5 тижнів по 4-6 годин в день. При дотриманні всіх принципів та позитивних передумовах можна зупинити прогресування захворювання та досягти в підлітковому віці повного вирівнювання [3].

Мета дослідження – удосконалення комплексної програми фізичної реабілітації для підлітків зі сколіотичною хворобою методикою Шрот та визначення її ефективності.

Результати наукової розвідки. Лікування сколіотичної хвороби проводиться комплексно, включаючи разом із загально-терапевтичними, гігієнічними, ортопедичними заходами, засоби фізичної реабілітації: ЛГ, лікувальний масаж, фізіотерапію, плавання. У разі безрезультатного тривалого консервативного лікування і прогресування захворювання при сколіозах II - IV ступенів інколи проводять оперативне втручання, суть якого зводиться до корекції деформації з наступною фіксацією хребта. Однак

операція не завжди сприяєвилікуванню, тому в переважній більшості випадків провідним методом боротьби зі сколіотичною хворобою є консервативний метод [2].

Лікування сколіотичної хвороби включає три взаємопов'язаних напрямки: мобілізація викривленого відділу хребта, корекція деформації і стабілізація хребта в положенні досягнутої корекції. Крім цього, лікування також направлено на ліквідацію патологічних змін інших органів. Найбільш важким завданням є не власне ліквідація викривлення, а стабілізація хребта в коригованому положенні. Виконанням саме цього завдання і визначається справжнєвилікування від сколіотичної хвороби. Воно може бути досягнуто тільки тривалим наполегливим лікуванням протягом усього періоду росту хребта з обов'язковим комплексним використанням ортопедичного лікування [4].

В даний час в європейській практиці застосовується спеціалізована анти сколіозна дихальна гімнастика за методом Катаріни Шрот. Вона являє собою визнаний ефективний засіб лікування сколіозу [5].

Головне в гімнастиці К. Шрот - це правильне дихання. Його суть в тому, щоб навчитися правильно дихати і викорінити тип дихання, що склався при викривленні, оскільки при сколіозі грудна клітка бере участь в диханні асиметрично. Це пов'язано з ротацією хребта і відповідному зсуві грудної клітки (в бік і назад з боку випуклості, вперед і всередину з боку увігнутості). Таким чином, міжреберні проміжки з боку увігнутості зменшені, а з протилежного боку збільшені, тому з кожним вдихом з опуклого боку в легені надходить все більший об'єм повітря, а з увігнутого - все менший. Це одна з причин виникнення реберного горба і западання ребер з протилежного боку [5].

Іншою головною особливістю є – вироблення нової пози «корекції», характерної для кожного окремого виду сколіозу. Поза «корекції» присутня при виконанні різних вправ і в подальшому повинна перелаштуватися на повсякдення життя дитини. Всі вправи в програмі в основному статичні, вони

дають різне навантаження на різні м'язи в залежності від типу викривлення та від тяжкості сколіотичної хвороби. Основна їх мета – це стабілізація коригованого положення у всіх трьох площинах та формування м'язового корсету [6].

Особливістю використання статичних вправ в гімнастиці Шрот є те, що при сколіозі це дозволяє збільшити не лише силову витривалість м'язів в найбільш вигідних умовах для формування м'язового корсету, але і дає можливість закріпити максимальну корекцію, досягнуту в фронтальній, сагітальній та поперечній площині [3].

Висновки. Традиційні методи та засоби фізичної реабілітації, які застосовуються у відновному лікуванні підлітків зі сколіотичною хворобою не дають стійкого терапевтичного ефекту, що спонукає на пошуки нових сучасних реабілітаційних технологій і методів. Багатокомпонентна методика Шрот, яка включає пасивну корекцію, аутоелонгацію (самовитягіння), кориговане дихання створює умови для поєднання силових, дихальних та відновлювальних вправ.

Застосування методики Шрот в комплексній програмі фізичної реабілітації, сприяє зменшенню кута відхилення хребта більшою мірою, ніж загальноприйнята методика, збільшенню силової витривалості м'язів спини та черевного пресу, формуванню міцного м'язового корсету, усуненню в значній мірі косметичних дефектів, що є необхідною запорукою ефективної стабілізації сколіотичного процесу та дозволяє рекомендувати її до практичного впровадження.

Використані джерела та література:

1. Зиняков Н. Н. К вопросу о распространенности нарушений осанки у школьников / Н. Н. Зиняков, С. Ю. Болдырев, Н. Т. Зиняков // Кубан. науч. мед. вестн. – 2009. – № 8. – С. 91–93.
2. Михайловский М. В. Современная концепция раннего выявления и лечения идиопатического сколиоза / М. В. Михайловский, В. В. Новиков, А. С. Васюра и др. // Вестник травматолог. и ортопед. им. Н. Н. Приорова. – 2003. – № 1. – С. 3–10.
3. Lehnert-Schroth C. Three-Dimensional Treatment for Scoliosis / Lehnert-Schroth C. – The Martindale Press, 2007.
4. Романюк Т. І. Консервативне лікування сколіозу / Т. І. Романюк, Н. О. Орлова // Вісн. ортопедії, травматології і протезування. – 2005. – № 3. – 57 с.

5. The effect of Schroth exercises added to the standard of care on the quality of life and muscle endurance in adolescents with idiopathic scoliosis—an assessor and statistician blinded randomized controlled trial: «SOSORT 2015 Award Winner» / S Schreiber, EC Parent, EK Moez // *Scoliosis* 2015.
6. Physical exercises in the treatment of adolescent idiopathic scoliosis: an updated systematic review / C. Fusco, F. Zaina, S. Atanasio, M. Romano, A. Negrini, S. Negrini // *Physiother Theory Pract.* 2011; 27:80–114.

*Рибніков Олексій, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Комп'ютерні науки»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Коротун Т.М., канд. фіз.-мат. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

РОЗРОБКА AUGMENTED REALITY ГРИ В СЕРЕДОВИЩІ UNITY ДЛЯ IOS ТА ANDROID

Актуальність проблеми. Відеогра (англ. Video game) – це гра з використанням зображень, згенерованих електронною апаратурою. Інакше кажучи, відеогра є електронної грою, яка базується на взаємодії людини і пристрою за допомогою візуального інтерфейсу, наприклад телевізора або монітора комп'ютера [1].

Розробка відеоігор є однією з провідних та найбільших галузей у світі. Цим займаються великі корпорації (такі як Valve, Electronic Arts, Microsoft, Sony та інш.), маленькі та середні студії, і навіть окремі особи.

Доповнена реальність (Augmented Reality, AR), – термін, що позначає всі проекти, спрямовані на доповнення реальності будь-якими віртуальними елементами. Доповнена реальність – складова частина змішаної реальності (mixed reality), в яку також входить «доповнена віртуальність» (коли реальні об'єкти інтегруються у віртуальне середовище) [2].

Головна сфера, де знайшла використання доповнена реальність – це розваги.

Такі компанії як Lego і Disney активно ведуть розробку ігор з використанням доповненої реальності, а наміри до них приєднатися висловили практично всі великі розробники. Дослідницькі групи вже зайнялися збором даних про те, як маленькі діти взаємодіють з іграми і

додатками доповненої реальності, і яким чином це впливає на їх сприйняття реального світу.

Поки що доповнена реальність в основному зустрічається в смартфонах. Це зручність, готова технічна база, широка поширеність пристроїв і простота написання програмного забезпечення.

Відеоігри створюються в спеціальному середовищі, тобто, двигуні. Одним з найбільш відомих ігрових двигунів є Unity.

Unity – багатоплатформний інструмент для розробки дво- та тривимірних додатків та ігор, що працює на операційних системах Windows і OS X. Створені за допомогою Unity застосування працюють під системами Windows, OS X, Android, Apple iOS, Linux, а також на гральних консолях Wii, PlayStation 3 і Xbox 360 [3].

Постановка задачі на розробку гри. Ідея гри: гравцю потрібно знайти схований предмет через камеру телефона. Якщо гравець знаходить його, він отримує віртуальні гроші, які він може витратити на покупку ігрових апгрейдів.

Для досягнення поставленої мети були поставлені такі завдання:

- Дослідити технологію Vuforia Engine.
- Розширити свої вміння працювати в програмах Unity, Adobe Photoshop, Visual Studio та Blender.
- Дослідити інші технології доповненої реальності.
- Визначити переваги та недоліки вибраних технологій.

Для роботи з доповненою реальністю в Unity буде використовуватися плагін Vuforia Engine. Також будуть використовуватися плагіни для роботи з iOS та Android платформами [4].

Для створення предметів та UI буде використовуватися Blender та Adobe Photosop. Кожен предмет буде мати різні рівні складності у пошуку та нагороди за їх знаходження.

Також потрібно створити ігровий магазин, де гравець буде купляти різні апгрейди, які впливають на ігровий процес. Апгрейди будуть мати різні характеристики, які будуть генеруватися випадковим чином [5].

При створенні продукту буде використовуватися таке програмне забезпечення:

- Unity Engine 2018.2
- Adobe Photoshop CC 2015
- Visual Studio 2012
- Vuforia Engine – Unity plugin
- Blender

Результати роботи. В результаті роботи була створена Augmented Reality гра в середовищі Unity для iOS та Android. Для створення UI, 3D моделей та текстур використовувалися Adobe Photoshop CC 2015 та Blender. Для написання коду використовувався Visual Studio 2012. Анімації були створені в Animator середовища Unity [6].

Створений магазин включає апгрейди з випадковими характеристиками, які можна купити за віртуальні гроші. Предмети також мають різні властивості, щоб кожна сесія в грі відрізнялася від іншої.

Висновки. Unity виявився дуже ефективним інструментом для створення відеоігор, а Vuforia Engine зробила розробку AR компонента максимально зручною та ефективною. Проведені дослідження допомогли в створенні цього проекту та розширенні своїх вмінь. Створені для проекту AR компонент та магазин апгрейдів можна використовувати і для інших проектів [7].

Використані джерела та література:

1. Відеогра [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Відеоигра>. – Назва з екрана.
2. Доповнена реальність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Доповнена_реальність. – Назва з екрана.
3. Unity (рушій гри) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Unity_\(рушій_гри\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Unity_(рушій_гри)). – Назва з екрана.
4. Vuforia Engine [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://developer.vuforia.com/>. – Назва з екрана.

5. Learning C# Programming with Unity 3D by Alex Okita.
6. Unity UI Cookbook by Francesco Sapio.
7. Unity in Action by Joseph Hocking.

*Ройко Микола, студент II курсу магістратури,
спеціальність «Комп'ютерні науки»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Назаренко В.С., ст. викладач
(м. Київ, Україна)*

ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПОБУДОВИ РЕКОМЕНДАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ ДЛЯ ІНТЕРНЕТ МАГАЗИНУ

Актуальність дослідження. За останній час набули значної популярності інтернет-сервіси, що пропонують товари всіх можливих видів (інтернет-магазини), інформацію на будь-який смак (інтернет-журнали, новини, книги, статті) тощо. Користувачу стало надзвичайно важко орієнтуватися в каталогах товарів та списках статей, навіть із вбудованим пошуком та фільтрацією, оскільки дуже важко зробити вибір при такому великому об'ємі інформації.

Рекомендаційні системи з'явилися на сучасному ринку ІТ як механізм для заміни статичному списку рекомендацій при пошуку або покупках на веб-сайтах. Ці системи формують рейтинговий перелік об'єктів (товарів, фільмів, музичних композицій) на основі різних критеріїв: релевантність, популярність, історія оцінок тощо. Рекомендаційні системи значно покращують вибір товарів для клієнтів Інтернет ресурсів;

Мета дослідження - розробка Інтернет магазину на основі аналізу існуючих підходів до створення систем, що прогнозують рекомендації, на основі вбудованої системи рекомендацій.

Результати наукової розвідки. В результаті виконання роботи було проаналізовано основні алгоритми та базові підходи для прогнозування рекомендацій. Описано особливості, переваги та недоліки кожного з них та виконано порівняльний аналіз існуючих підходів. Також, було розглянуто допоміжні засоби для кореляції результатів, отриманих після застосування основних алгоритмів.

Алгоритми колаборативної фільтрації дозволяють швидко створювати

та інтегрувати рекомендаційні системи, адже вони засновані лише на пошуку схожих користувачів. Тому колаборативна фільтрація найпоширеніша в інтернет-сервісах, що використовують рекомендаційні системи. Такі системи зазвичай підходять для невеликих блогів, інформаційних порталів тощо, бо в цих випадках характерні проблеми для рекомендаційних систем не матимуть широкого впливу.

Алгоритми контентної фільтрації прогнозують рекомендації завдяки створенню моделей користувачів та товарів. Рекомендаційні системи, засновані на цьому підході, потребують значно більше ресурсів для створення, ніж ті, що використовують колаборативну фільтрацію. Але вони не мають проблем холодного старту, унікальних користувачів, шахрайства тощо. Такі підходи зазвичай використовуються для створення інтернет-магазинів, де рекомендації товарів важливо підбирати під конкретного користувача.

Гібридні алгоритми мають на меті знизити вплив звичних для колаборативної та контентної фільтрації проблем. Але такі системи мають використовуватися виправдано, оскільки вони громіздкі, на їх побудову необхідно витратити велику кількість часу, коштів та людських ресурсів. Вони, зазвичай, використовуються у великих інтернет-магазинах та соціальних мережах.

В ході дослідження розглянуто шляхи до подолання типових недоліків базових алгоритмів. Для вирішення недоліків колаборативної фільтрації використовується алгоритм SVD. Адже з ростом кількості користувачів та їх оцінок в будь-якому інтернет-сервісі буде зростати розмірність матриці оцінок. Цей алгоритм дозволяє зменшити розмірність цієї матриці з невеликою втратою точності. Щоб пришвидшити роботу алогоритмів контентної фільтрації зазвичай використовують алгоритм TF-IDF, який дозволяє будувати рейтингові списки документів великого корпусу документів.

Висновки. В результаті виконання порівняльного аналізу існуючих

рішень імplementації рекомендаційних систем у відомих інтернет-компаніях, які збільшили свої прибутки саме через інтеграцію рекомендаційних систем до каталогу своїх продуктів та сервісів.

В якості демонстрації проведеного аналізу базових алгоритмів реалізовано веб-додаток із інтегрованою рекомендаційною системою на базі колаборативної фільтрації, що повинно дати можливість отримати компанії більший прибуток.

Використані джерела та література:

1. Melville P. Content-Boosted Collaborative Filtering for Improved Recommendations / Melville P. Mooney R., Nagarajan R. // National Conference on Artificial Intelligence : «AAAI-2002», 20-25 July 2016, Edmonton, Canada : materials. – Edmonton, Canada : AAAI, 2002. – С. 187–192.
2. Sarwar B. Item-Based Collaborative Filtering Recommendation Algorithms / Sarwar B., Karypis G., Konstan J., Riedl J. // Hong Kong WWW10 Conference : «WWW10», 20-25 January 2001, Hong Kong : materials. – Hong Kong : WWW10 Press, 2001. – С. 285–289.
3. William H. Press. Numerical Recipes in C 2nd ed. / William H. Press, Saul A. Teukolsky, William T. Vetterling, Brian P. Flannery. – New York, USA : Cambridge University Press, 1992. – С. 59–71.
4. Linden G. Item-to-Item Collaborative Filtering / Linden G., Smith B., York J. – Los Alamitos, CA, USA : IEEE Internet Computing, 2003. – С. 76–80.
5. Мазурік О. Ю. Покращення результатів роботи рекомендаційних алгоритмів за допомогою алгоритму SVD / Мазурік О. Ю. // International Scientific Journal. – 2015. – № 9. – С. 61–65.
6. Офіційний блог для розробників компанії IBM [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ibm.com/developerworks/ru/library/os-recommender1/>. – Дата доступу: 27.12.2018. – Назва з екрана.
7. Офіційний блог компанії Surfingbird [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://habrahabr.ru/company/surfingbird/>. – Дата доступу: 04.01.2019. – Назва з екрана.
8. Мазурік О. Ю. Порівняльний аналіз моделей оцінювання в рекомендаційних системах / Мазурік О. Ю. // Системний аналіз та інформаційні технології : «САІТ-2016», 2 червня 2018, Київ, Україна : матеріали. – Київ : НТУУ «КПІ», 2016. – С. 1.
9. David Celis Blog: Why I Hate Five-Star Ratings [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://davidcel.is/posts/why-i-hate-five-star-ratings/>. – Дата доступу: 15.12.2018. – Назва з екрана.
10. Филиппов С. А. Организация больших объемов данных в рекомендательных системах поддержки жизнеобеспечения, входящих в состав глобальных платформ электронной коммерции / С. А. Филиппов, В. Н. Захаров, С. А. Ступников, Д. Ю. Ковалев // Data Analytics and Management in Data Intensive Domains : «DAMDID/RCDL-2015», 13–16 октября 2015, Обнинск, Россия : материалы. – М. : Институт проблем информатики ФИЦ ИУ РАН, 2015. – С. 119–124.
11. Ben Schafer J. Recommender Systems in E-Commerce / J. Ben Schafer, Joseph Konstan, John Riedl // GroupLens Research Project Book. – Minneapolis, Minnesota, USA : University of Minnesota, 2011. – С. 43–55.
12. Офіційна сторінка компанії A9 [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://www.a9.com/>. – Дата доступу: 30.12.2018. – Назва з екрана.

13. David Celis Blog: Collaborative Filtering With Likes and Dislikes [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://davidcel.is/posts/collaborative-filtering-with-likes-and-dislikes/>. – Дата доступу: 25.12.2018. – Назва з екрана.
14. Hartl M. Ruby on Rails Tutorial: Learn Web Development with Rails (3rd Edition) / Hartl M. – New Jersey, USA : Addison-Wesley, 2015. – С. 100–250.

*Рубльов Олександр, студент IV курсу,
спеціальність «Фізична реабілітація»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ТАНЦЕТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД РЕАБІЛІТАЦІЇ ЖІНОК З НАДЛИШКОВОЮ ВАГОЮ

Актуальність проблеми. За останні роки в розвинених країнах поширеність ожиріння збільшилася вдвічі. За прогнозами експертів ВООЗ, при збереженні таких темпів зростання захворюваності до 2020 р. у світі буде нараховуватися понад 300 млн страждаючих на ожиріння. За визначенням багатьох учених, ожиріння є синдромом, що зумовлений фізичними, біохімічними, метаболічними й поведінковими змінами, у результаті яких відбувається надмірне накопичення жирової тканини та, відповідно, маси тіла.

Зараз методи реабілітації жінок із порушенням обміну речовин і надлишковою вагою повністю не задовольняють всіх вимог або щодо безпеки, або за ефективністю. Деякі з них можна виконати лише в умовах стаціонару, що значно зменшує можливість їх широкого використання в житті.

Мета дослідження – провести аналіз танцетерапії, як ефективного метода боротьби з надлишковою вагою у жінок.

Результати наукової розвідки. Танцетерапія – це унікальний вид психотерапії, який бере свій початок в танцювальному мистецтві. Вона складається з вільних вправ. Заучування кроків відрізняє її від звичайних танців. Крім того, відбувається прив'язка емоційного компонента до руховим елементам. Таким чином, виходить, що психотерапією повинен займатися не тренер танців, а дипломований фахівець, який знає, як підібрати правильні

слова, які розкривають душу. Навчання конкретним рухам може бути використано для розвитку самоконтролю в разі боротьби з агресією і емоційністю. Формування позитивної установки на танцювальні рухи у вигляді звільнення від нагромадилося вантажу забезпечує тривалий ефект від даного виду психотерапії.

Наукові дослідження переконують, що одним з основних факторів уповільнення процесів старіння, збереження здоров'я, підвищення фізичної дієздатності жінок зрілого віку є систематичні заняття фізичною культурою. Проте постійно фізичною культурою займаються не більше 10 % жінок. Дослідження виявляють, що лише десяту частину з них становлять жінки зрілого віку. Відомо, що танцетерапія допомагає подолати проблему зайвої ваги й ожиріння (навіть у досить запущених випадках) тим, кому дуже важко займатися в звичайних умовах у зв'язку з надмірною масою тіла.

На фізичному рівні в процесі терапії поліпшується такі якості, як рівновага, координація і почуття ритму, у людини збільшується рухова різноманітність. сучасній фізичній реабілітації поряд із дієтотерапією й психотерапією для профілактики та лікування порушення енергетичного обміну й ожиріння повинні використовуватися фізичні навантаження різної інтенсивності, які дають можливість зменшувати підшкірно-жирові відкладення в різних ділянках шкіри, покращувати функціональний стан кардіореспіраторної системи та відновлювати обмін речовин.

Побудова методики танцювальних занять у жінок повинна ґрунтуватися на принципі зростаючого навантаження із застосуванням загальнорозвивальних, дихальних вправ і вправ, що залучають у роботу м'язи верхніх і нижніх кінцівок, м'язи черевного преса, що сприяють локальній ліквідації зайвих і нерівномірних жирових відкладень.

Додаткові танцювальні вправи в поєднанні з низькокалорійною дієтою дають змогу знизити рівень адипоцитів підшкірної жирової тканини. Сприяючи витратам великої кількості вуглеводів, вправи циклічної спрямованості прискорюють механізми виведення з депо нейтральних жирів

із подальшим їх перетворенням у фосфатиди, які легко окислюються до вуглекислоти й води.

Багато зарубіжних науковців підтверджують, що саме під час роботи малої й середньої потужності в умовах стійкої рівноваги, коли задовольняється кисневий запит, зростає частка утилізації жирів.

Висновки. Таким чином, танцетерапія розвиває координацію рухів і відчуття ритму, обмін речовин, роботу дихальної, серцево-судинної системи, нормалізує вагу, покращує самопочуття. Це дає можливість не тільки позбутися надлишкової ваги, а ще й покращити стан організму.

Використані джерела та література:

1. Верещагіна С. Танцевальная терапия (танцетерапія) - лечение танцами. История и развитие танцетерапии. Суть танцевальной терапии. Групповая танцетерапія [Електронний ресурс] / Верещагіна Софья. – Режим доступа: <https://www.inflora.ru/diet/diet175.html> (дата 04.04.2019). – Загл. с экрана.
2. Ходоров Д. Танцетерапія и анализ [Електронний ресурс] / Ходоров Д. // Журн. практ. психологии и психоанализа. – 2008. – № 3. – Режим доступа: <http://psyjournal.ru/articles/tanceterapiya-i-analiz> (дата 04.04.2019). – Загл. с экрана.
3. Танцевально-двигательная терапия. Контроль эмоций с помощью танцетерапии [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://vseostresse.ru/emocionalnyeparusheniya/tanceterapiya.html> (дата 04.04.2019). – Загл. с экрана.

*Рудюк Роман, магістрант Проку навчання,
спеціальність «Теологія»*

Київська духовна академія і семінарія

*Науковий керівник: Супрун М. О., д-р пед. наук, професор
(м. Київ, Україна)*

ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ СІМ'Ї, ЯКА ВИХОВУЄ ІНКЛЮЗИВНУ ДИТИНУ ТА ПАСТІРСЬКА ПІДТРИМКА

Актуальність проблеми. Одним з основних пріоритетів розвитку сучасної освіти є забезпечення рівних прав на освіту для всіх дітей, у тому числі для дітей з особливими освітніми та духовними потребами, дітей з інвалідністю, дітей з інших соціально вразливих груп. Інклюзивна освіта як концепція, філософія освіти – у різних джерелах описується по-різному. Але необхідно сказати саме про тих, хто виховує дітей з цих соціально-вразливих груп – про батьків. Батьки – це, можна сказати, головний чинник виховання й освіти дитини, і тільки у сімейному колі можливе правильне зростання особистості. І актуальність цього дослідження полягає саме у тому, щоб

розкрити проблеми, з якими стикаються батьки, які виховують дитину з особливостями та позначити можливі пастирські методи для підтримки їх.

Метою роботи є аналіз проблем батьків, які виховують дитину з особливостями.

Результати наукової розвідки: було з'ясовано, що кожна родина має своє сприйняття проблемних ситуацій, це все залежить, перш за все, від самої людини. Хоча частіше це виливається у негативне вираження ситуації. В ході дослідження, було виявлено, що є свої характерні групи батьків, які різняться у ставленні до хворої дитини та методами її лікування, або не лікування. Це не новина, але все ж таки мікроклімат сім'ї дуже пов'язаний з емоційною складовою сім'ї, яка має своє успішне втілення через любов, проявом якої є щирі відносини у сім'ї. Звісно, що батьки – це найперші помічники у будь-якій сфері для дитини, але, як би це не було прикро, це не завжди так, тому вони можуть навіть завадити корекційному процесу дитини. Не мало важливо, що результативна корекція має свій успіх саме через педагогічно-корекційну допомогу фахівців, які звершують профілактичні та лікувальні вправи, в залежності від того, яку дитина має патологію.

Висновки: підсумовуючи досліджене, треба сказати, що батькам, які виховують дитину з особливостями розвитку, Бог дав тяжкий хрест, з яким не кожен із батьків може впоратись, через що сім'ї мають чимало життєвих проблем. Дуже тяжко відповісти на питання: чому Бог дав такий хрест? Можливо легко міркувати тим, хто не має таких проблем, але кожний із тих, хто має хоча б якусь можливість допомогти таким сім'ям – має допомогти, по слову зі Святого Письма: «Носіть тягарі один одного, і так виконаєте закона Христового» (Гал. 6:2).

В ході дослідження були виявлені проблеми, з якими зіштовхуються сім'ї, які виховують дитину з особливостями та наголошені деякі методи підтримки, зокрема, з християнської сторони.

Використані джерела та література:

1. Біблія або книги Святого Письма Старого і Нового Заповіту. – Київ : Укр. біблійне товариство, 1992. – 1523 с.

2. Бочелюк В. Й. Психологія людини з обмеженими можливостями [Електронний ресурс] / Бочелюк В. Й., Турубарова А. В. // Навчальні матеріали онлайн. – Режим доступу:
URL:https://pidruchniki.com/1584072022521/psihologiya/psihologiya_lyudini_z_obmezhenimi_mozhlivostyami (дата звернення: 25.10. 2018). – Назва з екрана.
3. Єфімова С. М. Лідерство та інклюзивна освіта : навч. курс та метод. посіб. / Єфімова С. М., Королюк С. В. ; за заг. ред. А. А. Колупаєвої. – Київ, 2011. – 164 с.
4. Кузава І. Б. Теоретичні та методичні засади інклюзивної освіти дошкільників, які потребують корекції психофізичного розвитку: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Кузава Ірина Борисівна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – 403 с.
5. Лорман Т. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі : практич. посіб. / Лорман Т., Дешпелер Д., Харві Д. ; пер. з англ. – Київ : ТОВ «Видавничий дім “Плеяди”», 2011. – 296 с.
6. Основи інклюзивної освіти : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. А. А. Колупаєвої. – Київ : «А. С. К.», 2012. – 308 с.
7. Шестун Е. Православная педагогика / Е. Шестун. – М. : Про-Пресс, 2001. – 576 с.

*Сащенко Євген, Хоменко Євген,
студенти І курсу магістратури,
спеціальність «Менеджмент»,*

*ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Панчишин Я. М., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ФОНДОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Актуальність проблеми. Актуальність дослідження полягає в тому, що теоретичні засади та практика функціонування фондового ринку і його інструментів всебічно досліджені, але разом з тим зазначені проблеми в Україні та інших країнах з трансформаційною економікою вивчені поки що недостатньо.

Мета дослідження. Здійснити аналіз функціонування фондової біржі України в сучасних умовах.

Результати наукової розвідки. Фондова біржа — один з головних інструментів інвестиційного ринку та руху капіталів в економіці. На ній продають і купують цінні папери. Події, які останнім часом відбувається в нашій країні призводять до зміни місця та ролі фондового ринку в українській економіці – будучи частиною фінансового ринку, він виконує низку макроекономічних та мікроекономічних функцій, виступаючи, передусім, «регулювальником» інвестиційних потоків, ефективно перерозподіляючи ресурси.

Ще не так давно зусилля держави були зосереджені на таких завданнях, як збільшення капіталізації та ліквідності фондового ринку, удосконалення ринкової інфраструктури, покращення механізмів захисту прав інвесторів, удосконалення умов і правил державного регулювання та нагляду на фондовому ринку. Було запроваджено заходи, спрямовані на вдосконалення розкриття інформації на фондовому ринку, тобто на забезпечення більшої відкритості та прозорості ринку, розширення інструментарію, протидії використанню інсайдерської інформації та запобіганню легалізації коштів, отриманих злочинним шляхом, що сприятиме збільшенню довіри інвесторів та, вдосконаленню системи захисту їх прав та інтересів тощо.

І результати є. За останній 2018 рік український фондовий ринок зріс на 80% й став лідером світу за показниками зросту! Звичайно, такі показники ми маємо завдяки дуже низькій базі українського фондового ринку, але, все ж таки, це - досягнення та крок вперед. Таке стрімке зростання спричинили відкладений попит на акції вітчизняних підприємств і позитивні результати діяльності емітентів.

В індексний кошик ПФТС сьогодні входять 7 компаній: Донбасенерго, Центроенерго, Крюківський вагонобудівний завод, Мотор Січ, Райффайзен банк Аваль, Укрнафта, Укртелеком. Саме порівнянням ціни на акції цих провідних компаній і визначається показник, який в комплексі характеризує попит на фінансові активи, що обертаються в конкретний момент на ринку. Нинішній “плюс” у десятки відсотків означає, що попит на цінні папери на ринку був надзвичайно високий, і вони інтенсивно зростали в ціні після періоду глибокого падіння в 2015-2016 роках.

Позитивний результат був досягнутий насамперед завдяки стрімкому зростанню вартості акцій АТ «Райффайзен Банк Аваль» (+169%), ПАТ «Донбасенерго» (+145%) та ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» (+96%). Стриманішу динаміку продемонстрували акції ПАТ «Центроенерго» (+14%), ПАТ «Укрнафта» (+12%). При цьому вартість цінних паперів АТ «Турбоатом» взагалі впала на 4,65%.

У 2017-го індекс ПФТС (Перша фондова торговельна система) також очолив аналогічний рейтинг Блумберга (американська компанія, постачальник фінансової інформації). Основною причиною Bloomberg тоді назвав довгоочікуваний ріст і відновлення економіки України.

Разом з тим, слід зважати на те, що ринок акцій в Україні є досить мізерним (в структурі торгів на ПФТС їх частка складає 0,25%, або 328 млн грн) у порівнянні з іншими фінансовими інструментами. Тому за таких обставин не можна говорити про інвестиційний бум. Але при цьому вартість усіх біржових контрактів зросла майже вдвічі та склала 114,09 млрд грн – і це рекордний показник за більш ніж двадцятирічну історію існування біржі.

Отже загалом, обсяги українського фондового ринку у світовому масштабі залишаються мініатюрними. Сумарно за 2018 рік обсяг торгів цінними паперами за даними Комісії з цінних паперів склав близько 260 млрд грн (\$8,5 млрд). Для порівняння, обсяг торгів на Варшавській фондовій біржі щорічно складає більше \$340 млрд євро, а обіг Нью-Йоркської фондової біржі щодня складає близько \$54 млрд.

І навіть і з сумою в \$5-10 млн серйозним інвесторам в Україні не цікаво. На ринку представлено вкрай мало якісних емітентів. В результаті — низька капіталізація і низька ліквідність. Всі великі пакети акцій давно монополізовані. І акцій, які вільно обертаються на біржі, все менше і менше. Крім того, деякі компанії потрохи викуповують свої акції з біржі.

З метою підвищення захисту прав інвесторів та формування конкурентоспроможного національного фондового ринку на основі поступового зменшення спекулятивної складової ринку з одночасним зростанням інвестиційно спрямованого сегменту в умовах фінансової глобалізації світової економіки та виконання ним основної функції, яка полягає у забезпеченні вільного та швидкого руху інвестиційного капіталу через створення відповідних правових, інституційних, технологічних та організаційних умов, було запроваджено програму розвитку фондового

ринку. Серед основних положень програми: збільшення капіталізації і ліквідності фондового ринку; удосконалення ринкової інфраструктури; поліпшення захисту прав інвесторів.

Ключові моменти, які висвітлені в програмі, — залучення інвесторів, зокрема приватних, ефективна регуляторна діяльність у цьому напрямі, поліпшення захисту прав інвесторів.

Все це дає нам сподівання щодо і подальшого зростання фондового ринку. Тенденція, що склалася в останні роки, дає нам надію на позитивні настрої інвесторів і очікування певного зростання як з точки зору ліквідності, так і активності торгів.

Фондовий ринок завжди першим реагує на зміну ситуації: починає падати, коли в економіці ще не видно початку кризи, і навпаки, починається зростання, коли економіка ще не показала суттєвих позитивних змін. Він як барометр, за показниками якого можна спрогнозувати зміни. Експерти вважають, що вітчизняний ринок дійсно подає хороші ознаки “одужання”. “Стрімке зростання індексу ПФТС як ключового показника фондового ринку України, пов’язане, зокрема, зі збільшенням об’єму торгів за рахунок додаткового випуску і розміщення цінних паперів, а також зростанням їхньої вартості. Це досить позитивний сигнал для інвесторів, у тому числі, іноземних. Разом з тим, суттєвий відрив у міжнародному рейтингу є черговим доказом того, що фондовий ринок України досі знаходиться на етапі свого становлення, а отже, необхідно продовжувати удосконалювати механізми його функціонування, використовуючи кращі практики світових лідерів”.

Висновки: сподіваємось, що держава розвиватиме ринок цінних паперів, намагаючись зробити Україну привабливою для інвесторів та побудувати стабільну державу, яка відповідає усім міжнародним стандартам. Тим більше, що потенціал для розвитку ринку є: за даними НБУ українці зберігають «під матрацами» близько \$ 50 млрд готівки. Щоб запуснути «дорослий» фондовий ринок в Україні, потрібно вирішити дві проблеми:

сформувати пропозицію на ринку і створити відповідні умови. Але для цього перш за все потрібно провести судову реформу та забезпечити справжній захист прав власності.

Використані джерела та література:

1. Адаменко І. П. Особливості розвитку фінансового ринку України / І. П. Адаменко, Л. С. Селіверстова // Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід. – 2018. – № 9. – С. 13–17.
2. Карлін М. І. Фінансова система України : навч. посіб. для студ. вузів / М. І. Карлін. – Київ : Знання, 2007. – 324 с.
3. Коніна М. Сучасний стан фінансового ринку України та шляхи його вдосконалення / М. Коніна, К. Реха, В. Янковський // Міжнар. наук. журн. – 2016. – № 1. – С. 183–192.
4. Школьник І. О. Фінансовий ринок України в контексті розвитку світової фінансової системи: монографія / І. О. Школьник. – Суми : УАБС НБУ, 2012. – С. 45–65.
5. Фондовий ринок України – світовий лідер росту в 2017 році. Час інвестувати? [Електронний ресурс] // Все про гроші. – Режим доступу: <http://vseprogroshi.com.ua/fondovij-rinok-ukra%D1%97ni-svitovij-lider-rostu-v-2017-roci-chas-investuvati.html>. – Назва з екрану.
6. Український фондовий ринок встановив рекорд: як і завдяки чому [Електронний ресурс] / Укрінформ. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2615657-ukrainskij-fondovij-rinok-vstanoviv-rekord-ak-i-zavdaki-comu.html>. – Назва з екрана.

*Середін Данило, студент І курсу,
спеціальність «Транспортні технології»,
Національний транспортний університет
Науковий керівник: Балагура О. О., канд. філос. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ФЕНОМЕН МОЛОДІЖНОЇ КУЛЬТУРИ В ДИСКУРСІ СУЧАСНОСТІ

Актуальність проблеми дослідження пов'язана з тим, що процеси глобалізації активно включаються в повсякденність суспільного та особистого життя. В рамках глобального знання та глобалізації іміджу сучасна молодь активно соціалізується [2]. Цей процес породжує новий тип соціальної диференціації та суспільної культури.

Мета дослідження полягає в аналізі феномену молодіжної культури, що формується з двох складових: власне створеної молоддю, що позиціонує своє бачення, очікування, наміри та культурні звички, попереднього покоління з принципами та традиціями, які вже склалися. Прагнемо дослідити феномен молодіжної культури, оскільки підростаюче покоління постійно знаходиться у пошуку своєї ідентичності, створення нового стилю.

Потреба у спілкуванні в кожного перетворюється у свої, особливі мотиви, що спонукують долучатися до тієї чи іншої групи, до того чи іншого молодіжного напрямку. Хтось сподівається знайти тут розуміння й емоційну підтримку, якої позбавлений у товаристві дорослих. Інший відчуває, що групова приналежність збільшує його сили і робить більш захищеним у безжалісному світі гострої кооперації та конкуренції. Є і ті, хто прагне відчувати владу над іншими.

Результати наукової розвідки. Сьогодні існує безліч груп і напрямів у молодіжній культурі. Дозвілля все частіше стає основною сферою життєдіяльності молодого людини. Не навчання, не робота, а саме дозвілля. Від задоволеності їм залежить задоволеність життям. У школі «відсиджують» необхідну кількість годин, у вуз приходять «за дипломом», на роботу влаштовуються туди, де «більше дадуть» ... Справжнє життя починається за порогом школи, вузу, фірми [4]. Що стосується інтересів молоді, пов'язаних з дозвіллям, то вони далеко не різноманітні, не усвідомлені, насилу диференціюються, причому у 42% опитаних обмежуються сферою «заробляння грошей», а у 15% ніяк не виявляються в заявах типу «робити нічого», «ніяких захоплень». У вільний час молодь в основному гуляє з друзями, слухає музику, просиджує годинами в Інтернеті (93 % опитаних), читають літературу на дозвіллі лише 2 % респондентів. Ще рідше молодь займається спортом – 3%. Більшість опитаних (72%) практично ніколи не відвідують концерти, виставки, спортивні змагання; лише 2 % займаються у гуртках, секціях [4].

Багатьом молодіжним групам властиве суперечливе сполучення однаковості і неподібності, особливості. Однаковість (у стилі поведінки, музичних. пристрастях, модній атрибутиці) підтримується усередині групи. Разом з тим, саме співтовариство прагне (насамперед зовні) виділитися в загальному потоці молодіжних рухів. Виклик суспільній думці найчастіше виражається в особливостях одягу і модних доповнень до нього. Іноді, однак, відбуваються і прямі антигромадські дії (хуліганство, бійки), наприклад, між

групами футбольних чи хокейних фанатів. У цьому випадку суспільство зіштовхується з поведінкою, яка відхиляється від норм.

Разом з тим молодіжна культура обумовлена і соціумом, у якому вона функціонує, громадської психологією, нормами, потребами, ідеалами соціального організму. Відповідно, молодіжна культура носить одночасно тимчасово і позачасовий характер, відображаючи соціальні та психологічні реалії свого часу.

Власне молодь XXI століття – це перше покоління, яке з самого початку пізнало культуру як культуру мас-медіа, тож поняття «молодіжна культура» є багатозначним і неоднозначним. Так, залежно від ідеологічної спрямованості, говорять про «молодіжну культуру», «молодіжну субкультуру» і навіть про «контркультуру».

Розвиток молодіжної культури, на сьогоднішній день, відбувається під впливом комп'ютерних технологій та ЗМІ.

Особлива роль належить комп'ютерним технологіям і глобальній світовій мережі. Електронні мас-медіа виглядають новими колонізаторами молоді, й паніку викликає небезпека розвитку «наркотичної» залежності від комп'ютерних ігор, які набувають всього більшого і більшого поширення [3].

Сьогодні, все те, що ми асоціюємо з реальністю – світом видимих речей та предметів, наявним світом, втрачає колись чіткі межі, вступаючи у взаємодію з віртуальністю.

Життя у віртуальному світі набагато простіше: без наслідків та відповідальності ти можеш мати віртуальних друзів, віртуальні гроші, час від часу відчувати себе в образі супергеронта, національного героя, який користується зброєю, віртуальними грішми та несправжнім ім'ям.

Як зазначає І. Козловський (менеджер програм Української Всесвітньої Координаційної Ради): «Одна з головних ідей полягає в тому, щоб шляхом спільної координації дій розпочати активний вплив на молодіжну свідомість, щоб розбудити національну свідомість, а відтак – започаткувати нову хвилю відродження національної молодіжної культури» [3; 25].

Висновки. Отже, однією з головних ідей є активний вплив на молодіжну свідомість, щоб шляхом спільної координації дій, започаткувати нову хвилю відродження національної культури України у новітньому молодіжному середовищі.

Використані джерела та література:

1. Балагура О. О. Вплив сучасної освіти на формування особистості в суспільстві постійних змін / О. О. Балагура // Гілея : наук. вісн. Зб. наук. пр. / голов. ред. В. М. Вашкевич. – Київ : Гілея, 2017. – Вип. 126. – С. 392–394.
2. Балагура О. О. Духовний потенціал особистості як необхідна та надійна основа її самореалізації та розвитку / О. О. Балагура, Н. В. Глушко // Гілея : наук. вісн. – Київ : Гілея, 2018. – Вип. 138 (11), ч. 2 : Філософські науки. – С. 97–101.
3. Карпукін О. І. Самооцінка молоді як індикатор її соціокультурної ідентифікації / О. І. Карпукін // Соціологічні дослідж. – 1998. – № 12. – С. 23–45.
4. Кривко Т. А. Підліткова субкультура: неформальні молодіжні об'єднання / Кривко Т. А., Романовська Д. Д. – Чернівці, 2003. – С. 15–20.
5. Культурологія : учеб. для студ. техн. вузов / под ред. Н. Г. Багдасарьян. – М. : Высш. шк., 1999. – 278 с.

*Сінгх Анастасія, студентка III курсу,
спеціальність «Право»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Кісілюк Е.М., канд. юрид. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ДОВЕДЕННЯ ДО САМОГУБСТВА

Одним із злочинів, які посягають на життя людини є доведення до самогубства. В статті 120 Кримінального кодексу України під даним поняттям розуміються дії, що є наслідком жорстокого поводження з особою, використанням шантажу, систематичного приниження її людської гідності або систематичного протиправного примусу до дій, що суперечать її волі, схиляння до самогубства, а також інші дії, що сприяють вчиненню самогубства. [1]

У кримінальних кодексах різних країн світу норми, які передбачають кримінальну відповідальність за доведення до самогубства, відрізняються.

Такий висновок можна зробити, ґрунтуючись на роботі вчених Е.А. Колинко та Н.А. Селезневої «Відповідальність за доведення до самогубства згідно законодавства України та інших зарубіжних країн: порівняльний аналіз». За результатами аналізу статей кримінальних кодексів

зарубіжних країн, які передбачають кримінальну відповідальність за злочини пов'язані з самогубством, можна виділити три групи спорідненості:

– які повністю або частково збігаються з нормою українського законодавства;

До першої групи можна віднести Кримінальні кодекси Естонської республіки, Республіки Азербайджан, Грузії, Російської Федерації, Республіки Молдова.

– які мають норму, яка передбачає відповідальність за доведення до самогубства, але, при цьому істотно відрізняється від ст. 120 КК України;

Сюди відносяться країни: Литовська Республіка, Республіка Болгарія, Республіка Польща, Киргизія, Республіка Білорусія, Республіка Аргентина, Голландія, Данія, Норвегія, Австрія, Іспанія, Швейцарія, Японія, Туреччина, Республіка Сан-Марино. Особливістю цієї групи країн є наявність в кримінальному законодавстві норми, яка передбачає кримінальну відповідальність не тільки за доведення до самогубства, а й за схиляння до самогубства, допомога або сприяння в здійсненні самогубства.

– які взагалі не мають норми, яка передбачає відповідальність за злочин даного виду.

Сюди можна віднести кримінальні кодекси Швеції, Китайської Народної Республіки та Республіки Кореї. [2]

Даний злочин є актуальною проблемою не тільки у всьому світі, а й у нашій країні безпосередньо. Оскільки, Україна входить в десятку країн з найвищим рівнем самогубств. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) на 2012 рік в Україні було вчинено близько 10 (десяти) тисяч актів суїциду. Середній показник для України – 22 суїциди на 100 тисяч осіб.

Як свідчать наукові джерела, співвідношення самогубств і доведення до самогубства становить близько один до двадцяти. Разом з тим, з 2010 року по 2015 рік в Україні винесено лише чотири вироки за доведення до самогубства, тобто менше одного вироку на рік. [3]

Виникає запитання, чи відповідають ці статистичні дані реальній ситуації в Україні? Тобто, чи є об'єктивним дане співвідношення? Як на нього вплинула поява так званих «груп смерті» за останні роки? Та чи існують підстави для притягнення до відповідальності за новоутворені спільноти?

«Групи смерті» - це умисно створенні Інтернет спільноти, програми, метою котрих є схилення до самогубств осіб, переважно підлітків.

«Адміністратори (куратори) чи автоматизована програма виявляють в соціальних мережах сторінки підлітків, які з тих чи інших причин перебувають у депресивному стані. Потім, через систему так званих «квестів» (завдань з обов'язковим заподіянням собі тілесних ушкоджень, болю) зловмисники за допомогою методик нейролінгвістичного програмування, погроз чи шантажу намагаються довести дітей до суїциду», – відзначають в поліції. [4]

Глава Національної поліції України Сергій Князев зазначив, що станом на 25.04.2017 року Українська кіберполіція виявила 926 груп "самогубств", з яких вже 600 заблоковано. [5]

Однак, притягнення до кримінальної відповідальності винних осіб є проблематичним.

В ППВСУ N 2 07.02.2003 «Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи» зазначається, що відповідальність за ч.1 ст. 120 настає за умови, що потерпілий вчинив відповідні дії внаслідок жорстокого поводження з ним, шантажу, примушування до вчинення протиправних дій або систематичного приниження його людської гідності винним.

Під жорстоким поводженням слід розуміти безжалісні, грубі діяння, які завдають потерпілому фізичних чи психічних страждань (мордування, систематичне заподіяння тілесних ушкоджень чи побоїв, позбавлення їжі, води, одягу, житла тощо). Систематичним приниженням людської гідності

є тривале принизливе ставлення до потерпілого (постійні образи, глумління над ним тощо). [6]

Доведення до самогубства, яке вчиняється без застосування примусу, шантажу, приниження та інших, передбачених у статті 120 КК способів (наприклад, шляхом систематичного схиляння особи до суїциду) наразі не визнається кримінально-карним діянням. Отже, більшість випадків самогубств, вчинених підлітками, які є членами так званих «груп смерті», взагалі не мають жодної кримінально-правової оцінки.

Також, є необхідність встановлення кримінальної відповідальності не тільки за доведення до самогубства чи його спроби, але й до вчинення самокалічення або його спроби. [7]

Саме з цих причин від 17.07.2017 було введено проект № 6748 Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо розширення переліку кримінально-карних способів доведення до самогубства чи самокалічення або до замаху на самогубство чи самокалічення)».

У законопроекті пропонується внести до статті 120 «Доведення до самогубства» Кримінального кодексу України зміни, відповідно до яких поряд з передбаченими нині способами доведення особи до самогубства або до замаху на самогубство встановлюється кримінальна відповідальність за доведення особи до самокалічення або до замаху на такі діяння, що є наслідком: намовляння та підбурювання, в тому числі надання допомоги у вчиненні самогубства чи самокалічення; обману, а також будь-якого спонукання до вчинення самогубства чи самокалічення; популяризації самогубства чи самокалічення; втягування у групи в соціальних мережах, ігри, конкурси, квести та інші заходи, кінцевою метою, яких є самогубство чи самокалічення або їх імітація. [7]

Законопроект відхилено з ряду причин:

1) структура запропонованої нової редакції статті 120 КК України та відповідність передбачених покарань тяжкості описаних діянь є

нераціональними, оскільки дії, які призвели до наслідків у вигляді самогубства (самокалічення), мають каратись більш суворо, ніж аналогічні дії, які не призвели до відповідних наслідків. Окрім цього, рівень суспільної небезпечності доведення до самогубства є вищим, ніж доведення до самокалічення, а тому передбачати однакове покарання за такі діяння буде юридично некоректним;

2) зі змісту законопроекту незрозуміло, що слід розуміти під такими поняттями, як «популяризація самогубства чи самокалічення», «цільові групи», «емоційна залежність», «інші заходи, кінцевою метою яких є самогубство чи самокалічення або їх імітація» та ін. Тому така термінологічна невизначеність кримінально-правових норм є неприпустимою, адже може довільно тлумачитись, що може стати підставою зловживань під час здійснення кваліфікації відповідних злочинних діянь. [8]

Проаналізувавши положення законопроектів, члени Комітету зазначили, що на розгляд до Верховної Ради України подано законопроект № 4088, який спрямований на врегулювання аналогічних правовідносин та являє собою диспозицію статті 120 КК Укр. чинну з 08.02.2018 р.

Отже, для притягнення до відповідальності за ч.1 ст.120 КК необхідно встановити факт порушення конституційних прав особи щодо кожного окремого випадку та доопрацювати законопроект №6748 для усунення двозначності тлумачень та формування раціональних санкцій стосовно категорії «самокалічення».

Використані джерела та література:

1. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2341-14>. – Назва з екрана.
2. Колинько Е. А. Ответственность за доведение до самоубийства по законодательству Украины и других зарубежных стран: сравнительный анализ / Колинько Е. А., Селезнева Н. А. // Вестн. РУДН. Сер. Юридич. науки. – 2014. – № 1. – С. 194–200 ; С. 196–197.
3. Рада встановила кримінальну відповідальність за сприяння самогубству. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dt.ua/UKRAINE/rada-vstanovila-kriminalnu-vidpovidalnist-za-spriyannya-samogubstvu-268742_.html (дата 08.02.2018). – Назва з екрана.
4. «Группы смерти» в Украине: количество пострадавших детей измеряется сотнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://fakty.ua/231358-gruppy-smerti-v-ukraine->

- kolichestvo-postradavshih-detej-izmeryaetsya-sotnyami-video (дата 01.03.2017). – Назва з екрана.
5. Синие киты: киберполиция нашла почти 1000 «групп смерти» и предупредила более 10 попыток суицида [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.tsn.ua/ukrayina/sinie-kity-kiberpoliciya-nashla-pochti-1000-grupp-smerti-i-predupredila-bolee-10-popytok-suicida-848652.html> (дата 25.04.2017). – Назва з екрана.
 6. Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03>. – Назва з екрана.
 7. Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо розширення переліку кримінально-карних способів доведення до самогубства чи самокалічення або до замаху на самогубство чи самокалічення) : ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА до проекту Закону України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GH57G00A.html. – Назва з екрана.
 8. ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ: Висновок комітету 17.01.2018 : Скорочений текст до реєстр. № 6748 від 17.07.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=6748&skl=9. – Назва з екрана.

*Скидан Станіслав, студент IV курсу,
спеціальність «Менеджмент»,
Полтавський інститут бізнесу ПВНЗ «Міжнародний
науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Кононенко Р. М., старший викладач
(м. Полтава, Україна)*

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТОРІВ

Актуальність проблеми. Як відомо високий рівень інвестиційної привабливості є ознакою сталого економічного розвитку будь-якої держави. Особливо питання залучення зовнішніх інвестицій є актуальним для країн, що знаходяться на стадії розвитку та прагнуть до міжнародної інтеграції. До таких держав відноситься і наша Україна.

Залучення іноземних інвестицій може значно покращити економічний та фінансовий стан України. Так, як ми прагнемо до інтеграції в ЄС, нашим підприємствам потрібно бути конкурентоспроможними по відношенню до провідних європейських компаній. До того ж однією з актуальних проблем для нашої економіки є негативне зовнішньоекономічне сальдо. Обсяг внутрішніх інвестицій є недостатнім для вирішення цих питань. У свою чергу зовнішні інвестиції здатні сприяти збільшенню експорту, адже іноземні компанії заходячи на наш ринок прагнуть не тільки виробляти продукцію для вітчизняних споживачів а й для інших країн.

Мета дослідження. Дослідити перспективи інвестиційної привабливості України для іноземних інвесторів.

Результати наукової розвідки. Як відомо багато перспективних підприємств потребують оновлення свого обладнання та устаткування, адже порівняно із європейськими та світовими виробниками воно відстає на багато років, що свідчить про нездатність конкурувати на міжнародному ринку. Іноземні інвестори можуть принести до нашої країни новітні технології, техніку, найновітніші наукові розробки, ноу-хау, а також нові знання у сфері управління та маркетингу. Цікавим моментом є те, що на відміну від зовнішніх кредитів іноземні інвестиції не стають тягарем зовнішнього боргу. Залучення іноземних інвестицій сприяє вирішенню не тільки економічних, а й соціальних проблем, адже у зв'язку із збільшенням обсягу виробництва та утворенням нових підприємств буде підвищуватися й попит на робочу силу, що сприятиме вирішенню проблеми безробіття [5].

Іноземні інвестиції можуть здійснюватись в різних формах, їх поділяють на прямі, портфельні та реальні інвестиції. Прямими інвестиціями називаються капіталовкладення в реальні активи, де інвестор безпосередньо бере участь в управлінні ними, за умови, що кількість контрольованих акцій не повинна бути меншою за 10%. Портфельними інвестиціями вважаються невеликі капітальні вкладення в акції іноземних підприємств, без права на управління ними. До них також відносяться вкладення в цінні папери іноземної держави та міжнародних валютно-фінансових організацій. Реальними інвестиціями називаються вкладення в нерухомість, обладнання, землю та витрати оборотного капіталу [4]. На думку експертів Німецької консультативної групи прямі іноземні інвестиції є дуже вигідними для нашої країни. Підприємства з прямими іноземними інвестиціями, де інвестор із закордону володіє не менш як 10% статутного капіталу, становлять лише 4,6% всіх вітчизняних компаній. Проте на цю досить невелику кількість підприємств приходить більше ніж 20% працевдатного населення нашої країни, 24% загального обсягу капіталу України та близько 35% загальної

доданої вартості [2]. З цього випливає висновок, що українські підприємства з прямими іноземними інвестиціями порівняно з підприємствами, які мають виключно вітчизняні інвестиції є не тільки набагато більшими, а й продуктивнішими.

Найбільш перспективними галузями для іноземних інвесторів в Україні вважаються машинобудування, аграрна галузь, харчова та хімічна промисловість. Багато закордонних інвесторів охоче інвестують у галузі переробної промисловості, а також сферу роздрібною та оптовою торгівлі для яких характерна швидка поява нових товарів, зміна асортименту, швидка окупність витрат і невисокий комерційний ризик. Досить привабливими також є галузі, які не потребують довгострокових капіталовкладень та впровадження нових технологій, зокрема фінансовий сектор та сектор нерухомості [3]. За даними Європейської Бізнес Асоціації (ЄБА), яка проводить щорічне опитування серед директорів членських компаній індекс інвестиційної привабливості порівняно із попередніми роками дещо збільшився [1]. Оцінка проводилась за 5-бальною шкалою Лайкерта, де 1 – це вкрай негативно, 5 – вкрай позитивно, 3 – нейтрально. Так, у 2016 році індекс інвестиційної привабливості склав 2,85 бали, у 2017 році – 3,03 бали, а в 2018 році його значення збільшилось до 3,07 балів [7]. Проте на думку багатьох інвесторів інвестиційний клімат України вагомим зрушень так і не зазнав, адже в нашій країні ще є багато проблем які перешкоджають покращенню інвестиційної привабливості. До таких проблем можна віднести недосконалість вітчизняного законодавства щодо регулювання інвестиційної діяльності підприємств. Ще однією вагомою проблемою є низький рівень доходів населення. Іноземні компанії виготовлятимуть продукцію лише тоді, коли вона буде користуватися належним попитом. В нашій країні доволі нестабільна економічна та політична ситуація. Інвестори бажають вкладати свої кошти в країни із стабільною економікою, адже кожен підприємець хоче бути впевненим у своїх вкладеннях.

Та не дивлячись на певні недоліки Україна таки має багато перспектив щодо покращення свого інвестиційного клімату. Як відомо на нашій території зосереджено 9% світових та 30% – європейських запасів родючих чорноземів, що робить привабливим для інвестування наш аграрний сектор, який на даний момент особливо потребує оновлення техніки та технології [6]. Ми маємо вигідне транспортно-географічне положення. Україна має великі запаси корисних копалин, зокрема залізної та титанової руди, вугілля, кам'яної солі тощо. Ми також маємо доволі потужний промисловий комплекс. Як відомо наша країна належить до найбільш розвинених держав за рівнем розвитку авіабудування. До того ж Україна вважається однією з 6 провідних країн у космічній галузі, яка володіє технологіями як у виробництві супутників і пускових установок, так і їх запуску та управління. У наш час далеко не кожна країна може займатися таким виробництвом.

Необхідність залучення іноземних інвестицій є незаперечною проте варто дотримуватися пропорційного балансу між зовнішніми та внутрішніми інвестиціями. Адже занадто активне залучення іноземних інвестицій може призвести до підвищення залежності нашої країни від іноземного капіталу, витіснення з ринку частини вітчизняних виробників та в підсумку призвести до занепаду економіки. Тому варто не тільки залучати інвестиції із закордону, а й не забувати стимулювати внутрішніх інвесторів.

Висновки. Для того, щоб максимально реалізувати наш потенціал, нам необхідно покращити інвестиційний клімат. Аби привабити інвесторів із закордону потрібно покращити організаційно-правову базу та усунути протиріччя в законодавстві. Також необхідно спростити та прискорити процедуру реєстрації бізнесу, скоротити перелік дозвільної документації у підприємницькій діяльності. Варто впровадити гнучку податкову систему, розробити пільги для іноземних інвесторів. Ніщо так не приваблює інвестора як стабільність та прогнозованість, тому необхідно спрямувати зусилля на стабілізацію вітчизняної економіки.

Використані джерела та література:

1. Дерев'янка А. Як змінилася інвестиційна привабливість України [Електронний ресурс] / А. Дерев'янка. – Режим доступу: <https://eba.com.ua/ukraines-investment-climate-changed/>. – Назва з екрана.
2. Заха Д. Ціна відкритості: який вплив іноземних інвестицій на економіку України [Електронний ресурс] / Заха Д. – Режим доступу: <https://voxukraine.org/uk/tsina-vidkritosti-yakij-vpliv-pryamih-inozemnih-investitsij-na-ekonomiku-ukrayini/>. – Назва з екрана.
3. Маркевич К. Хто і як інвестує в Україну / К. Маркевич [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://razumkov.org.ua/statti/khto-i-iaak-investuie-v-ukrainu>. – Назва з екрана.
4. Лендел О. М. Іноземні інвестиції як фактори розвитку економіки держави [Електронний ресурс] / О. М. Лендел. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5156>. – Назва з екрана.
5. Глінчук С. Місце та роль інвестицій в розвитку національної економіки України [Електронний ресурс] / Глінчук С. – Режим доступу: <https://naub.oa.edu.ua/2015/місце-та-роль-іноземних-інвестицій-в-р-2/>. – Назва з екрана.
6. Голодрига Ю. Наше багатство: український «цар ґрунтів» становить 9 відсотків світових запасів [Електронний ресурс] / Ю. Голодрига. – Режим доступу: <https://expres.online/archive/news/2016/12/09/216969-nashe-bagatstvo-ukrayinskyu-car-gruntiv-stanovyv-9-vidsotkiv-svitovyh-zapasiv>. – Назва з екрана.
7. FinPost Індекс інвестиційної привабливості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://finpost.com.ua/news/11364>. – Назва з екрана.

*Солонцов Олександр, студент І курсу,
спеціальність «Публічне управління та адміністрування,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

*Науковий керівник: Застрожнікова І. В., канд.наук з держ. упр., доцент
(м. Мелітополь, Україна)*

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Актуальність проблеми. В кожній країні та у будь-якому суспільстві сільське господарство є життєво необхідною галуззю економіки, оскільки воно зачіпає інтереси буквально кожної людини. Враховуючи, що сільське господарство є специфічною галуззю господарського комплексу, його раціональна підтримка є одним із основних завдань держави. Ступінь участі держави в регулюванні економіки являє собою одну з найбільш актуальних і дискусійних проблем. Однією з сучасних та перспективних форм державного регулювання є електронне урядування. Електронне урядування (е - урядування) – це форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу

держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян. Зараз е-урядування активно впроваджується у всі сектори економіки. В даний час Україні потрібна нова аграрна політика, яка б мала стратегічний та системний характер, соціальну спрямованість та відповідала принципам сталого розвитку [7].

Метою дослідження є висвітлення сучасних тенденцій та перспектив електронного регулювання аграрного сектору економіки України.

Результати наукової розвідки. Враховуючи, що сільське господарство є специфічною галуззю господарського комплексу, його раціональна підтримка є одним із основних завдань держави [2]. Ступінь участі держави в регулюванні економіки являє собою одну з найбільш актуальних і дискусійних проблем. Діапазон думок з цього питання неймовірно широкий – від повного невтручання держави в економічні процеси до жорсткого контролю над економікою через державне управління. Зазначена проблема характерна для всіх галузей економіки, але найбільш гостро проявляється в аграрному секторі [5].

Реалізація політики розвитку сільського господарства залежить від того, наскільки здатні органи влади різних рівнів керівництва найбільш ефективно вирішувати питання розвитку та підтримки сільськогосподарського виробництва в рамках діючого законодавства [3].

Брак інформації в аграрному секторі економіки погіршує умови господарювання та торгівлі, підвищує ризики та зменшує довіру між учасниками ринку, знижує ефективність та результативність державної аграрної політики. Так, щороку агровиробники, не знаючи реальні потреби ринку, керуючись чутками та інтуїцією, на власний розсуд та часто не дотримуючись правил сівобігу, планують посівні площі сільськогосподарських культур.

На думку представників аграрного бізнесу, у сільських регіонах спостерігається низький ступінь використання ІКТ для підвищення якості державних послуг у сфері регулювання виробничої сфери та сільського розвитку. Мова йде, наприклад, про необхідність зменшення термінів

розгляду заявок і звернень, зниження кількості помилок, впровадження нових он-лайнпflug, підвищення прозорості влади. Так, сучасна система електронного урядування передбачає автоматизовану роботу з документами, заявами громадян, видачу довідок, ліцензій, нормативних активів для легалізації різноманітної діяльності. Головним елементом у системі електронного урядування аграрного сектору економіки України є офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України (<http://www.minagro.gov.ua>) [1].

«Підтримка аграріїв», у якому можна поставити питання, а також отримати усю необхідну інформацію щодо державної підтримки агроваробників за розділами:

- підтримка садівництва та виноградарства,
- підтримка фермерства,
- підтримка тваринництва.

На сайті Української аграрної біржі (<https://agrex.gov.ua/>) агровиробники мають можливість брати участь у електронних торгах, знайти елеватор за інтерактивною картою зерносховищ, скористатися електронним логістичним калькулятором тощо. Ринкова цінова інформація є специфічним товаром, що володіє значними можливостями у мотивуванні попиту і пропозиції, конкуренції, підтримує процес адаптації суб'єктів ринку в ризикових ситуаціях і полегшує їм прийняття раціональних рішень.

Окремими елементами в системі інформаційного забезпечення сільськогосподарських виробників є сайти українських аграрних університетів, зокрема їх розділи про наукову базу та дорадницьку діяльність.

Успішний проект е-уряду здатний зробити національне господарство конкурентоспроможним, поліпшивши якість та ефективність роботи державних інституцій. На жаль, майже не розвиваються технології на рівні сільської ради, тому оцінки розвитку е-уряду низькі майже в усіх сільських громадах України.

Реальний короткостроковий ефект від впровадження е-уряду в аграрній сфері України – це істотне підвищення ефективності та якості функціонування державних інституцій, залучених у його регулювання, зменшення витрат на утримання галузевих органів державного управління, зменшення витрат агробізнесу на взаємодію з державними інституціями [4].

Висновки: державна політика щодо аграрного сектор економіки має здійснюватися на основі рівноправного доступу до інформації, вільного ціноутворення з поєднанням державного регулювання та посилення антимонопольного контролю за цінами на матеріально-технічні ресурси, енергоносії і послуги, що споживаються сільськогосподарськими товаровиробниками. Активний розвиток електронного урядування обумовлений прогресом управлінських та інформаційних технологій, масовим доступом до глобальної мережі Інтернет та потребами власників та працівників у використанні інформаційних технологій в управлінській та виробничій діяльності. Запровадження електронного уряду є одним з пріоритетних напрямів державного розвитку України.

Використані джерела та література:

1. Електронне врядування (е-урядування) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://egovernment.ucoz.ua/index/shho_take_elektronne_urjaduvannja/0-18. – Назва з екрану.
2. Застрожнікова І. В. Державна підтримка інфраструктури села, як передумова сталого розвитку сільського господарства країни / І. В. Застрожнікова // 36. наук. пр. Таврій. держ. агротехнолог. ун-ту. Сер. Економ. науки / за ред. М. Ф. Кропивка. – Мелітополь : Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2016. – № 1. – С. 148–152.
3. Застрожнікова І. В. Економічне регулювання розвитку сільського господарства в регіональному агрокомплексі / Застрожнікова І. В. // 36. наук. пр. Таврій. держ. агротехнолог. ун-ту. Сер. Економ. науки / за ред. М. Ф. Кропивка. – Мелітополь : Вид-во Мелітопол. типогр. «Люкс», 2014. – № 1 (25). – С. 112–115.
4. Застрожнікова І. В. електронне урядування в аграрному секторі економіки України / І. В. Застрожнікова // 36. наук. пр. Таврій. держ. агротехнолог. ун-ту. Сер. Економ. науки / за ред. Л. В. Синяєвої. – Мелітополь : Вид-во Мелітопол. типогр. «Люкс», 2018. – № 3.
5. Застрожнікова І. В. Історичні аспекти державного регулювання сільського господарства України / Застрожнікова І. В. // Наук. пр. НДФІ : наук. зб. / Мін-во фінансів України, Акад. фін. упр., наук.-дослід. ін-т. – 2012. – Вип. 4 (61). – С. 37–40.
6. Застрожнікова І. В. Формування понятійного апарату державного управління аграрним сектором [Електронний ресурс] / Застрожнікова І. В. // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2010. – № 2. – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua>. – Назва з екрана.

7. Маколкіна О. В. Електронне урядування в аграрному секторі економіки / Маколкіна О. В. // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2017. – № 4. – С. 65–67.

*Столітня Вікторія, студентка II курсу,
спеціальність «Фізична терапія, ерготерапія»,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ПІЄЛОНЕФРИТ НА ДОВГОТРИВАЛОМУ ЕТАПІ

Актуальність проблеми. Хронічний пієлонефрит являє собою хронічне інфекційне запалення інтерстиціальної тканини нирок, з ураженням слизової оболонки мисок та чашечок, а потім кровоносних судин.

Розповсюдження пієлонефриту в Україні складає близько 650-700 випадків на 100 тис. населення та найбільш поширений серед жінок до 40 років (у 75% випадків) у порівнянні з чоловіками, проте у віці понад 60 років частота захворюваності серед чоловіків та жінок майже однакова.

З усіх хвороб нирок гострий пієлонефрит становить 14%, з їх числа гнійні форми цього захворювання розвиваються у кожного третього. На частку хронічного пієлонефриту доводиться від 32 до 58% пацієнтів серед госпіталізованих хворих з патологією нирок [1].

У зв'язку з поширенням захворювання, високим відсотком інвалідизації, частими рецидивами захворювання необхідним є проведення наукових досліджень щодо профілактики, лікування та реабілітації хворих з даною патологією [4].

За останні декілька років значно збільшилася потреба у використанні засобів кінезіотерапії, природних та преформованих факторів, лікувального масажу та механотерапії у реабілітації хворих із запальними захворюваннями органів сечовивідної системи.

Внаслідок впливу лікувального масажу, дії фізіотерапевтичних процедур на організм людини та завдяки фізичним вправам, безумовно- і

умовно-рефлекторним механізмом активізуються фізіологічні процеси та мобілізуються захисно-приспосувальні реакції організму.

Мета дослідження: провести аналіз літературних джерел, теоретично обґрунтувати особливості фізичної реабілітації осіб хворих на хронічний пієлонефрит, зокрема засоби та методи реабілітації.

Результати наукової розвідки. До найпоширеніших видів немедикаментозних методів реабілітації хворих на пієлонефрит належить кінезіотерапія, лікувальний масаж, дієтотерапія, фітотерапія, а також апаратна фізіотерапія [3].

Серед засобів лікувальної фізкультури, які найчастіше застосовують у процесі реабілітації виділяють загально-розвиваючі вправи, пасивно-активні, активні вправи, фізичні вправи різної інтенсивності, дозовану ходьбу та елементи спортивних ігор та спорту [2].

У процесі лікування хронічних запальовальних захворювань сечовивідної системи, зокрема пієлонефриту, позитивний вплив дає лікувальний масаж, гідромасаж, але найбільший ефект спостерігається при проведенні сегментарно-рефлекторного масажу. Масажують зазвичай спину, поперекову ділянку, сідниці, живіт і нижні кінцівки, застосовуючи мазі, що мають розігрівальну дію.

Особлива увага приділяється методам фізіотерапії, за допомогою яких зменшують больовий синдром, знімають спазми і відновлюють кровообіг в нирках. Лікар призначає курс з десяти або дванадцяти процедур.

Найпоширенішими фізіотерапевтичними засобами лікування хронічного пієлонефриту на поліклінічному (довготривалому) етапі лікування є: УВЧ-терапія, ДМХ-терапія, лікарський електрофорез, магнітотерапія, пелоїдотерапія (зокрема грязелікування) та ін. Їхнім завданням, головним чином, є покращення кровообігу у нирках, досягнення знеболюючого ефекту (електрофорез), зменшення набряку тканин строми нирки (магнітотерапія) та ін.

Курс фізіотерапевтичного впливу кожного фізіотерапевтичного засобу становить в основному 12-15 процедур, тривалістю від 10-15 хвилин (УВЧ-терапія, ДМХ-терапія, електрофорез, магнітотерапія) до 30 хвилин (пелоїдотерапія).

До комплексної програми реабілітації окрім вищенаведених засобів відносять також фітотерапію (лікування за допомогою лікарських рослин) та дієтотерапію.

При лікуванні хронічного пієлонефриту рекомендують вживати відвари та настої різних лікарських рослин, що здійснюють сечогінний, протизапальний, антисептичний, гіпотензивний та седативний впливи на організм.

Дієта при пієлонефриті має своєю метою в першу чергу зменшення навантаження на нирки і в той же час посилення сечовиділення, для того, щоб якомога швидше очистити нирки від токсинів.

Висновки: проведено аналіз літературних джерел і визначено, що найефективнішими засобами реабілітації хворих на хронічний пієлонефрит є кінезіотерапія, лікувальний масаж, дієтотерапія, фітотерапія, а також апаратна фізіотерапія.

Використані джерела та література:

1. Болезни почек. Пиелонефрит. Пиелонефрит в цифрах / П. А. Фадеев. – М. : ООО «Издательство «Мир и Образование», 2011. – 20 с.
2. Елифанов В. А. Лечебная физическая культура : учеб. пособ. – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 250 с.
3. Чорна Г. В. Фізична реабілітація при пієлонефритах / Чорна Г. В., Куц-Будейна О. О. // Двадцять друга всеукраїнська практично-пізнавальна інтернет-конференція. – Вінниця, 2018. – 48 с.
4. Мухин Н. А. Диагностика и лечение болезней почек / Мухин Н. А., Тареева И. Е., Шилов Е. М. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ГЭОТАР -МЕД, 2002. – 384 с.

*Сухолітко Наталія, студентка І курсу магістратури,
спеціальність «Фізична терапія, ерготерапія»,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
Науковий керівник: Глиняна О. О.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент*

ТЕХНОЛОГІЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ ПІСЛЯ ОСТЕОСИНТЕЗУ ШИЙКИ СТЕГНА ЗА ДОПОМОГОЮ ГАМА-ЦВЯХА

Актуальність проблеми. На даний момент порівняльний аналіз результатів лікування травм нижніх кінцівок протягом останніх 10-15 років свідчить про те, що такий показник, як, наприклад, первинний вихід на інвалідність при переломах шийки стегна становить від 13,5 до 29 % і не має явної тенденції до зниження .

Мета дослідження: розробити та обґрунтувати програму фізичної реабілітації пацієнтів після остеосинтезу шийки стегна.

Результати наукової розвідки. Лікувальна фізична культура після операції у лікарняний період реабілітації призначається, в той самий день через кілька годин або на другий. Раннє застосування фізичних вправ пов'язане, у першу чергу, з попередженням ймовірних ускладнень, стимуляцією компенсаторно-приспосовувальних реакцій і діяльності органів та систем організму. Лікувальна дія фізичних вправ чітко проявляється у вигляді всіх чотирьох основних механізмів: тонізуючого впливу, трофічної дії, формування компенсацій, нормалізації функцій .

Немає кращого методу попередження легеневих ускладнень і поліпшення діяльності легень після операції, як *дихальна гімнастика*. Людині підвладне вольове регулювання дихання і тому під час занять, є можливість змінювати ритм, темп, глибину дихальних рухів і амплітуду, цілеспрямовано посилювати легеневу вентиляцію за рахунок грудного або черевного компонента дихання. Збільшення глибини дихання і легеневої вентиляції прискорює виведення наркотичних речовин після наркозу, активізує кровообіг і газообмін в легенях та зменшує застій у них, поліпшує бронхіальну прохідність, допомагає видаленню мокротиння. ЛФК протидіє

атрофії м'язів, розвиткові контрактур, тугорухливості у суглобах, анкілозу; сприяє утворенню тимчасових компенсацій, відновленню порушених операцією або травмою функцій органів і систем. Вона відновлює рухові навички, ходьбу, правильну поставу, зміцнює м'язи, тренує пацієнта і готує його до фізичних навантажень побутового і виробничого характеру.

Лікувальний масаж операції у лікарняний період реабілітації призначають, у 1-2-гу добу. Раннє його застосування викликане тими ж причинами, що і застосування ЛФК: попередження ускладнень, покращення крово- і лімфообігу, стимуляція функцій систем організму. Лікувальна дія масажу на організм проявляється трьома основними механізмами: нервово-рефлекторним, гуморальним і механічним.

У першу добу, особливо коли хворий не може виконувати активні рухи ногами, роблять легкий масаж нижніх кінцівок, а також грудної клітки і спини. Масажування ніг прискорює протікання венозної крові та лімфи, підсилює артеріальну гемодинаміку, ліквідує застійні явища. Це разом із загальним підсиленням кровообігу запобігає утворенню тромбоемболій, що формуються переважно у венах нижніх кінцівок і малого тазу.

Масаж грудної клітки і спини підвищує тонус дихальних м'язів, рефлекторно покращує легеневу вентиляцію, сприяє відходженню мокротиння, покращенню бронхіальної прохідності, і тим самим у комплексі з іншими методами лікування допомагає попередити гіпостатичну пневмонію, ателектази, бронхіти.

Масаж активізує діяльність шлунково-кишкового тракту, стимулює відходження газів, ліквідує затримку випорожнення та сечовипускання. Проводиться обережний масаж м'язів живота, непрямий масаж внутрішніх органів з акцентом на товстий кишечник.

При проведенні масажу операційний шов обходять. Дозволяється робити навколо нього ніжні погладжування долонною поверхнею пальців у напрямку найближчих лімфатичних вузлів. Такі маніпуляції покращують

мікроциркуляцію в зоні пошкодження, підсилюють крово- і лімфообіг, зменшують лімфостаз і набряки, гіпоксію тканин.

Після зняття швів застосовують масаж місцево для ліквідації наслідків патологічного процесу і вимушеного обмеження рухів або повної нерухомості оперованої ділянки тіла .

Також використовується лімфодренажний масаж, який прискорює крово- і лімфообіг і тим самим ліквідує чи зменшує застійні явища і набряки. Виконується він таким чином: спочатку масажують сегменти вище хворої ділянки, потім її дистальні відділи. Масажні рухи мають бути ковзними, ніжними, м'якими.

Процедури лікувального масажу практично завжди поєднуються з гімнастичними вправами (пасивні й активні рухи, вправи з опором, на розтягнення і розслаблення, дихальні тощо), тепловими і бальнеотерапевтичними процедурами та з іншими засобами фізичної реабілітації.

Фізіотерапію після операцій застосовують через 3-6 днів після остеосинтезу. Використовують: магнітолазер, ультрависокочастотна терапія магнітотерапія. В пізній після операційний період застосовують: гідротерапія ,пелоїдотерапія.

Механотерапію після операцій часто застосовують у лікарняний період. Головна мета цього методу відновного лікування — ліквідація тугорухливості суглобів, контрактур, рубцевих зрощень, гіпотрофії і зменшення сили м'язів, що є частим наслідком переломів, довготривалого постільного режиму.

Вправи на апаратах зміщують і розтягують поверхневі тканини, м'язи, сухожилки, зв'язки; підсилюють місцевий крово- і лімфообіг, обмін речовин у м'язах і суглобах; зміцнюють м'язи і підвищують рухливість у суглобах. Цього досягають щоденними заняттями і при показаннях — їх застосовують декілька разів на день.

Ерготерапію після травм і операцій застосовують, переважно, на післялікарняному етапі реабілітації. Пацієнтам пропонують: робити ватні кульки, тампони, складати серветки тощо. Подібні трудові процеси з мінімальним навантаженням для пальців руки застосовуються після переломів кісток під час іммобілізації для попередження розвитку тугорухливості і порушення координації рухів .

Звичайно, ерготерапію призначають після зняття швів і проводять у кабінетах і відділеннях працетерапії, реабілітаційних центрах. Протипоказана працетерапія при підвищеній температурі, набряках, схильності до кровотечі.

Висновки. Розроблено програму фізичної після остеосинтезу шийки стегна за допомогою гамма-цвяха з комплексним підходом, яка вміщує, традиційні методи і засоби відновлення (ЛФК, лімфодренажний масаж, фізіотерапію, механотерапію).

*Тарасенко Анна, студентка І курсу,
спеціальність «Право»,
Полтавський інститут бізнесу
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Колесник О. В., канд. іст. наук, доцент
(м. Полтава, Україна)*

КЛЮЧОВІ ОРІЄНТИРИ СХІДНОГО ВИМІРУ ПОЛІТИКИ ЄС В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ

Актуальність проблеми. Зважаючи на те, що головною умовою для безпеки та стабільності європейської спільноти вважається наявність безпечного середовища по периметру ЄС, одним з найважливіших інструментів реалізації Європейської стратегії безпеки стала «Європейська політика сусідства». Задекларованою метою ЄПС є уникнення появи нових розподільчих ліній в Європі та з найближчими сусідами з метою процвітання, стабільності та безпеки всіх зацікавлених сторін. Але насправді, включення ЄПС в рамки Європейської стратегії безпеки може бути свідченням того, що Європа вбачає значну кількість загроз і викликів для себе саме в своїх східних та південних сусідах. Тобто, ЄПС фактично створено не з метою зближення сторін та консолідації Європи, а в якості інструменту власного

захисту та відмежування ЄС від найближчих сусідів, надто східних, – які задекларували свої стратегічні наміри щодо набуття повноправного членства у Європейському Союзі [1, с. 31].

Метою пропонованої наукової розвідки є дослідження Європейської політики сусідства як самостійного феномена зовнішньополітичної діяльності ЄС, зокрема її ключових орієнтирів, концептуальних засад, пріоритетних сфер спрямування, суперечностей та проблем, а також відносин Україна–ЄС в рамках цієї політики.

Результати наукової розвідки. Варто зазначити, що і сама назва «Європейська політика сусідства» не витримує критики, оскільки трактує Україну та інші східноєвропейські держави як сусідів Європи, а не як складові частини європейського континенту й сусідів лише Євросоюзу. ЄПС продовжує практику монополізації Євросоюзом терміну «Європа» (Європейська політика безпеки та оборони, Європейська комісія тощо), ставлячи знак рівності між Європейським Союзом та Європою. Тобто, навіть на цьому рівні фактично заперечується існування «Європи» поза кордонами ЄС.

До ЄПС, з одного боку, було включено низку європейських країн пострадянського простору, серед яких частина прагне безпосереднього членства в ЄС, а з іншого країни північної Африки та західної Азії, що за визначенням не можуть претендувати на вступ до ЄС і потребують інших специфічних форм й інструментів співробітництва. Це з самого початку зробило механізм ЄПС розмитим та таким, що не в змозі ефективно реалізувати покладені на нього Європейською стратегією безпеки завдання для ЄС, а також задовольнити стратегічні потреби всіх сусідів Євросоюзу, передусім України. Ситуація ускладнюється тим, що такі держави, як Україна, Грузія, Молдова, задекларували свої європейські прагнення, котрі зовсім не відповідають змісту та меті ЄПС. У свою чергу, в самому ЄС немає одностайної позиції щодо форми та кінцевої мети політики Брюсселя щодо своїх східних сусідів.

Причинами формування Євросоюзом саме такої уніфікованої форми відносин зі своїми сусідами можуть бути такі. 1) Бажання забюрократизованих структур Європейського Союзу, який перебуває в умовах хронічного дефіциту загальноєвропейського бюджету спростити, здешевити та полегшити адміністрування Спільною зовнішньою та безпековою політикою, передусім відносинами з найближчими сусідами. 2) Намагання штучним чином призупинити процес подальшого розширення на Схід, одночасно з гальмуванням європейських прагнень низки країн Східної Європи. 3) Бажання ЄС, у цілому, та провідних його учасників, зокрема, враховувати точку зору Російської Федерації при здійсненні своєї зовнішньої політики з метою забезпечення стабільного партнерства між Брюсселем та Москвою в енергетичній сфері та у питаннях глобальної політики [2, с. 134].

Ідея започаткування «Східного виміру» Спільної зовнішньої та безпекової політики ЄС мала б стати природним і логічним доповненням системи закордонної політики Євросоюзу поряд з існуючими «Північним» та «Південним» («Середземноморським») вимірами. Об'єктом політики «Східного виміру» мали б бути ті східноєвропейські держави, які, після двох етапів розширення Європейського Союзу на Схід, залишилися поза його межами. Проте, «Східний вимір» політики ЄС так і не набув своєї інституціоналізації, зважаючи на викладені вище причини пов'язані з розчиненням його в ЄПС, а також розходженнями у сприйнятті Східного виміру по лінії «Старої» та «Нової» Європи [3, с. 124].

Потрібно зазначити, що концепції «Північного виміру» і Барселонського процесу реалізовували передусім флангові країни ЄС (Швеція, Фінляндія, Португалія, Іспанія, Італія), тобто ті, що мають у цих регіонах власні, традиційні стратегічні інтереси. Подібна ситуація могла би скластися і в ході реалізації «Східного виміру», де б головну і закономірну роль відігравали б Польща, а також Чехія, Словаччина, Угорщина, Румунія, Болгарія та країни Балтії. Проте, розвиток подібних ініціатив гальмується

небажанням провідних держав «Старої» Європи (передусім Франції та ФРН) надавати такі повноваження новим членам, боячись послабити своє монопольне лідерство у процесі прийняття загальноєвропейських рішень.

В економічній сфері основною метою «Східного виміру» мало б бути стимулювання і підтримка в державах, охоплених даною програмою, тих внутрішніх процесів, завданням яких є реформування господарської системи, а також створення сприятливих умов для здійснення економічної й інвестиційної діяльності.

Чільне місце у «Східному вимірі» політики ЄС повинна займати нагальна для сьогоднішньої Європи енергетична сфера, зважаючи на те, що основні джерела енергоносіїв (наявні і потенційні) для ЄС та шляхи їх транспортування знаходяться саме у зоні дії «Східного виміру». Основна мета цієї складової «Східного виміру» для ЄС: забезпечення енергетичної безпеки Європи шляхом диверсифікації джерел та шляхів постачання нафти та газу [4, с. 82].

Значна роль у «Східному вимірі» має відводиться політиці безпеки, зважаючи на наявність спільних загроз для ЄС та його східних сусідів. Безпековий аспект розглядається деякими потенційними учасниками цієї ініціативи як центральний. Мова йде, передусім, про врегулювання заморожених конфліктів у Придністров'ї та на Південному Кавказі, що можливо за умов колективного підходу до їх вирішення.

Суспільна сфера «Східного виміру» повинна містити у своїй основі поширення інтеграційних процесів на найнижчі рівні – сприяти європейській інтеграції на міжособистісному та суспільному рівнях, розвивати професійне співробітництво, молодіжні контакти. Крім цього, політика ЄС має передбачати співпрацю і допомогу у сфері освіти, технологій, місцевого самоврядування тощо із залученням сегменту неурядових організацій та органів місцевого самоврядування.

Ключову роль матиме також проблематика загроз загального типу – нелегальна міграція, організована злочинність, контрабанда наркотиків, які

вже є постійними й традиційними елементами всіх «флангових політик» Євросоюзу.

Налагодження транскордонного співробітництва між ЄС та новими сусідніми державами повинно спрямовуватися на перетворення кордону в лінію тісної співпраці, а не нову «залізну завісу» між бідними і багатими, демократичними і недемократичними [5, с. 163].

Перспективними складовими «Східного виміру» є:

1) Допоміжна адаптаційна програма, спрямована на пропагування європейських норм у законодавствах окремих країн, а також європейських економічних і політичних стандартів. Така програма мала б, по-перше, довгостроковий вимір, що базувався б на формулі «відкритих дверей», тобто можливості вступу до ЄС всіх європейських держав, по-друге, короткострокову систему заохочень за прогрес у процесі пристосування до норм Євросоюзу; 2) Вимір правосуддя і внутрішніх справ, спрямований на вирішення проблем, пов'язаних зі східним кордоном ЄС, тобто його модернізацією, підвищенням якості та кількості прикордонних служб, а також інтенсифікацією співпраці між ЄС і його східними сусідами у сфері боротьби з різного роду організованою злочинністю; 3) Транскордонна співпраця, що полегшує взаємні контакти локальних спільнот по обидва боки кордону Євросоюзу та, водночас, запобігає нелегальній еміграції.

Висновки. Підсумовуючи викладене потрібно зазначити, що Україні необхідно наполегливо працювати над створенням підґрунтя в рамках ЄС щодо укладення нової інституціоналізованої форми відносин України та ЄС. Найперспективнішим варіантом такого співробітництва має стати формалізація «Східного виміру» політики ЄС, яка би виділяла країни Східної Європи, що декларують своє прагнення євроінтеграції в окрему політику ЄС. В основу такої політики «Східного виміру» могли би бути покладені викладені вище положення.

Використані джерела та література:

1. Горбулін В. П. Архітектура системи європейської безпеки: вплив на стратегію національної безпеки України і наступні кроки у подальшій інтеграції / В. П. Горбулін

// Стратегічна панорама. – 2015. – № 3/4. – С. 29–34.

2. Пелагеша Н. Україна у смислових війнах постмодерну: трансформація української національної ідентичності в умовах глобалізації: монографія / Н. Пелагеша. – Київ: НІСД, 2012. – 288 с.

3. Післякризовий розвиток економіки України: засади стратегії модернізації / Я. А. Жаліло, Д. С. Покришка, Я. В. Белінська та ін. – Київ: НІСД, 2017. – 234 с.

4. Мармазов В. Є. Україна в політико-правовому просторі Ради Європи: досвід і проблеми / В. Є. Мармазов, І. С. Піляєв. – Київ: Вентурі, 2013. – 399 с.

5. Тодоров І. Я. Україна на шляху до європейської та євроатлантичної спільноти / І. Я. Тодоров. – Донецьк: ДонНУ, 2014. – 268 с.

*Теплюк Анастасія, студентка II курсу магістратури,
спеціальність «Облік і оподаткування»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: В'ялець О. В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СТАВКИ ДИСКОНТУВАННЯ В ПРОЕКТНОМУ ФІНАНСУВАННІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Актуальність проблеми. Дисконтування грошових потоків сьогодні широко використовується в практиці оцінки вартості бізнесу, проектному фінансуванні, при складанні фінансової звітності. При цьому підходи до розрахунку ставки дисконтування можуть розрізнятися залежно від об'єкту і мети аналізу, виду грошового потоку, наявних джерел інформації і підходів конкретних стандартів оцінки або фінансової звітності, аналітиків, банків, професійних співтовариств. Тому актуально дослідити підходи до визначення ставки дисконтування в проектному фінансуванні на основі зарубіжного досвіду.

Мета дослідження полягає у визначенні сутності дисконтування та вивчення проблеми розрахунку компонентів і підсумкової ставки дисконтування для розрахунку чистої приведеної вартості проекту.

Результати наукової розвідки. На різних етапах процесу опрацювання інвестиційного проекту застосовується методологія дисконтування прогнозних грошових потоків. Дисконтування потоків необхідне для розрахунку чистої приведеної вартості (NPV) проекту, його терміну окупності (DPBP - discounted payback period), приведеного чистого бюджетного ефекту та інших показників інвестиційної привабливості та

ефективності. Дані показники використовуються на різних стадіях протягом всього циклу життя проекту: на етапі його експрес-аналізу, попередньої та комплексної експертизи, на етапі фінансування, супроводу і моніторингу, а також у разі можливої реструктуризації боргу та розробки варіантів роботи з проблемною заборгованістю.

Очевидно, що розрахунок цих показників вимагає коректного визначення ставки дисконтування. Ставка дисконту (ставка дисконтування, бар'єрна ставка) - коефіцієнт, що застосовується для визначення поточної вартості виходячи з грошових потоків, які прогнозуються на майбутнє, за умови їх зміни протягом періодів прогнозування[1].

Ставка дисконтування в значній мірі залежить від виду прогнозованого грошового потоку. Можна виділити: номінальну та реальну ставку, ставку до та після оподаткування, плаваючу та фіксовану ставку.

На сьогоднішній день одним з ключових питань є вибір між фіксованою і плаваючою ставкою дисконтування. Вибір ставки визначається поставленими цілями і завданнями:

- в рамках знаходження справедливої вартості проекту зазвичай використовується цільова ставка дисконтування, яка залишається фіксованою на весь прогнозний період;

- при аналізі інвестиційної вартості проекту можливе використання плаваючої ставки, оскільки структура фінансування змінюється від періоду до періоду залежно від залучення/погашення позикових коштів .

На значення прогнозованої плаваючої ставки можуть впливати два чинники:

1. При збільшенні частки позикового капіталу середньозважена вартість капіталу знижується і, навпаки, зростає при збільшенні частки власного капіталу.

2. В міру реалізації проекту можуть знижуватися ризики проекту, що доцільно врахувати шляхом зниження одного з компонентів ставки - премії за специфічний ризик.

Таким чином, плаваюча ставка протягом прогнозного періоду може трохи варіюватися усередині прийняттого діапазону (наприклад, 13-15%, 17-20% і так далі залежно від галузі, стадії проекту і інших чинників).

Також важливим питанням при дисконтуванні грошових потоків є розрахунок чинника дисконтування, який при плаваючій ставці має додаткові складнощі. Чинником дисконтування є коефіцієнт, що показує, наскільки зменшаться потоки до заданої дати з урахуванням факторів часу та ризиків проекту. Є два способи його розрахунку:

1) коефіцієнт для кожного періоду розраховується незалежно від попередніх періодів;

2) коефіцієнт за поточний період повинен враховувати чинники дисконтування попередніх періодів, тоді даний коефіцієнт дозволяє врахувати зміну структури капіталу компанії.

Ставки дисконтування, що фактично використовуються компаніями по конкретним інвестиційним проектам, можна знайти у відповідних фінансових моделях, бізнес-планах і презентаціях. При цьому в публічному просторі ставки розкриваються у фінансовій звітності складеній за МСБО. Наприклад, відповідно до вимог стандарту МСБО № 36 «Зменшення корисності активів» при підготовці і публікації фінансової звітності компанія, що має на балансі гудвіл або нематеріальні активи з невизначеним терміном використання (а також основні засоби), повинна розкривати не тільки суму знецінення якого-небудь виду активів, але і основні припущення, які використовувалися при тестуванні цих активів на знецінення, а також аналіз чутливості вартості активу, що відшкодовується, до змін в основних припущеннях [3].

До основного розкриття при цьому можна віднести період прогнозування грошових потоків, припущення про зростання тих або інших показників, що формують підсумкове значення грошового потоку, розмір і обґрунтування використаної ставки дисконтування. Відзначимо, що значне число компаній не приділяють уваги даним розкриття і детальному аналізу

чутливості вартості активів до припущень. Серед основних причин можна вказати на недолік досвіду і недооцінку важливості розкриття для користувачів звітності. Зокрема, компанії часто не указують вид ставки і характеристики грошового потоку: до та після оподаткування, номінальну/реальну, для якої валюти застосовується ставка.

Висновки. В результаті проведеного дослідження:

1. Розкрита важливість процесу дисконтування грошових потоків.
2. Визначені сутність та види ставок дисконтування, а також фактори, що впливають на їх розмір.
3. Проаналізовані способи розрахунку коефіцієнтів дисконтування.
4. Досліджений міжнародний досвід розкриття інформації про основні припущення, що використовуються при дисконтування грошових потоків.

Використані джерела та література:

1. Про затвердження Методичних рекомендацій: наказ Державного комітету України з питань науки, інновацій та інформатизації від 13.09.2010 р. № 18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0018745-10> (дата звернення 25.03.2019). – Назва з екрану.
2. Савчук В. П. Финансовый менеджмент предприятий: прикладные вопросы с анализом деловых ситуаций / В. П. Савчук. – Киев : Максимум, 2001. – 600 с.
3. Зменшення корисності активів : Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 36 (МСБО 36) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_047 (дата звернення 30.03.2019). – Назва з екрану.

*Ткаченко Маргарита, студентка І курсу,
спеціальність «Публічне управління та адміністрування»,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

*Науковий керівник: Застрожнікова І. В., канд.наук з держ. упр., доцент
(м. Мелітополь, Україна)*

ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ

Актуальність проблеми. Аграрна політика в нашій державі наразі є одним з найактуальніших питань при формуванні стійкої розвинутої економіки. В час, коли країна переживає не найкращі часи в усіх сферах та галузях суспільно-політичного та соціально-економічного напрямків, постає питання про відновлення та зміцнення «локомотиву» економіки, тобто провідної галузі господарства, що закріпило би за країною потенційний авторитет та створила би досить сприятливий інвестиційний клімат.

Визначення пріоритетів є одним із найважливіших етапів формування аграрної політики, адже від правильності та обґрунтованості їх вибору залежить ефективність реалізації політики, ступінь досягнення цілей і вирішення завдань, що стоять перед агропродовольчою сферою. [3]

Держава може підтримувати в якості пріоритету як сільськогосподарське виробництво (підвищуючи, наприклад, рівень цін і доходів виробників), так і переробку (дотуючи закупівельні ціни) чи споживання (шляхом встановлення низьких споживчих цін) [4]

Мета дослідження. Розробка теоретичної та практичної моделі подолання кризи в аграрному секторі економіки на базі політичних засад. Формування ефективного механізму державного управління у здійсненні послідовної аграрної політики. Визначення авторитетності аграріїв України у співвідношенні з міжнародним поділом праці.

Результати наукової розвідки. Сьогодні агропромисловий сектор України є однією з провідних ланок економічних систем багатьох держав світу з ринковою економікою. Він розвивається в умовах використання великого спектра агротехнічних прийомів, високої енергетичної забезпеченості, екологізації на основі застосування сучасних природо- та енергозберігаючих технологій, способів і методів хімізації і меліорації.

Індустріальна основа агропромислового сектору спирається на систему науково-дослідного забезпечення її розвитку та розгалужену виробничу мережу.

Для розвитку агропромислової сфери України необхідні: максимальне впровадження у промисловість світового досвіду, важливих досягнень науково-технічного прогресу взаємопов'язані та збалансовані структурні перебудови усіх його галузей. Є необхідним впровадження найпрогресивніших форм організації виробництва і економіки на основі попереднього вирішення найважливіших проблем: інтенсифікація і диверсифікація зовнішньоекономічної діяльності; перерозподіл майна та землі, включаючи впровадження механізмів реалізації права на власність та

поглиблення відносин власності на землю; розвиток послуг, ринків сільськогосподарської продукції та матеріально-технічних ресурсів; приватизація переробних підприємств; державне регулювання аграрної економіки шляхом більш ефективного використання податкової та фінансово-кредитної систем, цінних важелів; впровадження ринкових методів господарювання – маркетингу та менеджменту; реструктуризація форм господарювання та підприємств.

Формування ефективного механізму державного управління передбачає у собі здійснення державою більш послідовної аграрної політики, спрямованої на державну інституціоналізацію зовнішнього середовища, що забезпечує стимулювання реформ та ефективності аграрного сектора.[2]

Перевага розвитку агропромислової сфери України та його найважливіших галузей дає змогу забезпечити зовнішню торгівлю експортними товарами, промисловість – сировиною, а населення – продовольчими товарами.

Якщо не враховувати довгострокові пріоритети, тобто при відсутності єдиної стратегічної лінії, без аналізу ефективності витрат бюджетних коштів за попередній період та передбачення подальших наслідків заходи аграрної політики не мають правильної продуктивності, що підтверджується багаторічним досвідом. Перша необхідна життєва потреба людини – продовольство, яке можна розглядати як один з виробничих ресурсів країни. Тому кількість і якість продовольчих товарів визначають здатність трудових ресурсів стати більш продуктивними або стан здоров'я населення. Якщо ж не буде проводитися ефективна аграрна політика буде знижуватися продуктивність праці в усіх ланках економіки, погіршуватиметься здоров'я населення, зменшуватиметься його абсолютна активна чисельність.¹

Аграрний сектор країни повинен бути цілісним, тобто прогнозувати тісний взаємозв'язок між усіма його структурними елементами, що зможе

дати змогу досягти максимального ефекту від реалізації цієї політики у процесі створення продовольчої безпеки держави.

Агропромисловий комплекс (АПК) України деякою мірою об'єднаний із системою міжнародного поділу праці. Світовий досвід показує, щоб вийти на рівень провідних, у найголовніших галузях промисловості та сільськогосподарського виробництва, Україні необхідно активніше включатися в міжнародний поділ праці у якості як імпортера високотехнологічних товарів, так і експортера продукції з більш високим ступенем переробки. Але необхідно пам'ятати, що стан ресурсного самостійного забезпечення України і подальша інтеграція економіки у світове господарство, розвиток її експортного потенціалу, її продуктивність великою мірою залежить від ресурсів держави, які є головним елементом економічного потенціалу.[1]

Висновки. Маючи на меті показати важливість агропромислового комплексу як для глобальної економічної системи, так і для національного господарства України, за допомогою вищенаведених дослідів доведено, що аграрна політика направлена головним чином на систематичне та економічно раціональне відродження сільського господарства, як галузі, що суттєво впливає на ВВП країни, створює стійкий авторитет в міжнародному географічному поділі праці, є міцним гарантом економічної стабільності країни та її візитною карткою у міжнародних зв'язках. Правові системи є потужним страхуванням аграріїв та є їх можливістю систематизувати та ідентифікувати сільське господарство в окрему, стратегічно важливу для України галузь не лише виробництва сировини, а й чи не головного джерела експортоспроможності країни.

Використані джерела та література:

1. Дем'яненко С. До питання про стратегію розвитку аграрної політики України / Дем'яненко С., Свідерська І. // Економіка України. – 2004. – № 8. – С. 72–79.
2. Застрожнікова І. В. Інституціональні основи формування аграрної політики / І. В. Застрожнікова // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 9. – С. 96–99.
3. Застрожнікова І. В. Обґрунтування пріоритетів державної аграрної політики / Застрожнікова І. В. // Економіка та держава. – 2010. – № 6. – С. 33–35.

4. Застрожнікова І. В. Формування понятійного апарату державного управління аграрним сектором / Застрожнікова І. В. // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2010. – № 2.
5. Стан економічної безпеки України у 2007 році. – Київ : Мінекономіки України, 2008. – 30 с.

*Федун Інна, студентка І курсу,
спеціальність «Фінанси, банківська справа, страхування»,
Університет державної фіскальної служби України,
Науковий керівник: Сагайдак І.С., канд.техн.наук, доцент
(м. Ірпінь, Україна)*

УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ

До прийняття Податкового кодексу України (ПКУ) у 2011 р. екологічні податки називалися зборами за забруднення навколишнього природного середовища (НПС). ПКУ було передбачено поетапне зростання ставок екологічного податку (за винятком ставок екологічного податку за утворення радіоактивних відходів [1]).

В табл. 1 представлено розподіл коштів сплаченого екологічного податку у 2011-2018 рр. та запланованого на 2019 р.

Таблиця 1
Розподіл екологічного податку в бюджеті різних рівнів [2]

Рік	Держбюджет, %	Обласний бюджет, %	Місцевий бюджет, %
2011	30	20	50
2012	30	20	50
2013	53, з них 33 – на екопроекти	13,5	33,5
2014	65, з них 50 – на екопроекти	10	25
2015	20	55	25
2016	20	55	25
2017	20	55	25
2018	45	30	25
2019*	від викидів CO ₂ – 100	–	–
	від викидів інших видів забруднюючих речовин – 45	30	25

*Відповідно Закону України №2621-VIII «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» від 22.11.2018 р.

Як видно з табл. 1, Бюджетним кодексом України, передбачалося, що у 2013 р. 33 з 53%, а з 2014 р. – 50 з 65% коштів, які надходять до спеціального фонду державного бюджету, підуть на фінансове забезпечення виключно цільових проектів екологічної модернізації підприємств у межах сум сплаченого ними екологічного податку в порядку, установленому Кабінетом

Міністрів України. Проте жодному підприємству не вдалося скористатися цією нормою через тривалу розробку підзаконних актів, а згодом її, взагалі, було скасовано [2].

Законом України №2628-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів» від 23.11.2018 р. передбачено надходження Податку за викиди двоокису вуглецю до загального фонду державного бюджету у розмірі 100%, тоді як надходження Податку від викидів інших видів забруднюючих речовин зараховуються до загального фонду державного бюджету у розмірі 45%. Крім того, з 01.01.2019 р. підвищено ставку Податку за викиди двоокису вуглецю у 24,4 рази [3].

У 2018 р. з державного бюджету на природоохоронні заходи було спрямовано лише 300 млн. грн. (із зібраних 4 млрд. грн). Це нашоує на думку, що підвищення екоподатку видається спробою збільшити надходження в бюджет за всяку ціну, а не турботою про довкілля. Очікуване підвищення екологічного податку відповідно прийнятому закону [4], навряд чи поліпшить екологічну ситуацію в країні, оскільки ці кошти витрачаються неефективно, переважно для «латання дірок» у держбюджеті [5].

Таким чином, в Україні екологічний податок має виключно фіскальну спрямованість і не використовується державою як економічний захід із забезпечення охорони НПС. Основний спосіб зменшення впливу на довкілля – це екологічна модернізація виробництва. Тож необхідно не просто невпинно збільшувати екологічний податок, а й стимулювати підприємства інвестувати кошти в екологічні заходи, що є важливою складовою виконання міжнародних зобов'язань України в контексті Угоди про асоціацію з ЄС, ратифікації Паризької угоди з питань охорони довкілля, досягнень довгострокових цілей сталого розвитку.

Використані джерела та література:

1. Податковий кодекс України (редакція від 01.03.2019 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. – Назва з екрана.

2. Екологічний податок – 2019 в Україні: «гарячі» зміни як крок до європейської моделі розвитку чи елемент посилення тиску на бізнес? // Ecobusiness [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ecolog-ua.com/articles/ekologichnyu-podatok-2019-v-ukrayini-garyachi-zminy-yak-krok-do-evropeyskoyi-modeli>. – Назва з екрана.
3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-19>. – Назва з екрана.
4. Голубева О. Без екології, але з податком: чи доцільно підвищувати плату за шкідливі викиди? [Електронний ресурс] / О. Голубева // 112.ua. – Режим доступу: <https://ua.112.ua/statji/bez-ekolohii-ale-z-podatkom-chy-dotsilno-pidvyshchuvaty-platu-za-shkidlyvi-vykydy-463743.html>. – Назва з екрана.
5. Голубева О. Бюджетний оброк: Екоподаток підвищують в 25 разів, але чи допоможе це поліпшити екологію? [Електронний ресурс] / О. Голубева // 112.ua. – Режим доступу: <https://sensor.net.ua/ua/n3098067>. – Назва з екрана.

*Фесенко Вікторія, студентка Курсу магістратури,
спеціальність «Менеджмент»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Тульчинський Р.В., д-р екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ НА СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Актуальність проблеми. В даний час перед вітчизняними підприємствами повстає актуальна задача впровадження ефективної системи атестації персоналу у контексті підвищених, мінливих вимог зовнішнього середовища. Тому, при виборі методів проведення атестації персоналу на підприємстві важливо врахувати найголовніший фактор забезпечення її ефективності, а саме: завдання отримання якісної оцінки ефективності праці працівників та відповідності їх посадам, а також знаходження перспективних мотивованих співробітників з ціллю їх підготовки та подальшого просування.

Мета дослідження полягає у необхідності впровадження комплексної стратегії управління персоналом підприємстві для формування нових соціально-економічних відносин із використанням існуючих методів оцінки персоналу на основі науково обґрунтованого підходу.

Результати наукової розвідки. За розумінням цілей атестації логічно-послідовним виходить розподілення процедури атестації працівників на дві основні складові:

- оцінка праці;
- оцінка персоналу.

Сутність процесу оцінки праці виражається у зіставленні реального змісту, якості, об'ємів та інтенсивності праці персоналу із планованими. Як правило, плановані показники праці персоналу представлені у технологічних картах, планах і програмах роботи підприємства [1, с. 103]. Оцінка праці персоналу дає можливість підприємству оцінити:

- кількісно-якісні показники праці;
- показники інтенсивності праці.

Оцінка персоналу дає можливість визначити ступінь підготовленості даного конкретного працівника до виконання завдань саме того виду діяльності, яким він безпосередньо займається у межах наданих йому посадових повноважень а, крім того, з'ясувати його потенційні можливості для оцінки перспектив кар'єрного зростання у контексті розробки кадрових заходів, які необхідні для досягнення сформульованих цілей ефективної кадрової політики, що відповідатиме цілям, задачам та інтересам підприємства [2, с. 198].

Підприємствам, як показують результати аналізу практики управління, необхідно використовувати переважно обидва види оцінки виробничої діяльності працівників. Тобто, сутність практичного використання оцінки у проведенні процедур, направлених на оцінку результатів праці, а також особистих і ділових якостей працівників, що оказують вплив на досягнення цих результатів та на їх вмотивованість.

Висновки. Отже, на сучасному підприємстві є необхідність у впровадженні комплексної стратегії управління персоналом, необхідність якої обумовлена формуванням нових соціально-економічних відносин, існуючими методами оцінки персоналу, тенденціями до впровадження

більшого різноманіття систем мотивації що створює нові умови для формування і використання персоналу на основі науково обґрунтованого підходу. При цьому, буде досягнуто не тільки підвищення ефективності використання персоналу, покращення мотиваційного та стимулюючого фону, а й зростання загальної організаційно-господарської діяльності підприємства.

Використані джерела та література:

1. Богиня Д. П. Трудовий менталітет в системі мотивації праці / Д. П. Богиня, М. В. Семакіна. – Кіровоград : Терція, 2002. – 256 с.
2. Потьомкін Л. М. Ефективність функціонування харчових підприємств: мотивація персоналу : монографія / Л. М. Потьомкін. – Одеса : Пальмира, 2011. – 243 с.

*Фесюк Іван, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Комп'ютерні науки»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Коротун Т.М., канд. фіз.-мат. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

РОЗРОБКА КОРПОРАТИВНОГО МЕСЕНДЖЕРА

Актуальність проблеми. Програми для спілкування (месенджери) витіснили SMS-повідомлення та стали чудовою альтернативою голосовим дзвінкам, так як тепер необов'язково поповнювати мобільний телефон - користуватися програмою можна при підключенні до Wi-Fi (тобто без використання мобільного інтернету на вашому телефоні). У цьому випадку повідомлення і дзвінки будуть безлімітними і безкоштовними. Однак повністю відмовитися від мобільного зв'язку на догоду месенджерам не вийде: для реєстрації облікового запису в більшості з них потрібно підтверджувати номер телефону, і не кожна людина користується цими програмами.

Метою дослідження є функціональні можливості месенджерів, а також сучасні засоби і методи їх розробки.

Результати наукової розвідки. Досліджено низку відомих месенджерів, проаналізовано і систематизовано їх функціональні можливості.

Найбільшу популярність і застосування отримали сервіси, доступні широкому колу користувачів. Залежно від країни перелік улюблених месенджерів буде різним. До найбільш популярних у світі можна віднести:

- Slack;
- WhatsApp;
- Viber;
- Facebook messenger;
- Telegram;
- Skype;
- Signal.

Розглянуто додаткові можливості месенджерів:

- створення групових чатів для спілкування відразу з декількома друзями;
- відправка файлів: фотографій, відео, аудіо;
- запис голосових повідомлень (або набір тексту голосом), що сподобається тим, хто не любить друкувати або в певний момент часу не може цього зробити;
- за певну плату - дзвінки з месенджера на мобільний телефон без встановлення програми (ця функція є не у всіх програмах).

Програми для спілкування служать не тільки для особистих цілей. З кожним роком вони все більше знаходять застосування для вирішення бізнес-завдань. І це цілком зрозуміло. На соціальні мережі і спілкування в месенджерах українці в середньому витрачають 1,5-2 години щодня. Повідомлення, що надійшли по ним на смартфон, за статистикою, відриваються протягом трьох хвилин, в той час як листи на email чекають прочитання три і більше годин. Саме такі клієнти потрібні бізнесу. А комунікація через використовувані людьми програми - один з найефективніших способів достукатися до споживача.

Вдаватися до послуг цього каналу зв'язку для бізнесу вигідно з ряду причин. Серед основних плюсів:

- Скорочення витрат на обслуговування - один оператор в чаті може поспілкуватися з 5 клієнтами за час, який він витратив би на одну телефонну розмову.

- Наочність - інформація, яка потрапляє до клієнта через месенджери, куди більш зрозуміла, ніж в SMS або просто в розмові. Тут може бути фото, колаж, посилання на сайт.

- Мала конкуренція - такі методи роботи з клієнтами поки порівняно нові і не застосовуються багатьма. Інформація не буде губитися серед десятка інших.

- Зручність для клієнта - з пропозицією, відповіддю компанії можна ознайомитися в будь-який зручний час або повернутися до нього пізніше. У той час як телефонний дзвінок може бути недоречний, а рекламу з соцмережі або лист на пошті, що прийшло пару днів назад, відшукати буває складно.

В рамках досліджень розглянуто програмні засоби створення месенджерів, як серверної частини застосунку, так і клієнтської, в залежності від того, на яку платформу орієнтований застосунок.

Більшість підходів до проектування та розробки архітектури зводиться до модульної системи. Але модульність різна, та й самі модулі можуть бути величезними і монолітними.

Чиста архітектура (Clean architecture), описана Робертом Мартіном, дозволяє спроектувати гнучку і масштабовану систему. У сучасному програмному забезпеченні це поширена практика, але досягти її не так просто.

Застосунок буде десктопним і створюватися за принципом “Clean architecture”. Мовою програмування серверної частини було обрано C#, інтерфейс буде створено за допомогою WPF, базою даних для месенджера було обрано SQL Server.

Висновки. Сьогодні існують месенджери, які розраховані на застосування всередині локальної мережі компанії. Вони допомагають співробітникам спілкуватися між собою, спільно працювати над проектами і завданнями. Є програми, які функціонують на певному сайті - онлайн-консультанти. Розроблюваний месенджер дозволить створити єдине захищене середовище спілкування в межах компанії, що дозволить скоротити час за рахунок оперативного вирішення питань.

Використані джерела та література:

1. Пишем мессенджер с открытым исходным кодом [Электронный ресурс] // Habr. – Режим доступа : <https://habr.com/ru/post/358406/>. – Загл. с экрана.
2. «Хочу как Дуров»: пишем простой мессенджер [Электронный ресурс] // Tproger. – Режим доступа : <https://tproger.ru/translations/building-messenger/>. – Загл. с экрана.
3. Что такое мессенджер [Электронный ресурс] // Semantica. – Режим доступа: <https://semantica.in/blog/chto-takoe-messendzher.html>. – Загл. с экрана
4. Что такое мессенджер, для чего он нужен и как им пользоваться – 6 самых популярных мессенджеров в мире [Электронный ресурс] // KtoNaNovenkogo.ru. – Режим доступа: <https://ktonanovenkogo.ru/voprosy-i-otvety/messendzher-chto-eto-takoe-prostymi-slovami.html>. – Загл. с экрана

*Харченко Юлія, студентка І курсу,
спеціальність «Менеджмент»,
Київський національний торговельно-економічний університет
Науковий керівник: Губицький Л.В., канд. іст. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ЕТАПИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Актуальність проблеми. Україна переживає нині тривалий період утвердження державності та духовного відродження нації. У формуванні національної самосвідомості українського народу важливе значення має звернення до його історичних коренів, повернення до призабутих духовних цінностей. Яке пов'язано з необхідністю дослідження недостатньо вивчених сторінок вітчизняної історії, переосмислення багатьох усталених понять, зокрема таких, як “українська духовність”, “українська культура”.

Мета дослідження полягає в тому, щоб на основі комплексного та об'єктивного аналізу різноманітних джерел всебічно дослідити й узагальнити процес зародження, становлення та розвитку культури України.

Результати наукової розвідки. Культура (лат. colere, "населяти", "вирощувати", "сприяти", "успадковувати") — термін для означення

алгоритмів людської поведінки і символічних структур, які надають цій поведінці сенсу і значимості.

У сучасній науці нараховується декілька сотень визначень поняття «культура», жодне з яких не є загальноприйнятим. Різні визначення відображають різні теорії щодо розуміння та оцінки процесів в суспільстві.

Кожна національна культура — культура суспільна, тобто культура точно означеної людської спільноти; це групова культура, проте водночас індивідуальна в тому розумінні, що відрізняється у своїй конкретності від інших національних культур.

Також на формування української культури вплинули інші історично-географічні чинники, а саме: територія, раса, економічні умови, міграційні рухи.

Найдавніші пам'ятки мистецтва передісторичної людини на території України відносяться до доби пізнього палеоліту.

Серед творів мистецтва найбільшої уваги заслуговують стародавні скульптури у вигляді невеликих статуєток, які мали б відображати образ матері в родовій громаді і зберігались у так званих родових святилищах. Це є мізинські статуєти, особливість яких є відсутність окресленої голови або ж обличчя. Крім жіночих статуєток, зустрічаються фігури тварин і людиноподібних зображень з кістки і каменю.

Доба неоліту в Україні представлена трипільською культурою, назва якої походить від знахідок, зроблених у XIX ст. київським археологом В. Хвойкою під час розкопок біля с. Трипілля на Київщині.

Трипільська культура, датована V—III тис. до н. е., була поширена на лісостеповій території. Трипільці були хліборобами і скотарями, а їхня культура — типовою для осілого місцевого населення. Джерелами їхнього прожитку було хліборобство, скотарство, мисливство, рибальство. Трипільська культура існувала протягом 2 тис. літ. Трипільці вели астрологічні спостереження, мали свій календар, буквенно-звукове письмо.

З іранських племен, які побували в Україні в I тис. до н. е. (VII — II ст. до н.е.), найбільше пам'яток залишили по собі скіфи. Як про скіфську кераміку, прикрашену заглибленим геометричним візерунком, та скіфське декоративне мистецтво, в основі якого — зображення тварин. Виявлено традиційні скіфські будівлі, прикрашені на давньогрецький лад портиками і фресками. Цікавий вигляд мають також скіфські кам'яні статуї воїнів.

Після скіфського мистецтва продовжували сарматські племена, їхнє мистецтво характеризується поліхромією та оздобленням зброї, інших ужиткових речей.

Успіхи східних слов'ян у розвитку господарства, об'єднання їх в єдину державу, боротьба за незалежність сприяли розквіту ранньої української культури.

Київська Русь відзначалася високим рівнем культурного процесу. Уже в IX ст. східні слов'яни вміли писати. Про це свідчить "Софійська азбука", знайдена на стіні Софійського собору в Києві.

У Київській Русі високого рівня досягла й музична культура, яка своїм корінням була пов'язана з язичницькими віруваннями. Ще в давні часи східні слов'яни супроводжували свята піснями, танцями, обрядами. З музичних інструментів були відомі труби, дудки, флейти, гуслі.

Варто згадати і про високий рівень мистецтва лікування в Київській Русі. Народ Київської Русі створив високу матеріальну і духовну культуру, яка посіла гідне місце у світовій культурі середньовічної доби.

Однією з характерних рис української культури XVI-XVIII ст. є особливий інтерес, який виявляло суспільство до питань освіти.

Однією з принципових особливостей української культури XX століття є визначальна роль політичного чинника. Поворотне значення мали Перша світова війна, Лютнева революція і Жовтнева революції, боротьба за українську державність 1917—1920 рр., створення СРСР, Друга світова війна, криза соціалізму і розпад радянської системи, отримання Україною незалежності.

У 1991 відбулося не тільки проголошення незалежності України, але й почалися докорінні зміни суспільного ладу. Високого рівня досягла українська виконавча культура.

Після початку проведення політики перебудови, гласності і демократизації в Україні відбувається широке національно-демократичне піднесення. Відбувається справжній газетно-журнальний бум.

Після здобуття Україною незалежності в 1991 р. почався новий етап розвитку українського суспільства. Україна стала суверенною демократичною державою, почалися радикальні реформи.

Нові можливості відкриваються перед українською культурою в зв'язку з формуванням в Україні громадянського суспільства. Принципово змінилися відносини держави і церкви.

XX сторіччя в історії української культури, як і у всьому світі, повне протиріч, досягнень і втрат. Особливістю розвитку національної культури є визначальна роль політичного чинника. Основні його етапи співпадають з основними етапами політичної історії. Нові можливості відкриває перед культурою утворення української незалежної держави. Однак досі (до кінця XX століття) їх використання було утруднене кризою. Вихід з неї — завдання не тільки економіки, але й культури.

Висновки. Отже, можна зробити деякі узагальнення. У будь-якій національній культурі основоположною і базисною є народна культура. Потім на її основі поступово формуються професійні наука, література, мистецтво.

У той же час відчутні і негативні наслідки такого характеру розвитку української національної культури. Протягом тривалого часу багато талановитих людей, які народилися і виростили в Україні, потім покидали її, зв'язували своє подальше життя і творчість з іншими культурами. Крім того, прогрес у сфері природничих наук був виражений слабше, ніж у гуманітарній.

Використані джерела та література:

1. Воропай П. Звичаї українського народу / П. Воропай // Укр. народ. – 1993. – 590 с.
2. Грінченко Г. В. Хрестоматія по історії світової культури / Г. В. Грінченко. – М. : Юрайт, 1998. – 669 с.
3. Грушевський М. С. Нарис історії українського народу / М. С. Грушевський. – Київ : Либідь, 1991. – 398 с.
4. Історія світової культури. – Київ : Либідь, 1994. – 320 с.
5. Історія української літератури ХХ століття : у 2 кн. / за ред. В. Г. Дончика. – Київ : Либідь, 1994.
6. Добржанський С. О. Культура України [Електронний ресурс] / С. О. Добржанський. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&Z. – Назва з екрана.

*Хоменко Юрій, студент IV курсу,
спеціальність «Фізична реабілітація»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДЛЯ ОСІБ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ПІСЛЯ АМПУТАЦІЇ НИЖНІХ КІНЦІВОК

Актуальність даної теми полягає в тому, що реабілітація осіб з обмеженими властивостями після ампутації нижніх кінцівок є однією з найбільш актуальних медико-соціальних проблем сучасного суспільства.

Метою написання даних тез є розглянути комплексну фізичну реабілітацію для осіб з обмеженими можливостями після ампутації нижніх кінцівок в період підготовки до протезування.

Результати наукової розвідки. У наслідок ампутації кінцівок, відбувається зменшення маси тіла, судинного русла, розвивається компенсаторна пристосовуваність, можливості якої визначаються в великій мірі силою і витривалістю м'язової системи до фізичного навантаження.

Саме тому важливу роль відіграє ЛФК як в формуванні культу так і в підготовці до первинного протезування і в навчанні користуванням протезом.

В після операційному періоді ЛФК спрямована на профілактику післяопераційних ускладнень, сприяти формуванню рухомого, м'якого, еластичного рубця, не спаяного з розташованими під ним тканинами; попередити атрофію м'язів кукси; поліпшенні кровообігу культу, стимуляцію

процесів регенерації; зменшення больових відчуттів; тренувати почуття рівноваги і координацію рухів, максимально розвинути компенсаторні рухові навички. Протипоказаннями щодо проведення ЛФК є гострі запальні захворювання культі, загальний важкий стан хворого, висока температура тіла, небезпека кровотечі та інші ускладнення.

Лікувальну гімнастику починають у першу добу після операції. У заняття включають дихальні вправи, вправи для здорової кінцівки, із 2–3 дня виконують ізометричні навантаження для збережених сегментів ампутованої кінцівки й усічених м'язів, рухи тулубом.

На 5–6 день застосовують фантомно-імпульсну гімнастику, яка дуже важлива для профілактики атрофії м'язів кукси та виконується протягом життя ампутованого.

Після зняття швів починають підготовку кукси до протезування. Заняття спрямовано на те, щоб кукса могла бути опорною, мала максимальний об'єм рухів, її м'язи повинні мати здатність скорочуватися, а сила скорочень повинна бути максимально великою.

При зменшенні болю й збільшенні рухливості в збережених суглобах у заняття включають вправи для м'язів культі, що сприяють формуванню правильної форми культі.

Для профілактики викривлень хребта застосовують загальнозміцнювальні, коригувальні вправи, вправи на збільшення сили й витривалості м'язів верхнього плечового пояса.

Приділяється увага розвитку опорної функції рук, що необхідно для забезпечення опори на милицях або тростині, тренують вестибулярний апарат, додаються вправи в рівновазі.

При односторонній ампутації хворі навчаються ходити з двома милицями, при двосторонньому — самостійно пересідати в візок та пересуватися в ньому. Формування рухливих навиків виявляє позитивний вплив на психіку хворого та полегшує догляд за ним.

Одночасно з гімнастичними вправами проводиться усунення контрактур і тугорухливості у суглобах. При контрактурах колінних суглобів, поряд з гімнастичними вправами, також проводяться ручні редресації. Після їх завершення доцільно досягнутий результат зафіксувати за допомогою різних ортезів. Лікування контрактур найбільш ефективно у поєднанні з фізіотерапією, зокрема, тепловими процедурами.

Під проведення фізичної реабілітації першочергове значення віддають на відновлення рухомості в збережених суглобах ампутованої кінцівки.

В розвитку м'язово-стегового відчуття та координації рухів має значення не лише сама вправа, а й методика її виконання.

Після ампутації нижніх кінцівок (кінцівки) можливий розвиток дефекту постави. Тому необхідно використовувати корегуючі вправи, враховують характерні зміни постави.

Висновки. Велика увага повинна приділятися відпрацюванню навиків, по самостійному обслуговуванню культі. У методиці навчання повинна дотримуватися певна послідовність. На сам перед хворий повинен навчитися одягати і знімати протез.

При навчанні руху з протезами на нижніх кінцівках не менш важливе значення має вихідне положення тіла. Після одягання протезу на нижню кінцівку, необхідно приступити до навчання хворих руху на протезах.

Оволодіння протезом уключає три етапи: - адаптуватися до протезу, зміцнити м'язи тазу та культі; – навчання керувати протезом; - засвоєння навичок рівномірних крокових рухів та тренування орієнтації в просторі. У подальшому це ходьба по похилій площині, повороти, по сходах, по пересіченій місцевості, елементи спортивних ігор.

Масаж назначають на 7–10 день після операції за умови сприятливого протікання загоєння рани для зниження тонуусу м'язів. Після загоєння рани масажують кукусу для її підготовки до протезування.

Із фізіотерапевтичних процедур для зняття фантомного болю застосовують світлолікування, електростимуляцію, дарсонвалізацію,

діадинамічні струми в ділянці культі, електрофорез новокаїну та йоду, грязі в частині культі, загальні ванни. Через 2–3 дні після стихання запальних явищ переходять до теплових процедур – ванн (радонові, хвойні, сірководневі).

Використані джерела та література:

1. Скляренко Є. Т. Травматологія і ортопедія : [підручник] / Є. Т. Скляренко. – Київ : Здоров'я, 2005. – 384 с.
2. Соколовський В. С. Лікувальна фізична культура : [підручник] / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. Г. Юшковська. – Одеса : Одес. держ. мед. ун-т, 2005. – 234 с.
3. Травматологія та ортопедія : [підруч. для студ. вищих мед. навч. закл.] / за ред.: Г. Г. Голки, О. А. Бур'янова, В. Г. Климовицького. – Вінниця : Нова Книга, 2014. – 416 с.

*Цвик Михайло, Шевчук Данійл,
студенти II курсу магістратури,
спеціальність «Менеджмент»,*

*ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Костюк Г.В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Актуальність проблеми. В умовах ринкової економіки функціонування і розвиток підприємств значною мірою обумовлені ефективною роботою їхнього інноваційного механізму, а також ефективністю реалізованих нововведень.

Сучасний період швидкого розвитку продуктивних сил позиціонує інновації як головну рушійну силу динамічного розвитку суспільного виробництва. Саме вони в сучасній економіці все більше відіграють роль головного фактора зростання конкурентоспроможності країн, регіонів, окремих підприємств. У зв'язку з цим набувають не аби якої актуальності для розвитку будь-якої сучасної держави обґрунтування теоретичних інноваційних засад управління підприємством та практична реалізація, на цій основі, інноваційного розвитку підприємства як головної ланки вітчизняної економіки, його стратегічне спрямування.

Метою дослідження є аналіз сучасних інноваційних управлінських технологій. Теоретичну і методологічну основу наукового пошуку складають праці вітчизняних та закордонних вчених в області інновацій.

Результати наукової розвідки. Управлінські технології – це різновид соціальних технологій, сукупність методів та процесів управління, а також

науковий опис способів управлінської діяльності, що спрямовані на досягнення цілей організації. За визначенням відомого російського вченого В.Афанасьєва, управлінські технології є важливим елементом механізму управління, засобом переводу вимог об'єктивних законів на мову практики управління та конкретних рішень, які стимулюють людей на досягнення поставлених цілей [4].

Управління за цілями застосовують для середніх і малих підприємств із сильним аналітичним підрозділом. Воно буває простим, цільовим, програмно-цільовим і регламентним. При простому цільовому управлінні керівник організації визначає тільки терміни і кінцеву мету, але не механізм її досягнення. Мета може бути досягнута в будь-який термін або не досягнута зовсім. Такий спосіб управління застосовується в основному в товариствах з обмеженою відповідальністю, що мають чисельність 3-5 осіб [2, с.67-69].

Програмно-цільове управління передбачає визначення цілей, механізмів і термінів для кожного етапу досягнення мети. Загальна мета досягається в передбачені терміни. Такий спосіб управління застосовується, як правило, в товариствах з обмеженою відповідальністю і акціонерних товариствах усіх типів, регламентне управління застосовується на рівні економіки в цілому. При цьому визначаються кінцева мета і обмеження за параметрами і ресурсами. Причому мета досягається обов'язково, але терміни її досягнення встановити важко [2, с.67-69].

На думку Гаркуши Н.М., Цуканової О.В. та Горошанської О.О основу програмно-цільового управління становить розробка комплексної цільової програми [1].

Управління за результатами ґрунтується на посиленні функції координації й інтеграції діяльності всіх підрозділів. Ця технологія ефективна в середніх і малих організаціях, де невеликий час між ухваленням рішення і його результатом. Для реалізації технології необхідне створення в рамках відділів аналітичних груп у галузі психології, соціології й економіки, що працює в рамках матричної структури управління. Завдання групи: аналіз

поточної інформації, проведення дослідів, визначення проблем і підготовка пропозицій з коригування тактичних і стратегічних рішень.

Управління на базі потреб та інтересів засноване на стимулюванні діяльності людини через його потреби й інтереси, до яких належать основні потреби в їжі, житлі, відпочинку, підтримці здоров'я, соціальні потреби в творчій праці, сім'ї, порядку й стабільності, інтереси матеріальні, соціальні та естетичні. Цю технологію управління рекомендується використовувати в локальному масштабі (малих містах, селищах тощо), де діяльність організації безпосередньо впливає на муніципальну інфраструктуру.

Управління на базі активізації діяльності персоналу реалізується шляхом стимулювання (морального і матеріального) персоналу і мобілізації його інтелектуального потенціалу. Основне завдання такого роду управління полягає у впливі на емоційний стан людини. Сьогодні саме цим технологіям з огляду на стратегічну важливість інноваційного розвитку підприємств, приділяється дуже багато уваги. Процак К.В. та Просович О.П. мотивують це тим, що «Підприємства можуть витратити безліч коштів на впровадження новітніх технологій, проведення ґрунтовних ринкових досліджень, але якщо їхні зусилля не будуть підкріплені розумінням кожного працівника його ролі у цьому процесі, очікуваної ефективності не буде досягнуто. Те, наскільки швидко впроваджуються інновації, великою мірою залежить від персоналу підприємства, від його готовності та здатності реалізувати інноваційні заходи. Тобто перехід підприємства на інноваційний шлях розвитку можливий насамперед після підвищення інноваційності його персоналу» [3, с.272].

Управління у виняткових випадках полягає в чіткому розподіленні всіх управлінських і виробничих функцій. Основний формальний керівник здійснює лише зв'язки із зовнішнім середовищем. Управління у виняткових випадках застосовується в організаціях, які працюють за жорстко регламентованою технологією, де передбачається чіткий розподіл усіх управлінських і виробничих функцій.

Крім того, ця технологія ефективна в організаціях з функціональною структурою управління, де засновники пов'язані між собою дружніми або сімейними стосунками і де засновники або працівники можуть професійно виконувати всі види діяльності. Технологія реалізується шляхом наставництва, колективних форм навчання з індивідуальним контролем, періодичного контролю керівником або фахівцем [2, с.67-69].

Управління шляхом постійних перевірок і вказівок засноване на жорсткому плануванні діяльності підлеглих і постійному контролю керівника за поточною діяльністю. Воно передбачає лінійну структуру управління і застосовується в невеликих організаціях, де авторитет і професіоналізм керівника беззаперечний.

Управління на базі «штучного інтелекту» реалізується на основі інформаційних систем із застосуванням сучасних технічних засобів. Ці і ряд інших типів управління повинні реалізовуватися на базі сучасних інформаційних технологій. Головна вимога до управління підприємством в умовах ринку – забезпечення адаптивності (приспосованості і гнучкості) економіки підприємства до умов господарювання. В рамках одного підприємства (організації) можуть використовуватися різні управлінські технології, а також їх різні поєднання [2, с.67-69].

Висновки. Накопичений досвід багатьох провідних закордонних фірм може бути корисним для успішних українських компаній. Так, збалансована система показників приносить найбільшу користь, коли організація проходить через етап трансформації від однієї бізнес моделі до іншої, коли міняє фокус із продукту на споживача. Проблема на такому перехідному етапі полягає в тому, щоб змусити працівників, що звикли до певного стилю й принципу ведення справ, пристосуватися до нового підходу у створенні вартості. Керівникам потрібно не тільки самим вчасно усвідомити необхідність змін і зрозуміти, які саме зміни необхідно внести в систему показників, але й зуміти донести це до працівників, щоб люди могли швидше адаптуватися до конкурентної ситуації, що змінилася.

Використані джерела та література:

1. Гаркуша Н. М. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті / Н. М. Гаркуша, О. В. Цуканова, О. О. Горошанська. – Київ : Знання, 2012. – 592 с.
2. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства : [навч. посіб.] / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук. – Київ : Центр учб. л-ри, 2010. – 304 с.
3. Ракша Н.В. Роль інноваційних технологій в управлінні підприємством / Н.В. Ракша // Інноваційна економіка : Всеукр. наук.-вироб. журн. – 2012. – № 9 (35). – С. 86–89.
4. Синиця М. І. Розкриття змісту поняття «технологізація державного управління» [Електронний ресурс] / М. І. Синиця // Наук. вісн. Акад. муніципал. упр., Сер. Управління. – Київ : Академія муніципального управління, 2011. – № 2. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nvamu_upravl/2011_2/36.pdf. – Назва з екрана.

*Циганок Анна, студентка II курсу,
спеціальність «Менеджмент»,*

*ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Тульчинський Р.В., д-р екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

АНАЛІЗ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність проблеми. Найбільш важливою ознакою класифікації методичних підходів до оцінювання реалізації ресурсного потенціалу є їх розподіл залежно від напрямів дослідження. Такими напрямами можуть бути оцінка: реалізації складових ресурсного потенціалу; за життєвим циклом; за бізнес-процесами зі створення цінності; за критеріальними ознаками. Залежно від ситуації та мети дослідження оцінка реалізації може проводитись як за всіма складовими ресурсного потенціалу, так й окремо за кожним елементом. У рамках життєвого циклу ресурсів доцільно виділити такі напрями як оцінювання реалізації ресурсів та доцільність реалізації перспективних ресурсів з урахуванням альтернативної цінності їх використання.

Оцінка за бізнес-процесами дозволить виявити результати реалізації ресурсного потенціалу та їх вплив на процес створення цінності на кожному етапі загального ланцюга. Необхідність отримати характеристику реалізації ресурсного потенціалу за певним колом ознак зумовлює виділення такого напрямку як оцінка за критеріями. Глибина дослідження реалізації потенціалу передбачає виділення методичних підходів на основі експрес-

оцінки або деталізованої поглибленої оцінки. Експрес-оцінка є ситуаційною, здійснюється за обмеженим колом критеріальних ознак та застосовується з метою виявлення проблемних місць. Змістом поглибленої оцінки є детальне всіх процесів і явищ, що сприяють цьому процесу на момент здійснення оцінювання та в перспективі.

Мета дослідження: визначити методичні підходи, в межах яких здійснюється загальносистемна оцінка реалізації ресурсного потенціалу

Результати наукової розвідки. За охопленням об'єктів, що досліджуються, можна виділити методичні підходи, в межах яких здійснюється загальносистемна оцінка реалізації ресурсного потенціалу та методичні підходи, основою яких є вибіркова оцінка. Вибіркова оцінка стосується вивчення результатів реалізації окремих складових ресурсного потенціалу, або їх частини. За змістом та повнотою питань доцільно розглядати методичні підходи на основі комплексної, тематичної або локальної оцінки. Комплексне оцінювання ґрунтується на повному всебічному дослідженні результатів реалізації ресурсного потенціалу як за елементами з урахуванням синергічного ефекту від їх взаємодії так і за бізнес-процесами. Оцінка за таким підходом може здійснюватися як з використанням системи показників, так і методів комплексного оцінювання. Тематичне дослідження здійснюється за окремими напрямками оцінювання, зазначеними вище, а також може бути спрямоване на аналіз стану реалізації або виявлення резервів. Локальне оцінювання передбачає вивчення реалізації ресурсного потенціалу за окремими бізнес-процесами.

Характер вимірювання та інтерпретації результатів є ознакою розподілу методичних підходів на такі, що базуються на якісній, кількісній або змішаній оцінці. В основі кількісної оцінки лежить розрахунок окремих показників шляхом використання формалізованих методів, що дозволяє отримати чітке однозначне вимірювання результатів [1].

Якісна оцінка базується на застосуванні неформалізованих методів, результати яких значною мірою залежать від досвіду та обізнаності

експертів. Застосування методичних підходів на основі змішаних оцінок, безумовно, посилює об'єктивність результатів, проте механізм такого оцінювання не розроблений. Залежно від зв'язку із об'єктом оцінки доцільно розглядати методичні підходи на основі прямої та непрямой оцінок. Пряму оцінку можна використовувати для вимірювання повноти, ступеня, ефективності стабільності ресурсного потенціалу за певною системою показників. Використання підходів на основі непрямой оцінки здійснюється за умов відсутності чіткого зв'язку показників з об'єктами оцінки. Доцільність її застосування можна пояснити також вимогами оперативності або обмеженістю доступу до інформації зовнішніх експертів. Так, показники вартості підприємства або прибутку є певними сигнальними індикаторами стану реалізації ресурсного потенціалу. Як індикатори можуть також використовуватися співвідношення певних індексів. Оцінка реалізації ресурсного потенціалу може здійснюватися, виходячи з різних методичних позицій щодо врахування чинника часу. Передусім, це статичний та динамічний підходи.

Статичний підхід передбачає вивчення реалізації ресурсного потенціалу на певний момент часу та виходить з того, що параметри зовнішнього середовища залишаються незмінними, а також ігнорує процеси розвитку потенціалу. За динамічним підходом реалізація ресурсного потенціалу може розглядатись під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх чинників; обов'язковим параметром, що описує систему, є чинник часу. Динамічний підхід, усуваючи недоліки статичного, має свої обмеження в застосуванні, які зумовлені складністю адекватного опису процесів. Підходи на основі узагальнених комплексних або інтегральних показників передбачають використання методів моделювання для розрахунку показників, що синтезують інформацію в цілому щодо реалізації ресурсного потенціалу з урахуванням синергічного ефекту від взаємодії різних ресурсів [2].

Висновки: отже, вивчення наукової думки стосовно оцінки ресурсного потенціалу підприємства показало недостатню розробленість методичного інструментарію щодо оцінювання саме процесу його реалізації.

Використані джерела та література:

1. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посіб. / Н. С. Краснокутська. – Київ : Центр навч. л-ри, 2005. – 352 с.
2. Плотницька С. І. Ресурсний потенціал підприємства як фактор побудови ефективної стратегії конкурентоспроможності [Електронний ресурс] / С. І. Плотницька // Ефективна економіка : наук. фах. вид-ня. – 2015. – № 4. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>. – Назва з екрана.

*Чапек Віталій, студент IV курсу,
спеціальність «Фізична реабілітація»,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ФУТБОЛІСТІВ З УШКОДЖЕННЯМ ПЕРЕДНЬОЇ ХРЕСТОПОДІБНОЇ ЗВ'ЯЗКИ КОЛІННОГО СУГЛОБА

Актуальність проблеми. Сучасний професійний спорт з інтенсивними

та підвищеними навантаженнями на організм спортсмена висуває значні фізичні вимоги й тим самим підвищує ризик отримання травми. У різних країнах світу кількість травм у спорті складає 10–17 % від усіх пошкоджень. Для кожного виду спорту характерні певні специфічні травми.

На думку більшості дослідників, найбільш травматичними, із погляду пошкодження опорно-рухового апарату, є спортивні ігри, а саме футбол. При цьому частіше за все травмується колінний суглоб, на який припадає близько 50 % усієї патології. Пошкодження передньої хрестоподібної зв'язки залишається основною, провідною нозологічною одиницею спортивної травматології у футболістів й супроводжує 55–85 % усіх випадків травми колінного суглоба.

За даними вітчизняних та зарубіжних авторів, таке пошкодження належить до найбільш важких уражень суглоба, що суттєво порушує його рухову функцію.

Мета дослідження. Визначити спосіб контролю травмованого сегменту та раціональність поєднання різноманітних засобів фізичної реабілітації у різні періоди при ушкодженні передньої хрестоподібної зв'язки колінного суглоба.

Результати наукової розвідки. Для оцінки амплітуди рухів у суглобах нижніх кінцівок широко використовується метод гоніометрії. Оцінюється доступний хворим обсяг рухів у таких рухах, як згинання (флексія) і розгинання (екстензія). Нормальні значення обсягу рухів у колінному суглобі: розгинання / згинання $0^{\circ}/140^{\circ}$.

Вимірювання проводиться у стандартному положенні хворого у вихідному положенні лежачи на животі. Стегню кінцівки, на якій проводили вимірювання та поперековий відділ хребта фіксували. При проведенні вимірювання положення стегна та тіла хворого не змінюються.

Показники обсягу рухів при згинанні ураженої кінцівки в колінному суглобі у пацієнтів були істотно знижені – при нормальному обсязі рухів рівному 140° , у хворих з ушкодженням передньої хрестоподібної зв'язки колінного суглоба він склав $102,91^{\circ}$, що на $37,09^{\circ}$ менше, ніж у нормі й відповідає 73,5% нормального обсягу рухів.

Проводиться також аналіз сили чотирьохголового м'язу стегна (динамометрія). Методика динамометричних досліджень призначена для визначення функціональної спроможності м'язів які забезпечують стабілізацію і рух у різних сегментах тіла людини.

Методика дозволяє: реєструвати обертальний момент окремих м'язів або м'язових груп у діапазоні вимірювань від 5 гр до 150 кг; реєструвати ступінь порушення функції локомоторного апарату; контролювати динаміку відновлення функції кінцівок. При дослідженні хворі виконують максимальне силове навантаження у ізометричному режимі протягом 5 секунд на електротензодинамометр, після чого на моніторі апаратно-програмного комплексу обробляється графік силових показників.

Програма фізичної реабілітації розрахована на шість періодів, що дало змогу розподілити використовувані засоби й методи з урахуванням анатомо-морфологічних особливостей процесів відновлення після реконструкції передньої хрестоподібної зв'язки, локального статусу колінного суглоба, фізіологічних темпів відновлення порушеної в результаті травми рухової функції нижньої кінцівки, а також загальної та спортивної працездатності футболістів.

Передопераційний період триває 1–2 дні з моменту надходження спортсменів у відділення травматології до здійснення оперативного втручання. У цьому періоді потрібно проводити навчання пацієнтів вправ раннього післяопераційного періоду, щоб отримані навички могли бути затребувані з перших днів післяопераційного періоду.

Для покращення психоемоційного стану використовуються методики розумової й роз'яснювальної психотерапії із застосуванням вправ психофізичної гімнастики та аутотренінгу. Крім того, важливе значення має проведення апробації апарату пасивної механотерапії для свідомого розслаблення м'язів травмованої нижньої кінцівки.

Ранній післяопераційний період (стаціонарний етап) триває від 3 до 7 днів. Після операції травмована кінцівка іммобілізується функціональним ортезом у положенні повного розгинання в колінному суглобі. На час виконання фізичних вправ ортез знімається. Лікувальна гімнастика повинна проводитись із першого дня після операції два рази на день по 20–25 хв, при цьому використовуються такі вихідні положення: лежачи на спині та сидячи (1–2-й день), стоячи (із 3–4-го дня). У заняття включаються ізометричні напруження чотириголового м'яза стегна, з третього дня після операції – активне згинання й розгинання в колінному суглобі (спочатку в полегшених умовах). Виконуються статичні та динамічні дихальні вправи, розучені в передопераційному періоді. Особливу увагу потрібно звертати на виконання ідеомоторних вправ для м'язів травмованої кінцівки, а з другого дня після оперативного втручання для поліпшення рухливості в колінному суглобі та

протидії контрактурі проводити розробку суглоба на апараті пасивних рухів. Амплітуда згинання в суглобі встановлюється в межах 60° , тривалість рухів – 20–30 хв. При цьому рухи не повинні викликати больових відчуттів. Із третього дня після операції здійснюється ходьба по палаті за допомогою милиць. Тривалість ходьби на милицях має становити 5–15 хв, 4–5 разів на день. Протягом дня травмована кінцівка бинтується еластичним бинтом від переднього відділу стопи до середньої третини стегна з метою попередження тромбоемболічних ускладнень.

Ранній післяопераційний період (амбулаторний етап) триває 2–4 тижні. Основна форма проведення занять у пацієнтів – лікувальна гімнастика, яка проводиться двічі на день по 25–35 хв. Під час виконання вправ шарнірний ортез устанавлюється в положенні обмеження згинання в колінному суглобі (60° – до кінця другого тижня й 90° – до закінчення періоду). Період методологічно відповідає стаціонарному етапу, однак руховий режим розширюється за рахунок дозування та збільшення кількості вправ. Важливе значення має застосування апарату пасивної розробки, амплітуда рухів у колінному суглобі на якому збільшується до 100° , а час процедури становить 30–60 хв. Також застосовується електроміостимуляція чотириголового м'яза стегна з послідовністю електричних імпульсів напругою 30–60 В, тривалістю 50–300 мкс, частотою 20–70 Гц (15–20 хв, через день). Продовжується ходьба на милицях 15–30 хв, 4–5 разів на день.

Пізній післяопераційний період триває 5–7 тижнів після операції. У цьому періоді остаточно знімається функціональний ортез, що фіксує колінний суглоб. Основні завдання періоду спрямовані на повну ліквідацію контрактури, відновлення опороздатності травмованої кінцівки й ходьби. Лікувальна гімнастика проводиться двічі на день по 35–40 хв. Розробку рухів у колінному суглобі потрібно починати одразу після проведення фізіотерапевтичних процедур або масажу, що сприяє більш вільному (без зайвої напруги) виконанню вправ. Особливу увагу слід звертати на застосування вправ з розтягування (активні, пасивні й активно-пасивні). Із

ростом тренуваності навантаження поступово зростає за рахунок кількості повторень, а не за рахунок збільшення ваги обтяження. У цьому періоді потрібно також використовувати спеціальні спортивно-прикладні вправи. Рекомендуються вправи, які спортсмен здатний виконувати без навантаження на пошкоджену кінцівку, здійснюючи імітаційні рухи в повільному темпі, а також фізичні вправи у воді. Крім того, застосовується електроміостимуляція, тривалість якої збільшують до 30 хв.

Відновлювальний період триває 8–12 тижнів. Лікувальну гімнастику слід проводити протягом періоду через день. Тривалість одного заняття приблизно 45–60 хв. Поступово потрібно збільшувати обсяг та інтенсивність циклічних локомоцій, питому вагу імітаційних вправ у спортивному залі й басейні, акцентувати заняття на відновленні пропріоцепції травмованої кінцівки. Інтенсивність силових вправ для м'язів травмованої кінцівки зростає до субмаксимальних величин, а амплітуда – до повної. Серед спортивно-прикладних використовуються технічно прості види вправ із м'ячем, такі як жонгливання, ведення м'яча в кроці, прийом та передача м'яча біля стінки різними відділами стопи. Вправи на відновлення міжм'язової координації травмованої кінцівки, утримання рівноваги тіла й відновлення пропріоцепції слід починати з простих вправ зі страховкою методиста або самопомогою в нерухомій опорі. Виконують повороти, нахили, похитування корпусом на двох напівзігнутих ногах із розплющеними та заплющеними очима, вправи на балансування.

Тренувальний період триває 13–20 тижнів. Основна мета періоду – повне відновлення спеціальної спортивної працездатності травмованих футболістів. Заняття лікувальною гімнастикою проводять через день, тривалість одного заняття складає 60–90 хв. Широко застосовують методи та засоби спеціальної силової підготовки, призначені для відновлення швидко-силових якостей. Для цього використовують різноманітні динамічні й статичні силові вправи, які традиційно використовують у підготовці спортсменів ігрових видів спорту. Спеціально-підготовчі силові

вправи являють собою елементи змагальних дій, яким надають характер спрямованих силових навантажень. Тренувальні форми змагальних вправ використовують у якості засобів швидко-силової підготовки переважно з відносно невеликими додатковими обтяженнями. Додатково використовують стрибкові вправи. Критеріями повернення до тренувань з основною командою вважають відновлення показників рухової функції до 90 %.

Висновки. Застосування найбільш ефективних засобів та методів фізичної реабілітації (у тому числі вправ спеціальної спрямованості) у спортсменів-футболістів після ушкодження передньої хрестоподібної зв'язки колінного суглоба повинно мати суворе диференціювання залежно від періоду реабілітації, функціонального стану й особливостей відновлення спеціальної працездатності й рухових якостей, переважно швидко-силової спрямованості, що дасть змогу знизити патологічний вплив післяопераційних ускладнень і підвищити якість відновлення рухової функції.

Використані джерела та література:

1. Блоховітін П. В. Відновлення хрестоподібних зв'язок у системі хірургічного лікування нестабільності колінного суглоба : автореф. дис. ... канд. мед. наук / Блоховітін Павло Вікторович. – Харків, 2010. – 20 с.
2. Голубев В. Г. Опыт артроскопии коленного сустава / В. Голубев, Н. Гончаров, Р. Ахметьянов // Теория и практика физ. культуры. – 2000. – № 7. – С. 46–48.
3. Лисицын М. П. Проприоцептивная функция крестообразного комплекса коленного сустава / М. Лисицын, Т. Андреева // Вестн. травматологии и ортопедии им. Н. Н. Приорова. – 2001. – № 3. – С. 69–74.
4. Лоскутов А. Е. Медицинская реабилитация больных после артроскопии коленного сустава / А. Лоскутов, М. Головаха // Вісн. ортопедії, травматології та протезування. – 2008. – № 4. – С. 31–35.
5. Ніканоров О. □Методичні аспекти фізичної реабілітації спортсменів ігрових видів спорту з ушкодженням передньої хрестоподібної зв'язки колінного суглоба / Олексій Ніканоров ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – Київ, 2014. – С. 57–60.
6. Русанов А. П. Фізична реабілітація хворих після реконструкції передньої хрестоподібної зв'язки колінного суглоба при артроскопічних оперативних втручаннях / А. П. Русанов. – Київ : Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України, 2017. – С. 61–63.

*Чуйко Євгеній, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Менеджмент»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Панчишин Я. М., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Актуальність проблеми. В сучасних умовах війни та трансформації економіки України необхідно відшукувати всі можливі резерви для економічного розвитку та прискорення темпів зростання добробуту населення. Великий потенціал криється саме в елективній інноваційній діяльності.

Мета дослідження полягає у розгляді ефективного управління інвестиційною діяльністю.

Результати наукової розвідки. У зовнішньому середовищі бізнесу в глобальному масштабі за останні роки відбулися досить вагомні зміни. Основою всіх революційних змін у зовнішнім середовищі слід вважати науково-технічну революцію (НТР). НТР суттєво вплинула як на виробників, так і на споживачів, що в результаті змінило всю систему взаємовідносин. Відомо, що рівень розвитку країни залежить від рівня розвитку інноваційної діяльності, тому впровадження інновацій є головним чинником успіху підприємств, який впливає і на рівень розвитку країни загалом.

В Україні практично не створені умови для ефективного здійснення інноваційної діяльності. Перешкоди фінансового, політичного, правового характеру постають на шляху масових впроваджень інновацій.

Згідно Закону України "Про інноваційну діяльність" інновації визначаються як новостворені і вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і соціальної сфери. Актуальність інноваційної моделі розвитку зумовлюється стрімким зростанням впливу науки та нових технологій на розвиток світової економіки. Нові технології докорінно і в стислі терміни змінили її структуру.

Вочевидь гальмування перебудовуючих процесів в окремих країнах веде до економічної деградації, негативних довгострокових наслідків і зниження конкурентоспроможності економік цих країн у світовому економічному просторі.

В умовах прискорення процесів світової економічної глобалізації та інтелектуалізації виробництва, новітні технології стають тією матеріальною основою, яка визначає технічний рівень сучасного виробництва, форми його організації та управління, рівень конкурентоспроможності підприємства. На жаль, сучасні вітчизняні технології не в змозі забезпечити необхідні вартісні та якісні показники продукції, які б дали змогу витримати конкуренцію з імпортними товарами як на внутрішніх, так і на зовнішніх ринках. Отже, існує об'єктивна потреба у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств України шляхом інтенсифікації інноваційних процесів.

Сьогодні перевага в конкурентній боротьбі визначається ні рівнем запасів природних ресурсів, ні потужністю фінансового капіталу, а тим як держава забезпечить якнайповніший прояв професійних здібностей своїх громадян, які мають перевершити інших в опануванні нових знань і практичних досягнень, трансформації їх в найсучасніші технології і продукцію. А отже, питанню інноваційного розвитку підприємств необхідно приділяти все більш уваги, бо тільки через такий розвиток можливе досягнення конкурентних переваг на внутрішніх та зовнішніх ринках. Інноваційний шлях розвитку дозволить економіці вийти з кризи і забезпечити Україні гідне місце у світовому співтоваристві.

Існують різні тлумачення терміну інновація, але за своєю суттю інновація - це не просто нововведення, а нова функція виробництва, «нова комбінація». Вона означає іншу якість виробництва та управління і розглядається в динаміці як процес. Можна стверджувати, що всі нововведення у виробничій, комерційній, фінансовій, маркетинговій, управлінській та інших сферах, будь-які інші удосконалення забезпечують суспільний прогрес, економію витрат, підвищення рівня рентабельності

виробництва, а також сприяють розвитку нових поколінь уже відомих товарів з поліпшеними якісними характеристиками або відомих продуктів з якісно новими властивостями.

При дослідженні проблем розвитку інноваційної діяльності на підприємствах видно, що хронічне невиконання нормативних актів щодо активізації науково-технічної та інноваційної діяльності свідчить про наявність певних об'єктивних системних перешкод, без подолання або врахування яких досягти ефективності інноваційної політики неможливо. Через застарілість основних фондів підприємства фізично неспроможні до запровадження радикальних інноваційних змін, а через дефіцит фінансових ресурсів - не в змозі здійснити необхідну технологічну перебудову.

Висновки: для здійснення інноваційної діяльності необхідна наявність інноваційного потенціалу підприємства; на підприємстві повинен бути лідер - новатор, готовий виділити ресурси на розробку нової продукції; постійно зацікавлений в інноваціях персонал. Підприємствам необхідно проводити постійний моніторинг розвитку науки і техніки; необхідно проведення маркетингових досліджень по виявленню споживчих переваг і змін на ринку продукції, соціологічних опитів працівників тощо; потрібна адекватна розробка стратегічного інноваційного проекту, яка б враховувала нестабільність економіки та інші чинники ризику.

Використані джерела та література:

1. Гросу В. А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / В. А. Гросу. – Харків: Харк. держ. ун-т харч. та торгівлі, 2008. – 272 с.
2. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент / С. М. Ілляшенко. – Суми: ВТД–Університетська книга, 2010. – 334 с.
3. Микитюк П. П. Інноваційна діяльність: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / П. П. Микитюк, Б. Г. Сенін. – Київ: Центр навч. л-ри, 2009. – 392 с.
4. Колінко Н. О. Управління інноваційною діяльністю як основа якісних зрушень / Н. О. Колінко // Наук. вісн. НЛТУ України. – 2011. – № 4. – С. 98–105.
5. Самоукина Н. В. Роль топ-менеджмента в инновационных процессах / Наталья Васильевна Самоукина // Менеджмент инноваций. Сер. Инновац. экономика. – 2013. – № 1. – С. 50–55.
6. Шульгіна Л. М. Сучасні концепції стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства / Л. М. Шульгіна, В. В. Юхименко // Маркетинг і менеджмент інноваційної діяльності. – № 3, т. 2. – С. 79–84.

*Швець Людмила, студентка І курсу магістратури,
спеціальність «Фізична терапія, ерготерапія»,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

СУЧАСНЕ УЯВЛЕННЯ ПРО ФІЗИЧНУ ТЕРАПІЮ ХВОРИХ НА КОНТРАКТУРУ ДЮПЮІТРЕНА

Актуальність проблеми. Контрактура Дюпюїтрена займає особливе місце серед інших патологій кисті у зв'язку з найважливішою роллю руки у побутовій та виробничій діяльності людини. За статистикою Міністерства охорони здоров'я на контрактуру Дюпюїтрена відводиться 11,8% захворюваності у порівнянні з іншими патологіями кисті. Найбільше хворіють чоловіки середнього та похилого віку у 92-96%. За останні роки було відмічено ріст захворюваності серед осіб молодого віку та більш швидкий прогресуючий перебіг хвороби, що у 67% призводить до значних порушень професійної діяльності, в 3% - до інвалідності [4].

Прогноз повернення хворого до трудової діяльності залежить від проявів рецидиву, які досить часто зустрічаються та не залежить від стадії хвороби, методів лікування та віку пацієнта. Часті рецидиви зустрічаються більше у осіб молодого віку від 30-40 років, з розвитком стійкої контрактури, розростанням колоїдних рубці та артрозом суглобів пальців кисті [2].

Однією з причин незадовільних функціональних результатів відновлення кисті при контрактурі Дюпюїтрена є недостатня увага до питань фізичної терапії хворих: пізній початок, невідповідність засобів і методів кінезотерапії, характеру, стадії і давності захворювання, брак часу та небажання займатися довготривалий час.

В літературі відсутні пропозиції, щодо диференціації засобів і методів фізичної терапії та адекватних методичних підходів до їх реалізації у хворих на контрактуру Дюпюїтрена у відділенні ортопедії. Є поодинокі дані про роль фізичної терапії після оперативного лікування на відновлювальному періоді при контрактурі Дюпюїтрена [2]. Комплексне застосування

індивідуально підібраних засобів і методів фізичної терапії створить можливості для попередження ускладнень і переродження тканин хворої кінцівки, відновлення фізичної та функціональної здатності кисті, істотного скорочення термінів відновлення працездатності.

При побудові алгоритму застосування заходів фізичної терапії та ерготерапії осіб з контрактурою Дюпюїтрена враховуються:

- клінічні прояви захворювання;
- етапи реабілітаційного лікування;
- вік, стать;
- супутні захворювання;
- лікувальні завдання відносно кожного хворого;
- засоби та форми для вирішення поставлених задач;
- принципи педагогічного впливу за допомогою фізичних вправ та принципу дозування фізичного навантаження;
- раціонального співвідношення засобів фізичної терапії;
- анатомо-біомеханічних особливостей кисті.

Залежно від стадії та довготривалості захворювання застосовуються різноманітні засоби і методи фізичної терапії: пасивна і активна лікувальна гімнастика, ударно-хвильова, гідро-, механо- і ерготерапія. Якщо характер пошкодження і можливості відновлення передбачають повернення хворого до попередньої, виконуваної ним роботи, то підбирають такі види трудової діяльності, при яких здійснюється вправу необхідних для його професії рухів і умінь (види захоплення, координація і сила рухів та ін.) При пошкодженнях, що вимагають зміни виду роботи хворого, в процесі відновного лікування; його навчають засвоєнню умінь, маніпуляцій і робочих рухів, які можуть стати в нагоді йому при новій роботі.

Перед заняттям з фахівцем з фізичній терапії, хворим на контрактуру Дюпюїтрена 2-3 стадії на хвору кінцівку проводили парафіно-озокеритні аплікації при заняттях в домашніх умовах пацієнт перед ЛГ виконував

теплові ванночки. Після аплікаційній виконувався лікувальний масаж комірцевої зони та хворої кінцівки після чого спеціалістом пасивно проводилась розробка згинальної контрактури. Елементи пасивної розробки поєднувались з прийомами лікувального масажу з метою розслаблення м'язів та тимчасового відволікання пацієнта від процесу розробки, оскільки він викликав виражені больові відчуття в уражених суглобах.

Висновки. Необхідно розробити алгоритм застосування заходів фізичної терапії та ерготерапії осіб з контрактурою Дюпюїтрена з використанням ЛГ, сучасних технічних засобів для пасивної розробки кисті, електрофорезу, ударно-хвильової терапії, електростимуляції, лікувального масажу та ерготерапії, що спрямовані на розробку контрактури та після її розробки на зміцнення м'язів розгиначів.

Використані джерела та література:

1. Бойчук Т. В. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації / Т. В. Бойчук, М. Г. Голубєва, О. С. Левандовський. – Львів : Західно-укр. консалтинг. центр, 2010. – 239 с.
2. Боровиков А. М. Микрохирургическая аутотрансплантация в лечении поврежденной верхней конечности : дис. ... канд. мед. наук / Боровиков Антон Михайлович ; Моск. нац. мед. ун-т. – М., 1992. – 412 с.
3. Глиняна О. О. Основні принципи фізичної реабілітації після хірургічного лікування переломів опорно-рухового апарату / О. О. Глиняна // Фіз. вих., спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. – 2018. – № 27. – С. 115–119.
4. Козьміна Т. Е. Применение аппарата внешней фиксации при лечении больных с контрактурой Дюпюитрена III-IV степени тяжести / Т. Е. Козьміна, Н. Г. Шихалева // Современные технологии диагностики, лечения и реабилитации при повреждениях и заболеваниях верхней конечности. – 2007. – № 7. – С. 248–249.

*Швирид Надія, студентка III курсу,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Луцький національний технічний університет
Науковий керівник: Ніколаєва А. М., канд. екон. наук, доцент
(м. Луцьк, Україна)*

ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ФАКТОРИНГУ В ПРОЦЕСІ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Актуальність проблеми. Сучасна нестабільна ситуація на ринку спричиняє кризові явища у діяльності більшості українських підприємств. Основна проблема, з якою вони стикаються – пошук джерел фінансування поточної операційної діяльності. Основним таким джерелом є власний капітал підприємства, а у разі його нестачі – кредити комерційних банків.

Однак існують значні перепони для отримання кредиту, а саме: необхідна сума кредиту повинна бути підтверджена заставою, трудомісткий процес збору та оформлення великої кількості документів, низький рівень кредитоспроможності тощо. Тому виникає необхідність пошуку альтернативних джерел фінансування, одним з яких є факторинг, який є найперспективнішим фінансовим інструментом. Оскільки в Україні, на відміну від розвинених європейських країн, операції факторингу не набули ще достатнього поширення, тому дослідження переваг його застосування є надзвичайно актуальним.

Метою дослідження є вивчення сутності та переваг факторингу в процесі фінансування підприємств в Україні.

Результати наукової розвідки. Дослідженням сутності, переваг та особливостей здійснення факторингових операцій займаються багато зарубіжних та вітчизняних вчених-економістів. Зокрема, вітчизняний науковець Л. В. Момот розкриває сутність факторингу як банківську операцію чи комплекс послуг, наданих клієнту спеціалізованою компанією (фактором) в обмін на передачу дебіторської заборгованості (обов'язковим є перехід права власності на дебіторську заборгованість) [1, с. 101]. На думку науковців, факторинг – це комісійна операція, при якій клієнт переуступає дебіторську заборгованість факторинговій компанії з метою миттєвого отримання більшої частини платежу. Також факторинг розглядають як унікальний фінансовий інструмент, який може ефективно вирішувати велику кількість завдань та проблем, що стоять перед підприємством, у тому числі: економічні, фінансові, маркетингові тощо. Відповідно до Закону України «Про банки та банківську діяльність», факторинг – це придбання права вимоги на виконання зобов'язань у грошовій формі за поставлені товари чи надані послуги із взяттям на себе виконання таких вимог і приймання платежів [2]. Проаналізувавши вищеперераховані тлумачення нами було з'ясовано, що факторинг – це відкрита фінансова угода, яка полягає у відступленні прав грошової вимоги.

Підприємства малого та середнього бізнесу, котрі з певних причин не можуть залучити стандартні кредитні продукти, цілком можуть розраховувати на факторингове фінансування. Як показало дослідження, протягом 2015-2017 років відбувалось значне зростання застосування такого фінансового інструменту в економіці України. Аналіз росту факторингового фінансування по галузях представлений на рис. 1.

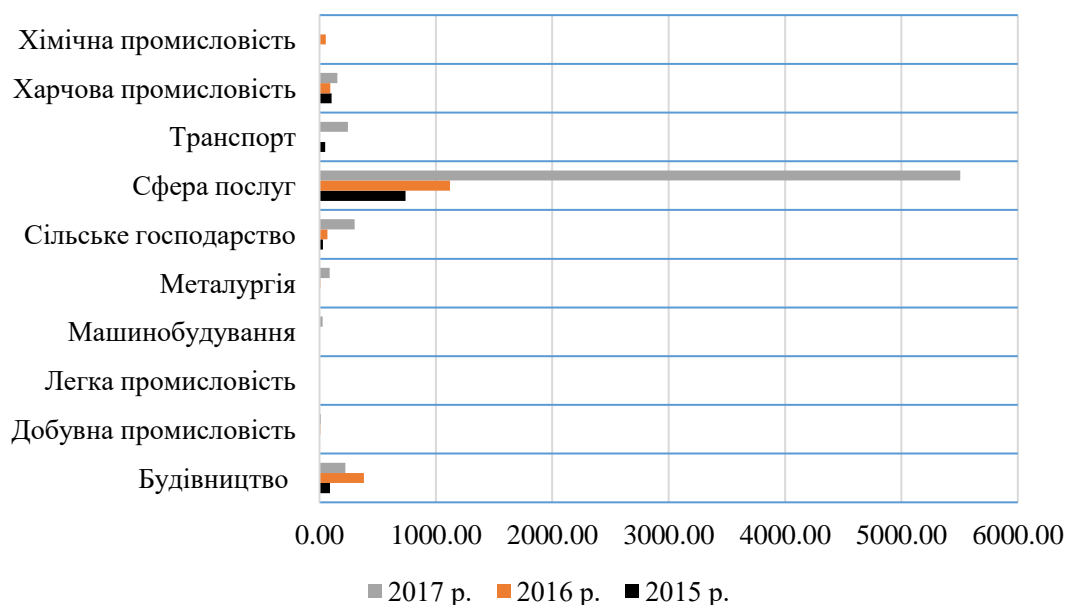


Рис.1. Розподіл договорів факторингу за галузями, млн грн
Складено автором на основі джерела [3, с. 13].

За досліджуваний період (2015-2017 рр.) сума укладених договорів факторингу в Україні зросла на 14807,3 млн грн. У 2017 році найбільше зростання обсягів договорів факторингу спостерігалось в таких галузях економіки, як транспорт – сума зросла у 34,9 разів, металургія – у 11,4 рази та сфера послуг – на 391,0% [3, с. 13]. Варто зазначити, що протягом 2015-2017 років сфера послуг лідирувала за величиною загальної суми укладених договорів факторингу. При цьому факторингове фінансування будівництва та хімічної промисловості зменшилось у 2017 році.

Під час дослідження було з'ясовано, що факторингове фінансування підприємств більшості галузей в Україні щорічно зростає. Це явище

зумовлене великою кількістю переваг факторингу, на відміну від кредиту, а саме:

- 1) при укладанні договору факторингу орієнтуються на майбутні досягнення компанії, а не на успіхи в минулому;
- 2) не потребує застави, забезпеченням виступають рахунки;
- 3) швидке оформлення договору факторингу, не потребує збору великої кількості документів;
- 4) надається на строк фактичної відстрочки платежу;
- 5) сума може бути збільшена паралельно зі збільшенням обсягів продажу клієнта [1, с. 101].

Висновки. Отже, факторингове фінансування є зручним і перспективним фінансовим інструментом для розвитку малого і середнього бізнесу. Оскільки укладання такого договору займає малий відрізок часу, а також не потребує застави, і пришвидшує товарообіг на підприємствах в умовах обмеження кредитних ресурсів. Тому для подальшого інтенсивного розвитку факторингових структур необхідна підтримка держави, створення умов інституційного характеру, які прискорять процес формування і діяльності факторингових інститутів, а також стабілізація фінансового ринку та економіки країни.

Список використаних джерел та літератури:

1. Момот Л. В. Розвиток факторингу в Україні / Л. В. Момот // Наук. пр. Нац. ун-ту харчових технологій / Наук. пр. Нац. ун-ту харчових технологій. – 2015. – Т. 21, № 2. – С. 100–107.
2. Про банки та банківську діяльність: Закон України № 2121-III від 07.12.2000 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>. – Назва з екрана.
3. Аналітичний огляд ринку небанківських фінансових послуг України за підсумками 2017 року [Електронний ресурс] // Національне рейтингове агентство «Рюрік». – Режим доступу: http://rurik.com.ua/documents/research/non_banks_2017.pdf (дата 30.03.2019). – Назва з екрана.

*Шило Каріна, студентка II курсу,
спеціальність «Менеджмент»,
Полтавський бізнес-коледж ПВНЗ «Міжнародний
науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Опанасенко В. В., викладач
(м. Полтава, Україна)*

КУЛЬТУРНО-ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Актуальність проблеми. Культурно-громадська діяльність Лесі Українки (Лариси Петрівни Косач-Квітки) має винятково велике значення для українського народу. Поетеса брала участь в українському національному русі, працювала у сфері фольклористики (з її голосу записано понад 220 українських народних мелодій) і, здійснюючи літературну діяльність у найрізноманітніших жанрах, збагатила українську літературу новими темами й мотивами. На зламі ХІХ – ХХ століть, використовуючи сюжети світової літератури, поетеса стояла в авангарді творчих сил, що виводили українську літературу на арену світової літератури.

Образи драматичних поем Лесі Українки є втіленням поглядів поетеси на проблему морального рабства людини. Звільнившись фізично наприкінці ХІХ століття, український народ не звільнився від рабства морально. Оскільки питання морального рабства в Україні є відкритим до цього часу, теми, підняті Лесею Українкою в її драматичних творах, залишаються актуальними і сьогодні.

Мета дослідження: окреслити головні ідеї та зміст культурно-громадської діяльності Лесі Українки.

Результати наукової розвідки. Демократичний зміст, гуманістичний пафос творчості Лесі Українки, висота духовності й інтелекту знайшли своє відображення в характері трактування вічних, загальнолюдських проблем, розкритих у її літературній спадщині.

Леся Українка у своїй культурній та громадській діяльності завжди сповідувала ідеал свободи, який виключав будь-які форми пригнічення особи. На її думку, люди повинні були мати політичну й економічну свободу, адже від наявності справжніх політичних, економічних і соціальних прав

людини, свободи слова, совісті, права брати участь в управлінні державою залежить справжнє державне благо.

Досягнення справжньої свободи можливе лише шляхом суспільної й культурної перебудови держави, фактичного визволення робітників, до яких вона відносила і найбільше селянство, і трудову інтелігенцію. Міра свободи особи, за переконанням письменниці, залежить від ступеня її духовного та фізичного розвитку [2]. А тому мрію про щасливе майбутнє українського народу могла втілити в життя лише боротьба за своє визволення.

Леся Українка підтримувала ідеї українського національного патріотизму і закликала всі нації до встановлення рівних відносин. У всіх національностей є одна спільна мета – позбутися соціального гніту, тому й інтернаціональна єдність робітників у боротьбі за свої права мала, на її думку, будуватися на рівноправній для всіх націй основі.

Письменниця категорично заявляла про свою незгоду з різними політичними течіями соціалістичного, в тому числі й соціал-демократичного, напрямку, які більшою або меншою мірою ігнорували український народ і його право розвиватися [1].

У різні періоди життя Лесі Українки будь-які спроби громадської активності вважалися нелегальними й революційними, тому письменниця мусила дотримуватися умов і порядків, встановлених тодішньою владою. Однак образна думка української поетеси завжди була органічно пов'язана з реальним життям народу, з найважливішими подіями того часу.

Легальна громадська праця письменниці почала проявлятися лише після революції 1905 року. Тоді твори Лесі Українки друкувалися в журналах «Народ», «Житє і слово» та «Літературно-науковий вісник». У червні 1906 року поетесу було обрано до складу правління київської «Просвіти», а також на посаду керівника нової публічної бібліотеки [4]. Однак царські жандарми одразу звернули увагу на діяльність Лесі Українки: у відкритті публічної бібліотеки було відмовлено, а участь у «Просвіті» з часом вважалася компрометуючим фактом і для неї особисто, і для цілої організації.

Письменниця погоджувалася й підтримувала в усьому інтереси мас і вважала, що лише шляхом соціалістичної революції, зусиллями цілих мас можна отримати державну незалежність, а з нею – домогтися розв'язання низки важливих питань, серед яких національне та культурне. Тоді у творах письменниці націоналісти побачили зраду національної справи, що й викликало обурення з боку влади.

Поетеса була готовою боротися з інтелігенцією. У листі до матері вона писала, що хоче мати вільні руки навіть у взаємовідносинах із видавцями «Віку», у яких вона стояла «на пункті педантичної коректності».

Багато тогочасних подій знайшли своє відображення у драматичній поемі «На руїнах», що є художнім виявом громадської діяльності Лесі Українки. У поемі йдеться про працю пролетарських мас і чудові результати цієї праці. Письменниця не розуміє української інтелігенції, що не вбачає «великої драми» у боротьбі з царським правительством, «не бачить праці малих, що в куренях та при багаттях удосвіта працюють неоспало та готують жнива» [3]. Поетеса відчула всю ту тугу на собі, коли вона писала: «А ви, мов скорпіон у гніві, самі собі отрути завдаєте, самі себе пожрете, мов ті змії».

Боротьба за українське національне питання пізніше надихнула Лесю Українку на написання діалогу «В дому роботи, в країні неволі». У ньому письменниця розкриває ідею необхідності моральної свободи як для цілого народу, так і для кожної окремої людини. Цю ідею вона розкриває, використовуючи образ «рідної неволі», що вималювався в поезії «Legende des siecles» («Легенда віків»), написаній 1906 року.

Рідна неволя постає у літературній спадщині Лесі Українки чи не найбільшим злом, яке нівечило людські життя та душі: «Гірка неволя, та найгірше в ній те, що я служу отим потворам, – не хотючи, кленучи, а служу! Ношу болото на прокляту цеглу і сам стаю болотом, сам з душею!» [5, с. 264].

Для Лесі Українки неволя є ганебною у всіх її виявах, незважаючи на національну приналежність. Вивчаючи історію різних народів, письменниця

в кожному з них бачила свою рідну Україну, свій душевний біль. Для того, щоб яскравіше показати ганебність підневільного становища людини, вона у власних творах звертається саме до історичних подій. «У драматичних поемах змальовані події й образи далекого минулого, взяті з історії різних країн і народів: Стародавнього Єгипту, Вавилону та Іудеї, античного світу, доби раннього християнства тощо. Це дало змогу говорити про сучасність» [6, с. 33].

Висновки. Леся Українка – українська письменниця й громадська діячка, яка зробила великий внесок у майбутнє своєї Батьківщини. У своїх творах вона обстоювала ідеї свободи та єдності, виражала сподівання на краще життя українського народу, національну незалежність.

У революційні часи Леся Українка була активною і в громадському житті, і у власній літературній діяльності. Вона завжди працювала, не покладаючи рук. Будучи під арештом чи хворіючи, поетеса не могла дозволити собі ні на хвилину залишатися осторонь усіх тих сумних подій, які довелося спостерігати на власні очі. Навіть датовані останнім роком життя твори свідчать про те, що Лесю Українку не лишають роздуми про громадянські обов'язки митця, його творчий подвиг.

Використані джерела та література:

1. Кирилюк Ф. М. Політологія: навч.-метод. комплекс [Електронний ресурс] / Кирилюк Ф. М., Конверський А. Є., Білик В. Ф. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-6644.html>. (дата 28.04.2019). – Назва з екрана.
2. Леся Українка і соціалізм та соціал-демократизм [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://politics.ellib.org.ua/pages-2100.html>. (дата 28.04.2019). – Назва з екрана.
3. Музичка А. Леся Українка. Громадська праця та її відбиток у творчості [Електронний ресурс] / А. Музичка. – Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/Muzychka/PublicActivity.html>. (дата 28.04.2019). – Назва з екрана.
4. Енциклопедія життя і творчості Лесі Українки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.l-ukrainka.name/uk/Biography.html. (дата 28.04.2019). – Назва з екрана.
5. Українка Л. Зібрання творів : в 12 тт. / Леся Українка. – Київ : Наук. думка, 1975. – Т. 3. – С. 263–268.
6. Боженко М. К. Драматичні поеми Лесі Українки / М. К. Боженко // Укр. мова і літ-ра в шк. – 1966. – № 9. – С. 33–34.

*Шитюк Олег, Щур Тетяна,
студенти II курсу магістратури,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Коваленко О. В., канд. екон. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

РОЗВИТОК КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Актуальність проблеми. В сьогоденні світ дуже мінливий, все швидко змінюється та розвивається. Люди хочуть покращити своє життя, дотягнутися до рівня Європи. Тому, я вважаю що саме споживчі кредити зараз відіграють важливу роль в розвитку України в умовах євроінтеграції.

Мета дослідження. Дослідити як змінилась кредитна політика стосовно громадян в умовах розвитку ринку.

Результати наукової розвідки. Десять років тому для того, щоб зробити велику покупку, було прийнято (а іноді й необхідно) збирати протягом багатьох років. На меблі, канікули, ремонт квартир відкладали кілька зарплат, часто за рахунок повсякденних потреб. На сьогоднішній день за принципом накопичення виникає принцип кредитування: при плануванні видатків, що перевищують можливості одноразового інвестування, людина йде в банк і дає йому необхідну суму, яку він згодом повертає протягом зазначеного періоду і з урахуванням відсотків.

Це, звичайно, більш зручний спосіб для покупця, тому що не факт, що вибраний продукт "чекає" вас, якщо ви відкладете його, скажімо, на рік. Пропустити можливість прибуткового придбання особливо легко в умовах безвідмовного зростання цін. Але, тим не менш, слід бути дуже обережним у виборі банку-кредитора: необхідно враховувати як суму процентних платежів, так і можливе забезпечення, вимоги до позичальника, і, нарешті, види послуг, які цей або той банк надає.

Основними видами споживчого кредитування є два: цільовий та нецільовий. Давайте подивимося на нюанси кожного. Цільовий кредит, як випливає з назви, надається для певних цілей, і вони строго позначені. Це

може включати покриття витрат на медичне обслуговування, оплату освіти, купівлю автомобіля (автокредитування), витрати на розробку ферми або купівлю житла (не плутайте з іпотечним кредитом). Вигода від цільових кредитів полягає в тому, що процентна ставка за ними зазвичай набагато нижче середнього - це пов'язано з мінімальними ризиками банку.

Нецільовий кредит надається для різних потреб покупця. Якщо ви не хочете, щоб банк знав, для чого вам потрібні гроші, якщо позика потрібна для декількох різних покупок, якщо неможливо підтвердити мету, то нецільовий кредит готівкою є найкращим варіантом. До речі, готівкові кредити популярні тільки у нас в країні, за кордоном воліють користуватися кредитними картками.

До переваг нецільового кредиту відноситься спрощення реєстрації, низька ймовірність невдачі, можливість рефінансування (при необхідності) і, звичайно, те, що гроші видаються вам на руки. Крім того, як зазначено вище, банк не з'ясує, чи цілі позики, зазначені в заявці, відповідають вашим витратам. Недоліком цього методу є те, що процентна ставка буде вищою, ніж для цільових кредитів, але термін погашення може бути обраний більш тривалим.

Україна поступово відновлює кредитування, головним чином за рахунок споживача, який зараз активно зростає.

За підсумками 2017 року ми побачили, що темпи зростання кредитів у гривні перевищують 40% (решта фактично заборонені з 2009 року). Індивідуальні банки показали зростання більш ніж на 60%. Враховуючи те, що ми не бачимо факторів, які могли б стримувати таке відновлення кредитування населення, у 2018 році в цьому сегменті також спостерігалось значне зростання.

Існує кілька факторів, які пояснюють цю динаміку. По-перше, люди в Україні не кредитують. Порівняно з іншими країнами співвідношення чистих споживчих кредитів до ВВП становить лише 3% - один з найнижчих ставок на континенті. Іноді вона нижча, ніж у сусідніх країн і по порядку - у

порівнянні з країнами євро зони. Певною мірою справедливо стверджувати, що в Україні сьогодні споживче кредитування фактично почалося з нуля.

Це означає, що боргове навантаження на окремих позичальників є незначним, тоді як платоспроможний попит з цього сегмента зростає, виснажений попит, який сформувався в 2014-2015 роках, відновлення реальної заробітної плати та кредитної політики банків. Високим інтересом позичальників був другий фактор, що позитивно вплинуло на динаміку споживчого кредитування.

Висновки. Кредитна політика банків також відіграла певну роль у відродженні кредитування населення. Сьогодні банки не мають достатньої кількості інструментів, які вони заробляють, і серед них споживче кредитування є одним з найбільш привабливих, тому що через його ризикованості він дорожче, ніж переважна більшість інших інструментів. Це стимулювало банківські установи активніше працювати з населенням, що призвело до деякого пом'якшення умов кредитування фізичних позичальників та розробки банками інструментів, що сприяють кредитній операції для населення, наприклад, платіжних карток з кредитним лімітом та пільговим періодом, або придбання побутової техніки в розстрочку.

У наступні 3 роки ринок споживчого кредитування зростатиме. Водночас, я вважаю, що найбільшим попитом буде користуватися кредити на середній чек до 25 000 грн. На строк до 1 року на придбання побутової техніки та електроніки (зараз близько 30% всіх кредитів) .

Також у найближчому майбутньому на цьому ринку зросте конкуренція. Банки відроджуються, починають кредитувати, а значить - будуть боротися за своїх клієнтів, умови, рекламні пропозиції, канали зв'язку.

Крім того, оффлайн і онлайн роздріб - відкриватимуться нові торгові точки, оскільки українцям ще важливий особистий контакт з працівником банку, а для підписання документів, поки потрібен живий контакт між клієнтом і банком, а ось «ловити» клієнта будуть в мережі Інтернет за допомогою діджитал-інструментів.

Використанні джерела та література:

1. Харабара В. М. Проблеми розвитку споживчого кредитування України / В. М. Харабара // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 5. – С. 41–45.
2. Фатюха Н. Г. Стан та розвиток споживчого й іпотечного кредитування в Україні / Н. Г. Фатюха, Р. В. Кривошей // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 19. – С. 32–37.
3. Кузнєцова Л. В. Роль банківського кредитування у фінансовому забезпеченні розвитку реального сектора економіки України / Л. В. Кузнєцова // Економ. простір. – 2008. – № 20/1. – С. 107–115.

*Шквиря Сергій, студент IV курсу,
спеціальність «Маркетинг»,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
Науковий керівник: Шквиря Н. О., канд. екон. наук, доцент
(м. Мелітополь, Україна)*

ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНКУ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ

Актуальність проблеми. Ринок алкогольної продукції України за рівнем інвестиційної привабливості займає одне з провідних місць в економіці країни, визначаючи тенденції розвитку суміжних секторів економіки, в тому числі що відносяться до сільськогосподарської і харчової промисловості. Сучасний ринок алкогольної продукції характеризується високою конкуренцією та рентабельністю. Високий рівень конкуренції змушує товаровиробників постійно підвищувати якість продукції, впроваджувати інновації та підвищувати рівень задоволення споживачів. Проте, висока інтенсивність конкуренції актуалізує необхідність аналізу тенденцій на ринку алкогольних напоїв.

Мета дослідження. Дослідити тенденції розвитку ПАТ «ДМК «Таврія» на ринку алкогольних напоїв та виявити перспективи його розвитку

Результати наукової розвідки. Об'єктом дослідження є процес формування маркетингової діяльності в ПАТ «ДМК «Таврія», яке займає провідне місце серед виробників престижних колекційних та марочних коньяків в Україні.

Результати аналізу маркетингової діяльності підприємства свідчать про тенденцію до зниження обсягу виробництва та реалізації коньяків за останні 5 років. Так обсяг реалізації та виробництва зменшився на 39,9 тис. дал. та на

76,9тис.дал відповідно у 2017р. порівняно з 2013р. Розрахунок показників ефективності виробництва та реалізації коньяків наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Ефективність реалізації коньяків ПАТ «ДМК «Таврія»

Показники	Роки					Відношення, 2017р. до 2013р.	
	2013	2014	2015	2016	2017	%	+/-
Виручка від реалізації продукції, тис.грн.	291489,8	415166,2	489430	225222	399401	137,0	107911,2
Ціна реалізації, грн/дал	490,4	609,7	684,0	680,6	771,9	157,4	281,5
Собіварість, грн/дал	428,73	467,53	488,94	556,42	582,39	135,8	153,7
Прибуток, тис.грн.	36651,3	96824,9	139591,1	41101,0	98057,6	267,5	61406,3
Прибуток на 1 дал., грн	61,7	142,2	195,1	124,2	189,5	307,3	127,8
Рентабельність виробництва, %	14,4	30,4	39,9	22,3	32,5	-	18,2
Рентабельність продажу, %	12,6	23,3	28,5	18,2	24,6	-	12,0

Джерело: розрахунки автора на основі статистичної звітності підприємства.

За результатами таблиці 1 виявили зростання показників ефективності реалізації коньяків. Так, рентабельність виробництва та продажу збільшилась відповідно на 18,2п.п. та на 12,0п.п. Найвищий рівень рентабельності спостерігався в у 2015році, це пов'язано зі зменшенням ціни на сировину для виробництва коньяків. Виручка від реалізації продукції збільшилась на 37,0%, в основному за рахунок зростання цін на 57,4%. Позитивним для підприємства є зростання прибутку у 2017р. по відношенню до 2013р. – у 2,7рази.

Встановлено, що рівень беззбиткового виробництва коньяків у 2015р. склав 291,4 дал., у 2017р. він зменшився до 158,7дал., це пов'язано зі збільшенням ефективності реалізації продукції. За результатами проведення кореляційного аналізу виявили сильну пряму залежність між обсягами продажу та витратами на збут, так як коефіцієнт кореляції дорівнює 0,72. Між ціною реалізації та обсягами збуту існує слабкий зворотній зв'язок, коефіцієнт кореляції становить -0,267.

Визначили фактори макросередовища підприємства; аналіз їх результатів свідчить що на ринку алкогольних напоїв існує більше загроз аніж можливостей, тому підприємствам виробникам алкогольних напоїв необхідно впроваджувати виявлені заходи для подолання загроз та ефективно реалізовувати можливості. Встановлено, що найбільшу питому вагу у структурі факторів макросередовища підприємства на ринку алкогольних напоїв займають економічні та демографічні, інші фактори мають однакову значимість.

В результаті дослідження виявили найбільш ймовірні фактори ринкових загроз та ринкових можливостей мікросередовища підприємства на ринку алкогольних напоїв. Найбільш впливовими загрозами для ринку є зниження попиту на продукцію, велика кількість існуючих конкурентів, збільшення закупівельних цін, зростання залежності споживчої поведінки від рівня доходів та послаблення зростання ринку. Щодо можливостей, тут можна виділити такі – завоювання частки ринку у конкурентів, поява нових постачальників, збільшення попиту на якісні товари, збільшення кількості власних торгових марок підприємств виробників алкогольних напоїв та модифікація і зменшення ролі цінової та посилення значення нецінової конкуренції.

Висновки. Дослідження маркетингової діяльності підприємства та макро- і мікросередовища свідчать, що для розвитку підприємства на ринку алкогольних напоїв найбільш ефективними є наступні заходи: збільшення обсягів збуту за рахунок удосконалення рекламної діяльності підприємств, зворотна інтеграція с виробниками виноградної продукції, вихід вітчизняні та міжнародні ринки з коньячною продукцію преміум-класу, удосконалення технологій виробництва коньяку.

Використані джерела та література:

1. Гоєр О. Д. Визначення маркетингової привабливості ринків на основі дослідження факторів зовнішнього середовища / О. Д. Гоєр // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – Київ, 2006. – Вип. 32, ч. II. – С. 200–213.

2. Дейнеко Л. В. Стан, перспективи розвитку та управління лікєро-горілочаної галузі України [Електронний ресурс] / Л. В. Дейнеко, П. М. Купчак. – Режим доступу: http://www.agroin.org/statti/deyneko_1.html. – Назва з екрана.
3. Кардаш В. Я. Маркетингова товарна політика: підручник / В. Я. Кардаш, О. К. Шафалюк, М. Ю. Антонченко. – [2-е вид., зі змінами]. – Київ: КНЕУ, 2009. – 419 с
4. Шквиря Н. О. Маркетингові дослідження споживчих переваг на ринку коньяку України / Н. О. Шквиря // Молодіжний економічний дайджест: наук. зб. – 2015. – № 2/3. – С. 177–181.

*Шконда Валерія, студентка III курсу,
спеціальність «Право»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Кісілюк Е.М., канд. юрид.наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ЗВІЛЬНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Актуальність проблеми кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх завжди відрізнялися особливою гостротою і актуальністю. Вони досить специфічні: від того, як вони вирішуються в даний час, багато в чому залежить стан і тенденції злочинності в майбутньому. На жаль, кризові явища в житті нашого суспільства дають підстави прогнозувати їх збереження протягом досить тривалого часу, що зобов'язує юридичну науку, законодавця і правозастосовчу практику шукати шляхи підвищення ефективності протидії злочинності неповнолітніх.

Права неповнолітнього в Україні регулюються такими основними актами як Конституція України [1] і КК України [2], а також низькою інших законодавчих актів. Проблема дотримання прав і законних інтересів неповнолітніх, які вчинили злочини, завжди перебуває в центрі уваги міжнародної спільноти. На її розв'язання спрямована низка міжнародних документів, серед яких, зокрема, Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй («Пекінські правила»), що стосуються відправлення правосуддя стосовно неповнолітніх. Світовим співтовариством у міжнародних актах (конвенціях, деклараціях, резолюціях) сформульовано універсальний принцип пріоритетного захисту прав та інтересів неповнолітніх. Суть цього принципу полягає в покладенні на державу

обов'язку із забезпечення першочергового захисту прав та інтересів дітей під час проведення внутрішньої соціальної й кримінальної політики [3].

Неповнолітні - це та категорія злочинців, що вимагає пошуку нових видів покарань, в яких би максимально зберігався виховний вплив і мінімізувався каральний ефект. Викликати страждання у особи, що розвивається і перебуває на початкових стадіях соціалізації, ймовірно, легше. Неповнолітній не об'єктом для кримінального примусу, а суб'єктом реабілітації, розуміння цього дасть можливість запобігти вчиненню повторних правопорушень. Правосуддя має ґрунтуватися не на поблажливому ставленні до неповнолітнього правопорушника, а на з'ясуванні причин його неправомірної поведінки та пошуку ефективних способів впливу на винних осіб з урахуванням їх вікових особливостей [4, с.211].

Метою дослідження є всебічна характеристика звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх в Україні.

Результати наукової розвідки. Відповідно до ч. 2 ст. 65 КК [2] особі, яка вчинила злочин, має бути призначене покарання, необхідне й достатнє для її виправлення та попередження нових злочинів.

Інститут звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх покликаний перш за все досягти мети найбільш ефективного покарання і превентивного виправлення. Звільнення від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру можливо з дотриманням комплексу умов, які відносяться до особи винного, вчиненого ним злочину, прогнозу його подальшої поведінки [5, с.186].

Згідно з ч. 1 ст. 97 КК умовами такого звільнення є неповноліття особи. Вчинення вперше злочину невеликої тяжкості, тобто злочину, за який законом передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк не більше двох років або інше, більш м'яке покарання (ч. 2 ст. 12 КК) [2]. Можливість виправлення неповнолітнього без застосування покарання визначається з урахуванням особи винного, його поведінки після вчинення злочину. Про

наявність такої можливості може, зокрема, свідчити фактичне вчинення злочину вперше, щире розкаяння, добровільне відшкодування заподіяної шкоди, бездоганну поведінку після посягання, втрата зв'язків з попереднім оточенням, яке негативно впливає на неповнолітнього. Звільнення від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру застосовується тільки судом. Застосування розглянутого виду звільнення від кримінальної відповідальності є правом суду, а не його обов'язком.

У ч. 2 ст. 105 КК наведено вичерпний перелік примусових заходів виховного характеру, які застосовуються до неповнолітніх: застереження, обмеження дозвілля і встановлення особливих вимог до поведінки неповнолітнього, передача неповнолітнього під нагляд батьків або осіб, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічного або трудового колективу за його згодою, а також окремих громадян на їх прохання та ін. [2].

Ще однією особливістю звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх у зв'язку із закінченням строків давності. Загальні підстави застосування інституту давності щодо притягнення до кримінальної відповідальності передбачені у ст. 49 КК України. Ними є: 1) закінчення передбачених законом строків після вчинення злочину до дня набуття вироком законної сили; 2) не вчинення під час цих строків нового злочину; 3) відсутність ухилення від слідства або суду [2; 4, с. 211].

Висновки. Неповнолітні виступають спеціальними суб'єктами права, оскільки вони наділені спеціальним правовим статусом, а тому для них було передбачено інститут звільнення у зв'язку звільнення від кримінальної відповідальності, особливостями якого звільнення із застосуванням примусових заходів виховного характеру або із закінченням строків давності.

На закінчення слід зазначити, що постійний пошук нових, найбільш ефективних прийомів і способів поводження з неповнолітніми правопорушниками повинен стати звичайною практикою як серед представників наукової громадськості, так і серед працівників різних

правоохоронних, соціальних і медичних служб, так чи інакше пов'язаних з правопорушеннями неповнолітніх.

Використані джерела та література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>. – Назва з екрана.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. (в ред. 05.01.2017 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. – Назва з екрана.
3. Мінімальні стандартні правила ООН, які стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх від 29.11. 1985 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_211. – Назва з екрана.
4. Сілкова А. О. Звільнення неповнолітніх від покарання та його відбування у кримінальному праві України: окремі теоретичні аспекти / А. О. Сілкова // Право і суспільство. – 2015. – № 5.2 (2). – С. 210–216.
5. Терещенко Ю. В. Відновне правосуддя як напрямок захисту неповнолітніх / Ю. В. Терещенко // Юрид. наука. – 2015. – № 8. – С. 185–190

*Шульга Владислав, студент І курсу магістратури,
спеціальність «Комп'ютерні науки»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Коротун Т.М., канд. фіз.-мат. наук, доцент
(м. Київ, Україна)*

МОЖЛИВОСТІ ПАКЕТУ STATISTICA ДЛЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ДАНИХ

Актуальність проблеми. Data mining (Видобуток даних, інтелектуальний аналіз даних, глибинний аналіз даних) – збірна назва, що використовується для позначення сукупності методів виявлення в даних раніше невідомих, нетривіальних, практично корисних і доступних інтерпретації знань, необхідних для прийняття рішень в різних сферах людської діяльності[1].

Технологія Data Mining застосовується практично скрізь, де виникає завдання автоматичного аналізу даних. Основні сфери застосування технології Data Mining: наука, бізнес, дослідження для уряду, Web-напрямок та навіть медичні дослідження.

Мета дослідження. Метою дослідження є аналіз задач, що вирішуються за допомогою методів Data Mining, та огляд системи STATISTICA Data Miner.

Постановка задачі. Задачі, що вирішуються за допомогою методів Data

Mining[2]:

– Класифікація – це віднесення об'єктів (спостережень, подій) до одного з заздалегідь відомих класів.

– Регресія – подібно задачі класифікації, дозволяє визначити за відомими характеристиками об'єкта значення деякого його параметра. На відміну від завдання класифікації значенням параметра є не кінцеве безліч класів, а множина дійсних чисел.

– Кластеризація - це групування об'єктів (спостережень, подій) на основі даних (властивостей), що описують сутність цих об'єктів. Об'єкти усередині кластера повинні бути "схожими" один на одного і відрізнятися від об'єктів, які увійшли в інші кластери. Чим більше схожі об'єкти усередині кластера і чим більше відмінностей між кластерами, тим точніше кластеризація.

– Асоціація – при пошуку асоціативних правил метою є знаходження частих залежностей (або асоціацій) між об'єктами або подіями. Знайдені залежності представляються у вигляді правил і можуть бути використані як для кращого розуміння природи аналізованих даних, так і для передбачення появи подій.

– Послідовні шаблони – встановлення закономірностей між пов'язаними в часі подіями, тобто виявлення залежності, що якщо відбудеться подія X, то через заданий час відбудеться подія Y.

– Аналіз відхилень – виявлення найбільш нехарактерних шаблонів.

Результати дослідження. Існує велика кількість програмних засобів для методів DataMining, великого поширення набула система, розроблена компанією StatSoft, що має назву STATISTICA Data Miner.

Основними перевагами STATISTICA Data Miner є[3]:

- великий набір готових рішень;
- зручний інтерфейс, повністю інтегрований з MS Office;
- потужні засоби розвідувального аналізу;

- повністю оптимізований пакет для роботи з великим обсягом інформації;
- гнучкий механізм управління;
- багатозадачність системи;
- швидке і ефективне розгортання системи;
- відкрита СОМ архітектура, необмежені можливості автоматизації і підтримки користувальницьких додатків.

Робочий простір STATISTICA Data Miner складається з чотирьох основних частин[3]:

- Data Acquisition – Збір даних. У цій частині користувач ідентифікує джерело даних для аналізу (файл даних або запит з бази даних).
- Data Preparation, Cleaning, Transformation – Підготовка, перетворення і очищення даних. Тут дані перетворюються, фільтруються, групуються і т.д.
- Data Analysis, Modeling, Classification, Forecasting – Аналіз даних, моделювання, класифікація, прогнозування. Тут користувач може за допомогою браузера або готових моделей задати необхідні види аналізу даних таких як, прогнозування, класифікація, моделювання і т.д.
- Reports – Результати. У цій частині користувач може переглянути, задати вигляд і налаштувати результати аналізу (наприклад, робоча книга, звіт або електронна таблиця).

Засоби аналізу STATISTICA Data Miner можна розділити на п'ять основних класів[3]:

1. General Slicer / Dicer and Drill-Down Explorer – Розмітка / Розбиття і Поглиблений аналіз. Набір процедур дозволяє розбивати, групувати змінні, обчислювати описові статистики, будувати дослідні графіки і т.д.
2. General Classifier – Класифікація. STATISTICA Data Miner включає в себе повний пакет процедур класифікації: узагальнені лінійні

моделі, дерева класифікації, регресивні дерева, кластерний аналіз і т.д.

3. General Modeler / Multivariate Explorer – Узагальнені лінійні, нелінійні і регресивні моделі. Даний елемент містить лінійні, нелінійні, узагальнені регресивні моделі та елементи аналізу дерев класифікації.

4. General Forecaster – Прогнозування. Включає в себе моделі ARIMA (англ. autoregressive integrated moving average), сезонні моделі ARIMA, експоненціальне згладжування, спектральний аналіз Фур'є, сезонна декомпозиція, прогнозування за допомогою нейронних мереж і т.д.

5. General Neural Networks Explorer – Нейромережевий аналіз. У цій частині міститься найбільш повний пакет процедур нейросетевого аналізу.

Висновки. Обсяг інформації, що зберігається і аналізується постійно зростає, наразі об'єми даних настільки значні, що людині просто не під силу проаналізувати їх самостійно, хоча необхідність проведення такого аналізу цілком очевидна, адже в цих даних укладені знання, які можуть бути використані для прийняття рішень. Методи Data mining покликані автоматизувати процес аналізу даних.

Використані джерела та література:

1. Data mining. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ru.wikipedia.org/wiki/Data_mining. – Загл. с екрана.
2. Data Mining – добыча данных [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://basegroup.ru/community/articles/data-mining>. – Загл. с екрана.
3. Уникальные возможности STATISTICA Data Miner [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://statsoft.ru/products/STATISTICA_Data_Miner/unique-opportunities-statistica-data-miner.php. – Загл. с екрана.

*Якімова Валерія, студентка III курсу,
спеціальність «Фізична терапія, ерготерапія»,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»*

*Науковий керівник: Копочинська Ю.В.,
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
(м. Київ, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРАКЦІЙНОЇ ТЕРАПІЇ У ВІДНОВЛЕННІ ХВОРИХ НА АНКІЛОЗУЮЧИЙ СПОНДИЛОАРТРИТ

Актуальність проблеми. Анкілозуючий спондилоартрит (АС)

відноситься до групи неспецифічних запальних захворювань опорно-рухового апарата, в основі якого лежить системна дезорганізація сполучної

тканини на тлі виражених аутоімунних змін в організмі, і характеризується хронічним прогресуючим перебігом патологічного процесу з переважним ураженням клубово-крижових суглобів та хребтового стовпа з можливим поширенням патологічного процесу на суглоби кінцівок, що призводить у подальшому до розвитку контрактур та анкілозів. У різних країнах світу на АС страждає 0,01 – 6% населення [5]. Безумовно, ці дані не відбивають дійсності, оскільки у більшості хворих постановка діагнозу АС значно запізнюється. Час, що минає від моменту захворювання до постановки діагнозу, складає 3-7 років [1]. Тому не випадково багато хворих на АС лікується з діагнозами попереково-крижовий радикуліт, міжреберна невралгія, остеохондроз хребта, ревматоїдний артрит. Останніми роками спостерігається постійна тенденція до зростання захворюваності [2].

На даний момент, недостатньо приділено уваги підбору засобів і методів фізичної терапії, дозуванню фізичних навантажень, не визначений оптимальний об'єм навантажень залежно від важкості захворювання, динаміки його протікання і наявності ускладнення. Незважаючи на розробку та ефективність консервативного лікування, частота розвитку рецидивів і ускладнень АС не зменшується, а спектр негативних наслідків досить великий, що проявляється порушенням функцій систем організму. Підвищення ефективності лікування АС може бути досягнуте в тому випадку, якщо в комплекс заходів фізичної терапії будуть включені методи та засоби, що здатні відновити порушені механізми адаптивної регуляції і саморегуляції на різних рівнях [5].

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати доцільність використання тракційної терапії при відновленні хворих на АС.

Результати наукової розвідки. При фізичній терапії хворих на АС використовують на санаторно-курортному етапі тракційну терапію. Розрізняють «сухе» та підводне витяжіння. Частіше у практиці фізичної терапії використовують «сухе» витяжіння, оскільки для водного проведення процедури необхідний басейн чи спеціальна ванна. Сутність тракції полягає в

тому, що за допомогою короткочасної або тривалої тяги долається м'язовий спазм, усувається зміщення хребців, деформація вигинів хребта. Методика апаратної тракції базується на застосуванні інтермітуючого режиму. Під час процедури найбільш оптимальною є поза нейтрального положення хворого, при якій унеможлиблюється натягування сухожилкового і м'язово-зв'язкового апарату. Інтермітуючий режим здійснюється із зменшенням заданого зусилля на 25–50 % у кожному циклі, при зміні експозиції (від 30–60 с. на максимумі до 1–2 хв. на мінімумі) [4]. Водне витягіння призначають частіше на санаторно-курортному етапі лікування.

В своїй праці автор [5] вважає, що: «початкове навантаження при перших процедурах не повинно перевищувати 5–6 % від маси тіла пацієнта, приріст маси вантажу має становити 0,5–1 кг, а тривалість – 10–12 хв. Курс тракційного лікування має складатися з 7–10 процедур, щоденно. Протягом 2–3 процедур тракційне зусилля зростає до максимального, що визначається індивідуально, з 4-ї по 7-у процедури проводяться при максимальній силі тракції, згодом у процесі подальших 2–3 процедур її знижують. Тривалість процедури зростає поступово – від 10–15 до 20–30 хв. Під час проведення процедури слід враховувати, що в початковій фазі тракційного впливу настає рефлекторне захисне напруження м'язів, але через 5–10 хв. воно зникає, і лише в цій фазі можна говорити про тракційне зусилля, яке впливає на суглоб. Тому доцільно повільно збільшувати силу тракції і використовувати досить тривале витягування. Курс лікування слід перервати або переглянути схему витягнення, якщо під час або після процедури значно посилюється біль. Після тракційний період включає кінезіотейпування попереково-крижового відділу хребта у поєднанні з активним м'язовим захистом за допомогою вправ, які виконували в ізометричному режимі та на похилій площині через 20–30 хв. після закінчення тракції» [3].

Висновки. Розглянуто методику сухої та водної тракційної терапії у відновленні хворих на АС. Під час тракційного лікування при АС відбувається розвантаження хребта за рахунок збільшення відстані між

хребцями, зменшується спазмованість м'язів, що в подальшому зменшує набряк та тиск на міжхребцевий диск.

Використані джерела та література:

1. Бунчук Н. М. Анкилозуючий спондилит. Новое в ранней диагностике / Н. М. Бунчук, А. С. Бочкова, А. К. Левшакова // Врач. – 2013. – № 3. – С. 2–5.
2. Милукова И. В. Лечебная физкультура: Новейший справочник / Милукова И. В. ; под общ. ред. И. В. Милкова, Т. А. Евдокимовой. – СПб. : Сова; М.: Изд-во «Эксмо», 2003. – 862 с.
3. Попадюха Ю. А. Сучасні комп'ютеризовані комплекси та системи у технологіях фізичної реабілітації : навч. посіб. / Ю. А. Попадюха. – Київ : Центр учб. л-ри, 2018. – 300 с.
4. Попадюха Ю. А. Сучасні роботизовані комплекси, системи та пристрої у реабілітаційних технологіях : навч. посіб. / Ю. А. Попадюха. – Київ : Центр учб. л-ри, 2017. – 324 с.
5. Pathan E. Efficacy and safety of apremilast, an oral phosphodiesterase 4 inhibitor, in ankylosing spondylitis. Ann Rheum Dis. 2013;72(9):1475–80. DOI:10.1136/annrheumdis-13-15 / Pathan E., Abraham S. van Rossen E. et al.

*Яранцева Ольга Іванівна,
старший викладач кафедри іноземних мов,
МНТУ «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»
(м. Київ, Україна)*

МІЖМОВНІ АСОЦІАЦІЇ ЗА СХОЖІСТЮ ЯК ДОПОМІЖНИЙ ЗАСІБ У ВИВЧЕННІ ЛАТИНСЬКОЇ ТА СУЧАСНИХ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У сучасному світі не існує мови, яка б не збагатила себе численними латинськими запозиченнями. Приміром, медична та біологічна номенклатура майже повністю складається з термінів латинського або давньогрецького походження. Численні латинські сентенції та формули досі вживаються сучасними юристами – адже правова система України, втім, як і багатьох інших європейських країн та штату Луїзіана Сполучених Штатів Америки, ґрунтується на засадах римського права.

Вивчаючи латинську мову, неможливо оминати її полікультурну складову, яка залишається актуальною, як і півтора тисячоліття тому, коли, разом з остаточним розпадом Римської імперії латина «вмерла», проте залишилася мовою спілкування освічених людей – *lingua franca*.

Розмірковуючи про роль та функції латинської мови в сучасному світі, варто зупинитися на одному з важливих аспектів її викладання – асоціюванні. Асоціативне мислення – це процес продукування асоціацій між

даним суб'єктом і всіма доречними факторами, інакше кажучи «процес, при якому в голові у людини виникають різні образи, пов'язані з конкретною ситуацією або символом» [1]. У перекладі з латинської мови *associatio* означає *сполучення, приєднання*.

Психологи визначають *асоціацію* як «поняття, що спадає на думку при згадуванні іншого поняття» [2]. Асоціативна психологія пропонує виокремлювати асоціації за типом їх утворення. У даній роботі нас найбільше цікавлять *асоціації за схожістю* та так звані *значеннєві асоціації*. Це означає, що ми залишимо поза увагою пару *червоний – черговий*, попри те, що обидва прикметники починаються з одного й того самого складу, в чому полягає їхня схожість; натомість нам стануть у пригоді латинські слова: *bursa* – *сумка* (асоціюється з назвою навчального закладу й недаремно, оскільки його учні – бурсаки – ходили на заняття з сумками-бурсами; вже пізніше слово *бурса* стало вживатися в значенні *муштра, насильницькі методи навчання*); *iustus, iustitia* – *справедливий, справедливість* (асоціюється з *юстиція* у правничому застосуванні); *Ianuaris* – *січень* (асоціюється з рос. *январь*, англ. *January*).

Тут доцільно буде звернутися до поняття *аналогії*, яка, на наш погляд, має чимало спільного з *асоціацією*. У «Курсі загальної лінгвістики» Фердинана де Сосюра читаємо: «Аналогічна форма – це форма, утворена за взірцем однієї чи кількох інших форм згідно з визначеним правилом... Так, номінатив латинського *honor* “честь” утворено за аналогією. Спочатку казали *honos* (наз. в.) “честь”: *honoset* (зн.в.) “честі”, потім внаслідок ротацізму *s – honos: honorem*. Основа отримала, таким чином, подвійну форму; згодом ця двоїстість була усунута новою формою *honor*, створеною за зразком *orator* “оратор”: *oratores* “ораторів”...»[3].

Не станемо приховувати, що цей приклад з праці великого лінгвіста ми навели не лише задля визначення понять *аналогії/асоціації*, а також з метою показати важливу роль латинської мови у лінгвістиці – адже саме на

латинські лексеми посилається Фердинан де Сосюр, і це далеко не поодиноким приклад.

Виходячи з того, що й латинська мова, засновниця романської групи (далі посилатимемо на французьку мову як одну з романських мов), і германські мови (далі: англійська та німецька), і слов'янські мови належать до індоєвропейської мовної сім'ї, можемо навести й такий приклад значеннєвої схожості. Оглядаючи лексичний склад старослов'янської мови, натрапляємо на слово *tour* – бик, віл. Які сучасно-мовні асоціації воно викликає? 1) *Тур* – тварина, не просто схожа на бика, а його біологічний родич. 2) Лат. *taurus* – бик, віл (навіть не знаючи латинської мови, знайдеться чимало людей, які згадають це слово – завдяки назві одного з сузір'їв Зодіаку). 3) *Тавро* – знак, яким мітили бика. Щонайменше три. Крім джерела, яке надало життя всій індоєвропейській мовній сім'ї, латинську та старослов'янську зближає те, що за часів поширення християнства у Європі «достойними Священного Письма вважали лише три мови, якими Понтій Пилат наказав зробити напис на хресті:, що на ньому було розп'ято Ісуса: латинську, грецьку, єврейську» [4].

Оскільки в даній роботі ми говоримо про викладання латинської мови та роль латинської мови в сучасному мовному світі, то, пропонуючи низку різномовних прикладів, починатимемо з латинських лексем.

Для цього побудуємо таблиці, подібні до тих, які нам пропонує А.О. Білецький у своїй роботі «Про мову і мовознавство» [5].

Таблиця 1

санскрит	грецька	латинська	слов'янська
1. asmi	esmi	sum	єсмь
2. asi	ei	es	еси
3 asti	esti(n)	est	єсть
1. sma(s)	esmen	sumus	єсмы
2.stha	este	estis	єсте
3.santi	eisi(n)	sunt	єуть

У подібний спосіб розглянемо дієслово-зв'язку *бути* в неозначеній формі.

Таблиця 2

Латинська	Українська	Російська	Англійська	Німецька	Французька
esse	бути	быть	to be	sein	etre

Порівняймо також форми 3-ї особи однини та множини дієслова *бути*: латинською відповідно *est, sunt*.

Таблиця 3

Латинська	Українська	Російська	Англійська	Німецька	Французька
est	є	есть	is	ist	est
sunt	є	есть, суть	are	sind	sont

Тепер міжмовний зв'язок простежується чіткіше, тим більш, що йдеться про дієслово, яке виконує важливу функцію в кожній з названих мов.

У наступній та всіх решті таблиць використано інформацію зі словників (див. за посиланнями[6 - 17]).

Таблиця 4

Латинська	Українська	Російська	Англійська	Німецька	Французька
mater	мати	мать	mother	Mutter	mere
pater	батько	отец	father	Vater	pere
soror	сестра	сестра	sister	Schwester	soeur
frater	брат	брат	brother	Bruder	frere

Хіба це не показовий зразок асоціювання за схожістю? Щойно побачивши латинські *mater, pater, soror, frater*, ви проводите аналогії зі словами, близькими від самого дитинства, і якщо не поглинаєте одразу з головою у вивчення латинської мови, бодай відчуваєте, що така перспектива вже не надто лякає вас.

Таблиця 5

Латинська	Українська	Російська	Англійська	Німецька	Французька
caput, capitis	голова	голова	head	Kopf	tête
corpus, corporis	тіло	тело	body	Körper	corps
regio, regionis	область, регіон	область, регион	region, domain	Gebiet, Domäne	région

У цій таблиці ми навели приклади латинських лексем, які за історичною чи графічною схожістю можуть не викликати асоціацій з кожною мовою, що розглядається. Наприклад, для латинського *caput*, род. одн. *capitis* знаходимо спільний корінь лише в німецькому *Kopf*; для *corpus*, род. одн. *corporis* – у німецькому *Körper* та французькому *corps*; для *regio*, род. одн.

regionis – в англійському *region* та французькому *region*. Споріднення краще видно завдяки справжній основі латинського іменника, яку ми визначаємо за формою родового відмінка однини, що і відобразили в таблиці. Попри відсутність прямих аналогій, асоціації можливі. Лат. *caput*, род. одн. *capitis* – укр. *капітальний*, рос. *капитальный* (обидва прикметники мають значення *головний, ґрунтовний*), англ. – *capital* (*столиця*, тобто головне місто); лат. *corpus*, род. одн. *corporis* – укр. та рос. *корпус* (*будівля, приміщення*, тобто *вмістилище*, як і в перекладі з латинської *corpus* – тіло, тобто вмістилище для нутрощів); крім того, укр. та рос. *корпус*, англ. *corps* (*об'єднання*, часто *військове*). Лат. *regio*, род. одн. *regionis* запозичилося всіма мовами, що розглядаються, крім німецької. Натомість у німецькій знаходимо іменник *Domane* (лат. *dominium* – *володіння*, зокрема ділянкою, територією). Заразом згадуємо про англ *domain* (*маєток, володіння, землі, територія*). І наостанок з комп'ютерного сленгу: *домен* як ділянка. Комп'ютерне *домен* потрапило до нас з англійської мови, але до англійської воно, певна річ, потрапило з латинської.

Тепер можна звернутися й до так званої спеціальної латини в її медичному та юридичному втіленнях. На початок пропонуємо кілька довільно відібраних клінічних термінів грецького або греко-латинського походження, що прийняті до вивчення в курсі медичної латини.

Таблиця 6

Латинська	Українська	Російська	Англійська	Німецька	Французька
aetiologia	етіологія	этиология	(a)etiology	Ätiologie, Krankheitsursache	étiologie
paediatrica	педіатрія	педиатрия	pediatrix, pediatry	Kinderheilkunde, Pädiatrie	pédiatrie, pédonosologie
therapia	терапія	терапия	therapeutics, therapy	Therapie, Heilbehandlung	thérapeutique, thérapie, médecine
aërophobia	аерофобія,	аэрофобия	aerophobia	Aerophobie	aérophobie

Бачимо, як нам здається, переконливий приклад мовної аналогії, що суттєво полегшує вивчення клінічної термінології за умови знання медичної латини. Щоправда, поряд із міжнародними термінами греко-латинського походження можна натрапити на власні мовні одиниці: нім. *Ätiologie* і

Krankheitsursache (див. таблицю 6). Французька мова йде дещо іншим шляхом: доволі часто знаходимо синоніми, але всі вони греко-латинського походження: *thérapeutique, thérapie, médecine* (див. таблицю 6). Це зрозуміло, оскільки французька мова представляє романську групу. Не забуваймо також і про колосальний вплив на латину давньогрецької мови: *Graecia capta ferum victorem cepit* (досл. Захоплена Греція захопила дикого переможця).

Візьмімо декілька латинських анатомічних та фармацевтичних термінів, серед яких більшість лексем власне латинського походження.

Таблиця 7

Латинська	Українська	Російська	Англійська	Німецька	Французька
basis, -is f	базис, основа	базис, основа	base	Basis, Grundlage	base; assises
biceps, bicipitis	біцепс	бицепс	biceps	Bizeps	biceps
oculus, -i m	око	глаз, арх. око	eye, oculus	Auge	œil
skeleton, -i n	скелет	скелет	skeleton	Skelett, Gerippe	squelette
radix, -icis f	корінь	корень	root, radical	Wurzel, Radix	racine, radical
Sacharum, -i n	цукор	сахар	sugar	Zucker	sucre
Belladonna, -ae f	белладона, красавка	белладонна, красавка	belladonna	Tollkirsche, Belladonna	belladone
Rosa, -ae f	троянда, арх. рожа	роза	rose	Rose	rose

З цієї доволі випадкової добірки видно міцне коріння, пущене латиною до різних європейських мов. Ми не знаходимо в українській та російській мовах іменників, що мають спільну основу з латинським *radix, -icis f*, зате одразу ж згадується прикметник *радикальний*, тобто *докорінний*. Часто, якщо у розмовній лексиці сучасних європейських мов і відсутні латинські основи, останні утворюють спеціальну, у нашому випадку медичну, термінологію (див. запозичення, утворені від *oculus, -i m; skeleton, -i n; radix, -icis f* в англійській, німецькій та французькій).

Ще декілька прикладів, що, на нашу думку, варто навести, стосуються юриспруденції. Вже сам латинський іменник *iurisprudentia, -ae f*, який має значення *знання права, розуміння на праві*, є прямим запозиченням з латинської мови. Вимовляючи *юриспруденція* або читаючи текст, де трапляється це слово, навряд чи можливо уникнути асоціацій: *юрист*,

юрисдикція, юридичний, між іншим, журі тощо. Журі (рос. жури) потрапило до наших мов з французької, але треба розуміти, що французьке *jury* походить від латинського *ius, iuris n* (право, закон). З лексемою *жури* виникає ще одна асоціація, яку краще назвати спогадом – про несправжніх друзів перекладача. Ви знайдете цей іменник у багатьох мовах, але це зовсім не означає, що він однаково розуміється й застосовується носіями всіх тих мов, де ви його знайшли. Наприклад, у «Тлумачному словнику російської мови» С. І. Ожегова читаємо: «ЖЮРИ нескл. ср. Группа экспертов, определяющая призовые места, присуждающая премии, награды на выставках, конкурсах, состязаниях. Жури музыкального конкурса. Судейское жури (на спортивных соревнованиях)».[18] З цим повністю збігається значення українського *жури*. Однак, натрапивши на *jury* в англійському тексті правничого змісту, маємо розуміти, що йдеться про суд присяжних (*jurors* – присяжні).

І знову звернімось до таблиці, яка традиційно в цій роботі ілюструє деякі спостереження стосовно впливу латинської мови на європейський мовний світ.

Таблиця 8

Латинська	Українська	Російська	Англійська	Німецька	Французька
<i>iustitia, -ae f</i>	юстиція, справедливість	юстиция, справедливость	justice	Justiz, Rechtspflege, Gerichtsbarkeit	justice
<i>petitio, -onis f</i>	петиція, письмова вимога	петиция, письменное требование	petition	Petition, Bittschrift, Prekarium	pétition
<i>sanctio, -onis f</i>	санкція	санкция	sanction, authorization, permission	Sanktion, Genehmigung	autorisation, sanction, pénalité
<i>arbiter, -trium</i>	арбітр, суддя	арбитр, судья	arbiter, arbitrator, adjudicator	Schiedsrichter, Arbitrator	arbitre
<i>praesidium, -i n</i>	охорона, варта, президіум	охрана, караул, президиум	presidium, panel	Präsidium, Vorstand	bureau, présidence

Як і раніше, знаходимо іменники спільного походження в усіх мовах, що розглядаються. Поряд із лексемами латинського походження можливі

синоніми: нім. *Justiz, Rechtspflege, Gerichtsbarkeit*; англ. *sanction, authorization, permission*; франц. *autorisation, sanction, pénalité* тощо. Але й серед синонімів відчувається вплив латинської мови: наприклад, у групі *arbiter, arbitrator, adjudicator* англ. *adjudicator* походить від латинського дієслова *adiudico, -avi, -atum, -are I* (судити, присуджувати); у групі *autorisation, sanction, pénalité* (франц.) *autorisation* походить від латинського *auctor, -oris m* або *actor, -oris m* (автор, діюча особа, позивач), тут доречно буде згадати і давньогрецьке $\alpha\upsilon\tau\omicron\varsigma$ (я сам); *pénalité* – від *poena, -ae f* (покарання), *punio, -ivi, -itum, -ire IV* (карати).

Підбиваючи підсумки, зазначимо, що метою даної роботи було висвітлити роль латинської мови в вивченні сучасних європейських мов, наскільки це можливо на невеличкому просторі статті. Для цього ми запропонували скористатися навичками асоціативного мислення, зокрема, на практичних заняттях як з латинської мови, так і з деяких сучасних іноземних мов – на прикладі англійської, німецької та французької. Ми побачили, що попри приналежність англійської та німецької, з одного боку, і французької, з іншого боку, до різних мовних груп, є помітним суттєвий вплив на них латинської мови. Чимало латинізмів знаходимо й у слов'янських мовах – за приклади ми взяли українську та російську. Хотілося б наголосити на тому, що вивчення латинської мови в навчальних закладах юридичного, медичного, природничого спрямувань є цілком виправданим, оскільки дозволяє студентам свідомо й правильно вживати галузеві терміни. Крім того, не втрачає актуальності вивчення латинської мови як невичерпного джерела термінотвору – адже медична, біологічна, значною мірою юридична номенклатура мають латинське, точніше, греко-латинське походження.

Використані джерела та література:

1. Що таке асоціативне мислення [Електронний ресурс] // Polynet. – Режим доступу: <http://polynet.com.ua/shho-take-asotsiativne-mislennya.html>. – Назва з екрана.
2. Асоціація [Електронний ресурс] // Wikipedia. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/асоціація>. – Назва з екрана.
3. Сосюр Фердінан де. Курс загальної лінгвістики / пер. з франц. – Київ : Основи, 1998. – С. 203.
4. Леута О. І. Старослов'янська мова / О. І. Леута. – Київ : Центр навч. л-ри, 2007. – С. 24.

5. Білецький А. О. Про мову і мовознавство / А. О. Білецький. – Київ : АртЕк, 1996. – С. 82.
6. Латинско-русский словарь / сост.: И. Х. Дворецкий. – М. : Рус. язык-Медиа, 2005. – 840 с.
7. Латинсько-український словник / уклад. М. Трофимчук, О. Трофимчук. – Львів : ЛБА, 2001. – 694 с.
8. Медицинская терминология на пяти языках. Латинский, русский, английский, французский, немецкий / сост. Арнаутов Г. Д. – 2-е изд. – София : Медицина и физкультура, 1979. – 943 с.
9. The Comprehensive Ukrainian-English Dictionary. © 2005, Y.F. Popov, N.I. Balla. 160,000 words and phrases.
10. The New English-Ukrainian Dictionary./ © 2004, N. I. Balla. 140,000 words and phrases.
11. The New Comprehensive Russian-English Dictionary. © Russkiy Yazyk - Media, 2004, D.I. Yermolovich, T.M. Krasavina. 110,000 words and phrases.
12. The Universal English-Russian Dictionary / © ABBYY Software, 2006. 100,000 entries.
13. The New English-Russian Biological Dictionary. © Russo, 2003, O.I. Chibisova, N.N. Smirnov et al. 72,000 entries. – The Russian-English Index to the New English-Russian Biological Dictionary. 72,000 entries.
14. The Comprehensive Russian-English Medical Dictionary./ © Russo, 2004, M.S. Benyumovich, V. P. Rivkin et al. 70,000 words and expressions.
15. The English-Russian Law Dictionary. © Russo, 2003, S.N. Anrdianov, A.S. Berson et al. 50,000 words and expressions. – The Russian-English Index to the English-Russian Law Dictionary. 20,000 entries.
16. The Russian-German Dictionary. © Russkiy Yazyk - Media, 2005, M.J. Zwilling. 150,000 words and expressions.
17. The Comprehensive Russian-French Dictionary. © Russkiy Yazyk: Media, 2004, L. Scerba, M. Matoussevitch, T.P. Vorontsova et al. 200,000 words and expressions.
18. Словарь русского языка / сост. С. И. Ожегов. – 3-е изд. – М. : Гос. изд-во иностр. и нац. словар., 1953. – С. 168.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ВИЩА ОСВІТА – СТУДЕНТСЬКА НАУКА – СУЧАСНЕ СУСПІЛЬСТВО: НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції

(19 квітня 2019 року, м. Київ)

Науковий редактор : **Калінічева Г.І.**, кандидат історичних наук,
доцент, проректор з науково-методичної роботи МНТУ;

Літературний редактор : **Євтюкова І.О.**, начальник науково-
методичного відділу МНТУ;

Бібліографічний редактор : **Заліток Л.М.**, кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник, директор наукової бібліотеки МНТУ.

Формат 64x84/16. Умов друк.арк. 23,5